

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**PARKORMAN VE YAKIN ÇEVRESİNİN
REKREASYONEL PLANLAMA YÖNÜNDEN
İRDELENMESİ**

Peyzaj Mimarı Hande GÜÇ

Peyzaj Mimarlığı

Yüksek Lisans Programı

Danışman

Prof. Dr. Aytuğ AKESEN

Haziran, 2004

İSTANBUL

ÖNSÖZ

“Parkorman ve Yakın Çevresinin Rekreatyoneel Planlama Yönünden İrdelenmesi” adlı bu yüksek lisans tezi, İ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Ormancılık Politikası ve Yönetimi Yüksek Lisans Programında hazırlanmıştır.

Çalışmanın gerçekleştirilmesi süresince değerli düşünce ve önerileriyle beni yönlendiren, her türlü destek ve yardımını esirgemeyen hocam ve tez danışmanım sayın Prof. Dr. Aytuğ AKESSEN ve Arş. Gör. Bilge TUĞLU’ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Aynı zamanda, yüksek lisans eğitimim boyunca değerli bilgilerini esirgemeyen, danışmanım Sn. Doç. Dr. Hakan ALTINÇEKİÇ’e, Sn. Prof. Dr. Yahya AYAŞLIGİL’e, Sn. Prof. Dr. Adnan UZUN’a, Sn. Yard. Doç. Dr. Nurgül ERDEM’e, Sn. Yard. Doç. Dr. Sanem ALTINÇEKİÇ’e, Sn. Arş. Gör. Sedat BEKİROĞLU’na ve Sn. Arş. Gör. U. Erhan EROL’a; her türlü destek ve yardımlarından ötürü de, tüm yüksek lisans arkadaşlarım ve aileme minnettarlığımı sunarım.

İstanbul, Haziran 2004

Hande GÜÇ

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİL LİSTESİ.....	vi
TABLO LİSTESİ.....	ix
ÖZET.....	xi
SUMMARY.....	xii
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL KISIMLAR	3
2.1. REKREASYONUN TANIMI VE BU ALANDAKİ ÇEŞİTLİ YAKLAŞIMLAR.....	3
2.1.1. Rekreasyonun Tanımı	3
2.1.2. Rekreasyonel Eylemlerle İlgili Çeşitli Yaklaşımlar	5
2.2. REKREASYONUN TEKNİK TANIMI	6
2.3. BOŞ ZAMANIN TANIMI	6
2.4. ORMAN İÇİ REKREASYON ALANLARI	7
2.4.1. Orman İçi Rekreasyon Alanlarının Özellikleri	7
2.4.2. Orman İçi Rekreasyon Alanları Kaynak Değerleri ve Tesis Amaçlarına Göre Sınıflandırılması	8
2.4.2.1. Doğal Parklar ve I. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler	8
2.4.2.2. II. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler	9
2.4.2.3. III. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler	9
2.5. REKREASYON VE PLANLAMA	9
2.5.1. Rekreasyon Kaynaklarının Planlanmasında Temel Planlama İlkeleri	9
2.5.1.1. Fiziksel Değerlerin Planlamasına İlişkin İlkeler	10
2.5.1.2. Estetik Değerlerin Planlanmasına İlişkin İlkeler	10

2.5.1.3. İşlevsel Değerlerin Planlanmasına İlişkin İlkeler.....	10
2.5.2. Rekreasyon Planlama Aşamaları	11
2.5.3. Rekreasyon Planlamasında Yöntem	12
2.5.4. Rekreasyon Planlamasında Göz Önünde Bulundurulması Gereken İlkeler.....	14
2.5.5. Rekreasyon Planı ve Yöneticisine Çalışmalarında Yardımcı Olabilecek Sosyal Kavramlar	16
3. MALZEME VE YÖNTEM.....	18
3.1. MALZEME	18
3.2. YÖNTEM	19
3.2.1. Anket Tekniği.....	20
4. BULGULAR.....	21
4.1. PARKORMAN’IN VE YAKIN ÇEVRESİNİN GENEL TANIMI	21
4.1.1. Alanın Coğrafi Konumu ve Lokasyonu.....	21
4.1.2. Doğal Veriler	21
4.1.2.1. Topografik Yapı	22
4.1.2.2. Jeolojik Özellikleri.....	22
4.1.2.3. Su Kaynakları	22
4.1.2.4. Bitki Örtüsü.....	22
4.1.2.5. İklim	24
4.1.3. Kültürel Veriler.....	27
4.1.3.1. Ulaşım.....	27
4.1.3.2. Mevcut Arazi Kullanımı	27
4.1.3.3. Mülkiyeti	28
4.2. ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ’NCE HAZIRLANMIŞ PLAN AMAÇLARI VE GELİŞME PLANI	29
4.2.1. Plan Amaçları	29
4.2.1.1. Plan Hükümleri.....	29
4.2.1.2. Peyzaj Restorasyonu	31
4.2.2. Gelişme Planı.....	31
4.2.2.1. Rekreasyonel Kullanım Alanı (RKA)	32
4.2.2.2. Piknik Alanı.....	45
4.3. PARKORMAN’DA YER ALAN REKREASYONEL TESİSLERİN ANALİZİ	49
4.3.1. Giriş Binası	49
4.3.2. Resepsiyon Binası.....	49
4.3.3. Vespa	50
4.3.4. Party Kids	51

4.3.5. Sergi Salonu.....	53
4.3.6. Trafo ve Jeneratörler.....	54
4.3.7. Kafeterya –Kapalı Bar	55
4.3.8. North Shield.....	56
4.3.9. Orman Evi	57
4.3.10. Açık Bar 1.....	58
4.3.11. Açık Bar 2.....	59
4.3.12. Arena (Ahşap Zemin + Pergola).....	60
4.3.13. Disjokey Kabini ve Çevresi	62
4.3.14. Kirpi Doom.....	63
4.3.15. Voleybol Sahası-Çocuk Oyun Alanları (Party Kids'in Açık Mekanı)	66
4.3.16. Tuvaletler, Soyunma Kabinleri, Duşlar	69
4.3.17. Havuz ve Pine Club	71
4.3.18. Lina's Sandwich Evi	76
4.3.19. İdare Binası.....	77
4.3.20. Depo-Garaj -Atölye Alanı	78
4.3.21. T.C. Orman Bakanlığı'na Ait Bina ve Çevresi	79
4.3.22. Piknik Alanı.....	80
4.3.23. North Garden	85
4.3.24. Otopark Alanları.....	86
4.3.25. Yollar ve Patikalar	88
4.3.26. Bisiklet ve Koşu Parkuru	89
4.4. ANKET SONUÇLARININ DEĞERLENDİRMESİ	91
4.4.1. Kullanıcıların Bireysel Özellikleri.....	91
4.4.1.1. Kullanıcıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	91
4.4.1.2. Kullanıcıların Öğrenim Durumu	92
4.4.1.3. Kullanıcıların Meslek Gruplarına Dağılımı	93
4.4.1.4. Kullanıcı Ailelerinin Gelir Durumu	95
4.4.1.5. Alanı Kullanan Bireylerin Kendilerine Ait Arabaları Var Mı?.....	96
4.4.2. Kaynak ve Kullanıcı İlişkisi	97
4.4.2.1. Kullanıcıların Rekreasyon Alanı Olarak Parkorman' ı Seçme Nedenleri.....	97
4.4.2.2. Kullanıcıların Geliş Özellikleri.....	99
4.4.2.3. Kullanıcıların Kalış Özellikleri.....	103
4.4.2.4. Kullanıcıların Grup Özellikleri.....	104
4.4.3. Rekreasyonel Kullanım Şekli, Tesis ve Hizmet Olanakları İlişkisi	105
4.4.3.1. Kullanıcıların Alanda Tercih Ettikleri Rekreasyonel Kullanımların Dağılımı	105
4.4.3.2. Tesis ve Hizmet Olanaklarının Kullanıcılar Tarafından Yeterli Bulunma Durumu.....	107
4.4.3.3. Kullanıcıların Yetersiz Buldukları ve Rahatsız Oldukları Faktörler	108
4.4.4. Alanı Kullanan Bireylerin, Alanın Çeşitli Özelliklerinden	
Memnuniyet Dereceleri	112

4.4.4.1. Kentsel Mobilyalardan Duyulan Memnuniyet	112
4.4.4.2. Fiziksel Çevreden Duyulan Memnuniyet.....	115
4.4.4.3. Sosyal Çevreden Duyulan Memnuniyet.....	121
4.4.5. Rekreatiyonel Kullanım Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin Genel Olarak İrdelenmesi.....	123
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	127
5.1. PARKORMAN’A AİT AÇIK HAVA REKREASYONUNA İLİŞKİN SORUNLAR	127
5.1.1. Planlamaya İlişkin Sorunlar.....	127
5.1.1.1. Bölgesel Planlamaya İlişkin Sorunlar	127
5.1.1.2. Kaynağın Planlanmasına İlişkin Sorunlar.....	128
5.1.2. Kullanıcı Yönetimine İlişkin Sorunlar	139
5.2. PARKORMAN’A AİT AÇIK HAVA REKREASYONUNA İLİŞKİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	141
5.2.1. Planlamaya İlişkin Çözüm Önerileri.....	141
5.2.1.1. Bölgesel Planlamaya İlişkin Çözüm Önerileri.....	141
5.2.1.2. Kaynağın Planlanmasına İlişkin Çözüm Önerileri	142
5.2.2. Kullanıcı Yönetimine İlişkin Çözüm Önerileri.....	153
5.2.3. Parkorman’ın Peyzaj Tasarımı Açısından İrdelenmesi.....	155
5.3. PARKORMAN VE YAKIN ÇEVRESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	163
6. KAYNAKLAR.....	166
7. EKLER.....	168
7.1. ANKET FORMU	168
7.2. PARKORMAN'A İLİŞKİN PAFTALAR	171
8. ÖZGEÇMİŞ.....	175

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 4.1. : Bahçeköy'e ait rüzgar gülü.....	25
Şekil 4.2. : Bahçeköy'e ait ortalama nisbi nem grafiği.....	26
Şekil 4.3. : Bahçeköy'e ait sıcaklık grafiği.....	26
Şekil 4.4. : Giriş Kulübeleri.....	49
Şekil 4.5. : Resepsiyon binası.....	49
Şekil 4.6. : Vespa binası; kuzeydoğu cephesi.....	50
Şekil 4.7. : Vespa binası; ön cephe giriş yolu.....	50
Şekil 4.8. : Party Kids binası; ön cephe.....	52
Şekil 4.9. : Party Kids binası; arka cephe.....	52
Şekil 4.10. : Sergi salonu.....	53
Şekil 4.11. : Sergi salonu etrafındaki rampalar.....	54
Şekil 4.12. : Parkorman'daki jeneratör yapıları.....	54
Şekil 4.13. : Trafo binası.....	55
Şekil 4.14. : Kafeterya- kapalı bar olarak kullanılan bina.....	55
Şekil 4.15. : North Shield; giriş ve yan cephe.....	56
Şekil 4.16. : North Shied; ön cephe.....	56
Şekil 4.17. : Orman Evi.....	58
Şekil 4.18. : Açık bar 1.....	58
Şekil 4.19. : Açık bar 2.....	60
Şekil 4.20. : Arena.....	61
Şekil 4.21. : Pergola alanı.....	61
Şekil 4.22. : Pergola alanı; iç kısımlar.....	61
Şekil 4.23. : Dj. Kabini.....	63
Şekil 4.24. : Kirpi Doom.....	64
Şekil 4.25. : Kirpi Doom iç mekanı.....	65
Şekil 4.26. : Voleybol sahası-Çocuk oyun alanı.....	66
Şekil 4.27. : Çocuk oyun alanı; tren rayı.....	67
Şekil 4.28. : Kreş binası önü; çocuk oyun alanı.(Party Kids).....	68
Şekil 4.29. : Çocuk oyun alanında yer alan oyun elemanları.....	69
Şekil 4.30. : WC girişi ve ayak yıkama yerleri.....	70
Şekil 4.31. : Duşlar ve duş alanındaki bekleme sediri.....	70
Şekil 4.32. : Soyunma kabinleri.....	71
Şekil 4.33. : Pine Club.....	72
Şekil 4.34. : Pine Club; girişteki mini kulübe.....	73
Şekil 4.35. : Pine Club terası; bitkilendirme örneği.....	76

Şekil 4.36.	: Lina's sandwich evi.....	77
Şekil 4.37.	: Dialogue binası (Pine Club arkası).....	78
Şekil 4.38.	: Depo binası.....	79
Şekil 4.39.	: T.C. Orman Bakanlığı'na ait bina.....	80
Şekil 4.40.	: Piknik alanı; çeşme.....	82
Şekil 4.41.	: North Garden; sandal şeklindeki bar.....	85
Şekil 4.42.	: North Garden; depo (yağmur barınağı)-davetlerde kullanılan mini kulübe.....	86
Şekil 4.43.	: Otopark alanı; devrilen ağaçlar ve beton tabliyeler.....	87
Şekil 4.44.	: Girişten kuzeye kıvrılan yol; açıkta kalmış ağaç kökleri.....	89
Şekil 4.45.	: Bisiklet parkuru kenarı; fizik kondisyon aletleri.....	90
Şekil 4.46.	: Bisiklet kiralama yeri.....	90
Şekil 4.47.	: Kullanıcıların yaş gruplarına göre dağılımı.....	91
Şekil 4.48.	: Kullanıcıların öğrenim durumları.....	92
Şekil 4.49.	: Kullanıcıların meslek gruplarına göre dağılımı.....	94
Şekil 4.50.	: Kullanıcı ailelerinin aylık ortalama gelir durumları.....	95
Şekil 4.51.	: Kullanıcıların, şahıslarına ait arabaları var mı?	96
Şekil 4.52.	: Kullanıcıların Parkorman' ı seçme nedenlerine ilişkin dağılım.....	98
Şekil 4.53.	: Kullanıcıların, alana geliş biçimleri.....	99
Şekil 4.54.	: Kullanıcıların, alana geliş sıklıklarının gruplara göre dağılımı.....	100
Şekil 4.55.	: Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının aylara göre dağılımı.....	102
Şekil 4.56.	: Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının günlere göre dağılımı.....	102
Şekil 4.57.	: Kullanıcıların alanda kalma süreleri.....	104
Şekil 4.58.	: Kullanıcıların grup özelliklerine göre dağılımı.....	105
Şekil 4.59.	: Kullanıcıların rekreasyonel kullanım şekillerine göre dağılımı.....	106
Şekil 4.60.	:Tesis ve hizmet olanaklarının kullanıcılar tarafından yeterli bulunma durumu	107
Şekil 4.61.	: Kullanıcıların koşu parkurunu güvenli bulma durumu.	108
Şekil 4.62.	:Kullanıcıların Parkorman' da rahatsız oldukları faktörlere göre dağılımı.....	111
Şekil 4.63.	:Kullanıcıların, alandaki oturma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.	112
Şekil 4.64	:Kullanıcıların, alandaki çöp kutularından duydukları memnuniyet dereceleri.....	113
Şekil 4.65.	:Kullanıcıların aydınlatma Elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri	114
Şekil 4.66.	:Kullanıcıların döşeme ve kaplamalardan duydukları memnuniyet dereceleri	115
Şekil 4.67.	:Kullanıcıların otopark alanlarından duydukları memnuniyet dereceleri	116
Şekil 4.68.	:Kullanıcıların yapısal tasarımdan duydukları memnuniyet dereceleri.....	117
Şekil 4.69.	:Kullanıcıların, alandaki bitkisel düzenlemeden duydukları memnuniyet dereceleri.....	118
Şekil 4.70.	:Kullanıcıların mimari yapılardan duydukları memnuniyet dereceleri.....	119
Şekil 4.71.	:Kullanıcıların, alandaki bakımdan duydukları memnuniyet derecesi.....	120

Şekil 4.72.	:Kullanıcıların, alandaki kültürel aktivitelerden duydukları memnuniyet dereceleri.....	121
Şekil 4.73.	:Kullanıcıların, alandaki güvenlikten duydukları memnuniyet dereceleri.....	122
Şekil 5.1.	: Bisiklet parkuruna açılan sınır kapısı.....	131
Şekil 5.2.	:Alandan elektrik kablosu örnekleri.....	132
Şekil 5.3.	:Parkorman’daki yangın söndürme malzemeleri örneği.....	133
Şekil 5.4.	:Trafo binası arkası açık hava deposu.....	135
Şekil 5.5.	:Alandaki açık hava depolarına örnekler.....	136
Şekil 5.6.	:Alanda devrilen ağaçlara örnekler.....	136
Şekil 5.7.	:Alanda yüzeysel erozyon belirtileri.....	137
Şekil 5.8.	:Alandan reklam panoları örnekleri.....	138
Şekil 5.9.	:Alandan reklam panoları örnekleri.....	138
Şekil 5.10.	:Pine Club yan cephe ve North Shield dek altı bitkilendirmesi.....	155
Şekil 5.11.	:Bar altı Laurus nobilis uygulaması.....	156
Şekil 5.12.	:Party Kids dek altı ve Pine Club açık hava deposu.....	157
Şekil 5.13.	:Alandaki sert zemin döşemeleri.....	159
Şekil 5.14.	:Alanda bakıma ihtiyacı olan sert zemin döşemeleri.....	160
Şekil 5.15.	: Alandaki çit örnekleri.....	161
Şekil 5.16.	:Alandaki alçak-yüksek ve spot aydınlatma elemanları.....	162

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 4.1. :Bahçeköy Meteoroloji İstasyonuna Ait Ortalama ve Ekstrem Değerler (Yükselti: 129m).....	24
Tablo 4.2. :Kullanıcıların yaş gruplarına dağılımı.....	92
Tablo 4.3. :Kullanıcıların öğrenim durumları.....	93
Tablo 4.4. :Kullanıcıların Meslek Gruplarına Dağılımı.....	93
Tablo 4.5. :Kullanıcı ailelerinin aylık ortalama gelir durumları.....	95
Tablo 4.6. :Kullanıcıların, şahıslarına ait arabaları var mı?.....	96
Tablo 4.7. :Kullanıcıların Parkorman' ı seçme nedenlerine ilişkin dağılım.....	97
Tablo 4.8. :Kullanıcıların, alana geliş biçimleri.....	99
Tablo 4.9. :Kullanıcıların geliş sıklığının gruplara göre dağılımı.....	100
Tablo 4.10. :Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının aylara göre dağılımı.....	101
Tablo 4.11. :Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının günlere göre dağılımı.....	103
Tablo 4.12. :Kullanıcıların alanda kalma süreleri	103
Tablo 4.13. :Kullanıcıların, grup özelliklerine göre dağılımı.....	104
Tablo 4.14. :Kullanıcıların rekreasyonel kullanım şekillerine göre dağılımı.....	107
Tablo 4.15. :Tesis ve hizmet olanaklarının kullanıcılar tarafından yeterli bulunma durumu.....	108
Tablo 4.16. :Kullanıcıların koşu parkurunu güvenli bulma durumu.....	109
Tablo 4.17. :Kullanıcıların, Parkorman' da rahatsız oldukları faktörlere göre dağılımı.....	110
Tablo 4.18. :Kullanıcıların, alandaki oturma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.....	112
Tablo 4.19. :Kullanıcıların, alandaki çöp kutularından duydukları memnuniyet dereceleri.....	113
Tablo 4.20. :Kullanıcıların aydınlatma Elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.....	114
Tablo 4.21. :Kullanıcıların döşeme ve kaplamalardan duydukları memnuniyet dereceleri.....	115
Tablo 4.22. :Kullanıcıların otopark alanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.....	116
Tablo 4.23. :Kullanıcıların yapısal tasarımdan duydukları memnuniyet dereceleri.....	117
Tablo 4.24. :Kullanıcıların, alandaki bitkisel düzenlemeden duydukları memnuniyet dereceleri.....	118

Tablo 4.25. :Kullanıcıların mimari yapılardan duydukları memnuniyet dereceleri.....	119
Tablo 4.26. :Kullanıcıların, alandaki bakımdan duydukları memnuniyet derecesi..	120
Tablo 4.27. :Kullanıcıların, alandaki kültürel aktivitelerden duydukları memnuniyet dereceleri.....	121
Tablo 4.28. :Kullanıcıların, alandaki güvenlikten duydukları memnuniyet dereceleri.....	122

ÖZET

PARKORMAN VE YAKIN ÇEVRESİNİN REKREASYONEL PLANLAMA YÖNÜNDEN İRDELENMESİ

Çalışmada rekreasyon planlaması kavramının içeriğine, kent yakını orman içi dinlenme alanlarının rekreasyonel fonksiyon açısından taşıdığı öneme değinilip, konuda örnek alan olarak seçilen, orman içi dinlenme yeri statüsündeki Parkorman' a ait talep özelliklerinin saptanması, ve bu saptamalar doğrultusunda, alandaki mevcut planlamanın irdelenmesi amaçlanmıştır.

Talep özelliklerinin saptanması amacıyla, alanda anket çalışmaları yapılmış, edinilen sonuçlar literatür verileriyle ve alandaki gözlemlerle birleştirilerek alandaki sorunlar belirlenmiş ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri getirilerek çalışma tamamlanmıştır.

SUMMARY

SCRUTINIZING RECREATION PLANNING OF PARKORMAN AND NEAR AREA

In this study, primarily determine the content of recreation planning concept and importance of recreation function of forest resting areas where located near the city. Parkorman is chosen for example of forest resting areas which has same statues. Doing poll works study for determining the demand characteristics. Scrutinizing the plans by using the results of poll works .

Determine the problems in area by using the results of poll works, the observation at the area and literature information. Finally, find solution suggestion for these problems .

LE RESUME

LA CONSIDÉRATION SUR PARKORMAN ET SON ENVIRONS SOUS L'ASPECT DE LA PLANIFICATION EN RÉCRÉATION

A ce thèse, à l'aide des explications littéraire, on avait voulu préciser l'importance des espaces de récréation dans les forêts. On avait déterminé la caractéristique des demandes de visiteur de Parkorman qu'on prenait pour exemple dans ce thèse, en raison de sa situation de «l'espace de récréation en forêt ». En conclusion de tous ces études, on avait analysé la planification en récréation qui y existait.

Pour pouvoir exprimer la caractéristique des demandes de visiteur de Parkorman, on avait fait des enquêtes sur place. A l'aide de leurs conséquences, des données littéraires et des observes faites en place, on avait pu déterminer les problèmes qu'on a rencontré soit sur plan, soit sur application. Et finalement on avait proposé des solutions à ces problèmes.

ERGEBNIS

DIESER ARBEIT WURDE FÜR PARKORMAN ERSTELLT: UM STRUKTURIERUNG DER PARKORMAN UND NAHERE UMGEBUNG PLANUNG UND GENAUE UNTERSUCHUNG

Bei dieser umplanungs arbeit wurden folgendes bedacht, ausgangspunkt der Stadtnahe wald erholungsgebiet die wichtigkeit und spezifizierung der statistiken was gibt der walderholungs gebiet und was kann geandert werden und an was müssen wir achten (umwelt und naturschutz bedingt)

Nach fragen zu spezifizieren zu können wurde meinungsumfrage gemacht, und die werte entsprechend dazu litaratur entsprechende richtlinien dazu gezogen und zum

schluss persönliche meinung dazu gefügt daraus resultierende probleme aufgelistet und
lösungsvorschläge unterbreitet und dieser werk verfullstandigt

1. GİRİŞ

Günümüz teknoloji çağında, özellikle büyük şehirlerde ve yakın çevrelerinde, hızlı nüfus artışı, göç, çarpık kentleşme, plansız yapılaşma gibi nedenler sonucunda pekçok doğal kaynak tahrip edilmiş, halihazırda da tahrip edilir durumdadır.

Kent yaşamının getirdiği ağır koşullar, bunların bireyler üzerinde yapmış olduğu gerek fiziksel gerekse ruhsal olumsuz etkiler, kişilerin rekreasyon ihtiyacını arttırmış dolayısı ile kent yakınındaki orman alanlarının da rekreasyonel hizmet fonksiyonu açısından önemli kat ve kat artmıştır. Zira şehirlerde belli bir planlama olmayışı, dolayısıyla kent içi hızlı ve çarpık yapılaşma ve tüm bunların sonucunda da birey başına yeter miktarda yeşil alan düşmemesi bunda en büyük etkindir. Hatta kent nüfusunun büyük bir kısmı yakın çevresinde, günlük ihtiyacını karşılayacak kadar bile yeşil alan bulamamaktadır. Günlük rekreasyonel ihtiyacını karşılayamayan bireyler, orman vb. de gerçekleştirecekleri haftalık rekreasyonel faaliyetlere daha fazla gereksinim duymaktadırlar.

Ancak kent ormanları üzerinde artan bu rekreasyonel hizmet talebinin, doğal dengeyi bozmadan karşılanması ve bunun sağlanması için, doğru planlamaların yapılması ve doğru yönetim politikalarının belirlenmesi gerekmektedir.

Parkorman gibi; İstanbul gibi büyük ve kalabalık nüfuslu bir şehrin sınırları içinde kalan, neredeyse şehrin merkezinde sayılabilecek, “Orman İçi Dinlenme Yeri” statüsünde olan bir alan, şehir halkının talepleri için büyük bir potansiyele sahiptir. Bu nedenle İstanbul il sınırları içerisinde bir benzeri daha olmayan bu alanda, insan-kaynak ilişkisinin irdelenmesi ve bunların planlamaya ve yönetime yansımalarının incelenmesi, öncelikle yoğun rekreasyonel talep baskısına maruz kalan doğal kaynağın korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Yapılan çalışmada, orman kaynaklarının rekreasyonel hizmet fonksiyonu açısından önemi vurgulanmaya çalışılmış, orman içi rekreasyon planlama ilkeleri ve bu ilkeler doğrultusunda insan-kaynak ilişkisine de kısaca değinilerek Parkorman'a ait mevcut talep özellikleri, rekreasyonel kullanım şekilleri, kullanım sonucu karşılaşılan sorunlar ve merkez alandaki peyzaj tasarımına ilişkin sorunlar belirlenerek çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışmada şu konulara yer verilmiştir:

- Kaynağa ilişkin doğal ve kültürel verilerin, mevcut ve gelecekte düşünülebilecek arazi kullanım kararlarının, yönetsel planlama kararlarının incelenmesi,
- Rekreasyonel talep özelliklerinin belirlenmesi, (Daha açık olarak kullanıcıların; bireysel özelliklerinin, kullanım ilişkilerinin, alandaki tesis ve hizmet olanaklarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi ve kullanımları üzerinde etkili olan faktörlerin saptanması çalışmasıdır.)
- Alanda rekreasyonel kullanım sonucu ortaya çıkabilen sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin getirilmesi,
- Hem talep özelliklerinin göz önünde bulundurulacağı, hem de kaynağın doğal dengesinin bozulmayacağı bir rekreasyonel kullanımı sağlayacak planlama ilkelerinin önerilmesi.

Tez çalışması beş ana bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde, araştırmanın amacı ve kapsamı;

İkinci bölümde, konuyla ilişkin çeşitli kavramların açıklanması;

Üçüncü bölümde, araştırmada kullanılan malzeme, teori ve yöntemin tesbiti;

Dördüncü bölümde, alana ait doğal ve kültürel veriler, alana ilişkin gelişme planının uygulanmış ve uygulanmamış yönleri, alanda mevcut rekreasyonel tesislerin tesbiti, bunların tasarımsal analizleri, verdikleri rekreasyonel hizmetler; son olarak da kullanıcı-kaynak ilişkisinin saptanabilmesi amacıyla yapılan anketler ve bunların incelemeleri;

Beşinci bölümde ise, tüm bu incelemeler sonucunda rekreasyonel kullanımlara, planlama, yönetim ve peyzaj tasarımına ilişkin sorunların saptanması ve bunların giderilmesine ilişkin çözüm önerileri, yer almaktadır.

2. GENEL KISIMLAR

Parkorman ve yakın çevresini rekreasyonel planlama açısından irdeleyebilmek için öncelikle “rekreasyon” kavramını yeterince tanımamız gereklidir.

2.1. REKREASYONUN TANIMI VE BU ALANDAKİ ÇEŞİTLİ YAKLAŞIMLAR

Günümüzde rekreasyon çok duyulan ve içine çok çeşitli aktiviteleri alan bir kavramdır. Rekreasyon tanımını yapabilmek için bu güne kadar yapılan tanımlardan ve bu tanımların özelliklerinden söz etmek gerekir.

2.1.1 Rekreasyonun Tanımı

Halen kullanıldığı şekliyle batı dillerinden Türkçe’ye geçen “rekreasyon” Latince’deki re = yeniden ve creare = yaratma sözcüklerinin bileşiminden oluşmuş, yeniden yaratma anlamındaki “recreate” sözcüğünün karşılığı olup, oyun, eğlence yeniden oluşma, yeniden kendine gelme anlamlarını taşımaktadır(BARNHART, 1975) [1].

Orman Mühendisi Prof. Dr. A. AKESSEN (1998), kavramı daha belirgin bir çerçeve içinde ele almakta ve bunu “bireyin beğenisi bakımından doyurucu, ruhsal ve bedensel yenilenme amacı taşıyan, aynı zamanda bireyin sosyal, kültürel, ekonomik ve fizyolojik olanakları ile bağımlı boş zaman kullanımlarını içeren eylem ya da eylemler” şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanımda verilen ruhsal ve bedensel yenilenme olgusu “bireyin davranışlarını zihinsel düzeyde etkileyen çeşitli eylemler” olarak açıklanmaktadır [2].

Bu kısa açıklamanın dışında, çeşitli etkinlikleri içeren rekreasyon hakkında, “kavram” olarak bir çok müellif tarafından yapılmış birbirini bütünleyen tanımlar da mevcuttur.

ABD'deki Federal Register'e göre rekreasyon, "yüzme, piknikçilik, botçuluk, avcılık ve balıkçılıktan ibaret boş zaman aktiviteleri" şeklinde tanımlanmaktadır. Yine aynı

ülkedeki Açık Hava Rekreasyon Bürosu (BOR-BUREAU OF OUTDOOR RECREATION) tarafından, “rekreasyon, çeşitli biçimlerde sınıflandırması yapılabilecek temel bir insan gereksinmesi, kişinin doygunluğu ve zevki için boş zamanların değerlendirilmesidir.” şeklinde tanımlanmakta ve buna ek olarak, "bireysel ya da topluca yürütülmesi, kendiliğinden ya da planlı olarak gerçekleştirilmesi, aktif ya da pasif olabilmesi, belirli bir beceri ve uğraşa dayanması ya da dayanmaması ile planlanmış yada planlanmamış alanlara ihtiyaç duyulması" gibi rekreasyona ilişkin bazı ayırıcı özellikler de verilmektedir (SCHWARZ ve diğ. 1976) [3].

PEHLİVANOĞLU (1977), ise rekreasyonu “bireyin kendi istek ve içgüdüsüne göre olanakları ölçüsünde kullanabileceği boş zamanlarında yer alan bedensel ve ruhsal dinlenme gereksinmelerini karşılayarak, bireyi boşaltan ve yenileyen, çalışma ve yaşama istek ve gücünü ayakta tutan ve sürdürdüğü sürece kişiye zevk veren, gelir sağlama kaygısından uzak her türlü eylemi kapsayan davranışlar bütünüdür” biçiminde, oldukça geniş ve net bir biçimde tanımlamıştır [4].

Dr. Fuat TANRIVERDİ'ye (1975) göre: “Rekreasyon, insanların günlük faaliyetleri, görev ve benzeri çalışmalar sonucunda oluşan yoğunluğu, stresi ortadan kaldırmak için doğanın bulunduğu yerlerde kişiyi yaşama bağlayıcı dinlendirici, eğlendirici, zevk verici eylemleri yaparak, gözlemleyerek fiziksel ve ruhsal olarak canlılık kazanma faaliyetlerinin tümüdür” [5].

BUTLER (1959), rekreasyonu “bir kazanç amacıyla yapılmayan bireye bedensel, ruhsal ve yaratıcı kaynak olan, bireyin zorunlu olarak değil, bir itimle katıldığı, bireyde hoş ve doyurucu duygular bırakan eylemler” olarak nitелеmektedir [6]. Bu görüşe oldukça yaklaşan ARAN (1970) ise, “günlük yaşamın sıkıcı, disiplinli ve monoton geçen çalışmalarından sonra, insanların sevdiği ve hoşlandığı bir işle uğraşması, yıpranan vücudun yenilenmesi, tazelenmesi ve enerji kazanması ile yine verimli bir çalışma safhası için yapılan hazırlıkların tümünü” rekreasyon olarak tanımlamaktadır [7].

2.1.2. Rekreatyonel Eylemlerle İlgili Çeşitli Yaklaşımlar

Rekreatyonun tanımlanmasında ortaya çıkan sorunlar, rekreatyonun ve rekreatyonel eylemin ne olduğu konusunda iki ayrı yaklaşımı doğurmuştur. Eylem yaklaşımı ve davranışsal yaklaşım (DRIVER ve TOCHER, 1970) [8].

- Eylem Yaklaşımı: Eylem yaklaşımı, ağırlıklı olarak arzı (rekreatyonel arz) kendisine temel alan, rekreatyonel talebi adeta değerlendirme dışı bırakan bir irdeleme biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Eylem yaklaşımı yalnızca rekreatyonel kullanıcıların kimliklendirilmesinde rekreatyonel kullanım tipi, süreci ve zamanı ile yoğunluğunun belirlenmesinde uygulama kolaylığı sağlar. Rekreatyon olgusuna pasif olarak yaklaşır (AKESEN, 1998) [2].
- Davranışsal Yaklaşım: Eylem yaklaşımı birçok pratik kolaylıklara sahip olmasına rağmen rekreatyonun açıklanmasında tek yol değildir. Rekreatyonu bir eylem olarak değil, rekreatyonel tepkiler bakımından ölçülen bir psiko-fizyolojik deneyim olarak veya bir tepki süresi tarzı olarak almak daha yararlı olabilir. Davranışsal yaklaşım konuyu bu açılardan değerlendirmektedir. Başka bir deyişle rekreatyonel talebin dolayısı ile rekreatyonel kullanıcıların incelenmesine ağırlık vermektedir.

Önerilen bu yaklaşımı geliştirmek için rekreatyon hakkında beş varsayım tanımlanmaktadır [8].

1. Rekreatyon, rekreatyonel uğraşılardan oluşan bir deneyimdir.
2. Rekreatyon olgusu kullanıcı tarafından bir kararı gerekir.
3. Rekreatyonel kullanımlar kendi kendini ödüllendirir.
4. Rekreatyonel kullanım kullanıcı tarafından serbest kişisel seçimi gerektirir.
5. Rekreatyonel kullanım zorunlu olmayan zaman sırasında ortaya çıkar [8].

2.2. REKREASYONUN TEKNİK TANIMI

Rekreatyon teriminin dışında ,doğal kaynak sözcüğünü de açıklarsak daha teknik bir yaklaşımda bulunabilme şansını elde ederiz. Doğal kaynaklar, orman alanları içinde kalan, bitkisel, hayvansal, diğer bir deyişle; biyolojik, jeolojik, jeomorfolojik zenginlikleri ve kültürel değerleri (tarihsel ve arkeolojik) içlerinde bulundurlar.

Dolayısıyla, doğal kaynağın planlama ve kullanımında, göz önünde tutulması gereken ekonomik, toplumsal, ekolojik ve estetik değerleri vardır. Kullanımda bu değerlerin önemi yönetim amaçlarına göre değişir.

Tüm bu açıklamaların sonucu rekreasyonun teknik tanımı ortaya çıkmaktadır. Buna göre rekreasyon: “Doğal kaynakların, ekonomik ve ekolojik gerekleri de göz önünde tutularak, toplumsal ve estetik ağırlıklı kullanımı” olmaktadır. (AKESEN, 1998) [2].

2.3. BOŞ ZAMANIN TANIMI

Boş zaman kavramı ile ilk kez ARİSTO ilgilenmiş ve bunu “her uygar kişinin yaratıcı özelliklerini ortaya koyduğu bir zaman parçası” olarak tanımlamıştır [4]. Genel anlamda, boş zaman, uyku, zorunlu bireysel faaliyetler ve işten arta kalan zaman olarak tanımlanmaktadır [9]. Özellikle yoğun çalışma temposu içerisindeki insanların, kendilerini bu yoğun tempodan kurtarıp tam anlamı ile ifade edebilecekleri boş zamanı en iyi şekilde değerlendirmeleri kişiler için büyük önem taşımaktadır.

Boş zaman ve rekreasyon birbiriyle yakın ilişkilidir, ancak aynı anlama gelmemektedir. Boş zaman kavramı, zamanın özel bir çeşidi iken, rekreasyon bir faaliyet çeşididir. Rekreasyon boş zaman süresi içinde yer alır, ancak tüm boş zaman rekreasyona ayrılmamaktadır [9]. Eğer insanlar, boş zamanlarını organize etmede uygun önlemlerle yönlendirilmez ve eğitilmezlerse, boş zamanlar, tembellik, can sıkıntısı gibi engellerle toplum için bir sorun haline gelebilir. Bu nedenle insanların, boş zamanlarını, kendilerini en doyurucu biçimde değerlendirmeleri ve “boş zaman toplumu” durumunda olmamaları için toplumun boş zamanı ile varolan açık veya kapalı alanlar (rekreasyon kaynakları) arasında ilişki kuran yöntemleri içeren bir süreç olan rekreasyon planlaması kapsamındaki çalışmalarla, çeşitli etkinliklere özendirilmeleri gerekmektedir. Böylelikle, boş zaman kullanımı mümkün olan en verimli, planlı ve programlı bir biçimde gerçekleştirilebilir [10]. Aynı zamanda boş zaman miktarı ve zamanlamaya ilişkin farklılıklar kişilerin ilgisini çeken rekreasyonel kullanım üzerinde doğrudan gözlenmektedir (CLAWSON ve KNETSCH, 1971) [9].

2.4. ORMAN İÇİ REKREASYON ALANLARI

Orman alanları çoğunlukla doğal kaynakları topluca sunabilen en elverişli “rekreasyonel yaşam çevreleri” olarak ortaya çıkmakta ve açık hava rekreasyonu yönünden gerekli temel koşullara yeterince sahip bulunmaktadır (AKESEN, 1998) [2]. Rekreasyon eylemlerinin büyük çoğunluğunda arazi ve su kullanımı önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle ormanlık alanlar, çeşitli doğal çevre etkinlikleri yönünden kitleleri diğer ortamlardan daha fazla kendine çekmekte ve bu noktada “orman içi rekreasyon” olayı ortaya çıkmaktadır.

Orman içi rekreasyon kullanım yönünden ikiye ayrılır: 1/Yoğun; 2/Az yoğun (dağınık). Yoğun orman rekreasyon eylemleri oldukça merkezileştirilmiş ve kullanım için geliştirilmiş alanlar içinde uygulanmaktadır. Örneğin piknik, kampçılık ve yürüyüşlerin belirli tipleri bu ayrıma girmektedir. Orman içi sularda balık avcılığı, kara avcılığı, uzun yürüyüşler ise herhangi bir alan geliştirilmesine gerek duymayan, geniş alanlar üzerinde yapılan eylemlerdir. Bu tip kullanımlar da dağınık orman rekreasyonunu oluştururlar (DOUGLASS, 1982) [11].

2.4.1 Orman İçi Rekreasyon Alanlarının Özellikleri

Bu açıklamaların ışığında orman içi rekreasyon, ayrıntılı bir incelemeye tabi tutulacak olursa şu özellikleri taşıdığı görülür:

1. Orman içi rekreasyon doğal ya da yapay bir orman ekosistemde ve bu ekosistemin sunduğu doğal kaynakların durumuna göre şekillenir.
2. Orman içi rekreasyon, planlama yoluyla yetiştirilmiş ya da yetiştirilmemiş her türlü orman alanında gerçeklik kazanabilir.
3. Orman içi rekreasyonun ortaya çıkmasında, doğal peyzaj karakteristiklerinden kaynaklanan çekim gücünün önemli bir rolü vardır. Geliştirilmiş alanlarda insan yapımı tesis ve kolaylıklarla bu çekim gücünü arttırmak mümkündür.
4. Orman içi rekreasyonun kendine özgü karakteristikleri olan tipik bir ziyaretçi kitlesi mevcuttur.
5. Orman içi rekreasyonunda az ya da çok, mutlaka belirli bir ziyaretçi yoğunluğu söz konusudur.

6. Orman içi rekreasyona ilişkin ziyaretçi yoğunlukları, kullanılan orman alanlarının, büyük yerleşim yerlerine olan yakınlığı ya da uzaklığına göre önemli ölçüde değişebilir.
7. Orman içi rekreasyonda kullanılan kaynakların özelliklerine ve hedeflerine göre, aktivite çeşitliliğinde önemli değişiklikler olabilir.
8. Orman içi rekreasyon, kırsal nitelikli diğer açık hava rekreasyon tiplerine göre çok daha zengin aktivite çeşitliliğine dayanır.
9. Orman içi rekreasyon, genellikle kendine özgü aktivite tesis ve kolaylık çeşitleri dikte eder (PEHLİVANOĞLU, 1987) [4].

2.4.2. Orman İçi Rekreasyon Alanları Kaynak Değerleri ve Tesis Amaçlarına Göre Sınıflandırılması

I. Grup (A TİPİ): Yüksek kaynak ve ziyaretçi potansiyeline sahip günübirlik, geceleme ve kamp tesislerini içeren alanlar.

II. Grup (B TİPİ): Yüksek kaynak ve ziyaretçi potansiyeline sahip günübirlik tesisleri içeren alanlar. Yoğun kent yerleşim merkezlerine yakın çevrelerde düzenlenirler.

III. Grup (C TİPİ): Mahalli ihtiyaçları karşılamak üzere günübirlik tesis edilmiş kullanım alanlarıdır .Kaynak ve kullanım potansiyelleri sınırlıdır.

2.4.2.1.Doğal Parklar ve I. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler:

- Müşterek tesisler: Giriş kontrol – danışma, bekçi evi, müşterek otopark, alışveriş ünitesi, idare binası ve yönetici konutu, lokanta, işçi pavyonu, depo, manzara seyir terasları, yaya gezi yolları;
- Günübirlik Kullanım Tesisleri: Otopark, sıhhi tesisler (WC, duş, çöp sepeti), piknik üniteleri (Masa, ocak, çöp sepeti), çocuk oyun tesisleri, spor sahaları (voleybol, basketbol, mini golf sahaları), serbest oyun alanları;
- Organize Kamp Tesisleri: Kamp üniteleri (münferit otopark, çadır yeri, masa, ocak, çöp sepeti), sıhhi tesis kompleksi (WC, duş, çeşme, yemek pişirme-hazırlama, çamaşır yıkama, ütüleme yerleri), aile ve aile arasında oynanacak sporlarla ilgili tesisler (tenis sahaları, mini golf sahaları), yaya gezi yolları, motorom ve karavan üniteleri, ikmal ve boşaltma tesisleri;

- Sabit Geceleme Tesisleri: Dinlenme yerleri zonunda bungalowlar ve müstakil veya grup otoparklar.

2.4.2.2. II. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler

Giriş kontrol, idare binası, bekçi evi, depo, otopark, satış ünitesi, sıhhi tesisler, piknik üniteleri, kır kahvesi, manzara seyir terasları, çocuk oyun yerleri, spor tesisleri, serbest oyun alanları, jimnastik alanları, yaya gezi yolları.

2.4.2.3. III. Grup Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Bulunabilecek Tesisler

Giriş kontrol, otopark, WC, çeşme, bulaşık yıkama yeri, piknik üniteleri, manzara seyir noktaları, yaya gezi alanları, çocuk oyun tesisleri (AKESEN, 1998) [2].

2.5. REKREASYON VE PLANLAMA

Kent toprağının çok değerli olduğu gerçeği herkes tarafından kabul edilmektedir. Aslında buradaki “kent toprağı” terimini “toprak” olarak bile ele almak mümkündür. Çünkü, toprak üretilmeyen ve taşınamayan bir doğal kaynaktır ve dünyamızın toprakları milyonlarca yıldan beri hep aynıdır. Bu doğal kaynağın kötü kullanımı ise, kentleşme ve aşınma ile azaldığı da bir başka gerçektir. Üretilmesi mümkün olmayan bu doğal kaynağı, özellikle korunması daha da zor olan rekreasyonel potansiyele sahip alanları planlama ile en iyi şekilde değerlendirmemiz gerekmektedir. Zira, şehir planlaması doğal çevre ile, insan eliyle yapılmış çevre arasında denge ve uyum sağlamayı amaçlayan bir çabadır.

2.5.1. Rekreasyon Kaynaklarının Planlanmasında Temel Planlama İlkeleri

Ülkemizdeki uygulama örnekleri dikkate alınarak her rekreasyon planında uyulması gereken temel rekreasyon planlama ilkelerini 3 başlık altında toplayabiliriz.

1. Fiziksel değerlerin planlanmasına ilişkin ilkeler
2. Estetik değerlerin planlanmasına ilişkin ilkeler
3. İşlevsel değerlerin planlanmasına ilişkin ilkeler

Bu grup da kendi içinde çeşitli işlem aşamalarına ayrılmaktadır:

2.5.1.1. Fiziksel Değerlerin Planlamasına İlişkin İlişkiler

- 1) Yapılan her şeyin bir amacı olmalıdır.
 - Kaynak-çevre ilişkisi,
 - Arazi kullanımı-kaynak ilişkisi,
 - Arazi kullanımı-kaynak kullanımı ilişkisi,
 - Büyük yapılar-arazi kullanım ilişkisi,
 - Küçük yapılar-arazi kullanma ilişkisi incelenmelidir.
- 2) Tasarım toplum için olmalıdır.
 - Bireysel-bireysel olmayan gereksinimler,
 - Birey-toplum karakteristikleri incelenmelidir.
- 3) İşlev-estetik uyumu sağlanmalıdır.
 - Maddi ve toplumsal değerler,
 - Kendine özgü nitelikler incelenmelidir.

2.5.1.2. Estetik Değerlerin Planlanmasına İlişkin İlkeler

- 1) Zengin bir yaşam kurulmalıdır.
 - Çizgi, biçim, doku ve renk etkileri,
 - Egemenlik etkileri. Çevreleme etkileri incelenmelidir.
- 2) Uygun bir yaşam kurulmalıdır.
 - Kaynağın arazi yapısına,
 - Kullanım tiplerinin yapısına,
 - İşlev gereklerine ve yapısına,
 - Oransal dengeye,
 - Anlayış ve alışkanlıklara uymalıdır.

2.5.1.3. İşlevsel Değerlerin Planlanmasına İlişkin İlkeler

- 1) Teknik gereksinimleri yerine getirmek;
 - Alansal büyüklük,
 - Nicelikler,
 - Doğal koşullara uyma,
 - Gereksinimlerin saptanması ve karşılanması gerçekleştirilmelidir.
- 2) Olabilen en düşük maliyeti sağlayabilmek;
 - Planlama bütçesi-gereksinimler dengesi,
 - Var olan mekan potansiyeli,

- Uygun yapısal materyalin sağlanması,
 - Uygun bitkisel materyalin sağlanması,
 - Ayrıntılara özen gösterme.
- 3) Yönetim ve denetim kolaylığını sağlamak, özgür kullanım-yaralı denetim dengesi;
- Kaynak içi dolaşım (sirkülasyon),
 - Güvenlik (fiziksel ve toplumsal yönden),
 - Ortaya çıkan olumsuzlukların gözetimi,
 - Kullanım öncesi ve sürecinde gelenek ve alışkanlıkların gözetimi.

Buraya değin belirtilen genel rekreasyon planlaması ilkeleri, ister kent merkezindeki bir rekreasyon kaynağı planlanmasında (örneğin kent parkları, bölgesel parklar), ister kırsal rekreasyon kaynaklarının planlanmalarında (örneğin doğa parkları, orman rekreasyon alanları vb.) göz önünde tutmak zorunda olduğu ilkelerdir.

2.5.2. Rekreasyon Planlama Aşamaları

Günümüz dünyasında, en hassas ve ciddi bir konu olarak ortaya çıkan rekreasyon planlaması, ülke ve bölge planlarından ayrılamayacağı kesinlik kazanmıştır. Rekreasyonel planlaması yaparken şu ana ilkeler ve planlama yöntemi üzerinde durmakta yarar vardır.

1. Bölgede rekreasyona elverişli yerlerin saptanması, bunlar içinde en uygun alanlardan birinin veya ihtiyaca göre birkaçının seçilmesi
2. Seçilen aday yerlerden birisi için aşağıdaki ilkelere uyulması:
 - Rekreasyon planlamasının amacı
 - Rekreasyon alanına verilecek fonksiyon
 - Donatım araçları ve olanakları
 - Peyzaj konusu ve peyzaj tabloları
 - İdare ve ekonomik olanaklar, karşılaşılan ve karşılaşılabilecek güçlükler
 - Planlamaya karar verme
3. Planlamasına ilke olarak karar verilen alanın rekreasyon planlamasına kavuşturulması için aşağıdaki planlama aşamalarına göre hareket edilir.

2.5.3.Rekreasyon Planlamasında Yöntem

Rekreasyon planlamasını, fiziki planlama aşamalarından hareket ederek beş temel asamaya ayırabiliriz [4]. Bunlar; envanter aşaması, analiz aşaması, planlama aşaması, programların ve düzenleme projelerinin uygulamaya konulması, yasal çerçeve ve işletme aşamalarıdır.

Envanter aşamasının amacı ele alınacak alan hakkında gerekli bilgiler bütünü ve halkın turizm ve rekreasyon konusundaki gereksinimlerini belirten verileri toplamaktır. Aynı zamanda uzun dönemli gereksinimleri saptamak için Böleceğe yönelik araştırmaları da içerir. Bu araştırmalarda coğrafi konum, biyolojik, jeolojik ve fiziksel tanım yapılmalıdır. Ele alınan alanın rekreasyon amacı ile kullanılması için sahip olduğu mevcut ve potansiyel kaynaklar araştırılmalıdır. Bunlar manzaralar, doğal abideler, çağlayanlar, dağlar, yarılmış vadiler, bitki örtüsü, ilginç jeolojik formasyonlar, tarihsel değerler, arkeolojik değerler, antropolojik değerler, ekolojik rezervler olabilir. Araştırma sırsı ile sosyo-ekonomik çevrenin tanımı, anketler, rapor ve sentezin yapılması ile son bulur.

Analiz aşaması ele alınan alanın kaynakları ile bu alan ile ilgilenen nüfusun gereksinimleri arasındaki ilişkileri ortaya koymaya çalışır. Analiz aşaması, bir yandan arz ve talebi dengelemeyi, öte yandan da arazinin kaynaklarını ayarlamayı öngörür.

Rekreasyon kaynaklarının planlama aşamasını şu altı bölümde inceleyebiliriz:

- a. Ele alınan alanın genel planlaması; kaynakların en iyi verimlilikle kullanılmasını amaçlar. Bu aşamada arazinin mülkiyet biçiminin değiştirilmesi öne sürülebilir.
- b. Planlamada amaçlar ikiye ayrılabilir:
 1. Genel amaçlar: Kaynaklar insanların ve toplumun yararına sunulurken aynı zamanda zararlı etkilerden korunmasının sağlanmasıdır.
 2. Özel amaçlar: Bitki örtüsü ve hayvanların korunması, sitin sürekliliğine, rekreasyon faaliyetlerine ağırlık verilmesi, ziyaretçilerin fizik ve ruh sağlığıdır.
- c. Zonlama; envanter verilerinin analizi, amaçların saptanmasından sonra kaynakların korunması, değerlendirilmesi ve işletilmesinin rasyonel seçimi sorununa yaklaşılr.

Zonlama, zaman içinde ve mekan içinde olmak üzere ikiye ayrılır. Kaynakların temel ve alt kaynaklar biçiminde, her alan için ayrı ayrı belirlenmesine yol açar.

- d. Düzenlemelerin yoğunluk derecesi; ekosistemlerin korunmasına ilişkin yasalar hesaba katılarak, düzenlemelerin hangi yoğunluk derecesine ulaşabileceği saptanmaya çalışılır. Çalışmalar sonucunda ele alınan alanın genel düzenleme planına ulaşılmış olur. Bundan sonra girişilecek tüm faaliyetler bu plana göre düzenlenmelidir.
- e. Programlama; hemen ele alınacak projelerde, sonraki aşamalarda ele alınacak projelerin bir önceki sıralamasının saptanması söz konusudur. Çeşitli düzeylerde kamu ve özel sektöre düşen zorunluluklarla gerekli teknik yardımı önceden belirlemek gerekir.
- f. Bütçe; projenin gerçekleşmesi için gerekli finansal yardım için maliyet etüdü yapılır.
- g. Programların ve düzenleme projelerinin uygulamaya konulması aşamasında gerçekleştirilecek düzenleme projelerine ilişkin kararlar grafiklerle gösterilmeye çalışılır. Bunlar, taslak, ön proje ve kesin plan olmak üzere üç ayrı biçimde sunulur. Bu aşamadaki çalışmalar sonunda gerçekleştirilecek her düzenleme için ayrıntılı planlar serisi tamamlanmış olacaktır.

Yasal çerçeve ve işletme aşaması, planlama ile ilgili alınan kararların etkili olabilmesi açısından çok önemlidir. Bu aşamada, gerekli yasal önlemlerin alınması gerekir. Böylece, eğer bir alanın ekolojik rezerv olarak korunması söz konusu ise, bu statünün uzun dönemde mevzuat yolu ile garanti edilmesi gerekir. Statü araştırmasında şu aşamalar ele alınabilir:

- a. Söz konusu alanın mevcut statüsü ile bu alanın her bölümü için en uygun statülerin karşılaştırılması.
- b. Mevcut statünün değiştirilmesi için çeşitli seçeneklerin incelenmesi.
- c. Yeni statünün belirlenmesine ilişkin karar alınmasıdır.

Mülkiyetin dağınık ve spekülasyon tehlikelerinin söz konusu olduğu büyük yerleşme topluluklarının çevresindeki alanlarda en etkili çözüm, devlete ya da kamu kuruluşlarına özel mülkiyet arazilerinin satılmasıdır.

2.5.4. Rekreasyon Planlamasında Göz Önünde Bulundurulması Gereken İlkeler

Şehir içinde, çevresinden veya daha uzak mesafelerindeki açık mekanlarda yer alan rekreasyon saha ve tesisleri, ya plantasyon ve tertip yoluyla tabii materyalin hakim olduğu yeşil alanlara veya doğrudan doğruya tabii bir peyzaj kalıbı içine yerleşmiş durumdadır. Diğer taraftan, bunların öncelikle insan hizmetine sunulmak üzere geliştirildiği de önemle dikkate alınması gerekli bir noktadır [12,13]. O halde rekreasyon saha ve tesislerinin, içinde bulunduğu peyzaj motifi ile tam bir anlaşma halinde olması, hizmet edeceği insanların istek ve ihtiyaçlarına uygun bir gelişme göstermesi gerekir. Bu iki önemli noktanın gerçekleşmesi, yerleşme sahasının tabii ve kültürel peyzaj özellikleri ile sosyal rekreasyon ihtiyaçlarının analizinden sonra, probleme çözüm yolu getirecek bir peyzaj ve rekreasyon planlamasına bağlıdır.

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde insanların boş zaman faaliyetlerinin giderek artması, kent yaşamının sıkıcılığı, onları doğaya yaklaşmaya yönelttiği bir gerçektir. Rekreasyon planlamasının temel koşullarım dört bölümde toplayabiliriz.

- a. Açık ve kapalı dinlenme alanlarını, sportif gereçleri, turistik yapıyı ve rekreatif tesisleri halkın değişik gereksinimlerine cevap verecek ve özellikle spor yapıp dinlenmelerini sağlayacak biçimde arttırmak gereklidir. Eğlence, spor veya açık hava rekreasyon faaliyetleri için zaman ve mekan ayarlaması söz konusu olduğunda şu faktörleri göz önünde bulundurmakta yarar vardır.
 - Boş alanların önemi ve çeşitleri; alan çeşitleri hem kalitatif özellikleri (jeolojik, biyotik faktörler, estetik özellikler), hem kantitatif özellikleri (sayı, dağılım, boyutlar), hem de geliş kolaylığı açısından ele alınmalıdır.
 - Boş alanlar ağı: düzenlenecek alanların belediye parkı, ulusal park ve benzeri biçimde sınıflandırılması yeterli olmayıp, rekreatif çevrenin nüfusu, coğrafi dağılımı, kentsel ya da kırsal özelliği, kendine özgü özellikleri de hesaba katılarak yerleşim ve alansal dağılımını incelemek gerekir.
 - Geliş kolaylığı; rekreasyon alanlarının planlanmasında, gelenlerin farklı rekreasyon alanlarının planlanmasında, gelenlerin farklı rekreasyon zamanı kategorilerim göz önünde tutan geçici geliş kolaylığı hesaba katılmalıdır.

- Faaliyetlerin çeşitliliği ve halkın zevklerindeki gelişim, nüfusun dinlenme ve eğlenme konusundaki beğenileri, meslek yaş ve sağlık durumlarına göre değişmektedir.
- b. Sportif, rekreatif ve turistik alt yapıyı, doğal dengeyi bozmayacak biçimde bölge planlaması çerçevesinde arazinin diğer kullanım biçimleri ile bütünleştirme gerekliliği vardır.
- c. Tüm dinlenme faaliyetlerinin uzmanlık dalı içinde hareketlendirilecek personel oluşturulması gerekliliği vardır.
- d. Boş zaman ve fiziksel faaliyetler ve çevre konularının eğitimi bölümlerini geliştirmek gereklidir.

Son iki koşul bir yandan dinlenme eğlence alanlarının genel verimliliğini artırmaya öte yandan buralardan yararlananlar için daha önceki deneyimlerine oranla daha yüksek bir tatmin derecesine ulaştırmak ve düzenlenen alanın gürültü, kirlenme ve yıpranmadan korunmasına yöneliktir [4].

Özetlemek gerekirse rekreasyon planlamalarında;

1. Değişken koşulları izlemek ve bu koşullara uymak
2. Uygulama sürecinde ortaya çıkabilecek değişikliklere hazırlıklı olmak (planlarda bu konuda esnek kullanım seçeneklerine yer vermek)
3. Toplumun boş zaman potansiyelinin analizini (özellikle ekonomik yönden) iyi değerlendirmek.
4. Planlama sürecinde etkileyici sosyo-ekonomik etkenleri iyi izlemek
5. Salt rekreasyon kaynak çevresini değil, tüm çevrenin kalitesine özen göstermek gerekmektedir (PEHLİVANOĞLU, 1987) [4].

Rekreasyon planlamasında şu hususlar dikkate alınmalıdır:

- Planlamaya, rekreasyon imkanlarından faydalananacak olan kişilerin yer, zaman ve rekreasyon formu yönünden isteklerini tespit eden bir analize; çevre şartlarının hazırladığı imkanların etüdüne bağlı olarak başlanmalı;
- Yaş gruplarının ihtiyaçlarına, rekreasyon formunun özelliklerine göre tespit edilmiş olan standartlara uygun bir gelişme göstermeli;

- Kompleks düzenlemeler yerine sadelik tercih edilmeli;
- Tabii görünüşlerin, mekanik formlardan uygun olduğu kabul edilmeli, kullanım kolaylığı ve güvenliği sağlanmalı;
- Mevcut sahanın kullanım yönünden en iyi şekilde değerlendirilmesi için estetik ve fonksiyonel prensipler birlikte dikkate alınmalı;
- Bir rekreasyon çeşidi için hazırlanan saha, gereğinden başka rekreasyon formları için de kullanılabilir;
- Tabii peyzaj özelliklerinin sağladığı avantajlar estetik ve fonksiyonel yönden değerlendirilmeli ve her türlü çevre peyzajının motifine uygun gelişme göstermeli;
- Planlama, ekonomik prensiplere göre geliştirilmelidir [12,14].

Açık hava rekreasyon plancısı çoğu yerde birbirine tamamen zıt ekonomik, ekolojik, toplumsal ve estetik gerekleri yerine getirmek zorundadır. Ama tüm planlama ve yönetim sürecinde vazgeçilmez etken olan para için artan rekabet, çoğu zaman plancı için sınır oluşturmaktadır. Bununla beraber, rekreasyon değerlerinin çoğu ekonomik yönden ölçülmez. Bu yüzden diğer sosyal bilimler de planlama yapılırken kullanılabilir hale getirilmelidir (AKESEN, 1998) [2].

Her disiplin insanların neden ve nasıl rekreasyon aradıklarını ve ne tür rekreasyon programlarının insan gereksinimlerini en iyi karşılayabileceğini anlama konusunda önemli katkılar sağlar. Rekreasyonel davranışın sınırlanmasında daha geniş ve çeşitli kaynaklardan yararlanıldığında rekreasyonel davranışlar hakkında daha doğru kavramlar geliştirilebilir.

2.5.5. Rekreasyon Plancı ve Yöneticisine Çalışmalarında Yardımcı Olabilecek Sosyal Kavramlar

Rekreasyon plancı ve yöneticisine çalışmalarında yardımcı olabilecek sosyal kavramlar yedi başlık altında toplanmıştır:

- Rekreasyonel Fırsatların Çeşitliliği: Rekreasyonel hizmetlerin planlaması ve sunulmasında toplumun tercih ve eğilimleri ne denli karşılanabilirse, ortaya konan rekreasyonel eylem tipinin kullanımı o nispette geniş olur.

- **Rekreasyonel Tercih:** Rekreasyonel katılım, katılımın elde edilebilirliğine dayanır ve bu, çeşitli faktörler tarafından etkilenir. Dikkatle hazırlanması gereken tercih araştırmaları, dağılım, karışım ve alternatif açık hava olanakları için talep yoğunluğunu ölçmekte yardımcı olabilirler. Tercih araştırmaları, alternatif açık hava rekreasyonu programlarında yer alan halkın değerleriyle ve bu değerleri elde edenlerle de ilgilidir.
- **İkame Edilebilirlik:** İkame kavramı, kullanıcı taleplerinin, arzu ve dileklerinin doyumu bakımından değiştirilebilecek olan rekreasyon eylemlerini belirten bir kavramdır, ikame, kullanım ortamının fiziksel karakteristiklerinden çok eylemler arasında değişen psikolojik, sosyolojik ve kişilik değişkenleriyle ilgilidir.
- **Taşıma Kapasitesi:** Bu kavram görsel taşıma kapasitesi, fiziksel taşıma kapasitesi ve rekreasyonel taşıma kapasitesi olmak üzere üç temel birimden oluşur. Planlama sürecinde taşıma kapasitesinin belirlenmesi en son sırada yer alır.
- **Bağımlı Doyum**
- **Dış Etkenler**
- **Maliyetin Etkinliği** (PEHLİVANOĞLU, 1987) [4].

3. MALZEME VE YÖNTEM

3.1. MALZEME

Çalışmanın birinci aşamasında konuyla ilgili temel kavramlar hakkında bilgiler verilmiştir. Bu kavramların açıklanmasında özellikle konularla ilgili olarak daha önceden yapılmış çalışmalar incelenmiş, konu ile ilgili literatür araştırması yapılmıştır. Literatür araştırması sırasında, hem yabancı, hem de yerli kaynaklardan faydalanılmıştır.

Alanla ve çevresi ile ilgili doğal özelliklerin tanıtımında Orman Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanmış verilerden faydalanılmıştır.

Alanımızla benzer özelliklerdeki rekreasyon alanlarıyla ilgili bilgiler toplanmış, bazıları alanda incelemeler de yapılarak etüt edilmiştir.

Alanı, Orman Bölge Müdürlüğü'nden kiralamış olan işletmenin yetkilileri ile görüşülmüş ve alanla ilgili sosyo-ekonomik bilgiler alınmıştır.

Bulgular başlıklı dördüncü bölüm dahilinde, alanla ilgili elde edilmiş olan, alanın konum-lokasyonu, kültürel ve doğal verilerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu bilgilere Orman Bölge Müdürlüğü ve Bahçeköy Meteoroloji İstasyonu yardımıyla ulaşılmıştır.

Yine dördüncü bölümde yer alan Parkorman ziyaretçilerinin özellikleri hakkındaki bilgiler, alanda kullanıcılarla yapılan anket sonucunda belirlenmiştir. Anket sonuçları sayesinde, kullanıcıların bireysel özellikleri, kaynak-kullanıcı ilişkisi, rekreasyonel kullanım şekli, tesis ve hizmet olanakları ilişkisi, bireylerin alanın çeşitli özelliklerinden

memnuniyet dereceleri belirlenmiş, rekreasyonel planlamanın irdelenmesinde bu bilgilerden de faydalanılmıştır.

Alandaki rekreasyonel planlamanın irdelenmesinde, Orman Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanmış ve alanı kiralayan Kirpi Ltd. Şirketince de uygulanması kabul edilmiş olan, 1/ 2000 ölçekli Gelişme Planı ve yazılı metninden de yararlanılmıştır. İşletmenin plana uygunluğu da özellikle irdelenmiştir.

Ayrıca rekreasyon alanlarının önemli görüntüleri, olumlu ve olumsuz yani sorunlu bölümleri betimlemek amacıyla, fotoğraf çekimi ile yerinde saptanmıştır.

3.2. YÖNTEM

Araştırmalarımızda açık hava rekreasyonuna ilişkin konulara ait çalışmalarda kullanılabilecek sosyal araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Özellikle insan-kaynak ilişkisinin değerlendirilmesi sırasında, kullanıcı özelliklerinin ve kullanıcıların kaynak ile ilişkisinin belirlenebilmesi için bu yöntemlere baş vurulmuştur.

Rekreasyon alanlarına ait teknik ve yönetsel sorunlara ilişkin bilgi toplarken, çağdaş toplumbilimlerinin araştırmalarında en sık başvuru alanı olan gözlem tekniğinden yararlanılmıştır. Özellikle görüşme tekniğinin bir dalı olan ve gözlemcinin kendi girişkenliğiyle ya da durum içinde kendiliğinden beliren fırsatlardan yararlanarak konuşma sırasında ortaya çıkan konular üzerinde bilgi ve anlayışı genişletme olanağı sağlayan bireysel görüşme tekniği, kullanılmıştır [15].

Alanda rekreasyonel kullanıma yönelik sorunların ve gelişmelerin birebir izlenebilmesi amacıyla, standart bir gözlem aracının kullanılmadığı ve gözlem konusu yapılan olaya doğrudan katılarak gözlemde bulunmayı amaçlayan katılımlı gözlem tekniği ve araştırmacı kişiliğin korunarak ve olayın dışında kalarak gözlem yapmayı içeren katılımsız gözlem tekniğinden yararlanılmıştır [15].

3.2.1. Anket Tekniği

Araştırmamızda uygulanabilirliği olan planlama ilkelerinin belirlenebilmesi için talep özelliklerine ilişkin verilerin bilinmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle araştırmada konumuza ilişkin bilgilerin toplanması sorunlardaki değişkenlerin ve değişkenler arası ilişkilerin belirlenmesi amacıyla srveyin özel bir biçimi olan [16] ve aynı zamanda yapısı gereği standartlaştırılmaya çok daha elverişli bir araç olan anket tekniği [15] uygulanmıştır.

Anket ile ilgili soruların hazırlanmasında, daha önceden bu konu ile ilgili olarak hazırlanmış ve bilimsel çalışmalarda kullanılmış anket formları incelenmiştir. Tüm bu araştırmalar baz alınarak ve alana özel olgularda göz önünde bulundurularak, Parkorman için en uygun verileri getirecek yirmi adet soru belirlenmiştir.

Ankette, kişilerin ne amaçla formu doldurdıkları hakkında bilgilendirilmeleri için çalışmadan kısaca bahsedilmiş, ve isim vermeleri mecburi tutulmamıştır.

Anket alışması 2004 Ocak, şubat, Mart, Nisan aylarında, hafta sonları da dahil olmak üzere toplam 100 kişiyle, alanda yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan anketlerin sonucunda, kullanıcı görüşleri ve Parkorman içerisindeki hizmet ve tesislerin yeterliliği belirlenmeye çalışılmıştır.

Kullanıcılara ait detaylı olarak şu veriler elde edilmeye çalışılmıştır:

- Kullanıcıların bireysel özellikleri (yaş, öğrenim, meslek, gelir);
- Kaynak ve kullanıcı ilişkisi (kullanıcıların Parkorman'ı seçme nedenleri, grup özellikleri, geliş özellikleri, kalış özellikleri, ulaşım zellikleri);
- Rekreatiyonel kullanım şekli, tesis ve hizmet olanakları ilişkisi;
- Alanın çeşitli özelliklerinden memnuniyet dereceleri.

4. BULGULAR

Tez konusu olan Parkorman, Fatih Çocuk Ormanı'nın kuzey-batı kesiminde olup, coğrafi konumu, kültürel ve doğal verileri bakımından Fatih Çocuk Ormanı ile örtüşmektedir.

4.1. PARKORMAN'IN VE YAKIN ÇEVRESİNİN GENEL TANIMI

Çevre ve Orman Bakanlığı Marmara Bölge Müdürlüğü, İstanbul Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Başmühendisliği, İstanbul Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Mühendisliği hudutları içerisinde yer alan Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri; İstanbul İli, Şişli ilçesi, Ayazağa Köyü sınırları içerisinde, ortalama 81 m yüksekliğinde, iğne yapraklı-yapraklı karışık ormanları, orman-dağ-su peyzajlarına sahiptir. Ayrıca yürüyüş parkurları, manzara seyir terasları, piknik alanları ve barındırdığı farklı iklimatik özellikleri ile önemli bir rekreasyonel potansiyele sahiptir.

4.1.1. Alanın Coğrafi Konumu ve Lokasyonu

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Ayazağa Köyü sınırları içerisinde yer alan Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri; İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü, İstanbul Orman işletme Müdürlüğü, Parkorman ve Merkez Orman İşletme Şefliğini kapsamaktadır.

1/25.000 ölçekli İstanbul F 22-d1, 1/1.000 ölçekli F 22-d-11-a-3-c, F 22-d-11-a-3-b, F 22-d-11-a-3-d paftalarında yer alan planlama alanı: 29°01' 02" - 29° 01' 29" doğu boylamları ve 41° 07' 33"- 41° 07' 54" kuzey enlemleri arasındadır (Pafta numaraları sadece Parkorman'a aittir.) [17].

4.1.2. Doğal Veriler

Bu bölümde, alana ilişkin topografik yapı, su kaynakları, bitki örtüsü iklim ve jeolojik özelliklerle ilgili bilgilere yer verilecektir.

4.1.2.1. Topografik Yapı

Fatih Çocuk Ormanı orman içi dinlenme yeri, “Trakya müstevisi” denilen eski bir peneplenden oluşmaktadır. Planlama alanının en yüksek noktası, kuzeydoğuda karayolu kenarında 118 m, en alçak noktası batı uçtaki iki derenin birleştiği yerde 49,5 m ve ortalama yükseklik ise 84 m’dir. Kuzeydoğu ve güneydoğu yönlerden başlayarak batıda V şeklinde birleşen iki kuru derenin oluşturduğu, önce yavan batıya doğru nispeten elikleşen vadiler, planlama alanının topografyasını oluşturur. Alanın bakışı genelde batı yönlü olup, en çok güneybatı daha sonra sırasıyla kuzeybatı, batı, kuzey ve güney bakılı yamaçlara sahip olup, az da olsa güneydoğu ve kuzeydoğu yönlü yamaçlar da bulunmaktadır [17].

4.1.2.2. Jeolojik Özellikleri

Ana kaya, temelde Karbonifer ve Neojen tabakalarından ibaret iki önemli formasyona dayanmaktadır. Bunlardan Karbonifer formasyonu bazı kesimlerde diskordan, bazı kesimlerde de belirgin bir transgresif karakter göstermekte ve Devonien ve Silürien üzerine oturmaktadır. İkinci formasyon olan Neojen depoları ise, alttaki Karbonifer şistleri üzerinde yatmakta ve kumlu killi balçık, kumlu balçık ya da balçık hamuru içinde çakıllı tabakalardan oluşmaktadır.

MTA tarafından hazırlanan Türkiye Diri Fay Haritasına göre, İstanbul’un güneyinde yer alan İstanbul fay zonunun, planlama alanına uzaklığı yaklaşık 25 km kadardır. Alan birinci derece deprem bölgesi içerisinde yer aldığından, bu özelliğin göz önünde bulundurulması gerekmektedir [17].

4.1.2.3. Su Kaynakları

Planlama alanı içerisinde daimi akarsu veya su kaynağı bulunmamaktadır. Sadece alanın kuzeyindeki 9 kuru dere kenarında yer alan keson kuyudan dalgıç motorla su çıkarılmaktadır. Kuzeydoğu ve güneydoğu yönlerden başlayarak batıda V şeklinde birleşen iki kuru dere, planlama alanının batı ucunda birleşerek batıya doğru devam eder ve Şeytan dereye birleşerek güneye doğru akar [17].

4.1.2.4. Bitki Örtüsü

Alan bazı boşluklarla birlikte, iğne yapraklı-yapraklı tür karışımlarının oluşturduğu doğal ve yapay meşcerelerle kaplıdır. Ormanı oluşturan başlıca türler:

* Yapraklılardan;

- Saplı meşe (Quercus robur),
- Sapsız meşe (Quercus petraea),
- Macar meşesi (Quercus frainetto),
- Çoruh meşesi (Quercus dschorochensis) ve çeşitli meşe türleri,
- Gürgen (Carpinus betulus),
- Kayın (Fagus orientalis),
- Kestane (Castanea sativa),
- Akçaağaç (Acer spp.),
- Dişbudak (Fraxinus spp.),

* İğne yapraklılardan ise;

- Karaçam (Pinus nigra),
- Sarıçam (Pinus silvestris),
- Kızılçam (Pinus brutia),
- Fıstık çamı (Pinus pinea),
- Sahil çamı (Pinus pinaster),
- Sedir (Cedrus libani)

ve diğer iğne yapraklı ağaç türleri de çeşitli tarihlerde yapılan ağaçlandırmalar yoluyla yöredeki ormanların kuruluşuna katılmışlardır.

* Arazi çalışmaları sırasında tespit edilen diğer önemli ağaç türleri:

- Servi (Cupressus sempervirens),
- Kokar ağaç (Ailanthus spp.),
- Fındık (Coryllus spp.),
- Akasya (Robinia pseudoacacia),
- Çınar (Platanus orientalis) ve
- Ladin (Picea abies)'dir.

* Ağaççık ve çalılar ise:

- Akçakesme (Phyllirea latifolia),
- Katırtırnağı (Spartium junceum),
- Çoban püskülü (İlex aquifolium),
- Dikenli mersin (Ruscus aculratus),
- Funda (Erica spp.),
- Sarmaşık (Hedera helix),
- Laden (Cistus creticus),
- Böğürtlen (Rubus fruticosus),
- Orman sarmaşığı (Smilax exelca),
- Eğrelti'dir [17].

4.1.2.5. İklim

Alana en yakın meteoroloji istasyonu Bahçeköy'dür. Rasat süresinin 37 yıl (1948-1985) olması nedeniyle bu istasyonunun değerleri kullanılmış ve meteorolojik gözlemler tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.1.Bahçeköy Meteoroloji İstasyonuna Ait Ortalama ve Ekstrem Değerler
(Yükselti: 129m)

GÖZLEM AYI	ORT. SICAK. C°	EN YÜK. SICAK. C°	EN DÜŞÜK SICAK. C°	ORT. YAĞIŞ mm.	ORT. KARLA ÖRT. GÜN SAYISI	ORT. SİSLE ÖRT. GÜN SAYISI	ORT. NİSBI NEM %	AÇIK GÜN SAYISI	EN ESEN RÜZGAR YÖNÜ VE ESME SAY.	ÇOK
OCAK	4,5	20,0	-15,8	172,9	4,6	2,2	85	1,6	NW	315
ŞUBAT	4,8	23,5	-9,2	108,1	4,2	2,7	82	1,3	NE	231
MART	6,1	27,9	-8,4	109,4	1,8	2,6	83	3,1	NE	424
NİSAN	10,4	32,2	-2,6	57,1	-	2,9	80	-3,3	NE	344
MAYIS	15,1	34,0	1,7	43,4	-	2,0	82	5,8	NE	342
HAZİRAN	19,3	36,6	5,0	35,0	-	0,2	81	7,8	NE	388
TEMMUZZ	21,4	36,6	8,9	36,0	-	0,1	79	10,8	NE	561
AĞUSTOS	21,5	39,7	5,7	52,7	-	0,4	79	9,8	NE	542
EYLÜL	18,3	35,1	4,6	70,3	-	0,6	81	7,1	NE	497
EKİM	14,2	30,9	1,3	117,7	-	1,3	83	4,5	NE	447
KASIM	10,6	25,8	-7,7	133,7	0,1	1,5	84	2,5	NE	294

ARALIK	7,2	21,4	-10,4	165,1	1,2	2,3	85	1,8	NW	230
YILLIK	12,8	39,7	-15,8	1101,4	12,1	19,0	82	59,4	NE	4497

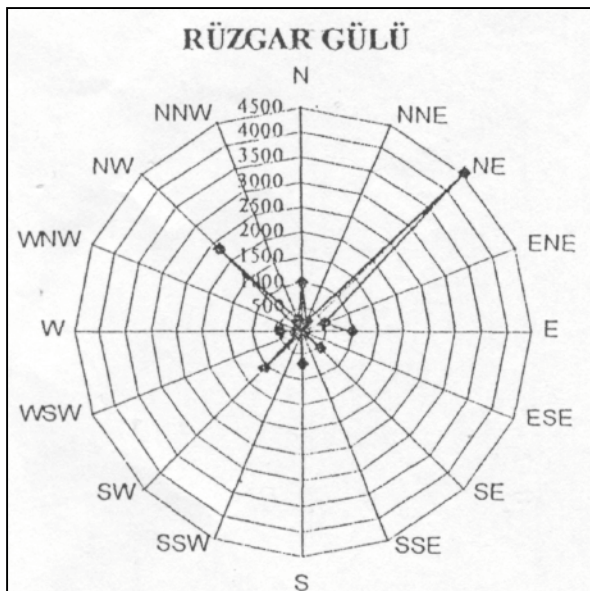
Yörede Akdeniz makro ikliminin alt tipi olan Marmara iklimi hakimdir. Çok yüksek yaz sıcaklığı, ılık kışlar, yüksek miktardaki yağışlar ve tipik şiddetli yaz kuraklığı ile karakterize edilebilen bir iklim tipi olan Akdeniz iklimine göre, Marmara iklimi: Daha az yaz sıcaklığı, oldukça soğuk kışlar, normal kar yağışı, daha sık don olayı ve daha fazla bulutluluk ile karakterize edilebilir.

Türkiye yağış etkenliği haritasına göre (Erinç, 1965), planlama ajanı “Çok Nemli” yağış etkenliği sınıfı içerisinde yer almaktadır. Erinç Yağış Etkinliği Formülü esas alındığında;

İm : Yağış Etkinliği indisi
P : Yıllık yağış toplamı (mm.)
Tom : Yıllık ortalama yüksek sıcaklık (C°)

$İm = P / Tom - 1074,4 / 17,8 = 61,88$ olup planlama sahası, yağış etkenliği sınıfı olarak çok nemli iklim tipi olup bitki örtüsü “çok nemli muntika ormanı” karakterlidir.

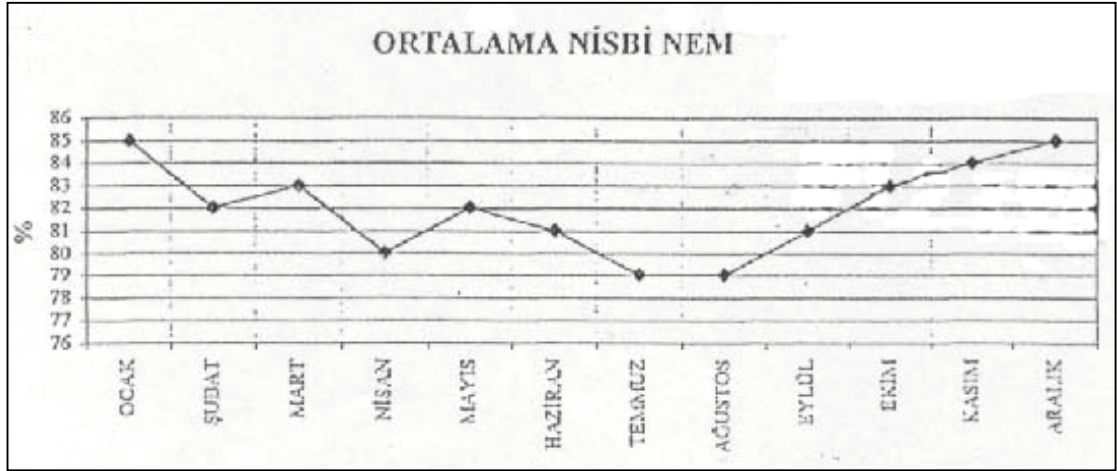
Rüzgar gülü, Bahçeköy Meteoroloji İstasyonu’nun esme sayıları yıllık toplamına göre düzenlenmiştir. Grafikten de görüldüğü gibi, en fazla esen rüzgarlar kuzeydoğu yönlüdür, bunu kuzey batı yönlü rüzgarlar izlemektedir. Diğer yönlerden esen rüzgarlar ise yok denecek kadar azdır.

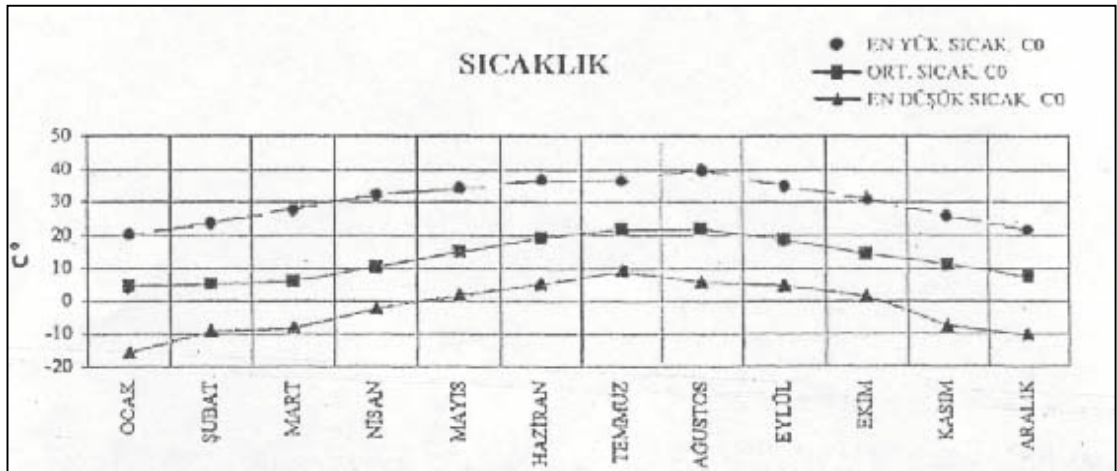
Her ay en fazla esen rüzgarlar incelendiğinde, kuzeydoğu yönlü rüzgarların 10 ay boyunca, kuzeybatı yönlü rüzgarların ise 2 ay boyunca etkili olduğu görülmektedir. En hızlı rüzgarların, genelde kuzeydoğu yönlü olduğu ve max. hızın 21,8 m/sec ile kuzeybatı yönünden şubat ayında estiği tespit edilmiştir. Ortalama fırtınalı gün

sayısı 0,4 ve ortalama kuvvetli rüzgarlı gün sayısı 7,7'dir. (Bkz. Sekil 4.1)

Şekil 4.1. Bahçeköy'e ait rüzgar gülü

Şekil 4.2. Bahçeköy'e ait ortalama nisbi nem grafiği

Şekil 4.3. Bahçeköy'e ait sıcaklık grafiği

Bahçeköy'de 12,8 C° olan yıllık ortalama sıcaklık, yıl boyunca 4,5 C° ile 21,5 C° arasında değişmektedir. Kullanım periyodunu oluşturan Nisan-Ağustos ayları arasında ortalama sıcaklıklar; 10,4 C° ile 21,5 C° arasındadır.

%82 olan yıllık ortalama nispi nem, yıl boyunca %79 ile %85 arasında değişmektedir. Kullanım periyodunu oluşturan Nisan-Ağustos ayları arasında ise ortalama nispi nem, %79 ile %82 arasında değişmektedir ki bu yoğun rutubet rekreasyonel kullanımı oldukça fazla etkilemektedir

Yağışlar, Nisan-Ağustos aylarında ortalamanın çok altına düşmektedir. Özellikle Haziran ayında 35 mm'lik değerle en düşük düzeye inmektedir [17].

4.1.3. Kültürel Veriler

Bu bölümde alana ulaşım, alanın mevcut arazi kullanımı ve mülkiyeti incelenecektir.

4.1.3.1. Ulaşım

Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri, Çayırbaşı'na 2,5 km, Levent'e 4,5 km mesafede olup, bu iki yerleşimi birbirine bağlayan Hacıosman Bayırı bölünmüş otoyolu bitişiğinde yer almaktadır. Alan, belediye otobüsleri ve dolmuş servislerinin güzergahı üzerinde olduğundan, giriş kontrol kapısı yakınında yer alan duraklar kanalıyla kolaylıkla ulaşım olanağı vermektedir.

4.1.3.2. Mevcut Arazi Kullanımı

Alana ulaşımı sağlayan bölünmüş otoyolu, alanın girişinden itibaren, kuzey ve güney yönlerine doğru, belli bir kısma kadar (merkez alan civarı) asfalt olarak, devamında da stabilize yol olarak devam etmektedir. Her iki yol girişin batısında yer alan yüzme havuzunun doğu kıyısında parke yol olarak birleşmekteyse de, tekrar kuzey ve güney yönlerine doğru devam edip, alanın batı bölümünde dere kenarında birleşmektedir. Bu yollardan ayrılan ve ormanın içlerine doğru devam etmekte olan başkaca toprak ve stabilize yollar da bulunmaktadır. Girişten itibaren havuza doğru uzanan beton derzli kayrak taş ve oluşan geniş bir yaya yolu ile beton merdivenler, havuz çevresinde ise traverten, parke taş ve ahşap kaplamalı patikalar bulunmaktadır.

Girişteki otoparkın güneyinde iki adet 100 tonluk su deposu bulunmaktadır. Bu depolar öncelikle şehir şebeke suyundan beslenmektedir. Alanın kuzeyinde, kuru dere kenarında yer alan keson kuyudan dalgıç motorla çıkarılan su da zaman zaman takviye olarak kullanılmaktadır. Mevcut piknik alanı içerisinde bir adet çeşme bulunmaktadır. 160 m³'lük su hacmi bulunan yüzme havuzunun suyu, devir daim sistemi ile kullanıldığından, doldurulduktan sonra su gereksinimi bulunmamaktadır.

Toplam 750 kva elektrik gücüne sahip, bir ana trafo merkezi ile bunun bitişiğinde yer alan, bir adet ana jeneratör, bir adet takviye jeneratör ve enerji dağıtım merkezi,

havuzun güneybatısında konumlandırılmıştır. Elektrik sistemi yeraltından tüm tesislere ve alan aydınlatma sistemine dağıtılmıştır.

Havuz kuzeyinde yer alan tesislerin atık suları, iç araç yolunun kenarını izleyerek önce kuzeye daha sonra da batıya doğru devam eden kanalizasyon sistemi ile Şeytan deresine deşarj edilmektedir. Havuz güneyindeki tesislerin atık suları ise iki adet sızdırmaz fosseptikte toplanmaktadır. Bu fosseptiklerin, pik günlerde 20 kez vidanjör ile boşaltıldığı eski işletmeci tarafından beyan edilmiştir. Güney tarafı beton duvarla, kuzeyi ve doğusu ise brandayla çevrilmiş çöp toplama alanı kafeterya batısında yer almaktadır.

Alanda mevcut diğer üst yapı tesisleri: Yan yana üç adet giriş kontrol kulübesi, bir adet resepsiyon binası ve bunun hemen batısında üç adet demonte giriş kabini, Vespa isimli boş bina (eskiden motosiklet sergi alanıydı), bir adet açık ve kapalı teraslı lokanta, bir adet oto teşhir yapısı, bir adet idare binası (eski şantiye binası-şuan Milli Parklara ait olan bina) ve yanında ana bilgisayar kulübesi, 1 adet depo olarak kullanılan konteynır, bir adet teraslı kafeterya-pastane, altında üç adet soyunma-giyinme odası olan bir sahne yapısı, bir adet ana mutfak yapısı ve bitişiğinde ahşap kapalı mekan (eski kır gazinosu, şuan Orman Evi), iki adet havuz bar, bir adet diskjockey yayın yapısı, ahşap pergola, bir adet etrafında beton ve ahşap güneşlenme terasları olan yüzme havuzu, bir adet amfi-tiyatro, bir adet voleybol alanı, 10 adet soyunma kabini, bir adet arka duvarı duş olarak kullanılan 3+2 kabinli WC (3 adet bayan, 2 adet bay WC, iki adet de pisuar) bir adet kreş binası ve yanında çocuk WC olarak kullanılan ahşap yapı, bir adet zeminde pergolalı terası olan lokanta hacmi ile altında toplantı salonları, WC'ler, toplantı odaları olarak kullanılan iki bodrumlu beton yapı, bir adet kapalı bar-kafeterya, bir adet ahşap kulübe, alanın kuzeyindeki piknik alanında yer alan bir adet 2+2 WC ve bir adet dalgıç motorun ve pompanın bulunduğu yapı.

4.1.3.3. Mülkiyeti

Orman İçi Dinlenme Yeri olarak ayrılan alanı da içerisine alan Ayazağa Köyünün 3692 sayılı yasaya göre orman kadastro uygulamaları yapılmış ve bu çalışmalar 06.08.1991 tarihinde kesinleşmiştir. Alanın batı kesimindeki 2. madde kapsamına alınan saha dışında tamamı Devlet Ormanı'dır.

Alanımızın da dahilinde kaldığı Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yerin (Mesire Yeri) güneyinde, Jandarma Genel Komutanlığı'na ait arazi yer almaktadır. Orman içi Dinlenme Yeri'nin bu alana bitişik olan 6,63 hektarlık bölümüne, 5 yıllık süre ile güvenlik bandı yapımı için ilgili komutanlıkça kullanılmak üzere 12.06.2000 tarih ve 495 sayılı olur ile Orman Bakanlığı'na izin verilmiştir. Aynı şekilde, Orman İçi Dinlenme Yeri'nin güneyindeki 47 hektarlık alana da, Şişli Belediyesi ile ÇEKÜL Vakfı'na "Çocuk Köyü" olarak düzenlenmek ve işletilmek üzere Orman Bakanlığı'na 2+10 yıllığına 18.12.2000 tarihli protokol ile izin verilmiştir.

Tez konusu alanı da oluşturan kuzey-batıdaki 23,79 hektarlık alan ise, 2002 yılında, ihale usulü ile, 10 yıllığına Kirpi Ltd. Turizm Şirketine kiralanmıştır. Her yıl TEFE oranında yıllık kira arttırımı yapılacaktır [17]. Fakat bu sözleşme Orman Bölge Müdürlüğü'nce fesh edilmiştir.

4.2. ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NCE HAZIRLANMIŞ PLAN AMAÇLARI VE GELİŞME PLANI

Bu bölümde, gelişme planına, plan amaçlarına ve bunların içerdikleri hükümlere, aplikasyonun plan öngörülerine uyumu ile ilgili bilgilere yer verilecektir. İlk olarak plan amaçları tanımlanırken akabinde gelişme planı maddelerinin irdelemesi sunulacaktır.

4.2.1. Plan Amaçları

Yapılan planlamayla, Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri, bugüne kadar yapılan tesislerden rekreasyonel amaçlarla kullanılabilecek olanlar ile bunların bir düzen içerisinde işletilebilmesi için gerekli plan tesislere ve yeni rekreasyonel kullanımlara yer verilmiştir. Ayrıca alanın doğal ve rekreasyonel kaynak değerlerinin korunması, geliştirilmesi, devamlılığının ve bakımının sağlanması, hizmet ve yönetimin optimum seviyede yürütülmesi yanında, koruma-kullanma dengesi içerisinde insanlarımızın çeşitli rekreasyonel etkinliklerine, doğayı ve doğal kaynakları tanıma, öğrenme, araştırma ihtiyaçlarına cevap verebilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçlara sağlıklı bir şekilde ulaşabilmek için, aşağıda belirtilen plan hükümlerine koşulsuz olarak uyulması gerekmektedir [17].

4.2.1.1. Plan Hükümleri

- Tüm yapılar tek katlı olup, max. h = 4,50 m (saçak kotu) olacaktır.
- Parsel sınırları değiştirilemez ve parsellerin içerisine yapılacak yapı ve tesisler parsel sınırlarına 3 m'den fazla yaklaşamaz.
- Gelişme Planında korunacak yapı olarak gösterilen tüm yapılara hiçbir şekilde eklenti, teras ve bodrum yapılamaz, m²'leri değiştirilemez.
- Korunacak yapıların iş bu plan raporuyla tanımlanan fonksiyonlarında değişiklik yapılamaz.
- Gelişme Planında gösterilen yapı ve tesisler dışında hiçbir şekilde yapı ve tesis yapılamaz, boyutları büyütülemez.
- Bu planla belirlenen kullanım alanları dışında yeni alan tesis edilemez.
- Önerilen tüm yapı ve tesislerin mimari ve tatbikat projeleri Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'nün onayı olmadan uygulamaya aktarılamaz.
- Alanda hiçbir şekilde açıkta malzeme depolaması yapılamaz, konteynır bulundurulamaz.
- Planda öngörülen yol, patika ve otoparkların açılması ve tesislerin inşaatı sırasında, halen var olan orman dokusuna ve bitki örtüsüne zarar vermeyecek biçimde planın aplikasyonu yapılacaktır.
- Rekreasyonel aktivitelerle insanların mutluluğunu sağlanırken, orman dokusunun korunması esas alınmıştır. Bu nedenle, rekreasyonel alanların koruma-kullanma dengesi içinde kullanılabilmesi için, arazi verilerinin elverdiği taşıma kapasitesine göre alan kullanım hesapları yapılmıştır. Doğal kaynakların korunabilmesi ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için hiç bir durumda planlanan kullanım kapasitesi rakamları aşılmayacaktır.
- Yapılarda malzeme olarak, yöresel doğal taş ve ahşap kullanılmasına ağırlık verilecektir.
- Tüm yapı ve tesislerde yangın söndürme cihazlarının bulundurulması zorunludur. Çevrede ve ormanlık alanlarda olabilecek yangınlara karşı, başta su ile mücadele olmak üzere, gerekli her türlü önlem alınacaktır. Doğal peyzaj dokusunda olabilecek bozulmaları gidermek üzere peyzaj restorasyonu ilkeleri doğrultusunda çalışmalar yapılmalıdır.
- Plan çerçevesinde yapılacak tesislerin atık suları, bir kanalizasyon şebekesine bağlanıncaya kadar, "Lağım Mecrası İnşaatı Mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak

Çukurlara Ait Yönetmelik”te belirtilen boyut, nitelik ve şartlara uygun olacak biçimde ve gelişme planında gösterilen yere, genel pis su çukuru yapılarak, pis su kanalları buraya bağlanmalıdır.

- Alan I. derece, deprem bölgesi içerisinde yer almaktadır. Beklenen ivme değeri 0,40 g’dan büyük olduğu için, yapılacak tüm yapı ve tesislerin projelendirilmesi ve uygulamasında “Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik” kabul edilen ivme değerleri 0,40 g olarak alınmalıdır.
- Koruma kararlarının uygulanabilmesi için, ziyaretçilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır [17].

4.2.1.2. Peyzaj Restorasyonu

Önceden yapılan faaliyetlerle ortaya çıkan ve otoparklar ile yapı ve tesislerin yapımı sırasında meydana gelebilecek olan doğal peyzaj dokusundaki bozulmaların giderilebilmesi için yapılacak bitkilendirme çalışmalarında, yakın çevrede doğal olarak bulunan bitki türleri kullanılarak peyzaj restorasyonu çalışmaları yapılacaktır.

Bu çalışmalarda hiç bir şekilde egzotik (yörede doğal olarak bulunmayan) türler kullanılmamalıdır. Amaç, bozulan doğal (topografik ve bitkisel) yapının yine doğaya uygun bir düzen ve şekilde restorasyonu yani doğanın taklit edilmesidir. Çalışmaların insan eliyle yapıldığı ziyaretçilere hissettirilmemelidir. O halde, bitkilendirme çalışmaları; sıralar şeklinde veya geometrik bir düzende değil, amorf bir şekilde yapılmalıdır. Sahanın emniyetini sağlamak üzere tesis edilecek olan çevre ihatasının (kafes tel) her tarafı bitkilendirilerek, yeşil bir doku içerisinde gizlenmesine çalışılacaktır.

Topografik yapıdaki bozulmaların giderilmesinde de, çevrenin topografik yapısının devam ettirilmesi ve bu yapının taklit edilmesi suretiyle restorasyonun gerçekleştirilmesi yöntemi uygulanmalıdır. Keskin hatlar ve geometrik şekiller kullanılmamalıdır [17].

4.2.2. Gelişme Planı

Planlama çalışmalarında: a)1/25000 ölçekli harita, b) 1/1000 ölçekli halihazır haritalar kullanılmıştır. Orman içi açıklıkların saptanması ve çevre ormanlarının yapısıyla,

çevresel değerlerin algılanmasında ise arazi etütlerinden ve çekilen fotoğraflardan yararlanılmıştır.

Planlama alanı: A) Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Eğitim Araştırma ve Doğayı Tanıtma Merkezi (EADTM), B) Rekreatiyonel Kullanım Alanı olmak üzere işlevleri farklı iki ana bölüme ayrılmıştır[17].

Burada sadece alanımızı ilgilendiren kısmı ele alacağız.

4.2.2.1. Rekreatiyonel Kullanım Alanı (RKA)

Gelişme planı kapsamına alınan alanın, EADTM bölümü çıktıktan sonra geriye kalan 23,79 hektar genişliğindeki saha, RKA bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölüm ise kendi içerisinde iki farklı kullanıma bölünmüştür: a) Mevcut tüm yapı ve tesisleri içerisine alan 16,30 hektar genişliğindeki Ana Bölüm, b) 7/19 hektarlık Piknik Alanı [17].

- Kapasite:

Piknik alanı bir tarafa bırakılacak olursa; Ana Bölüm için OİDY'lerde (Orman İçi Dinlenme Yeri) kullanılan hektar/yoğunluk oranına göre ziyaretçi kapasitesi hesaplamaları bu alanda yapılamamaktadır. Zira alan sadece piknik kullanımından oluşmamaktadır. Çok farklı aktif ve pasif rekreatiyonel kullanımların bir araya gelmesiyle ve oldukça yoğun yapılaşmayla şekillenmiş bir alandır.

Ancak, Ana Bölümde yer alan lokantalar, kafeteryalar, barlar, sahne ve havuzun kapasitelerini toplayıp, bu toplamın %10'u kadar da diğer rekreatiyonel kullanım tesislerinin, kapasitesi olacağı varsayımından hareket edersek, toplam 4050 kişi/gün maksimum kapasitenin alanı kullanacağını söyleyebiliriz.

Piknik kullanımı için ayrılan 7,49 hektarlık alanda ise, 1/1000 ölçekli haritalar üzerinde yapılan eğim analizi sonucunda, rekreatiyonel aktiviteler için kullanılabilir alanların, (% 0-20 eğim grubu) 4,15 hektarlık bir alanı kapsadığı belirlenmiştir. 250 kişi/ha, yoğunluğu esas alındığında, toplam ziyaretçi kapasitesinin 1037 kişi/gün olduğu ortaya çıkmaktadır.

O halde, Rekreatiyon Alanı'nın toplam kapasitesi: 4050 kişi/gün Ana Bölüm (A.B), 1037 kişi/gün Piknik Alanı olmak üzere toplam 5087 kişi/gün dür.

- Ana Bölüm:

Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yerinde, bugüne kadar yapılan tesislerden, M.P.G. tarafından 01.5.2001 tarihinde peyzaj projesi adı altında onaylanan yerleşim planı ile kabul edilen üst yapı tesislerinin tamamı, planlama çalışmalarında veri olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, rekreasyonel amaçlarla kullanılabilecek olan mevcut tesisler ile bunların bir düzen içerisinde işletilebilmesi için gerekli olan yapılara yer verilmiş ve bisiklet parkuru, spor patikası gibi yeni rekreasyonel kullanımlar da önerilmiştir.

Bu kısımdan itibaren Orman Bölge Müdürlüğü tarafından gelişme planında belirtilen hususlar ve işletme tarafından uygulanmış ve uygulanmamış kısımları ele alınacaktır. Aşağıdaki açıklamalarda, yıldızla başlayan paragraflar gelişme planının maddelerini oluştururken, takip eden paragraf ise o madde ile ilgili alandaki mevcut kullanımın açıklamasıdır.

1) Ana Bölüm Korunacak Tesisler:

Bu yapı ve tesislerin fonksiyonları ile taban alanları, toplam inşaat alanları m²'leri, her bir tesis için aşağıda verilmiştir. Bu yapı ve tesisleri fonksiyonlarında ve m²'lerinde hiçbir değişiklik yapılamaz [17].

- * Giriş Kontrol Kulübeleri: Alanın doğu kenarının ortasındaki toplam 48 m²'lik 3 adet ahşap giriş kontrol kulübesi, tüm alana ziyaretçi girişlerini kontrol etmek üzere;

Bu maddeye tamamen uyulmuştur.

- * Resepsiyon: Giriş kontrol kulübelerinin arkasında, otopark kenarında yer alan 24 m² taban alanı, 36,12m² kapalı terastan oluşan tek katlı ahşap yapı ile hemen arkasındaki 3 adet toplam 37,44 m²'lik demonte giriş kabinleri ise havuz ve çevresindeki aktivitelere hizmet vereceği düşünülerek ayrı bir birim olarak;

Bu maddeye tamamen uyulmuştur.

- * Sağlık Merkezi: Resepsiyon yapısının kuzeyinde yer alan 77,08 m² inşaat alanından oluşan tek katlı ahşap yapı sağlık merkezi olarak;

Alanda bir sağlık merkezi konumlandırılmamıştır. Yapılmak üzere, işletme tarafından vaziyet planına alınmış olan sağlık merkezi ise 50m²'dir. Şu an için Vespa olarak

adlandırılan bu bina, hiçbir amaçla kullanılmamaktadır. (Eskiden motosiklet sergi binası olarak kullanılmaktaydı.)

- * Lokanta (L1): Gelişme planında L1 rumuzu ile gösterilen ve havuz doğusunda yer alan 852,9 m² taban alanı, 852,9 m² toplam inşaat alanı, 308,69 m² kapalı teras ve 144,58 m² açık terastan oluşan tek katlı bu yapı lokanta olarak;

Gelişme planında (L1) rumuzu ile gösterilmiş olan lokanta alanında, 2004 Ocak ayına kadar Şaziye Bar, ocaktan itibaren ise ise Party Kids isimli çocuklara hitap eden, bünyesinde lokanta ve aynı zamanda kapalı mekan çocuk oyun alanlarını bulunduran bir mekan mevcuttur. Bu alan işletmenin hazırlamış olduğu vaziyet planında 6 numaralı Büfe-Yeme-İçme-Satış-Sergi alanı olarak adlandırılmış ve metrekaresi 493 m² olarak belirtilmiştir. Gelişme planında izin verilen alan büyüklüğü ise 453 m²'dir.

- * Spor Salonu: Lokantanın (L1) güneyinde yer alan 146,07 m² taban alanı ve 281,06 m² toplam inşaat alanı olan, metal konstrüksiyonlu ve camla kaplı (eskiden oto teşhir yapısı olarak kullanılan) bu yapı, etrafında yer alan metal rampalar kaldırılmak ve spor salonu olarak kullanılmak üzere;

Spor salonu olarak belirlenmiş SS rumuzlu alan ise, gelişme planında belirtilenden çok daha farklı bir amaç için kullanılmaktadır. Alan tamamen çelik konstrüksiyon ve camekandan inşaa edilmiş olduğu için, işletme tarafından sergi alanı olarak kullanılması uygun görülmüştür. Eski işletme tarafından da oto teşhir alanı olarak kullanılan bu alan, bu işletme tarafından oto da dahil olmak üzere çeşitli sergilerde kullanılmaktadır.

- * Trafo ve Jeneratörler: Alanın güneydoğusunda yer alan 39,20 m² taban alanı olan tek katlı trafo yapısı ile güneyindeki 96,80 m² lik iki adet jeneratör yapısı ve elektrik dağıtım ünitesi, güvenlik amacıyla etrafı tel ihata altına alınmak kaydıyla ve aynı fonksiyonları yerine getirmek üzere;

Orman Bakanlığı'na ait binanın ve ana bilgisayar binasının güneydoğusunda yer alan trafo (39,20m², tek katlı) ve jeneratörler (iki adet jeneratör ve elektrik dağıtım ünitesi, 96,80 m² lik taba alanı) belirtildiği gibi, güvenlik amacıyla tel ihata altına alınmamıştır.

- * Kapalı Bar + Kafeterya: Havuz ile spor salonu arasında yer alan 213,25 m² taban alanı, 51,68 m² açık terası olan, arkası beton, ön tarafı camla kaplı tek katlı yapı, bar+kafeterya olarak kullanılmak üzere;

Arkası beton ve ön tarafı da camdan oluşmaktadır. M²'si gelişme planındaki ile örtüşmektedir. Terası kışın geçici olarak kapatılmaktadır. Parkorman'da, kış aylarında pekçok mekanda bu yöntem uygulanmaktadır.

- * Teraslı Kafeterya + Pastane: Mevcut çöp depolama alanının doğu bitişiğinde yer alan 142 m² taban alanı, 30 m² kapalı teras alanı, 113,05 m² üstü açık ahşap teras ve toplam 285,05 m² toplam kullanım alanından oluşan bu yapı kafeterya ve pastane olarak kullanılmak üzere;

Bu maddede adı geçen alanın işletmesi North Shield'e verilmiştir. Yapıda verilen m²'lere uyulmuştur. Doğaya uyumlu mimarisi ve iç ve dış mekanlarının estetik dekorasyonu, alana zenginlik katan yapılardan birini oluşturmaktadır.

- * Sahne: Havuz güneyinde yer alan 107,89 m² taban alanı, 36,96 m² hoparlör için iki betondan oluşan bu yapı, üstünde ve önündeki cam ve metal konstrüksiyonlardan oluşan giriş, vestiyer ile bar bölümleri kaldırılmak ve sahne altında yer alan soyunma-giyinme mekanı korunmak kaydıyla, konserlerde kullanılacak sahne olarak kullanılmak üzere (sahne üstüne ışıklandırma ve emniyet amacıyla kullanılmak ve konser sonunda sökülme üzere demonte korkuluk ve direkler yapılabilir);

Gelişme planında sahne için geçerli koşullar işletme tarafından yerine getirilmiştir. İşletme tarafından "Arena" olarak adlandırılan 3000 m²'lik geniş açık alan içersinde kalmaktadır. İzin verildiği üzere gerektiğinde sahne üzerine ışıklandırma ve emniyet amacıyla kullanılmak üzere demonte korkuluk ve direkler, konser vb. sırasında kullanılabilir. Seyyar bar sahnenin sağ çaprazındaki uzak bir noktaya çekilmiştir.

- * Ana Mutfak: Havuz güneybatısında yer alan 557,25 m² taban alanı, 749,35 m² toplam inşaat alanı, 317,40 m² açık terastan oluşan bodrumlu yapı, ana mutfak olarak ve bitişiğindeki ahşap 192,10 m²'lik kapalı mekan lokanta + kafeterya olarak kullanılmak üzere;

Gelişme planında ana mutfak olarak da adlandırılan alan, pekçok sosyal faaliyete ev sahipliği yapmaktadır. İşletmenin hazırlamış olduğu vaziyet planında restoran kafeterya olarak geçmektedir. Alanın taban alanı ise gelişme planında uygun görülen metrekarede ve uygun amaçlı kullanılmaktadır. Tabi burada lokanta hizmetleri dışında canlı müzik dinletileri de yapılmaktadır. Vaziyet planında alanın büyüklüğü 600m² olarak verilmiştir.

- * Açık Bar 1: Havuz batısında yer alan 52,00 m² kullanım alanı olan tek katlı yapı, açık bar olarak kullanılmak üzere;

Açık bar 1 alana, planda belirtilen mekanda ve metrekarede yerleştirilmiştir.

- * Açık Bar 2: Havuz kuzeybatısında 19,62 m² taban alanı, 86,54 m² kullanım alanı olan daire şeklindeki üstü ahşap çatılı tek katlı yapı, açık bar olarak kullanılmak üzere;

Açık bar 2 alan, planda belirtilen mekanda ve metrekarede yerleştirilmiştir.

- * Ahşap zemin + Pergola: Havuz güneyinde 1550,5 m²'lik zemini kaplayan ahşap döşeme ile havuz batısındaki 142,03 m²'lik ahşap pergola, oturma, güneşlenme, sahne önü olarak kullanılmak üzere;

Alanda bu ahşap zemin belirtildiği gibi yerleştirilmiş, fakat 3000 m²'lik bir alana yayılmıştır. Arena olarak adlandırılan bu alan, açık havada gerçekleştirilen konser, parti vb. gibi kültürel aktivitelere ev sahipliği yapmaktadır. Ahşap zemin üzerindeki pergola da gelişme planındaki şekline uygun olarak değil, işletmenin başka formdaki konumlandırmasıyla alana oturtulmuştur.

- * Disjokey Kabini: Havuz batı bitişindeki 22,09 m²'lik yapı, müzik yayın odası olarak kullanılmak üzere;

Disjokey kabini, belirlenmiş alanda, gelişme planına uygun bir şekilde konumlandırılmıştır.

- * Amfiteatr: Havuz batısında yer alan 314,00 m² pist, 464,40 m²'lik pergola ve toplam 1760,35 m² kullanım alanından oluşan yapı amfiteatr olarak kullanılmak üzere;

Amfiteatr, işletme tarafından Kirpi Doom olarak adlandırılmıştır. Gelişme planında belirtilen metrekarelere uyulmuştur. Pek çok sosyal faaliyetin gerçekleştiğı bu alanda çatı çelik konstrüksiyon ve çekme germe sistemiyle yerleştirilmiştir. Bu alan son dönemde Beck's Doom olarak da anılmaya başlanmıştır.

- * Voleybol Alanı: Havuz batısında yer alan 286 m² genişliğindeki zemin, kum ile doldurularak voleybol alanı olarak kullanılmak üzere;

Voleybol alanı planda belirtildiğı gibi havuzu batısında ve belirtilenden daha düşük, 250 m²'lik bir alana kurulmuştur. Üzerine bahar aylarında seyyar, demonte edilebilen çocuk oyun elemanları yerleştirilerek, alan çocuk oyun alanı olarak da kullanılmaktadır. Bu kullanım gelişme planında yer almamaktadır. Havuz çevresine çok yakın konumlanmış bu alanda, özellikle plaj voleybolu hedeflenmektedir.

- * Soyunma Kabinleri: Havuz kuzeybatısında yer alan 17,50 m² taban alanı, 74,52 m² kullanım alanı olan, 12 adet bitişik demonte ahşap yapı soyunma kabini olarak kullanılmak üzere;

Soyunma kabinleri, belirtilen yerlerde konumlanmıştır. Fakat gelişme planında belirtildiğı gibi 12 adet değıl 10 adettir.

- * WC + Duş: Havuz kuzeybatısında yer alan 45,15 m² taban alanı, 75,50 m² etrafı duvarla çevrili açık terası olan tek katlı yapı, WC + açık duş olarak kullanılmak üzere;

WC ve duş kabinleri belirtilen metrekairelerde ve etrafı duvarla çevrili tek katlı yapılar bütünü olarak inşaa edilmişlerdir. Alanda toplam 3 adet ayak yıkama yeri, 10 tane duş, 3 adet bayan WC, 2 adet bay WC, 2 adet de pisuar bulunmaktadır. İşletme bu adetin yoğun kullanımın olduğu yaz aylarında yetersiz kaldığından şikayet etmektedir.

- * Lokanta L2: Havuz kuzeyinde 933,75 m² taban alanı, 2610,40 m² toplam inşaat alanı, 243,92 m² pergolalı teras, 169,66 m² açık terastan oluşan, iki zemin altı kata sahip olan yapı, lokanta, toplantı salonu, spor merkezi, sauna, havuzu destek üniteleri gibi çok amaçlı yapı olarak kullanılmak üzere;

Gelişme planında lokanta, L2 rumuzu ile tanımlanan alanın adı Pine Club'dür. Bu büyük kapalı mekanda toplantı salonları, lokanta, yüzme havuzu destek üniteleri (WC, duş, soyunma kabini, lavabo), sergi salonları (alt katlarda), işletme birimleri yer almaktadır. Binanın bu kısmı Dialogue olarak adlandırılmaktadır. Sergi alanı Şubat 2004 öncesine kadar bir bölümü de çocuk kulübü olarak kullanılmaktaydı. Çocuklara yönelik Party Kids'in eski Şaziye Etilerin yerine açılmasıyla, alanda böyle bir değişikliğe gidilmiştir.

- * Yüzme Havuzu: Alanın ortasında yer alan 1600 m² su yüzeyi, 711 m² beton güneşlenme terası olan yapı, yüzme havuzu olarak kullanılmak üzere;

İşletmenin tanıtımında havuz 2320 metreküptür. Etrafındaki beton güneşlenme terası da traverten kaplama ile tamamlanarak kullanılmaktadır. Ayrıca bu alanın dışında, Arena olarak adlandırılan ahşap döşemeli alan ve çim alanların üzerinde de pek çok güneşlenme alanı oluşturulmaktadır. Bu da, dolayısıyla belirtilen metrekaire aşılmaktadır.

- * Demonte kabin: Havuz kuzeydoğusunda yer alan 12,48 m²'lik ahşap demonte yapı havuz girişi için kullanılmak üzere;

Havuzun kuzeydoğusundaki 12,48 m²'lik demonte kabin havuz girişi için kullanılmaktadır. Plana uyulmuştur.

- * Su Depoları: 81,34 m² ve 72,25 m² toplam 153,59 m² taban alanı olan, iki adet 100 tonluk su deposu, alanın ihtiyacını karşıladığından olduğu gibi muhafaza edilmişlerdir.

Mevcut su depoları da, plan da belirtildiği gibi yeterlidir ve korunmuştur [17,18].

2) Ana Bölüm; Yeni Yapılacak Tesisler:

Ana Bölümdeki yapı ve tesislerin bir düzen içerisinde işletilebilmesini, bakımını, onarımını sağlamak, yeni rekreasyonel kullanımlara olanak vermek üzere aşağıdaki yapı ve tesisler gelişme planı ile önerilmiştir. Öngörülen tüm yapılar, max. 4.5 m (saçak kotu), tek kat olacak ve parsel verilen tesislerde, yapılar parsel sınırlarına 3 m'den fazla yaklaşılmayacaktır [17].

- * İdare Binası Parseli: Trafo binasının kuzeyinde yer alan ve gelişme planında gösterilen parsel sınırları içersine, bir katlı ve taban alanı max. 250 m² olmak kaydıyla, idari hacimler, toplantı salonu, WC, depo gibi mekanlardan oluşacak park idare merkezi yapılacaktır.

Gelişme planında belirtilen, trafo binasının kuzeyindeki idare binasına ayrılmış parselde bulunan eski şantiye binası, çatlakları nedeniyle deprem açısından sakıncalı görülerek yıkılması belirtildiği halde yıkılmayarak ufak eklemelerle Orman Bölge Müdürlüğü'ne ait "T.C. Orman Bakanlığı Fatih Çocuk Ormanı Dinlenme ve Ziyaretçi Merkezi" olarak adlandırılan bir bina olarak kullanılmaktadır. İdare birimleri, geçici bir süre Pine Club'ün altındaki Dialogue'da toplanmıştır.

- * Depo Garaj Atölye Parseli: Trafo binasının doğusunda yer alan boşluğa ve planda gösterilen parsel sınırları içersine, bir katlı ve taban alanı max. 200 m² olmak kaydıyla, RKA içerisindeki yapı ve tesislerin, elektrik-su-makine-marangozluk-tamir ve bakım işlerinden acillerinin yapılabileceği atölye mekanları ile gereksinim duyulacak malzemelerin sezon dışarıda veya içinde depolanacağı hacimleri ve birkaç aracın konulabileceği garajı kapsayan bir yapı yapılacaktır.

Alanda depo, garaj, atölye parseli olarak geçen bu mekanda parsel sınırları içinde kalınmamış ve bina belirtilenden 50 m² daha büyük inşaa edilmiştir. Bina belirtildiği

gibi prefabrik ve tek katlıdır. Parsel sınırının batısındaki trafo binasına doğru taşılarak, burada yaz aylarında kullanılan şemsiyeler ve şezlonglar depolanmakta, ayrıca bir de depolama amaçlı konteynır bulunmaktadır. Yapılan prefabrik bina da ağırlıklı olarak depolama amaçlı kullanılmaktadır. Binanın hemen ön kısmı ise, yine parsel sınırı biraz aşılarak, personel otoparkı olarak kullanılmaktadır.

- * Personel Binası: İdare binası parseli altındaki mevcut beton tabliyeyi içerisinde alan parselde bir kat ve taban alanı max. 250m² olmak kaydıyla, alanda görev yapacak personelin; soyunma-giyinme gereksinimlerini karşılayacak hacimleri, daimi personelin yatakhane olarak kullanabileceği mekanları kapsayan bir yapı yapılacaktır.

Gelişme planı paftasında personel binası olarak belirtilen alan, planın yazılı metninde farklı bir yerde tanımlanmakta, İşletmenin hazırladığı vaziyet planında ise daha önce de belirtildiği gibi “Milli Parklar Genel Müdürlüğü İdare Binası - Toplantı Salonu” olarak gösterilmektedir. (2004 Mayıs ayından itibaren bu alana bir basket sahası yerleştirilmiş, ve çevresine de çocuklara yönelik çeşitli oyun ve eğitim alanlarından oluşan yeni bir düzenleme getirileceği bildirilmiştir.) Dolayısı ile yazılı metni baz alacak olursak, bu binanın 250 m² alanla idare binası parselindeki beton tabliye üzerine inşaa edilmesi gerekmektedir. Fakat beton tabliyenin üzerine bina inşaa edilmediği gibi, mevcut beton tabliye kalıntıları da plan hükümleri gereğince alandan kaldırılmamıştır. Kısacası alanda görev yapacak personelin soyunma – giyinme ihtiyacını karşılayacak olan, daimi personelin de yatakhane olarak kullanabileceği bu bina inşaa edilmemiştir.

- * Atık Merkezi Parseli: Alanın güneyindeki parselde, zemini ve etrafı betonla çevrili çöp depolama merkezi ve buna bitişik olarak, atık suların depolanacağı ve “Plan Hükümleri” bölümünde özellikleri belirtilen sızdırmaz ana fosseptik yapılacaktır.

Katı atık parseli belirtildiği gibi, zemini ve etrafı betonla çevrili olarak inşaa edilmiş fakat sızdırmaz fosseptik yapılmamıştır. Bunun yerine, eğim yönünde, biriken çöp sularının içine akabileceği bir çukur açılarak konu çözümlenmiştir.

- * Alışveriş Parseli: Sağlık merkezi kuzeyindeki boşluğa ve planda gösterilen parsel sınırları içerisinde, bir katlı ve taban alanı max. 150 m² olmak kaydıyla, mahalli ürünler ve hediyelik eşyaların satılacağı, sundurmalı ahşap yapı yapılacaktır.

Sağlık merkezi kuzeyindeki bu boşluğa, parsel sınırları dahilinde bir alışveriş merkezi konuşlandırılmamıştır. Parkorman girişinin kuzeyinde kalan otopark alanı genişletilmiş, alışveriş merkezi de otopark alanı dahilinde kalmıştır. Alanda yer yer harabe durumunda beton tabliyeler yer almaktadır. Peyzaj tahribe uğramış durumdadır.

- * Kreş Parseli: Amfiteatr kuzeyinde ve planda gösterilen parsel sınırları içerisinde, bir katlı ve taban alanı toplamı max. 150 m² olmak kaydıyla, çocuklar için çeşitli animasyonlara imkan veren, oyun parklarının olduğu bir veya birkaç yapıdan oluşan ahşap kreş kompleksi yapılacaktır.

Amfiteatrın kuzeyindeki parsel sınırları içinde, çocukların oyun oynayabilecekleri kreş amaçlı, tek katlı, belirtilen metrekare dahilinde, hatta daha düşük m²'de bir bina inşaa edilmiştir. Ahşap bir kreş binası ve 3 adet depo-WC yapısından oluşan bir komplekstir.

- * Savaş Oyunları Parseli: Ana Bölüm kuzeybatısında ve planda gösterilen parsel sınırları içerisinde, açık alanda çeşitli oyunların (paintball gibi) oynanabileceği, soyunma-giyinme-idare-depo hacimlerini kapsayan, bir katlı ve taban alanı max. 75 m² olmak kaydıyla, ahşap yapı yapılacaktır.

Savaş Oyunları parseline gerekli kulübe konumlandırılmıştır. Parsel belirlenen amaç doğrultusunda kullanılmaktadır.

- * Yangın Kulesi: Amfiteatr kuzeyindeki tepeye ve planda gösterilen yere, h max.= 18 m olmak kaydıyla, çevreyi, kuş bakışı seyretmek ve aynı zamanda da yangın gözetleme amacıyla kullanılmak üzere bir adet ahşap kule yapılacaktır.

Alandaki incelemeler esnasında yangın kulesine rastlanmamıştır.

- * WC+Soyunma Ünitesi: Amfiteatr yapısının güneydoğu ucuna ve planda gösterilen yere, 3+3 WC ile animatör soyunma ve giyinme hacimlerini barındıran, inşaat alanı max. 75 m² lik toprağa gömülü bir yapı yapılabilecektir.

Alanda yapımına izin verilen, amfiteatrın güneydoğu ucu olarak alanı belirlenen 3+3 WC ile animatör soyunma ve giyinme hacmi konumlandırılmamıştır. Belirtilen alanda prefabrik bir yapı mevcuttur. Fakat depo olarak kullanılmaktadır.

- * Koşu ve Spor Parkuru: Ana mutfak güneydoğusundan başlayan 900 m uzunluğunda ve eğimi max. %6 olan bu parkur, 2 m genişliğinde açılacak ve zemini kiremit irmiği veya hızar talaşı+kum karışımından oluşacaktır. Parkura bitişik olarak 6 yerde açılacak ceplere; barfiks, sıçrama tahtası, tırmanma halatı gibi ahşap spor aletleri yerleştirilecektir. Parkurun başlama noktasında, ısınma hareketleri için pergolalı bir mekana yer verilmiştir. Yapılacak hareketleri ve parkur hakkında bilgi verecek olan levha bu mekanda yer alacaktır. Parkurun başlangıç noktasının (0 m) ve sonraki her 100 m'yi gösterecek şekilde parkur sağ tarafına levhaları konulacaktır.

Koşu ve spor parkuru belirlenen yerden açılmamış, bisiklet parkuru aynı zamanda bu amaçla da kullanıma sunulmuştur. Dolayısıyla, bu maddede ele alınan hiçbir koşul gerçekleştirilmemiştir.

- * Manzara Seyir Terası: Parkurun ortasından ayrılarak, batıya doğru devam eden yaya patikası, 1,20 m genişliğinde açılacak ve manzara seyir terasında ahşap oturma bankları yer alacaktır.

Alanda belirtildiği gibi parkurun ortasından batıya devam eden patika 1,20 m genişliğinde açılmamış ve manzara seyir terası yerleştirilmemiştir. Alanda hiçbir yerde manzara seyir terası yoktur [17,19].

- * Bisiklet Parkuru: Piknik Alanı içerisinden başlayıp, planlama alanının tüm batı sınırını dönerek tekrar başlangıç noktasına ulaşan parkurun toplam uzunluğu 1800 m'dir. Piknik alanı malzemesi olarak stabilize kullanılacaktır. Parkurun başlangıç noktasını (0 m), sonraki her 1 metresini gösterecek şekilde, parkur sağ tarafına (gidiş ve dönüş göre) mesafe levhaları konulacaktır. Ayrıca, planda gösterilen yerlere ve oluşturulan yolun kenarına, bisiklet sürücülerinin dinlenmesi, etrafı seyretmeleri için oturma bankları yerleştirilecektir [17].

Parkur belirtilen yerdedir. Araç girişi engellenmemiştir. Piknik alanı içersinde konumlanması gereken bisiklet kiralama yeri de mevcut değildir. Yeri değiştirilmiştir. Kaplama malzemesi stabilize dir. Tüm parkur boyunca ilki reklam panosundan oluşmak (Tetra pak) üzere 3 adet levha mevcuttur. Üzerlerinde mesafe belirtilmemiştir. Düz beyaz dikdörtgen şekilli levhalardır. Yolun iki yanına konacak olan bankalar da yerleştirilmemiştir. Tüm parkur boyunca, parkurun başlangıç noktası yakınında yer alan bir adet turkuvaz sponsorlu banktan başka oturma grubuna rastlanmamıştır. Parkurun en batıda yaptığı kurbda, fizik kondisyon aletlerinden oluşan minik bir alan oluşturulmuştur. Bu alandan da gelişme planında bahsedilmemiştir. Ayrıca bu sınır boyunca yer alan ve civar (komşu) alanlara açılan kapılar açık tutulmakta, dolayısı ile alan, ilerde anketler kısmında da göreceğimiz gibi, güvensiz bir izlenime sahip olmaktadır.

* Yollar ve Patikalar: Koşu Parkuru dışında, alanda çift yönlü oto yolu ve yaya patikası olmak üzere iki çeşit yol teklif edilmiştir. Halen mevcut olan çift yönlü oto yolu, 5 m'lik standarda ulaştırılacaktır. Oto yolları, alan emniyetini sağlamak, bisiklet parkuruna imkan vermek ve yaya trafiğim engellemek için, 7 yerde bariyerlerle kesilmiştir. Ancak bu bariyerler, yangına müdahale, kontrol ve usulsüzlüklerin takibi amacıyla, Orman Bölge Müdürlüğü ve Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü görevlileri tarafından açılabilir şekilde yapılacaktır. Saha içerisinde sirkülasyonu sağlamak, ziyaretçilerin tesislere ulaşmalarını temin etmek amacıyla açılması önerilen patikalar 1,20 m genişliğinde olacaktır. Mevcut yaya yolları ise muhafaza edilecektir [17].

* Oto yolunun asfalt kaplaması yenilenecek, parke yol ise korunacaktır. Patikalarda, kaplama malzemesi olarak stabilize kullanılacak, ancak imkanlar ölçüsünde çim derzli yöresel taşlarla kaplanacaktır.

Alanda belirtildiği gibi çift yönlü otoyol ve yaya patikasından oluşan iki tip yol mevcuttur. Oto yollar alanın merkezinin yani havuz ve civarında bariyerlerle kesildiğini görülmektedir, fakat daha önce de belirtildiği gibi bisiklet parkuruna giden yol araç trafiğine kapatılmış değildir. Bariyerler açılabilir şekilde yapılmıştır. Saha içi

sirkülasyonu sağlayan yollar ise yer yer 120'i aşmakta, yer yer de altında kalabilmektedir. Mevcut yaya yolları muhafaza edilmiştir [17,18,19,20].

Otoyolun asfalt kaplaması yenilenmiştir, parke yol korunmuştur. Tüm patikalarda olmasa da, çim derzli yöresel taş kullanılmış, stabilize toprağa merkezden uzak alanlarda ve koşu parkurunda yer verilmiş, ayrıca gelişme planında belirtilmese de, havuz çevresinde travertene, yine bu alana bağlanan ara yollarda traverten ve ahşap malzemeye yer verilmiştir.

- * Otoparklar: Arazi yapısı ve bitki örtüsü nedeniyle, kapasiteyi karşılayabilecek seviyede otopark yeri planlaması yapılamamaktadır. 120 oto için park yeri bulunabilmiştir. Bununla birlikte, haritada ağaç gövdelerinin yerleri gösterilmediğinden, uygulama sırasında ağaç gövdelerine rastlayan yerlerdeki otoparklar da iptal edilecektir. Giriş güneyinde mevcut olan ve otopark olarak kullanılan bölüm ise, standartlara uymadığından sistematize edilmeyerek olduğu gibi kullanılacaktır. Otopark ve otoyollarının kenarları, alan içerisine araç girmeyecek şekilde bariyerlerle kesilecektir.

Otopark belirtildiği gibi yetersizdir. Otoyolların kenarları bazı kesimlerde alan içine araç girmeyecek şekilde bariyerlerle kesilirken, alandaki otopark olarak ayrılan hiçbir alan sistematize edilmemiştir. Otopark alanları çıplaklaşmış çim alanlar ve ağaçların elverdiği boş alanlardan oluşmaktadır [17,20].

3) Ana Bölüm; Kaldırılacak tesisler:

- * Eski Şantiye Binası: Trafo binasının kuzeybatısındaki, halen park idare merkezi olarak kullanılan eski şantiye binası; oluşan çatlaklar nedeniyle sakıncalı olması ve gereksinimlere cevap vermesi, yeni yapı amacıyla parsel ayrıldığı için;

Bu madde gerçekleştirilmemiş, hatta binaya ilaveler dahi yapılmış ve Orman Bakanlığı'na kullanılmaktadır. (T.C. Orman Bakanlığı Fatih Çocuk Ormanı Dinlenme ve Ziyaretçi Merkezi / Binada hasar mevcuttur.)

- * Ana Bilgisayar Binası: Eski şantiye binası ile trafo binası arasındaki ana bilgisayar merkezi;şantiye binası ile aynı nedenlerle;

Ana bilgisayar binası da halen aynı işlevi yerine getirmektedir. Henüz kaldırılmamıştır. (Bina hasarsız, kullanılabilir durumdadır.)

- * Çöp Depolama Alanı:Ana mutfak güneydoğusunda ve yol kenarında bulunan çöp depolama alanı, bu amaçla yeni bir parsel ayrıldığı için;

Ana mutfağın güneydoğusunda yer alan bu kısım çöp toplama alanı olarak değil, gereksiz eşyaların depolandığı bir açık hava deposu olarak kullanılmaktadır.

- * Sahne Önü Çevre duvarı: Sahne ön çevresindeki cam ve metal konstrüksiyonlardan oluşan çevre duvarı, girişi, vestiyeri, barı ve şeffaf üst örtüsü, görsel sakıncaları ve sirkülasyon problemleri nedeniyle;

Madde de belirtilen tüm unsurlar yerine getirilmiştir.

- * Tek Katlı Ahşap Yapı: Havuz kuzeydoğusunda yer alan tek katlı ahşap yapı; işlevsiz oluşu ve araç sirkülasyonuna engel olması nedeniyle;

Tek katlı, ahşap bina da kaldırılmıştır.

- * Beton Tabliyeler: Alanda yer alan ve gelişme planı ile kullanım getirilmeyen beton tahliyeler; görsel ve bitkisel sakıncaları nedeniyle, yıkılarak alandan uzaklaştırılacak ve bu alanlar “Peyzaj Restorasyonu” bölümünde açıklanan şekilde restore edilecektir.

Çevre için en önemli maddelerden biri olan bu madde de gerçekleştirilmemiştir. Bu beton tabliyelere en çok gelişme planında alışveriş merkezi olarak geçen alanda rastlanmaktadır. Ayrıca T.C. Orman Bakanlığı’na ait binanın da yanında beton tabliyelere rastlanmıştır [17,18].

4.2.2.2. Piknik Alanı

Ana Bölüm ile EADTM arasında kalan 7,49 hektarlık alan, Piknik Alanı kullanılmak üzere ve kapasite bölümünde açıklanan 1037 kişi/gün yoğunluğu esas alınarak aşağıdaki

yapı ve tesisler gelişme planı önerilmiştir. Önerilen 5 m (saçak kotu) ve tek katlı olacaktır.

Alanın kuzeybatısındaki, merkez alan ile EADTM arasında kalan 7,49 hektarlık alan piknik alanı olarak ayrılmıştır. İşletmenin belirlediği alan 17,5 hektar olmasına karşın, alanda mevcut uygulama gelişme planındakine uymaktadır [17].

- * Büfe: Otoparkın doğusunda yer alan ve taban alanı max. 25 m² olan pergolalı ahşap yapı, piknikçilerin basit yiyecek ve içecek ihtiyaçlarına cevap vermek üzere plana yerleştirilmiştir.

Büfe henüz belirtilen bölüme yerleştirilmemiştir. Piknik alanının yakınında bu amaçla kullanılacak başka bir büfe de mevcut değildir.

- * WC: Alanın kuzeybatısında yer alan mevcut (2+2) WC bakım ve onarımı yapılmak kaydıyla muhafaza edilmiştir. Ziyaretçilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere bir adet (3+3) WC alanın kuzeyine, bir adet (2+2) WC de güney batı bölüme yerleştirilmiştir.

Alanın kuzeybatısında zaten hali hazırda mevcut bulunan ve gelişme planında da korunması kararlaştırılmış olan 2+2 WC dışında, ihtiyaç gereği yerleştirilmesi öngörülmüş diğer iki adet WC yerleştirilmemiştir.

- * Kameriye: Manzara seyir terası, oturma yeri ve yağmur barınağı olarak kullanılmak üzere, 5 adet ahşap kameriye yapılması önerilmiştir.

Alanda 5 adet yapılması kararlaştırılan kameriye niteliğinde yapıya rastlanmamıştır. Alanda sadece iki adet da yağmur barınağı işlevi görebilecek yapı mevcuttur. Fakat bunlardan birisi North Garden içerisinde diğeri ise açık hava resim derslerinin verildiği alandadır. Ve depo olarak kullanılmaktadır.

- * Bisiklet Kiralama: Otobüs park yerini kuzeybatısında, yol kenarında yer alan ve taban alanı max. 40 m² olan ahşap yapı, bisiklet kiralama, tamir, bakım ve depo olarak kullanılmak üzere plana yerleştirilmiştir.

Bisiklet kiralama yeri güvenlik nedeniyle, K-9 otobüsünün hemen doğusundaki ufak bir açık alana taşınmıştır. Smart sponsorluğunda yürütülen bu uygulama kış aylarında kaldırılmakta, sadece yaz ve havaların ısındığı bahar aylarında gerçekleşmektedir.

- * Keson Kuyu + Motopomp: Mevcut WC'nin doğusunda yer alan bu yapı, alanın su ihtiyacını belli bir ölçüde karşıladığı için olduğu gibi muhafaza edilmiştir.

WC' nin doğusundaki keson kuyu ve motopomp alanın su ihtiyacını karşıladığı için, planda belirtildiği gibi korunmuş, ayrıca bu doğrultu boyunca üzeri beton kapaklarla örtülmüş pek çok kuyuya daha rastlanmıştır.

- * Çeşmeler: Alana 5 adet dört musluklu çeşme ile piknikçilerin bulaşık yıkama gereksinimleri karşılamak üzere 4 adet dört musluklu bulaşık yıkama yeri yerleştirilmiştir.

Alanda sadece 1 adet 4'lü musluklu çeşme mevcuttur. Bu da çalışmamaktadır. Bir diğer çeşme de açık hava resim derslerinin verildiği alana yerleştirilmiştir.

- * Çocuk Oyun Alanı: Alanın kuzey, güney ve doğu bölüme birer adet olmak üzere 3 adet çocuk oyun alanı yerleştirilmiştir. Bu alanlara yerleştirilecek çocuk oyun aletleri, ahşap ağırlıklı ve çocuk zekasını geliştirebilecek oyun elemanlarından seçilmelidir.

Yapılması koşullandırılan 3 adet çocuk alanından sadece biri alanda konumlandırılmıştır. Bu, gelişme planında alanın doğusuna konumlandırılmasının bildirildiği oyun alanıdır. Belirtilen niteliklerden, oyun elemanlarının ahşap olması koşuluna uyulmuş fakat zeka geliştirici değil de, fizik kondisyon aletlerinden oluşan (fizik geliştirici) bir alan yaratılmıştır. Gelişme planında yapılması belirtilen çocuk oyun alanları yaş gruplarına göre ayrılmamıştır. Fizik kondisyon aletlerinden oluşan bir diğer alan da gelişme planında belirtilmediği halde bisiklet parkurunun en batıda yapmış olduğu kurbun yanındaki boş alana konumlandırılmıştır. Ayrıca piknik alanının dahilinde, ileride de belirteceğimiz gibi, çocuklara yönelik pek çok farklı alan oluşturulmuştur ki bu alanlar da gelişme planında yer almayan, işletmenin kendi inisiyatifiyle oluşturduğu alanlardır. Bu fonksiyonla, piknik yapmaya gelen ailelerin çocuklarını değil, alanda düzenlenen kurslara (resim, kampçılık, vb.) katılım amaçlı alanı ziyaret edecek olan,

rekreasyon alanı kullanıcılarının çocuklarını alana çekmenin hedeflendiği görülmektedir.

- * Voleybol Alanı: Alandaki tek açıklık olan otobüs park yetinin doğusuna bir adet voleybol alanı yerleştirilmiştir.

Voleybol alanı da henüz yapılmamıştır. Bu alanda açık hava resim kursları gerçekleştirilmektedir. Bu da belirttiğimiz gibi piknik yapanları değil, dışarıdan özel olarak kurs almaya gelen çocukları hedef almaktadır.

- * Yollar ve Patikalar: Sahada çift yönlü oto yolu ve yaya patikası olmak üzere iki çeşit yol teklif edilmiştir. Halen mevcut olan çift yönlü oto yolu, 5 m'lik standarda ulaştırılacaktır. Oto yolu, otobüs park yerinden sonra bariyerle kesilecektir. Saha içerisinde sirkülasyonu sağlamak, piknikçilerin tesislere ulaşmalarını temin etmek ve çevrenin doğal yapısının tanınmasına, gezintilere imkan vermek amacıyla açılması önerilen patikalar ise 1,20 m genişliğinde olacaktır [17,18,20].
- * Piknik alanlarının ortasından geçen oto yolunun asfalt kaplaması yenilenecektir. Patikalarda, kaplama malzemesi olarak stabilize kullanılacak, ancak imkanlar ölçüsünde çim derzli yöresel taşlarla kaplanacaktır.

Oto yolu belirtilen standarda ulaştırılmış, yeni gezi ve seyir patikaları açılmamış, mevcutları ise korunmuştur. Piknik alanlarının ortasından geçen yolun asfaltı yenilenmemiş, stabilize durumdadır. Patikalarda, çim derzli yöresel taşlar da dahil hiçbir döşeme kullanılmamıştır, hatta patikalar belli belirsiz bir durumdadır.

- * Otoparklar: Kapasiteye göre 92 oto için park yeri olması gerekirken, arazi yapısı ve bitki örtüsü nedeniyle, planlanabilen otopark sayısı 78 olmuştur. Oto yoluna dik olarak yerleştirilen otoparklar, haritada ağaç gövdelerinin yerleri gösterilmediğinden, uygulamada ağaç gövdelerine rastlayan yerlerdeki otoparklar iptal edilecektir. Otopark sayısında eksikliğin tarifeli otobüs ve minibüslerle karşılanabileceği düşünülmektedir. Otobüsler için mevcut boşluk kullanılarak 4 adet park yeri planlanmıştır [17,18].

Belirlendiği gibi alanda otobüsler için ve araçlar için otopark alanı olarak boş bir alan ayrılmış olsa da, alanın otopark olarak algılanması oldukça güçtür. Ne bir tabela ne, otoparka özgü bir aydınlatma, ne de park alanlarının işaretlenmesi yapılmamıştır. Otopark alanları, sadece orman içi alanlarda seyrek rastlanan, düz ve açık alanlar olmalarından algılanabilmektedirler.

Tüm bu plan hükümleri işletme tarafından 10 Mayıs 2004 tarihine kadar tamamlanmak zorundadır. Fakat 10 mayısta Orman Bölge Müdürlüğü'nce yapılan kontrollerde de ortaya çıkan bu eksikler nedeniyle işletme ek süre talebinde bulunmuştur. Ek süre dahilinde de plana tam uyum gerçekleştirilmez ise, Orman Bölge Müdürlüğü'nce sözleşme tek taraflı fesh edilecektir [17,18,19,20].

4.3. PARKORMAN'DA YER ALAN REKREASYONEL TESİSLERİN ANALİZİ

Bu bölümde, alandaki rekreasyonel tesisler; verdikleri hizmetler, yapısal-bitkisel tasarımları ve rekreasyonel planlama yönünden irdeleneceklerdir.

4.3.1. Giriş Binası

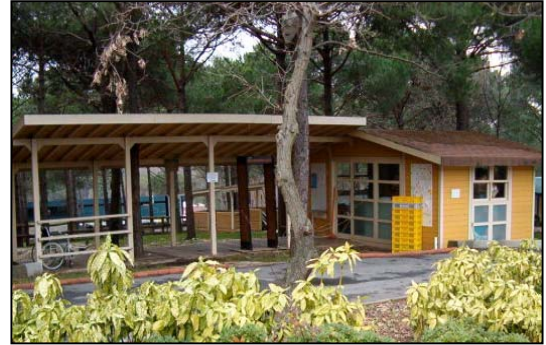
Giriş binası ahşap bir kulübeden oluşmaktadır. Amacı girişte kontrolü ve yönlendirmeyi sağlamaktır. İçerisinde bu görevi yerine getirmekle yükümlü iki görevli bulunmaktadır. Dış cephesi krem renkli ahşaptandır. Bina ana caddeden (Büyükdere Caddesi) görünen bir yapı olduğu için, dönemsel olarak dekorasyonunda, o dönemi vurgulayan (örneğin ilkbahar, sonbahar, vb. gibi mevsimleri, ya da yılbaşı, paskalya, vb. gibi özel günleri) çeşitli süslemeler veya afişlerle değişiklikler yapılarak, alana dikkat çekilmektedir. Böyle bir alanda güvenlik ve yönlendirme için gerekli bir yapıdır. Alana giriş yapan her araç sahibine, alanı ne amaçlı ziyaret ettiği sorulmakta ve daha sonra gerekli yönlendirme yapılmaktadır. İdare ile bina arasında telefonla irtibat kurulmaktadır. Toplam 48 m²'lik 3 kulübe de bu fonksiyonu desteklemektedir. (Bkz. Şekil 4.4)

4.3.2. Resepsiyon Binası

Sarı renkli ahşap malzemeden dış yüzey kaplamasına sahip bu alan beyaz renkli de çerçevelere sahip oldukça şirin, 36 m²'lik bir binadır. Dört bir yanındaki pencereler zemine kadar açılmıştır. Güneyinde ise kendisinin iki katı yüzey alanına sahip, ahşap zeminli bir dam vardır. Girişten asfalt olarak gelen yol, bağlantı yolunda yerini kayrak taşına bırakmaktadır. Yine binanın batısındaki sert zeminde de çim derzli kayrak taş kullanılmıştır. Mekan kış aylarında kullanılmamaktadır. (Bkz. Şekil 4.5)

Şekil 4.4. Giriş klubeleri

Şekil 4.5. Resepsiyon binası

4.3.3. Vespa

Tek katlı 50 m²'lik bir binadır. Önünde geniş bir terası (30 m²) vardır. Teras iki basamaklık kot farkıyla civar alandan ayrılmakta ayrıca özürlü rampası da bulunmaktadır. Kuzeyinde ise iki-üç araçlık, çim taşıyla döşenmiş bir otopark yer almaktadır. Binanın ana yaya aksına paralel kendine özel de bir girişi vardır. Ana yaya aksından, binanın terasına ve kendine özel giriş yoluna olmak üzere, iki geçiş bırakılmış, buralara bitkilerle yönlendirme yapılmıştır. Binanın dış cephesi bej rengi ahşap kaplamadan oluşmaktadır. Çatısı ve önündeki verandanın dikmelerinde ise yeşil renge yer verilmiştir. Netice de bina gerek renk, gerekse malzeme seçimiyle estetik ve doğaya uyumlu bir binadır.

Girişin hemen kuzeybatısındaki, ana yaya aksının kuzeyindeki bu bina şu an hiçbir amaçla kullanılmamaktadır. Bu bina gelişme planında sağlık birimi olarak gözükmetedir.

İşletmenin hazırlamış olduğu vaziyet planında da bina “Sağlık Merkezi” olarak geçmektedir. Aslında birinci paragrafta değinildiği gibi; alanın kendine özel girişinin

olması, tekerlekli sandalye için rampanın bulunuşu, sağlık birimi olarak kullanılması durumunda aranan özelliklerdir. (Bkz. Şekil 4.6)

Şekil 4.6.Vespa binası; kuzeydoğu cephesi

Şekil 4.7.Vespa binası; ön cephe giriş yolu

Binanın arka cephesinde (merkez alana bakan cephe), yangına karşı önlem ekipmanı konuşlandırılmıştır. Ayrıca duvara asılmış kazma vb. ile yangın yazılı kırmızı kovalardan da yer almaktadır.

Terasın ana yaya yoluna olan cephesi, bitkilerle yoldan ayrılmıştır. Binaya özgü yolun da her iki tarafı çit bitkileriyle belirlenmiştir. Bitkilerin bakıma ihtiyacı vardır. (Bkz. Şekil 4.7)

*Alanda yapay düzenlemede kullanılan bitki türleri:

- *Aucuba japonica* Thunb.
- *Juniperus sabina* var. “Nana”
- *Pittosporum tobira* var. “Nana”
- *Rhododendron* spp.
- *Hydrangea macrophylla*
- *Laurocerasus officinallis* Roemer
- *Spiraea salicifolia* L.
- *Eunymus japonicus* spp.
- *Eunymus japonicus* Thunb. *microphyllus* “Variegatus”
- *Viburnum* sp.
- *Fatsia japonica* (Thunb.) Decne et Planch.
- *Hedera helix*

(Bu türle ana yaya yolu kenarında da yer verilmiştir.)

4.3.4. Party Kids

Party Kids 0-14 yaş arası çocuklara eğlence, parti ve oyun merkezi olarak hizmet veren, 1000m² açık ve 1000m² kapalı olmak üzere iki mekandan oluşan bir alandır. Paty Kids'in açık alanına çocuk oyun alanları dahilinde yer verilecektir. Alanın verdiği hizmetler arasında; doğum günü kutlamaları, kostüm partisi, okul partileri, özel günler (yılbaşı, Noel, cadılar bayramı), kişiye özel temalı partiler, yarışmalar ve animasyonlar yer almaktadır. Bir bölümde restoran olarak, çocuklarını bekleyen ebeveynlere ayrılmıştır. Brunch, öğle, akşam yemekleri ve çay saati hizmetleri bu mekanda verilmektedir. Alan "Aile Restoranı" olarak adlandırılmaktadır.

Şekil 4.8. Party Kids binası; ön cephe

Mekan ön cephede, zeminden yüksekliği 120-150 cm arasında değişen ahşap bir dek üzerine konumlandırılmıştır. Dekin önündeki yeşil alana, dek çıkıntısının (yaklaşık 1,5 m) iz düşümüne denk gelen kısma, 80 cm'lik bir beton duvar yerleştirilmiştir. Bu duvar ve dekin görünen alt kısımları gri, sıvalı beton rengindedir. Duvar önünde Cotoneaster microphyllus Wall. ve Cupressocyparis leylandii'ler ile kamuflaj amaçlı seyrek bir bitkilendirme yapılmıştır. (Bkz. Şekil 4.8, 5.12)

Bina, yapım aşamasında araziye çok iyi oturtulmuş olmasına rağmen, oldukça büyük bir taban alanına sahip olduğu görülmektedir. Binanın büyüklüğünü kamufle etmek amacıyla, doğuda çatının bir kısmının üzeri adeta çatı bahçesi gibi düzenlenerek çimle kaplanmıştır. Buradaki çimlerin bakımı da gerektiği gibi yapılırsa çok hoş bir ayrıntı yakalanmış olacaktır. Fakat çatının hemen üzerinden geçen, büyük çapa sahip galvaniz baca boruları, görüntü kirliliği oluşturmaktadır.(Bkz. Şekil 4.9)

Şekil 4.9. Party Kids binası; arka cephe

Mekanın iç kısmının tasarımı dış çevreye oranla çok daha başarılı düzenlenmiştir. Oturma gruplarından oyun alanlarına, ayağa giyilen galoşlara kadar her şey düşünülmüştür. Çocuklar için tasarlanmış bir alan olmasına karşın, onları getiren ve bekleyen ebeveynler için de her türlü detaya özen gösterilmiştir.

400 kişilik kafe-restoran bölümünde çocuklar için de özel mönülere yer verilmiştir. Ebeveynler için, playstationlar, bowling, air hockey, interaktif boks, gibi oyunlar, internet, güncel gazete ve dergiler, dev ekranda TV yayını sunulan olanaklar arasındadır. Çocuklar için iki adet de doğum günü salonu mevcuttur. Ayrıca alanda geniş bir oyun alanı, çeşitli jetonlu oyun makineleri, top havuzu ve playstationlar yer almaktadır. Çocuklar için doğum günü parti paketleri, büyüklere de beklerken kullanabilecekleri kafe paketleri sunulmaktadır. Paketlerle sunulan hizmetler, kişi başına fiyatlandırılmaktadır.

4.3.5. Sergi Salonu

Alana özel bir ad verilmemiştir. Sergi amaçlı kullanılan bina tamamen camekandan oluşan asimetrik çizgilerin hakim olduğu ilginç ve bir o kadar da estetik bir binadır.

Asimetrik yapısı doğaya uyum sağlamıştır. Toplam inşaat alanı 280m², bina ise 150 m²'dir. (Bkz. Şekil 4.10)

Şekil 4.10. Sergi salonu

Alan tamamen camekan ve çelik konstrüksiyondan inşaa edilmiş olduğu için, işletme tarafından sergi alanı olarak kullanılması uygun görülmüştür. Eski işletme tarafından da oto teşhir alanı olarak kullanılan iki katlı bu bina, şu anki işletme tarafından sergi dışında (serginin olmadığı dönemlerde), açık hava partileri esnasında, diskotek olarak da kullanılmaktadır. Bina etrafındaki rampalar kaldırılmadığından, zaman zaman oto teşhiri de yapılabilmektedir. (Bkz. Şekil 4.11)

Şekil 4.11. Sergi salonu etrafındaki rampalar

4.3.6. Trafo ve Jeneratörler

Trafo (40 m²) ve jeneratörler (96 m²), şuan Orman Bakanlığı'na ait bina ile, ana bilgisayar binasının hemen yanında yer almaktadır. (Girişten itibaren güneye kıvrılan oto yolun, merkez alana gelmeden hemen güneyinde kalmaktadır.) Jeneratör yapısı kahverengi-beyaz çizgili boyanmıştır. Kullanıcılar uyarmak amacıyla bu tarz bir boyama yapıldığı anlaşılmaktadır.(Bkz. Şekil 4.12) Trafo ve jeneratör yapılarının etrafı, güvenlik amacıyla, tel ile çevrilmemiştir. (Bkz. Şekil 4.13)

Şekil 4.12. Parkorman'daki jeneratör yapıları

2004 Mart ayında, bu yapıların doğu cephesine, oldukça küçük bir tahta parçası yerleştirilmiştir. İşlevi ise, hemen bitişiğindeki depolama parselinin dışına taşılarak oluşturulmuş bir açık hava deposuna destek oluşturmak ve jeneratör yapılarının oluşturduğu kötü görüntüyü engellemektir. Kısacası tahta, amaca uygun ebatlarda ve nitelikte değildir ve başlı başına bir kötü görüntü kaynağıdır.

Şekil 4.13. Trafo binası

4.3.7. Kafeterya –Kapalı Bar

Havuz ile spor salonu arasında yer alan 213,25 m²'lik, havuza sıfır manzaralı bu kafe de, konum olarak özellikle yaz aylarında kullanılan, alandaki hoş mekanlardan biridir. Arka tarafı kapalı, ön tarafı camla kaplı tek katlı bir binadır. 51,68 m² lik açık terası da kışın kapatılmaktadır. Binanın güney tarafı, yeşil tahta perde ile örtülmüştür. Hem bar hem de kafeterya olarak hizmet vermektedir. (Bkz. Şekil 4.14)

Şekil 4.14. Kafeterya- kapalı bar olarak kullanılan bina

Alandaki ana mekanlardan biri değildir (gerek kapasite, gerekse metrekare olarak). Ama havuz ve çevresine hizmet amaçlı önemli bir destek ünitedir. Havuz kenarını da belirleyen Cupressocyparis leylandii'lerden oluşan canlı çit, bu alanı da doğuda ve güneyde çevrelemektedir. Bitkilere bakım ve budama işlemlerinin düzenli yapıldığı, sağlıklı durumlarından anlaşılmaktadır.

4.3.8. North Shield

90 m²'lik kapalı, 100 m²'lik açık kullanım alanına sahip hoş bir mekandır. İç mekanında bir adet büyük bar ve ayrıcalıklı olarak bir de şömineye sahiptir. Alanda bir adet de bay ve bayan tuvaleti mevcuttur.

Şekil 4.15. North Shield; giriş ve yan cephe

Şekil 4.16. North Shied; ön cephe

Dış cephesi ahşaptan olan, son derece doğa ile uyumlu olan bu yapı, gerek iç gerekse dış mekanlarındaki dekorasyonu ile çok başarılı bir tasarımın ürünüdür. Zira alan, tamamen orman içinde olduğunuz hissini kuvvetlendirecek şekilde dizayn edilmiştir. Kot farklarıyla hareket kazandırılmış olan dek şeklindeki terası, dekin ahşap ayakları ve etrafında kullanılmış olan son derece doğal korkuluk alanı gerek estetik, gerekse doğaya

uyum açısından beğeni toplayan, örnek alanlardan biri yapmaktadır. Yaz aylarında hizmete açtıkları bu terasta, hamaklardan salıncaklara kadar her şeyin düşünüldüğü görülmektedir. (Bkz. Şekil 4.15)

Alan özel davetlerden, kokteyllerden, dev ekranda maç izleniminden, kış aylarında şömine keyfine değin pek çok aktiviteye imkan tanımaktadır.

North Shield'in çevresindeki tüm bitkiler bakımlı, tüm ağaçların gerekli budamaları yapılmıştır. Gölgede kalan teras altlarında bu alan için çok uygun olan Aucuba japonica'lar kullanılmış, çevresindeki düzenlemelerde Juniperus sabina var. "Nana"lara da sıkça yer verilmiştir. North Shield'in ön cephe teras altının, çok doğru ve doğaya uyumlu düzenlenmiş olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Bu tür alanlara iyi bir örnektir. (Bu uygulamanın bir benzeri Party Kids binasının altında da gerekmektedir.) Ayrıca zemindeki çim de oldukça sağlıklı durumdadır. Alandaki tek olumsuz nokta, teras altının batı kısmının depolama amaçlı kullanılıyor olmasıdır. (Bkz. Şekil 4.16, 4.15)

4.3.9. Orman Evi

Dış cephesi tamamen ahşap kaplı altıgen şekilli bu yapı, mimari açıdan çok estetik bir binadır. Özellikle dış cephesinin tamamen doğal renkli ahşaptan olması orman atmosferine son derece uyum sağlamıştır. Cephelerde oldukça fazla cam açıklığı bırakılarak, manzaradan mümkün olduğunca faydalanılmıştır. Ayrıca bu sayede, içeride oturan alan kullanıcılarının, doğayla bütünleşebilmesi sağlanmıştır. (Bkz. Şekil 4.17)

Gelişme planında ana mutfak olarak da belirtilen bu mekan, restoran-kafeterya olarak kullanılmaktadır. Önünde Arena ile iç içe konumlanmış geniş bir terası vardır. Yazın bu kısmının da hizmete açılmasıyla, Parkorman'daki en gösterişli alanlardan biri olmaktadır. 600 m² taban, toplam 750 m² inşaat 320 m² de teras alanına sahiptir.

Binanın arka tarafına denk gelen, güneybatı cephesinin yakınında bir açık hava deposu oluşturulmuştur. Gelişme planında bu alanın kaldırılması belirtilmiştir.

Şekil 4.17. Orman Evi

Alan; toplantılar, canlı müzik dinletileri vb. gibi çeşitli sosyal faaliyetlere ev sahipliği yapmaktadır. (Akrep Nalan, İlhan Şeşen alanda canlı müzik yapan sanatçılardan birkaçıdır.)

4.3.10. Açık Bar 1

Açık bar olarak hizmet veren binanın dış cephesi gri-kahverengi alacalı, 30x30 ebatlı mermerlerle kaplanmıştır. Binanın dört bir çevresi boyunca kahverengi ahşap bir bar yerleştirilmiştir. Dıştan görünen kısmında ise, bar çıkıntısının alt tarafında, Laurus

nobilis’lerden canlı bir doku oluşturulmuştur. Bitkiler üst kısımları bara değecek şekilde budanarak çok estetik bir görüntü yaratılmıştır. Bitkiler dar bir alan hapsedilmiş izlenimi verseler de, uygulama alanına iyi adapte olmuşlardır. (Bkz. Şekil 4.18)

Şekil 4.18. Açık bar 1

Aynı uygulama, dj kabini etrafında da görülmektedir. Uygulamanın büyüklük açısından benzer iki yapıda da uygulanmasıyla çok güzel bir ahenk yakalanmıştır.

Yazın havuz kullanıcılarına hizmet veren bu hoş mekan, ayrıca partiler ve konserler esnasında da kullanılmaktadır. Tasarıma bitkisel düzenleme ile getirilen hareket, mekanı alanın küçük ama en estetik mekanlarından biri yapmıştır. Barın üzerinde bulunduğu ahşap zemin, aynı zamanda Orman Evi’nin terasının da uzantısıdır. Kısacası alanda her şey doğayla uyumlu ve estetikdir.

Yaz aylarında, önündeki ahşap terasa yuvarlak masalar yerleştirilmektedir. Her biri farklı bir mozaik baskısına sahip bu masaların ortalarında yine yuvarlak şekilli ızgaralar yer almaktadır. Bu ızgaralar gaz ile çalışmakta, gerekli mekanizma ise masanın geniş, silindirik formundaki ayağında yer almaktadır. Masa etrafındaki sandalyeler ise gümüş-metal renktedir. Bu mekanı tercih edenler, kendi ızgaralarını yapabilme keyfini yakalamaktadırlar.

4.3.11. Açık Bar 2

Bu bina havuzun hemen kuzeybatı bitişinde yer alan dairesel bir bar ve altıgen şeklindeki ahşap çatıdan oluşan bir yapıdır. Bu üzeri ahşap çatılı yapının etrafı ise 50 cm yüksekliğinde dairesel yerleştirilmiş bir duvar ile evrenlenmiştir. Açık yapı, bu dairesel duvar ile belirlenmiş kullanım alanının merkezine değil, kuzeybatısına doğru çekilerek yerleştirilmiştir.

Alçak sınır duvarı travertendendir. Havuz kenarı dşemesiyle de bütünlük sağlamaktadır. Tezgah, alt kısımda betondan inşaa edilmiş üst kısmı ise ahşaptandır. Beton kısım hardal sarısı rengine boyanmıştır ki bu, ahşabın rengi ve etraftaki yeşil doku ile son derece uyumlu gözükmetedir. (Bkz. şekil 4.19)

Altıgen şeklindeki ahşap çatı dört adet dikme ile yerleştirilmiştir. Alanı çevreleyen duvarda, doğu ve batı yönlerinde, ikişer metrelik açıklıklarla iki adet giriş bırakılmıştır. Ayrıca bu duvarın uygulanmasındaki asıl sebebin, yapının havuza bitişik olmasından kaynaklanan sınırlama gerekliliği olduğunu vurgulamak yerinde olacaktır.

şekil 4.19. Açık bar 2

Beyaz renkli travertenin seçilmiş olması, duvarın gece de dikkat çekmesi açısından önemli ve yerinde bir seçim olmuştur. Yaz aylarında havuza hizmet veren ana alanlardandır. Ayrıca parti ve davetlerde de açık bar olarak hizmet vermektedir. Açık bir alan olduğu için kış aylarında kullanılamamaktadır. (Özel günler hariç -Yılbaşı vb.-)

Yapının, merkez alan olarak seçilmiş, havuz ve çevresinin tasarımına ve aynı zamanda da etrafındaki doğal dokuya uyumlu olduğunu söylemek son derece yerinde olacaktır. İlkbahar aylarına geçişte, etrafındaki kış koşullarıyla çıplaklaşan çim alanın düzenli bakımının yapılması gerekmektedir. Güneydoğuda havuzla sınırlanmış bu alan, diğer yönlerde havuz etrafını çevreleyen traverten yol ve bitişindeki çim alanla komşudur. Taban alanı olarak 19,62 m²'ye, kullanım alanı olarak da 86,54m²'ye sahiptir. Ayrıca uzak çevresine yerleştirilen çim alan üzerindeki ahşap piknik masaları, açık barın kullanıcılarının da hizmetine sunulmuştur.

4.3.12. Arena (Ahşap Zemin + Pergola)

Alan; pek çok aktiviteye ev sahipliği yapan, 3000 m²'lik, açık, ahşap zeminli büyük bir alandır. Havuzun güney ve batı kısmını kaplamaktadır. Güneyde Orman Evi, batıda pergolalı geniş oturma alanı ve 1 numaralı açık bar ile içiçe olan bu alan, yine güneyde konumlanmış sahne ve sahne önü alanı da bünyesinde bulundurmaktadır. Ayrıca alan havuz çevresine de hizmet etmekte, havuzu çevreleyen traverten alan ile de içiçe yer almaktadır. (Bkz. Şekil 4.20)

Şekil 4.20. Arena

Belirttiğimiz gibi, güneydeki sahne alanı da bu mekanın sınırları dahilinde yer almaktadır. Sahne 107,89 m²'den, hoparlör için konumlandırılmış iki adet beton yapı da 36,96 m²'den oluşmaktadır. Sahne altında da soyunma-giyinme mekanı, bir çeşit mini

kulis oluşturulmuştur. Sahne üstüne ışıklandırma ve emniyet amacıyla kullanılmak ve konser sonunda sökülme üzere, demonte korkuluk ve direkler yapılabilmektedir. Sahnenin kuzey doğusunda ise, özellikle davetlerde kullanılan bir adet seyyar bar yer almaktadır.

Şekil 4.21. Pergola alanı

Şekil 4.22. Pergola alanı; iç kısımlar

Bu ahşap mekan üzerinde oluşturulmuş pergolalı alan gerek tasarım gerekse estetik açısından çok başarılı bir çalışmadır. Gelişme planına tam anlamıyla uygun bir biçimde yerleştirilmemiş olmasına karşın, işletme mekanının taban oturumunu başarılı bir biçimde gerçekleştirmiştir. Mekan tasarım geneline bakıldığında aykırı durmamaktadır.

Pergola batıda, arka planda L, önde ise bu L'yi tamamlayan ufak bir kare şeklinde bir çatı yapısına sahiptir. Alana girişte, kot farkı çok az olmasına rağmen merdivenin yanı sıra rampa da yapılmıştır. Bu engelliler ve bebek arabaları için özenle düşünülmüş bir detaydır. (Bkz. Şekil 4.21, 4.22)

İç kısımlara ahşap sedirler yerleştirilmiş, sedirlerin sırt kısımlarına ise Hydrangea macrophylla'dan yastıklar yapılmıştır. Büyük ahşap bitki saksıları alanı çevreleyecek ve sedirlere arkalık oluşturacak şekilde yerleştirilmiş, hem sınırlayıcı, hem de yastık olarak kullanılmıştır. Bireylerin oturdukları alanların sırt kısmında bitki yastıkları oluşturulması güvenlik hissi yaratması açısından önemli ve gerekli bir bitkisel tasarım uygulamasıdır. (Bkz. Şekil 4.22)

Alanın doğusundaki, havuza bakan cephedeki ahşap çiçeklikler daha geniş tutulmuş ve içleri *Cornus mas L.* ve *Aucuba japonica Thunb.* ile bitkilendirilmiştir. Alan gölgede kaldığı için, kullanılan bitki türleri uygundur. Alanın güney ve batısındaki çiçekliklerde, belirtmiş olduğumuz gibi *Hydrangea macrophylla (Thunb.) Ser.* (ortancalar) yer almaktadır. Bunlar da gölgeye uyumlu bitkilerdir. Bitkilerin düzenli bir şekilde bakımının yapıldığı, sağlıklı durumlarından belli olmaktadır. Ayrıca aydınlatma elemanlarından sedirlere, çiçekliklerden dış çevrede yer alan buzlu cam siperliklere kadar her tasarım ögesinde minimalist bir çizgi hakim olmasına karşın, doğaya son derece uyumlu malzemeler seçildiğinden, alan gerek havuz ve çevresinin tasarımına, gerekse doğal ortama oldukça uyum sağlamaktadır. (Bkz. Şekil 4.22)

Alandaki tek olumsuz nokta, kuzey cephesinde yer alan, Shubuo'nun dev reklam panosudur.

4.3.13. Disjokey Kabini ve Çevresi

Havuzun batısındaki çim alanda, piknik masalarının arasında, dış cephesinin bir kısmı Tetrapak ve Parkorman tabelasıyla kaplı ufak bir kulübe göze çarpmaktadır. Dış cephenin kalan kısmı ise beyaza boyanmış. Bar seviyesinin üstünde, yaz aylarında açılabilen beyaz kepenkler mevcuttur. Mekan yaz aylarında açılan kepenkleriyle, açık barları anımsatan bir dış görünüme sahip oluyor. Bar seviyesinin altında ise, birinci açık barın altında uygulanan *Laurus nobilis L.* ile yapılmış bitkisel düzenlemeye yer verilmiş. Bitkiler yine bar seviyesinde budanarak, tek sıra halinde yerleştirilmiştir. Tüm alana bakıldığında, uygulamada çok hoş bir bütünlük, doğayla da müthiş bir uyum yakalanmıştır. Bu bitkisel uygulama, alandaki en başarılı tasarımlardan biridir. Bu bitkisel tasarım uygulamasıyla, binaların beton yüzeylerinin hemen hemen üçte birlik bir kısmını kamufle edilebilmiştir. Hem yatay düzlemin olduğundan daha geniş görünmesini, hem de dikey düzlemin, diğer bir deyişle binanın yüksekliğinin kamufle edilmesini sağlayan bir tasarım olmuştur. Aynı uygulamanın diğer -büyük taban oturumuna sahip- mimari yapıların etrafında da düşünülmesi gerekmektedir. (Bkz. Şekil 4.23)

Şekil 4.23. Dj. Kabini

Binanın batıya bakan arka tarafına çatıya çıkılabilmesi için bir merdiven yerleştirilmiştir. Çatıya yerleştirilen kolon, hoparlör, vb. ses tesisatının bakım ve tesis işlerinde kolaylık sağlaması amacıyla, merdiven duvara sabitlenmiştir. Kabinin hemen yanında ise çocuk havuzu yer almaktadır.

4.3.14. Kirpi Doom

Burası pek çok sosyal faaliyete (konser, tiyatro, sinema, parti, maç gösterimi, düğün, lansman, kokteyl, mezuniyet töreni, müzik dinletileri) ev sahipliği yapan, amfi düzeninde oturma alanlarına sahip kapalı bir mekan, bir amfi tiyatrodur. Çatı kısmı, beyaz renkli çekme-germe sistemiyle tamamlanmıştır. 400 m²'lik bir sahneye, 62 m²'lik bir girişe, 525 m² oturma alanına, toplamda 1760 m²'lik bir kullanım alanına sahip geniş bir mekandır. 1500 kişi oturmalı, 4000 kişi ayakta kapasitesi vardır. (Bkz. Şekil 4.24)

Şekil 4.24. Kirpi Doom

Biri doğuda diğeri ise batıda olmak üzere de iki adet girişi bulunmaktadır. Oldukça görkemli bu çekme-germe yapının yakınına geldiğinizde, girişi hemen fark edebilmek şu haliyle biraz güçtür. Herhangi bir yönlendirme yada vurgulama yapılmamıştır. Etrafındaki rüzgara açık çim alanda da, kış aylarında çıplaklaşmalar meydana gelebilmektedir. Bu alana vurgulayıcı bir bitkilendirme getirilmesi uygun olacaktır.

Alanın yapımında mevcut ağaçlar korunmuş ve çekme germe sistemi buna göre oturtulmuştur. Ağaçların taç kısımlarının tavandan dışarı çıkmalarına izin verilmiş, ama gerekli bakımları yapılmadığı ve muhtemelen ihtiyaçları olan suyu alamadıkları için, daha doğrusu düzenli bir şekilde sulanmadıkları için, ağaçların büyük bir kısmı kurumuştur. Kısacası doğayı korumak amacıyla ağaçlar bırakılmış, ama ağaçların bakımsızlıktan ölmelerine de göz yumulmuştur.

Mekanda 20 m çapındaki sahne güney kısma yerleştirilmiştir. Basamak şeklindeki oturma alanları ise diğer üç yönde yer almaktadır. Oturma yerlerinde kullanılmak üzere hazırlanmış olan şilteler, Beck's ve Bonus Card sponsorluğunda yeşil renkte hazırlanmıştır. Kış aylarında kullanılan sobalar da İpragaz sponsorluğunda konumlandırılmıştır. (Bkz. Şekil 4.25)

Şekil 4.25. Kirpi Doom iç mekanı

Sahnenin zeminin kaplaması, taba renginde, eski kullanımdan kalma bir basketbol sahasının zemin kaplamasıdır. Oturma basamakları beyaz renkli dökme betondandır. Alanda iniş ve çıkışı sağlayan beton basamaklar ise yeşil renge boyanarak oturma alanlarından ayrılmıştır. (Bkz. Şekil 4.25) Alanda kullanılan renkler zemin dışında birbirine uyumlu seçilmiştir. Giriş ve amfi-tiyatroya gelen bağlantı yolu ise mermerdendir.

Mekanın iç kısmında, 25 m'lik iki adet büyük, 5 m'lik de bir adet ufak bara yer almaktadır. Barların sponsorları, birinde Beck's, diğerinde de Coca cola'dır. Ahşap tezgahlı uzun bar, aynı zamanda aperatif yiyeceklerin de hazırlandığı bölümdür. Kirpi Doom'da ayrıca bir adet dj kabini ve 1 adet de dev ekran (40 m²'lik sinema perdesi) yer almaktadır. Ayrıca, bay-bayan WC ve sanatçılar için de bir kulisi bünyesinde bulundurmaktadır. Alanda, yoğun katılımlı aktivitelerde havalandırma sorunu yaşanmaktadır.

Belirtmek gerekir ki, bu görkemli yapı alanda doğru bölüme konumlandırılmıştır. Hem merkez alandan çok uzaklaşılmamış, hem de bu yüksek yapı ağaçların içine saplanarak kamufle edilmiştir. (Bkz. Şekil 4.24)

Kirpi Doom'un güneyinde, gözle görülebilir uzaklıkta, Orman Evi'nin güneyindekini anımsatan bir açık hava deposu konumlandırılmıştır.

4.3.15. Voleybol Sahası - Çocuk Oyun Alanları (Party Kids'in Açık Mekanı)

Bu alanlar birbirlerine bitişik bir şekilde havuzun güneyinde konumlanmışlardır. Voleybol sahası, planda belirtildiği gibi havuzu batısında, 250 m²'lik (belirtilenden daha düşük bir metrekare) bir kum havuzunun üzerine, kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda yerleştirilmiştir. Havuz çevresine çok yakın konumlanmış bu alanda plaj voleybolunun hedeflendiği anlaşılmaktadır. Yaz aylarında voleybol sahası olarak kullanılan alan, bahar aylarında demonte edilebilen çocuk oyun elemanlarının yerleştirilmesiyle, çocuk oyun alanı olarak da kullanılabilir. Dolayısıyla alandan mümkün olduğunca, bahar aylarında da faydalanılmaktadır. Bu alan 7-14 yaş arası çocuklara hitap etmektedir. (Bkz. Şekil 4.26)

Alanın çocuk oyun alanı olarak kullanıldığı dönemlerde alana yerleştirilen, kaydıraklar, köprüler, tünellerden oluşan oyun elemanı, plastik ve ahşap malzemeden yapılmıştır. Plastik kısımlarında, çocukların ilgisini çekmek amacıyla, sarı, kırmızı, mavi renkleri kullanılmışsa da, ahşap malzemenin varlığı, bu komplike çocuk oyun elemanının doğaya uyum sağlanmasında katkıda bulunmuştur. (Bkz. Şekil 4.26)

Şekil 4.26. Voleybol sahası-Çocuk oyun alanı

Çocuk oyun alanlarının yerleştirilmesinde belirli bir aks oluşturulup düzenli bir alan oturma gidilmemiştir. Yine alanda sınırlama ve ya mekan ayırma amaçlı kullanılan ahşap veya tel çitlere de belli bir tasarım dahilinde şekil verilmemiştir. Zaten orman içi bir alanda oluşturulacak mekanların tasarımında doğal formlara, yuvarlak hatlara sahip sınırların oluşturulması daha doğru olmaktadır. Gelişme planında da, Orman Bölge Müdürlüğü'nce bu olgu özellikle vurgulanmıştır. Çocuklara ayrılmış bu alan, merkez

alana oranla daha kapalı bir ağaçlık alan içinde kaldığından, tasarımda amorf hatların kullanımı daha çok önem kazanmıştır.

Bu alanın hemen arka (batı) tarafında Party Kids'in bahar ve yaz aylarında çocukların hizmetine sunduğu açık oyun alanı yer almaktadır. Alan daha küçük (0-6) yaş grubundaki çocuklara hitap etmektedir. Etrafı yeşil renkli tel ihata ile çevrelenmiştir.

Çocukların alana girebilmeleri için belli bir ücret ödemeleri ve bilet almaları gerekmektedir. Bu alanda da sponsorların reklamlarıyla kaplı pek çok eleman mevcuttur. Kent Şekerlemeleri'nin reklamlarını her yerde görmek mümkündür. Alanın merkeze uzak oluşu ve reklamların alanla uyumlu kullanılmış olmaları, oluşabilecek görüntü kirliliğini engellemiştir. Tipi Tip vb. karakterler burada oldukça şirin durmaktadırlar. (Bkz. Şekil 4.28)

Alanda yerleştirilmiş dört adet mini kulübe çocukların oyun dünyasına sunulmuştur. Bunlardan biri doktor kulübesi, diğeri market, bir diğeri istasyon, sonuncusu ise garaj olarak adlandırılmış, yapılarda sarı, pembe, lila gibi pastel tonlar kullanılmıştır. Yanyana dizili bu klubelerin sponsoru da Kent Şekerlemedir. Kulübelere verilen isimler ise sırasıyla şöyledir: Tipi Tip Doktorunuz, Bonbon Market, Toybox İstasyonu, Turbo Garajı. (Bkz. Şekil 4.28)

Şekil 4.27. Çocuk oyun alanı; tren rayı

Party Kids dahilinde, yine kent sponsorluğunda, iki vagonlu treni bulunan bir ray sistemi mevcuttur. Voleybol sahasının arka çaprazında bulunan bu ray sistemi, oval bir hatta sahip (Eksenleri 12mx8m) ve kırmızı ahşap çitlerle çevrilidir. Ray hattının

ortasında ve çevresinde kalan kısımlardaki ağaçlar ise(Pinus pinea) korunmuştur. Alan tamamen ağaçlar altında, çok doğal bir ortamda yer almaktadır. Hatta ağaçların dibinde kendiliğinden yetişmiş minik fideler de, çocuklara yeni oluşmakta olan ağaçları görebilme imkanı tanımaktadır. (Bkz Şekil 4.27)

Bu alanın hemen arkasında ise, tek katlı krem rengi ahşap kaplamalı cephesiyle ve bordo çerçeveleriyle oldukça şirin bir oyun evi çocukların hizmetine sunulmuştur. Bu bina gelişme planında kreş olarak geçmektedir. Binanın ön sağ (doğu) çaprazında farklı merkezlere sahip, farklı çapları olan iki yarım dairenin birleşiminden oluşan formda bir teras yer almaktadır. Merkez alanın gerisinde kalan, Party Kids açık alanı dahilindeki bu alan da, oldukça doğal bir atmosfere sahiptir. (Bkz. Şekil 4.28)

Şekil 4.28. Kreş binası önü; çocuk oyun alanı (Party Kids)

Evin sol çaprazında ise, eski uzay araçlarını andıran plastik kırmızı, yeşil, mavi ve sarı renklerinin kullanıldığı, 3-6 yaş arası çocuklara hitap eden bir oyun elemanı mevcuttur. Bu alan tam anlamıyla rengarenktir, ama daha önce de belirtildiği gibi merkez alandan gözükmeyen, korunaklı bir konumdadır. O nedenle bu renk curcunası merkez alanı etkilememektedir. Bu oyun elemanının altında, yetersiz çapta, yenilenmesi gereken bir kum havuzu yer almaktadır. (Bkz. Şekil 4.28)

Oyun evinin hemen yanında ise (5mx4.5m)'lik bir basketbol sahası vardır. Potanın yüksekliğinden alanın 3-6 yaş arasına hitap ettiği anlaşılmaktadır. Bu mini basket sahasının önünde ise, 0-3 yaş arası çocuklar için döner oturma grupları ve zıpzıplar yerleştirilmiş. Büyükler içinse, tren rayının önündeki alana, sadece bir pota yerleştirilmiştir. Alanda büyükler için basket sahası yer almamaktadır. (Bkz. Şekil 4.29)

Şekil 4.29. Çocuk oyun alanında yer alan oyun elemanları

3-6 yaş arası çocuklar için düzenlenmiş alanın güneydoğusun da ise 7-9 yaş arası çocuklar için düzenlenmiş bir diğer alan mevcuttur.

Bu orta yaş grubu için düzenlenmiş alanda ise yine komplike bir oyun elemanı yer almaktadır. Salıncak ve kaydıraklardan oluşan bu plastik oyun elemanında, fazla dikkat çekmeyen, gri, lila gibi soğuk renkler tercih edilmiştir. Merkez alandan görülebilen bu alanda renk seçimi yerinde yapılmıştır. Alanda ebeveynler için, altıgen şekilli ahşap teras üzerine konumlanmış bir de oturma grubu yer almaktadır.

Alanda yapılan incelemeler sırasında özellikle de kış aylarındaki fırtınalı havalardan etkisiyle kırılan ağaç dalları, hatta devrilen ağaçlar gözlemlenmiştir. Örneğin bir ağaç kreş binasının hemen yanındaki basketbol oynama alanının üzerine yıkılmıştır. (Şubat 2004 gözleminden alıntıdır.)

Alanda mevcut doğal bitki materyalinin dışında, pek fazla yapay düzenlemeye gidilmemiştir. Sadece ahşap dekin etrafı, kot farkını kapatmak amacıyla Aucuba japonica'larla çevrilmiştir. Kreş binasının ve basketbol oynama alanının girişlerindeki merdivenlerin kenarlarında da yine Aucuba japonica kullanılmıştır. Alanda yer alan yapıların etrafında oluşmuş yapay kot farklarını kamufle etmekte, Pittosporum tobira var. "Nana"ların da kullanıldığı görülmektedir.

4.3.16. Tuvaletler, Soyunma Kabinleri, Duşlar

Tuvaletler, duş kabinleri, soyunma kabinleri ve ayak yıkama alanları bir yerde toplanmıştır. Alanda toplam 3 adet ayak yıkama yeri, 10 adet duş, 10 adet soyunma kabini ve 3 adet bayan WC, 2 adet erkek WC ve 2 adet de pisuar bulunmaktadır.

Şekil 4.30. WC girişi ve ayak yıkama yerleri

Tuvaletlerin girişinde, ufak ama estetik bir kaya bahçesi uygulaması yapılmıştır.

*Alanda, bitkisel tasarımda kullanılan türler şunlardır:

- *Cotoneaster horizontalis* Decne
- *Juniperus sabina* var. “Nana”
- *Agave americana* L.
- *Cotoneaster microphyllus* Wall.
- *Erica arborea* L.
- *Azalea* spp.
- *Nerium oleander* L.

Şekil 4.31. Duşlar ve duş alanındaki bekleme sediri

Duşlarla tuvaletler sırt sırta konumlandırılarak, gerekli su ve alt yapı tesisleri ortak kullanılmıştır. Bu doğru bir planlamadır. Duş alanının karşısında, sıradakilerin oturup bekleyebilmesi için boydan boya sedir formun ahşap bir oturma grubu yerleştirilmiştir. Sedir uygun malzemeyle ve uygun tasarımla yerleştirilmiştir. Sedirin sırt kısmı, duş alanını çevreleyen duvara yaslanmıştır. Beton duvarın üzeri ahşap kaplanmış ve traverten şapka giydirilmiştir. WC ve duş ünitelerinin yer aldığı bu alanın yapısal tasarımı, kendi içinde çok güzel çözümlenmiştir. Kullanılan tüm yapı malzemeleri doğaya uygun seçilmiş, ayak yıkama yeri zeminindeki ızgara dahi ahşaptan yapılmıştır.(Bkz. Şekil 4.30, 4.31)

Şekil 4.32. Soyunma kabinleri

Soyunma kabinleri de, panjur şeklinde beyaz ahşaptan tasarlanmış ve hemen duş alanının karşısına konumlandırılmıştır. WC girişindeki kaya bahçesine benzer düzenlemeler, tüm bu yapıların etrafında, vurgulama etkisi azaltılarak kullanılmaya devam edilmiş, düzenlemelerde özellikle de Juniperus sabina var. “Nana”ya çok sık yer verilmiştir.(Bkz. Şekil 4.32)

4.3.17. Havuz ve Pine Club

Alanda havuz ve çevresindeki alan, daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi yapısal tasarımın merkezi olarak kabul edilmiştir. 1000 kişilik bir kapasiteye sahip olan görkemli havuzun; ortalama derinliği 145 cm, su hacmi 2320 m³, yüzey alanı ise 1600 m²'dir. Havuzun suyu devir daim sistemi ile kullanıldığından, doldurulduktan sonra su gereksinimi bulunmamaktadır. Yaz aylarında, hafta içi 200-300 kişi; hafta sonu ise 800-1000 kişi tarafından ziyaret edilmektedir. (Bkz. Şekil 4. 33)

Şekil 4.33. Pine Club

Havuzun kenarında güneşlenme terası olarak kullanılan alanda, yer döşemesi olarak dikdörtgen şekilli traverten seçilmiştir. Bu traverten döşeli alan, 2m genişlikle, havuzun tüm çevresi boyunca devam etmektedir. Bu bölüm, yer yer çim alanla, yer yer ahşap döşemeli bağlantı yollarıyla, yer yer de beton bordürlü kare şeklindeki travertenle döşeli bağlantı yolları ile birleşmektedir. Ayrıca havuz çevresindeki çim alanlar, Arena'nın ahşap zemini vb. de, güneşlenme terası olarak kullanılmaktadır. Yaz aylarında havuzda cankurtaran da bulundurulmaktadır.

Havuz ve çevresinin doğu sınırı, *Cupressocyparis leylandii*'lerden oluşturulmuş bir canlı çit ile çevrilmiştir. *Cupressocyparis leylandii*'lerin altlarına belirli aralıklarla *Pittosporum tobira* var. "Nana" konulmuş; arka taraflarına ise, I kesitli demirlerin belirli aralıklarla yerleştirilip, aralarının üç sıra halat ile birleştirilmesiyle oluşturulmuş yapay bir çit yerleştirilmiştir. Özellikle gemi halatıyla tasarlanmış bu çit, su ögesi ile büyük bir uyum sergilemektedir. *Cupressocyparis leylandii*'lerin altına döner başlıklı aydınlatma elemanları yerleştirilmiş, aydınlatma uygun yerlerde ve uygun ebatlarda kullanılmıştır. Canlı ve cansız elemanlardan oluşan bu çit, Pine Club'ün giriş bağlantı yoluna saplanarak son bulmaktadır. Bağlantı yolunun diğer tarafında ise bütünlük sağlaması için *Ligustrum japonicum* Thunb.'lardan oluşan ayrı bir canlı çit mevcuttur. Fakat bitkiler oldukça sağlıklı durumdadır. Çitin devamında kullanılan *Laurus nobilis*'ler ise oldukça sağlıklı durumdadırlar.

Pine Club terasının doğu sınırında, ufak bir yeşil alan yer almaktadır. Burası koku ve kaya bahçesi olarak düzenlenmiştir. Özellikle yazın çok yoğun kullanılan, havuza tam cephesi bulunan bu terasın yanında koku bahçesi kullanılması, çok yerinde bir uygulamadır. Seçilen türler doğru fakat bitkisel tasarım ise pek başarılı değildir. Burada da döner başlıklı ve spot aydınlatmaya yer verilmiştir.

Şekil 4.34. Pine Club; girişteki mini kulübe

*Kaya bahçesinde kullanılan bitki türleri şunlardır:

- *Cotoneaster integerrima*
- *Juniperus sabina* L. var. “Nana”
- *Lavandula angustifolia* Mill.
- *Lavantine* sp.
- *Pittosporum tobira* var. “Nana”
- *Thimus* sp.

Güney cephesindeki bahçe de ise, alanda daha önce rastlamadığımız bir yapay bitkilendirme uygulanmıştır. *Lagerstroemia indica* L. soliter olarak kullanılmış, altına ise *Pittosporum tobira* Ait. var. “Nana” ile yuvarlak bir yastık yapılmış ve bu ufak yeşil alanın havuza bakan kısmı bodur şimşirlerle (*Buxus microphylla* Sieb. Et Zucc. var. “Compacta”) çevrelenmiştir. Alanı vurgulamak adına, uygun ve estetik bir uygulamadır. Bu minik yeşil alan, koku bahçesiyle hemen hemen karşı karşıya yerleştirilmiştir. Her ikisi de, ana aksı Pine Club’e bağlayan dar bağlantı yolunun iki kenarında yer almaktadırlar. Ana aks parke taş olarak gelip ahşap döşeli terasa ise yine ahşap bir bağlantı yolu ile bağlanmaktadır. Bağlantı yolu batıda, farklı dokudaki ahşabın kullanıldığı diğer bir yolla (ahşabın kesiti daha ince) direkt havuza kıvrılmaktadır.

Burada döşemenin cinsi değil dokusu değiştirilerek ana ve ara yol farkı vurgulanmıştır. Bu minik bağlantı yolu da havuz çevresi alanın traverten ile birleşmektedir. Kullanılan bu yer döşemeleri doğru seçilmiştir. Pine Club'e bağlanan yolun hemen girişinde sağda, yaz aylarında havuza girişi denetleyen portatif minik bir kulübe yer almaktadır. (Bkz. Şekil 4.34)

Havuz kenarındaki travertenin yeşil alanla birleştiği yerde beyaz çakıl kullanılmıştır. Bu hem havuzdan taşan fazla suyun drene edilmesi için işlevsel açıdan, hem de hoş görünümüyle estetik açıdan uygun bir kullanımdır. Batı kısımda ise bir adet çocuk havuzu konumlandırılmış, kenarına da paslanmaz çelik dikmelerle korkuluk yapılmıştır.

Parkorman'daki havuzun, diğer örneklerine oranla kirlenme riski daha yüksek olmasına rağmen (açık ormanlık bir alanda olduğu için), gerek büyüklüğüyle, gerek yer yer havuza saplanan beton saksılıklarla, gerekse çocuk havuzuyla., oldukça başarılı ve estetik bir uygulama olduğu görülmektedir.

Alana giriş yaz aylarında ücrete tabi tutulmaktadır (Örneğin 2003 yaz sezonunda kişi başına 40.000.000TL. talep edilmiştir). Ayrıca alan çevresine giriş, havuz kullanılsın kullanılmamasın paralıdır.

Pine Club, kapalı 350 m², açık ise 500 m² alandan oluşmaktadır. Oturma kapasitesi 350 kişidir. 25-30 kişilik özel toplantılar için de ayrı bir bölüm mevcuttur. Düğün, davet toplantı, lansman, kokteyl, canlı müzik, mezuniyet balosu verdiği hizmetleri oluşturmaktadır. Bir adet açık mutfığa ve bir adet de bara sahiptir. Alanda uzun süre kalan ziyaretçiler için çoklu telefon şarj ünitesinin bulunması da diğer bir ilginç ayrıntıdır.

Terasın doğu kısmında, koku bahçesinin de yanına denk düşen, üst kodu terasın zeminiyle bir olan bir açık hava deposu mevcuttur. Burada boş su bidonlarının depolandığı görülmektedir. Deponun üzeri demir kafesle kaplanmış, terasla bu kafeslerin arasında ise; hem yaya geçişini engellemek amaçlı, hem de kötü görüntüyü kamufle etmek amaçlı, *Rosmarinus officinalis* (biberiye) ve *Eunymus japonica microphylla aurea* Hiller (taflan)'dan oluşan bir çit yerleştirilmiştir. Bu bitkisel

uygulama da doğru amaçlarla, doğru yerde yapılmıştır. Fakat geçişi engelleyen bitkilendirme, kötü görüntüyü kapatamamıştır. Açık hava deposunun üzerindeki demir parmaklıklar ve aşağıya inişi sağlayan döner demir merdiven aşırı paslanmış durumdadır. Bu demir yapılar beyaz renge boyalıdır.

Pine Club'ün terası ve çevresinde alanın en uygun bitkilendirmelerinin yapıldığını görülmektedir. Örneğin iki farklı kottan oluşan terasta, bu kot farkından ortaya çıkan duvar önü ve merdiven kenarında, yer yer toprak alanlar bırakılarak buralar bitkilendirilmiştir. Ahşap alanın içinde gerçekleştirilen bu tarz bir uygulama ile, hem çok az olmasına rağmen kot farkı yumuşatılmış, hem de çok hoş ve doğal bir görünüm yakalanmıştır. Bu alanlarda da bitki türü olarak, *Aucuba japonica* Thunb. kullanılmıştır.

Alt kottaki teras zemininde bordo kırık kahverengi, üst kotta ise doğal ahşap rengine, ahşap malzeme kullanılmıştır. Ahşap emrenye değildir. Üst terasın çevresinde, zemin kodunda, şerit şeklinde aydınlatma yapılmıştır. Bu aydınlatma özellikle gece, üst terasın yüksekliğini vurgulayarak, estetiğin yanı sıra uyarıcı bir nitelik de taşımaktadır. Kış aylarında terasın büyük bir kısmı kapatılıp, sobalarla ısıtılarak kapalı mekan olarak hizmet vermektedir. Terasın etrafında da, içinde olduğu gibi, *Aucuba japonica* Thunb.'lar kullanılmış, burası da aynı şekilde aydınlatılmıştır.

Terasta yer yer saksılar yerleştirilmiş, içlerinde ise *Thuja orientalis* (mazı) ve *Araucaria heterophylla* (Salisbury) Franco (salon arokaryası) kullanılmıştır. Bitkiler iyi durumda değildir. Terasta oturma elemanı olarak ahşap piknik masaları yerleştirilmiştir. Kapalı mekanın terasa bakan cephesi boyunca da aralarında yer yer saksı alanlarının bırakıldığı ahşap sedirler yerleştirilmiş, saksı içleri ahşabı korumak amacıyla su geçirmez bir madde ile kaplanmıştır.

Thuja orientalis'ler, oturur vaziyetteki insanın baş seviyesine kadar, yani yaklaşık kök boğazından itibaren 70- 80 cm budanarak saksılara yerleştirilmiş, bu sayede oturma alanlarına bitkinin taşması engellenmiştir. Seçilen bitki türü bu tarz bir budamaya elverişli bir türdür. (Bkz. Şekil 4.35)

Şekil 4.35. Pine Club terası; bitkilendirme örneği

Alandaki piknik masaları ve sobaların üzerinde ipragaz arması görülmektedir. Anlaşılan o ki alandaki pekçok sponsordan biri de ipragazdır. Ayrıca üst koddaki teras yaz aylarında, canlı müzik yapıldığı günlerde, sahne olarak da kullanılmaktadır. Bu sahne havuz kenarında, 30 cm yükseklikte ve 55 m²'dir.

Terasın doğu, batı ve güneyindeki giriş açıklıkları dışında tüm çevresine ise beyaz demirden bir çit yerleştirilmiştir. Bu çit, havuzun doğu sınırındaki, I kesitli demirler ve halatların kullanılmasıyla oluşturulmuş olan çitle bütünlük sağlaması için; iki demir dikmenin yuvarlak kesitli üç adet yatay demir çubukla birleştirilmesi şeklinde tasarlanmıştır.

Alana girişte yapılan aktiviteleri bildiren çeşitli tabelalar yerleştirilmiştir. Örneğin, pazar günleri verilen brunchların fiyatı, eğer özel bir günse, bir parti veya özel bir kutlama varsa bunlarla ilgili bilgilerin verildiği panolardır.

4.3.18. Lina's Sandwich Evi

Pine Club'ün batı sınırındaki yeşil alanın hemen yanına, küçük bir kulübeden oluşan Lina's Sandwich Evi yerleştirilmiştir. Yeşil renkli ahşap malzemeden olan bu yapının iki yanında, çatı şekli aynı olmak kaydıyla, iki adet sarı renkli tenteli alan mevcuttur. Alanın sadece ahşap çatılı kısmının zeminine getirilmiş olan sert zemin, taba renkli terrakotadan oluşmaktadır. Tenteli yapının zemini çim alan üzerine denk gelmektedir. (Bkz. Şekil 4.36)

Şekil 4.36.Lina's sandwich evi

Sandwich Evi ile Pine Club arasında *Picea abies* (L.) Karst., *Rosmarinus officinalis*, *Laurocerassus officinalis*'den oluşan bir bitkisel düzenleme yapılmıştır. Fakat *Picea abies*'in kenarda, *Laurocerassus officinalis* Roemer'in ortada olduğu ters bir düzenleme söz konusudur. Diğer bir yeşil alanda ise, ortada *Phoenix sp.*'nin, arkada fon olarak da *Eunymus japonica microphylla variegata* Hiller'in kullanıldığı, doğru yerleşimli bir düzenleme mevcuttur.

Sandwich Evi'nin her iki yanı da yeşil alan olarak kullanılmıştır. Pine Club'ü buraya bağlayan traverten bağlantı yolunda, havuz kenarındakinden farklı ebatta bir traverten malzeme kullanılmıştır. Havuz kenarından bağlantı yoluna geçişi, döşeme farkı ile de vurgulayabilmek için, buradaki dikdörtgen travertenler yerini, (45x45)'lik travertenlere bırakmıştır. Pine Club'den, havuz kenarı travertenlerine geçiş ise ahşap bir bağlantı yolu ile sağlanmaktadır. Bağlantı yolunun iki kenarında ise (20x10x10)'luk beton bordürler kullanılmıştır.

4.3.19. İdare Binası

Daha önce gelişme planı bölümünde de belirtmiş olduğumuz gibi, idare binası için ayrılmış olan trafo binasının kuzeyindeki parselde Orman Bakanlığı'na ait bir bina bulunmaktadır. (T.C. Orman Bakanlığı Fatih Çocuk Ormanı Dinlenme ve Ziyaretçi Merkezi) İdare birimleri Pine Club'un altındaki "Dialogue" adlı bölümde toplanmıştır.

Dialogue tek tarafı tamamen cam ve orman manzaralı sütunsuz bir salona, toplantı düzeninde 300, yemek düzeninde ise 200 kişi kapasiteye sahiptir. Ayrıca 3x4 m'lik bir perde ve bay bayan WC'sini de bünyesinde bulundurmaktadır. Salon her türlü hizmete

göre hazırlanabilmektedir. Gerekğinde sahne, bar, barkovizyon yerleştirilebilmektedir. Alanda toplantı, parti, maç gösterimi, düğün, lansman, kokteyl, canlı müzik, sergiler vb. hizmetler verilmektedir. İdari birimler giriş katında yer alırken, toplantı salonu zeminin bir kat altındadır. Dialogue sadece Parkorman'ın idari birimlerine değil, dışarıdan gelecek taleplere de hizmet vermektedir.

Şekil 4.37. Dialogue binası (Pine Club arkası)

Bina dış cephesi bordo renkli ahşapla kaplanmış, mümkün olduğunca pencere açıklığı bırakılarak manzaradan yararlanılmıştır. (Bkz. Şekil 4.37) Pine Club'ün terasından, Dialogue'un girişine bağlanan ara yolun etrafı oldukça başarılı bitkilendirilmiştir. Kullanılan Juniperus sabina var. "Nana"lar, duvarın oluşturduğu beton görünümü oldukça yumuşatmışlardır.

Dialogue'un girişi Pine Club'ünki ile zıt yönlerdedir. Daha doğrusu, aynı binanın ön ve arka cepheleri, iki ayrı fonksiyonmuş gibi düzenlenerek; ön cephe Pine Clup, arka cephe ise Dialogue olarak hizmete sunulmuştur. Alana giriş ve bağlantı yollarında gri renkli granit parke taş kullanılmış, buradan North Garden'a kıvrılan yolda ise asfalt tercih edilmiştir. Yol ileride stabilizeye dönüşmektedir.

4.3.20. Depo-Garaj-Atölye Alanı

Alanda depo, garaj, atölye parseli olarak geçen bu mekanda parsel sınırları içinde kalınmamış ve bina belirtilenden 50 m² daha büyük inşaa edilmiştir. Yapı prefabrik betondan ve tek katlıdır. Binanın dış cephesi beyaz renge boyanmış, pencere açıklıkları ise tavana yakın yerlerde oldukça ufak bırakılmıştır. Araç girişine izin verecek ölçülerde, geniş demir bir kapısı vardır. (Bkz. Şekil 4.38)

Parsel sınırının batısındaki trafo binasına doğru taşılarak, burada yaz aylarında kullanılan şemsiye, şezlong, vb.nin konulduğu bir açık hava deposu oluşturulmuştur. Ayrıca depolama amaçlı bir de konteynır yerleştirilmiştir (Her iki durum da gelişme planına aykırıdır.). Yapılan prefabrik bina ağırlıklı olarak depolama amaçlı kullanılmaktadır. Binanın hemen ön ve yan kısmı ise, yine parsel sınırı biraz aşılıarak, personel otoparkı olarak kullanılmaktadır. Önündeki stabilize yolun kenarları da bu amaca hizmet etmektedir. Alan zemini ve çevre ağaçlar oldukça bakımsızdır. Alanda gerekli peyzaj restorasyonu yapılmamıştır.

Şekil 4.38. Depo binası

4.3.21. T.C. Orman Bakanlığı'na Ait Bina ve Çevresi

Gelişme planında belirtilen, trafo binasının kuzeyindeki idare binasına ayrılmış parselde bulunan eski şantiye binası, çatlakları nedeniyle deprem açısından sakıncalı görülerek yıkılması belirtildiği halde, yıkılmayarak ufak eklemelerle Orman Bakanlığı'na ait bir bina olarak kullanılmaktadır. Ayrıca yeri gelmişken belirtmek gerekirse, işletmenin hazırlamış olduğu vaziyet planında, bu binanın hemen batısında inşaa edilecek olan bina, "Milli Parklar Genel Müdürlüğü İdare Binası-Toplantı Salonu" olarak adlandırılmış, gelişme planında da "Personel Binası" olarak öngörülmüştür. Bina henüz inşaa edilmemiştir. Binanın dış cephesi koyu yeşile, çerçeveler ise kahverengiye boyanmıştır. (Bkz. Şekil 4.39) Seçilen renklerin etraftaki doğal çevreyle çok uyumlu olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Binanın içi ise adeta bir şantiye havasındadır.

Şekil 4.39. T.C. Orman Bakanlığı'na ait bina

Yapı havuzun güneyinde yer almaktadır. Binanın kuzeydoğusunda sergi salonu, güneyinde ana bilgisayar binası, trafo ve jeneratör binaları (uzak çevrede), kuzey batısında ise K-9 otobüsü yer almaktadır.

İdare birimlere ayrılan parselde yer alan bu binanın yanındaki yeşil alanda yer alan beton tabliyenin üzerine 250 m²'lik bir personel binası inşaa edilmesi öngörülmüş fakat uygulamaya konulmadığı gibi, beton tabliye de alandan uzaklaştırılmamıştır. Tabliyeler hem bitkisel ortamı bozmakta, hem de kötü görüntü oluşturmaktadırlar.

4.3.22. Piknik Alanı

Alanın kuzeybatısındaki, Merkez Alan (RKA) ile EADTM arasında kalan 7,49 hektarlık kısım “Piknik Alanı” olarak ayrılmıştır. İşletmenin belirttiği rakam 17,5 hektar olmasına karşın, alanda mevcut uygulama gelişme planındakidir. Ayrıca geriye kalan 10,01 hektarlık alana da North Garden ve çocuklara resim ve izcilik derslerinin verildiği alanlar yerleştirilmiştir.

Alanda, önceden de varolan araç sirkülasyon yolu aynen kullanılmaktadır. Gerek olmadığı için ek bir yol açılmamıştır. Dolayısı ile diğer alanlardaki kadar doğanın tahrip edildiğini görülmemektedir. Piknik alanına ulaşımı sağlayan yol, Dialogue binası önünden kuzeye doğru devam edildiğinde, çocuklara açık havada ders verilen bölümü ve depo binasını geçildikten sonra, doğal olarak doğuya kıvrılan yoldur. Eğer 17,49 ha baz alınmış olsaydı, batıya doğru dönülüğünde de piknik alanı sınırları içerisinde kalıncaktı. Fakat şu an batıya kıvrılan yol sadece bisiklet ve koşu parkuru olarak kullanılmakta, çevresinde ise fizik kondisyon elemanlarının yerleştirildiği bir alan ve bir

adet oturma bankı dışında başka hiçbir şey yer almamaktadır. Bu yol aynı zamanda paintball oyun alanını da çevrelemektedir.

Piknik alanlarının ortasından geçen, doğuda da çevreleyen bu yol stabilize toprak durumdadır. Yolun stabilize, asfalt dökülmemiş oluşu, alanın atmosferine daha uygundur. Yolun, asfalt gibi yapay bir malzemeyi alana getirmeyi gerektirecek yoğunlukta bir kullanımı da söz konusu değildir. Patikalarda, çim derzli yöresel taşlar da dahil hiçbir döşeme kullanılmamıştır, hatta patikalar belli belirsiz bir durumdadır. Zaten orman ağaçlarının altındaki zemin, geçişe izin verir niteliktedir.

Ayrıca koşu ve bisiklet parkurunda olduğu gibi, piknik alanı dahilinde kalan sınır kapısı da açık tutulmaktadır. Bu durum piknik alanında güvenlik problemi yaratmaktadır.

Alanın kuzeybatısında, hali hazırda mevcut bulunan ve gelişme planında da korunması kararlaştırılmış olan 2+2 WC dışında, ihtiyaç gereği yerleştirilmesi öngörölmüş diğer iki WC yerleştirilmemiştir. Bunlardan biri 3+3 olarak alanın kuzeyine, diğeri ise 2+2 olarak alanın güneybatı bölümüne yerleştirilmek üzere kararlaştırılmıştı.

Spor alanı olarak ayrılmış özel bir alan mevcut değildir. Yapılması öngörölmüş olan, otobüs park alanının doğusundaki açıklığa yerleştirilecek voleybol sahası yapılmamıştır. Bu alan izcilik ve açık hava resim kurslarında kullanılmaktadır.

İşletme paintball oyun alanının kullanımını da piknik fonksiyonu dahilinde kabul ettiğinden olsa gerek, piknik alanını 17,5 ha olarak belirtmiştir. Bu komple alan dahilinde 3205 adet ağaç, 150 piknik masası olduğu belirtilmiştir.

Alanda olması gereken bisiklet kiralama yeri, K-9 otobüsünün doğusundaki açık bir alana çekilmiştir. Ve Smart'ın sponsorluğunda yürütölmektedir. (Bkz. Şekil 4.46) Piknik alanı sınırları içersinde yapılması öngörölmüş olan, bir adet kapalı bisiklet deposu ve önündeki kiralama yerini, bu aktiviteyi kullanacak bireyler açısından ele alacak olursak; işletmenin uygun gördüğü alan, merkez alana daha yakın ve kişilerin yaya olarak daha rahat ulaşacakları bir mesafededir. Bu hizmeti sadece piknik alanını ziyaret edenlerin kullanmadığı da düşünölrse, işletmenin gerçekleştirdiği uygulamanın

daha yerinde olduğunu görülmektedir. Böylelikle dönemsel kullanımı olan bir uygulama için, alana bir mimari yapı daha getirilmeden problemin çözülmüş olduğunu ve merkez alana yakın bir yerde aktivitenin daha rahat kullanıcı bulduğunu söylememiz yerinde olacaktır. Yine gözlemlerimiz doğrultusunda belirtmemiz gerekir ki, bisiklet kiralama yeri, bir önceki işletme tarafından da şu anki yerde konumlandırılıyordu.

Parkorman'ın su ihtiyacını karşılayacak olan keson kuyu ve motopomp (Eski işletme de bunlardan faydalanmıştır.) piknik alanının sınırları içerisinde kalmıştır. Ayrıca alanda, beton tabliyelerle kapatılmış pekçok kuyuya daha rastlanmıştır. Gerekğinde bunlardan da faydalanılabilecektir.

Şekil 4.40. Piknik alanı; çeşme

Alanın ihtiyacı olan 5 adet 4 musluklu çeşmeden sadece biri alanda mevcuttur ve çalışır durumda da değildir. Bir çeşme de açık hava resim derslerinin verildiği alana yerleştirilmiştir. (Bkz. Şekil 4.40)

Yapılması koşullandırılan üç adet, yaş gruplarına göre düzenlenecek olan çocuk oyun alanlarından sadece biri, doğu yönüne yapılacak olanı, konumlandırılmıştır. Oyun elemanları fizik geliştirici nitelikte ve ahşaptandır. Alanda daha fazla çocuk oyun alanı olması gerekmektedir.

Alanda gerekli görülen yağmur barınaklarına rastlanmamıştır. Her piknik alanında olduğu gibi burada da yağmur barınağına ihtiyaç vardır.

Piknik alanı ziyaretçileri için ayrılan otopark North Garden kenarına ve karşı hizasına yerleştirilmiştir. Bu gelişme planındaki kullanımdır. Alanın otopark olarak

algılanmasını sağlayan tek şey geniş ve açık bir alan olmasıdır. Herhangi bir yönlendirme levhasına yada tabelaya rastlanmamıştır.

Alanda piknikçilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, eksiklerini giderebilecekleri bir büfe de bulunmamaktadır.

Parkorman'ın girişinde, resepsiyon binasının yanındaki dam üzerine iliştirilmiş bir yazıyla işletmenin, alana yiyeceklerle girilmemesini rica ettiği görülmektedir. Bünyesinde piknik alanı da yer alan bir komplekste, böyle bir tabela yer almamalıdır.

Tüm bu bulgular doğrultusunda, alandaki kapasitelerin neye göre yapıldığını açıklamak gerekirse, piknik alanı olarak ayrılan metrekaşe baz alınarak şu standartlar doğrultusunda gerekli hesaplamalar yapılabilir:

- Günübirlik kullanım alanlarında kullanılan kapasite

1 ha'lık günübirlik kullanım alanı, minimum 100 kişi, maksimum 250 kişi ve ya piknik ünitesinin 5 kişiye hizmet ettiğini kabul ederek; 1 ha'lık alana 20 veya 50 piknik ünitesi alınabilir. (AKESEN, 1998)[2]

A. Günübirlik Kullanım Birimleri

1. Günübirlik aile birimi (1 aile 5 kişi) 200 ve ya 500 m² kullanım sahası bünyesinde de, 1 masa, 1 ocak, 1 çöp sepeti ve otopark (Toplu);
2. Günübirlik grup birimi (20 kişi) 800 ve ya 2000 m² kullanım sahası bünyesinde de 4 masa, 1 ocak, 1 çöp sepeti ve otopark gerektirmektedir.

B. Toplu Kullanım Birimleri

1. Spor tesisleri ve çocuk bahçelerinde, 1 kişiye 1 m²;
2. Sıhhi Tesisler (rahat yürüyüş mesafesinde 180-200 m);
 - WC, her 50 kişiye 0,75 erkek, 1 pisuar, 1 kadın,
 - Lavabo, her 50 kişiye 1 lavabo [2] gerekmektedir.
 - Su ise kişi başına 75-100 litre/gündür (Plaj kullanımı olan sahalarda kişi başına 100litre/gün olarak alınır.).

(1 hektar = 10 dekar = 1 00 ar; 1 ar = 100 m² = 1 dam²'dir.)

Bu standartları baz alındığında, ayrılan alan da 7,49 ha olduğuna göre, alanda gerekli olan tesis miktarları şunlardır:

Minimum 749, maksimum 1872,5 kişinin alanı ziyaret etmesi, yani bir aileyi 5 kişi alacak olursak minimum 150, maksimum 375 piknik ünitesinin yerleştirilebilmesi standartlar dahilindedir.(Günlük aile birimi için)

7,49 ha = 749 ar = 74900 m² olduğuna göre; ve alan otoparkında dört adet grup birimi için ayrılmış alan olduğuna göre, grup kullanımı için de minimum 3200m², maksimum ise 8000m²'lik alana ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu durumda grup biriminin kullanım alanı 3200m² kabul edilirse, geriye kalan alana da 144 adet aile birimi yerleştirilmesi mümkündür. Yapılmış olan bu hesaplamalar; standartlar ve alanın büyüklüğü doğrultusunda saptanmış kapasitelerdir.

Alana gelen aile birimlerinde en az 2, grup birimlerinde de 8 çocuk olduğunu kabul edilecek olursa, alanda 320 adet çocuğa yetecek büyüklükte çocuk oyun alanı, yani 320 m²'lik bir çocuk oyun alanı olmalıdır. Alandaki çocuk oyun alanı bu durumda yetersizdir.

İşletmenin belirttiği üzere alanda 150 adet büyük piknik masası yer almaktadır. Hesaplamalar sonucu mevcut durumu irdelendiğinde, bu rakam alanın metrekaresi gereği uygundur. Ayrıca gelişme planında baz alınmış olan 1037 kişi/gün de, ortalama bir yoğunluğu ifade etmektedir.

Yapılan planlamada aile birimi için minimum yoğunluk, grup birimi için ise maksimum yoğunluğun göz önüne alındığı saptanmıştır. Daha açık bir ifadeyle; 5 kişilik bir aileye 500 m²'lik bir alan, 20 kişilik grup birimine ise 800 m²'lik bir alan ayrılmıştır.

Özellikle alanda belli bir zonlama var olduğuna göre burada minimum yerine maksimum kapasiteler rahatlıkla kullanılabilir [21]. Fakat Parkorman'da piknik kullanımına oranla diğer fonksiyonların daha fazla tercih edildiği düşünülürse, minimum kullanım kapasiteleri talebi karşılayacak düzeydedir.

İleride piknik alanı kullanımı teşvik edilir ve kullanıcı sayısı artarsa, alanın kapasitesi rahatlıkla arttırılabilir düzeydedir.

4.3.23. North Garden

Alan daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi, gelişme planında piknik alanı olarak ayrılmış parselde yer alınmaktadır. İzcilik ve açık hava resim derslerinin verildiği çocuklara yönelik alanın da hemen karşısındadır. Gelişme planında bahsi geçmeyen bir fonksiyondur. Ormanlık alan içinde doğal bir ortamdan oluşan bu alanın zeminine, ithal, çamur ve kir tutmayan suni bir çim yerleştirilmiştir. 35 m²'lik ahşap bir sahnesi ve 25m²'lik de dans pisti yer almaktadır. İki adet seyyar barı olan alanda, barlardan bir tanesi ortadan ikiye ayrılmış ahşap bir sandaldan yapılmıştır. Oldukça estetik ve doğal görünümlü olan bu barın yanı sıra, alan civarına piknik masaları da yerleştirilmiştir.(Bkz. Şekil 4.41)

Şekil 4.41. North Garden; sandal şeklindeki bar

İşletmenin bildirmiş olduğu rakamlara göre alanın 400 kişilik oturmalı, 2000 kişilik de ayakta kapasitesi mevcuttur. Alan gerektiğinde 24 saat hizmet verebilirken; konser, parti, kır düğünü, festival, lansman, kokteyl, piknik verdiği hizmetleri oluşturmaktadır. Alanda bir adet, tavanı ve üç bir yanı kapalı, yağmur barınağı olarak da kullanılabilecek, prefabrik yapı bulunmaktadır. Alanın yola bakan kısmına doğal ahşap kütüklerinden oluşturulmuş bir çit yerleştirilmiştir. (Bkz. Şekil 4.42)

Alandaki oturma elemanları, bar vb. gibi tasarım elemanlarında, son derece doğal malzemelerin kullanılmış olması ve basit modellerin seçilmesi, North Garden'ın orman

içi atmosferine son derece uyum sağlamıştır. Yine yere çamur tutmaz bir malzemenin getirilmesi, alandaki aktiviteler göz önüne alındığında, yerinde düşünülmüş bir ayrıntıdır. Alana hizmet eden otopark piknik alanıinkiyle aynıdır. (North Garden kenarı ve karşısı)

Sonuç olarak alanın kendi doğal atmosferi ve verdiği hizmetleriyle oldukça hoş ve ilginç bir alan olduğunu söylemeliyiz. Kısacası alan kendine ait bir konsepte ve özgünlüğe sahip.

Şekil 4.42. North Garden; depo (yağmur barınağı)-davetlerde kullanılan mini kulübe

4.3.24. Otopark Alanları

Alanda gelişme planı gereğince; girişin hemen kuzeyinde bir adet, Dialogue önünden piknik alanına giden yol üzerinde bir adet, ve depo-garaj-atölye parselinde personele ait olmak üzere bir adet olarak, toplam üç adet otopark yapımı öngörülmüştür. Gelişme planında otoparkların konumları ve detaylı çizimleri mevcuttur.

Gelişme planında sadece yazılı olarak yer alan bir diğer otopark da, ana girişten güneye kıvrıldığımızda yol üstünde yer alan otoparktır. Düşük kapasiteli bir yol kenarı otoparkıdır. Standartlara uymadığından sistematize edilmeden kullanılması öngörülmüştür. Zaten diğer alanlar da sistematize edilmemiştir.

Parkorman'ın gelişme planı paftasında personel otoparkı olarak geçen alanın büyük kısmının üzerine depo binasının yerleştirilmiş olduğunu görüyoruz. Hatta plandaki binadan geriye kalan kısım da otopark olarak kullanılmamakta, önündeki yolun iki

kenarı da araç park yeri olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla düzenli bir otopark formunda değildir.

Yine girişin hemen kuzeyindeki, Parkorman'daki en geniş kapasiteye sahip olan otopark alanında da hiçbir düzenleme yapılmadığı görülmektedir. Oldukça konforsuz, stabilize toprak bir zemin yapısı vardır. Gelişme planına göre, mevcut bitkisel doku bozulmadan alana 120 araçlık bir otopark oturtulmuştur. Fakat hemen belirtmek gerekir ki, bu otopark alanının hemen arkasında, gelişme planında alışveriş parseli olarak ayrılan alan da, otoparka alanına dahil edilmiştir. Ayrıca yapılan gözlemlerde (2004 Şubat), bu alanda pekçok ağacın, kar, fırtına nedeniyle ve önlem alınmayan yüzeysel erozyonun da katkısıyla devrildiği görülmüştür. Bu da yeni park yerlerinin açılmasını sağlamıştır. Otopark alanının etrafı, çevre alanlara geçişi engelleyecek biçimde çitle çevrilmemiştir.

Şekil 4.43. Otopark alanı; devrilen ağaçlar ve beton tabliyeler

Alanda, üzerine alışveriş merkezi konumlandırılması gereken beton tabliyelerin de kaldırılmadığı görülmektedir. (Bkz.Şekil 4.43)

Piknik alanının içinde yer alan, 4 adet de otobüs park yeri içeren otopark ise, yolun iki kenarına dik olarak yerleştirilmiş araç yerlerinden oluşmaktadır. Burada da yine doğal dokuyu bozmamak için 78 araçlık alan uygun görülmüştür (Gelişme planı gereğince). Bu otopark alanı belirtilen konumdadır. Diğer alanlara taşmamış ve ya alan kaydırılmamıştır. Otopark alanı yerinde, sadece düz açıklık bir alan mevcuttur. Alanın otopark olduğunu anlatan hiçbir işaret yoktur. Fakat en azından sıkıştırılmış toprak olan

zemin, düz bir zemindir. Engebe, taş vb.ni içermemektedir. Kısacası piknik alanındaki otopark alanı şu anki haliyle de pek fazla bir problem içermemekte ve bu şekliyle de kullanılabilir durumda olmaktadır. Bu bölüm orman niteliği bozulmamış bir bölümdür. Buradaki otoparkın sistematize edilmesi ya da alana sert zemin getirilmesi, her şeyden önce çevrenin doğal yapısına aykırı olacaktır.

Tüm bu alanlar dışında, yoğun günlerde, merkez alanda kapatılmış -sadece yaya trafiğine izin veren- yollar dışındaki yolların kenarlarına da araç park edebilmektedir.

İşletme otopark yeri açmak amacıyla ağaç kesmemiştir. Ağaç gövdeleri olduğu gibi korunmuştur. Otopark alanlarındaki aydınlatma ise yetersizdir.

4.3.25. Yollar ve Patikalar

Alanda mevcut yolların durumunu tekrar kısaca özetleyecek olursak, alanda oto yolu ve yaya yolu olmak üzere iki adet yol tipi bulunmaktadır. Otoyolların bir kısmı servis yolu niteliğindedir. Ana girişten asfalt olarak gelen otoyol yine asfalt olarak ve otoyol statüsünde, kuzey ve güney yönlerine ayrılmaktadır. Alanın ana girişinden merkezine inen ana yaya aksı beton derzli kayrak taşındandır. Bu yolu kuzeyde, hemen yan paralelinde, beton merdivenler desteklemektedir. Kuzey ve güneye inen servis yolu niteliğindeki otoyollar merkez alan çıkışında stabilize toprağa dönüşerek, koşu ve bisiklet parkuruna bağlanıp, tüm alanı dıştan çevrelemektedir.

Merkez alanımızın çevresinde (havuz ve çevresi), uzak alanda, yelpaze biçiminde döşenmiş gri renkli granit parke taş, yakın çevresinde ise traverten kaplama kullanılmıştır. Havuzun çevresinde traverten, ikinci dereceden yaya yollarında ise, boyutu değiştirilmek suretiyle, traverten ve ahşap malzeme kullanılmıştır. Saha içi sirkülasyonu sağlayan yollar ise yer yer 120 m'i aşmakta, yer yer de altında kalabilmektedir. Mevcut yaya yolları muhafaza edilmiştir.

Yer yer yol açma işlemleriyle, doğanın tahrip edildiği gözlenmektedir. Kökleri açıkta bırakılmış ağaçların bakımları yapılmalıdır. Köklerin açıkta kalan kısımları hava almayacak şekilde kapatılmalıdır. Aksi takdirde ağaçların kaybedilmesi kaçınılmazdır. (Bkz. Şekil 4.44)

Şekil 4.44. Girişten kuzeye kıvrılan yol; açıkta kalmış ağaç kökleri

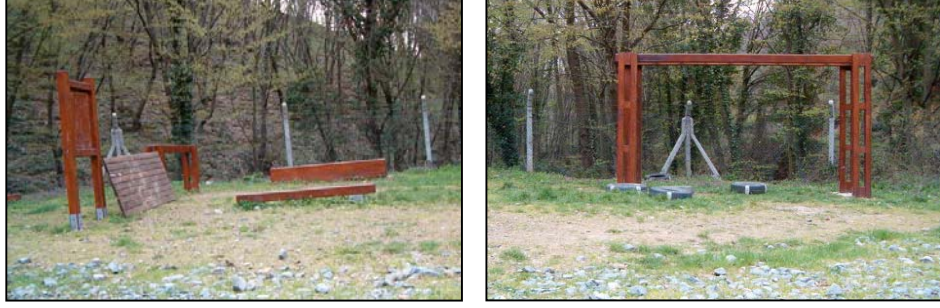
Alanda açılması önerilmiş pekçok patika açılmamıştır. Alanda patikalar belli belirsiz durumdadır. Ancak piknik alanını ele alacak olursak, yapay işlemlerle patika açılması gereksinimi yoktur. Çünkü orman ağaçları altındaki zemin çıplak toprak durumundadır ve piknik masalarının olduğu kesimlerde, zemin yaya ulaşımına elverişli açıktır. Bunun gibi diğer yönlerde de, merkez alandan uzaklaştıkça, aynı durum söz konusudur. Bu alanların doğal orman dokusu bozulmamıştır. Alanlara sert zeminler getirilmemiştir. Dolayısı ile patikaların en fazla adım taşı şeklinde yerleştirilen yöresel taşlarla düzenlenmesi gündeme getirilebilir. Yeni patika açılması gereksinimi yoktur. Alana getirilecek yeni fonksiyonlar söz konusu olduğunda patika gereksinimi doğabilir. Çünkü henüz pekçok alan konumlandırılmamıştır.

Fakat kapalılığın oldukça azaldığı girişten merkeze kadar olan alanda, özellikle otopark alanları ile bağlantıyı sağlayacak kesimlerde yeni patikaların düzenlenmesi gündeme getirilebilecek bir olgudur. Otoyolun asfaltında da yer yer çökmeler meydana gelmiştir. (Muhtemelen yoğun kar yağışından)

4.3.26. Bisiklet ve Koşu Parkuru

Alanın koşu parkuru, merkez alanın güneyinden başlayarak, batıda tüm alanı çevreleyip, yine kuzeyde merkez alanda son bulan bir direksiyon çizmektedir. Uzunluğu 1800 m'dir. Bisiklet kiralama yeri, parkurun başlangıç noktasında, K-9 otobüsünün hemen kuzeyine yerleştirilmiştir. (Bkz. Şekil 4.46) Parkurun zemini sıkıştırılmış topraktır.

Parkurun, Parkorman sınırının batısında kalan kısmında iki adet sınır kapısı yer almaktadır. Kapılarda güvenlik birimi yoktur. Parkura merkez alandan da, sınır komşusu alanlardan da araç girişi serbesttir.

Şekil 4.45. Bisiklet parkuru kenarı; fizik kondisyon aletleri

Alanda, ikisi reklam panosu olmak üzere üç adet levha, bir adet bank ve fizik kondisyon aletlerinden oluşan mini bir açık alan dışında başka bir oluşuma rastlanmamıştır. (Bkz. Şekil 4.45)

Bisiklet parkuru bir parkur görünümünden çok, alanı çevreleyen, civar halkında kullandığı bir yol görünümüdür.

Şekil 4.46. Bisiklet kiralama yeri

Alanda koşu parkuru henüz belirlenen şekilde oluşturulmamıştır. Alanı dış sınırdaki çevreleyen bisiklet parkuru, yaya olarak kullanımda daha da güvensiz olmaktadır. Koşu parkurunun tanımlandığı gibi, merkez alana daha yakın olan bölümde açılıp, hizmete sokulması ihtiyacı mevcuttur.

4.4. ANKET SONUÇLARININ DEĞERLENDİRMESİ

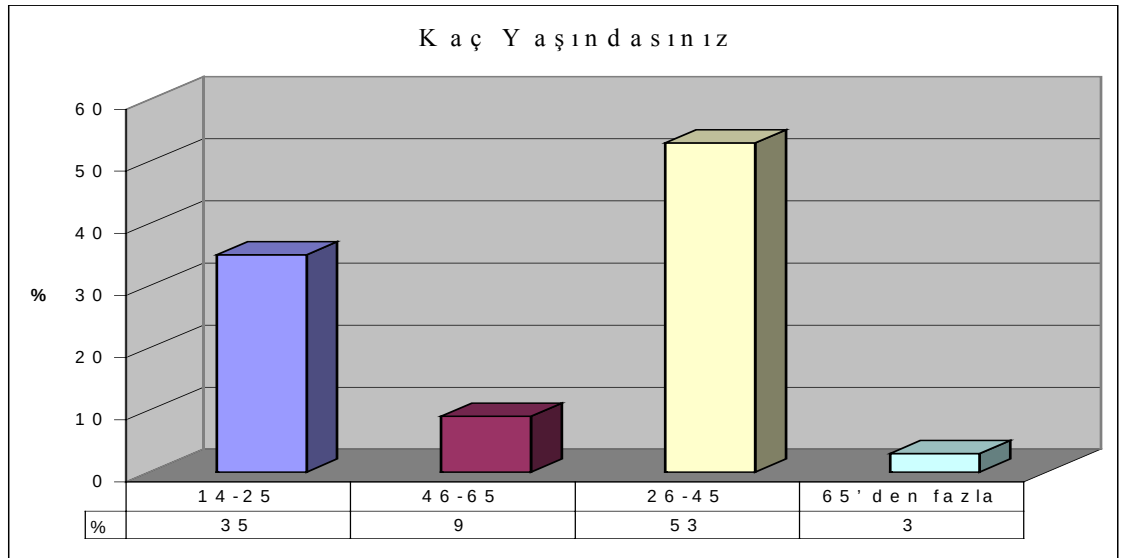
Rekreasyonel planlama aşamasında, planlama yapılan alana ait talep özelliklerinin belirlenmesi, verilen kararların doğruluğu açısından büyük öneme sahiptir. Bu nedenle de doğal kaynak yönetiminde büyük bir gereklilik olan insan ve kaynak ilişkisinin belirlenebilmesi için, alanda anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anketler sayesinde, kullanım potansiyeli tahminini ve kullanıcı kitle nitelikleri saptanmaya çalışılacaktır.

4.4.1. Kullanıcıların Bireysel Özellikleri

Bu başlık dahilinde, alanı kullanmakta olan bireylerin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapılarını incelenecektir. Kullanıcıların gelir düzeyleri, öğrenim durumları ve mesleklerinin sorulduğu bu bölümde, bireylerin sosyal yapısını belirlemek amacı güdülmüştür.

4.4.1.1. Kullanıcıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Anket sonuçlarına bakıldığında, alanı en çok kullanan yaş grubunun %53 ile orta yaş olarak da nitelendirilen, 26-45 yaş grubu olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise %35 ile 14-25 yaş arasını temsil eden genç yaş grubunun yer almaktadır. Bu sıralamada üçüncülüğe %9 ile 46-65 yaş arası yerleşirken, dördüncü ise %3 ile en seyrek kullanımı oluşturan 65 yaş ve üzeri olmaktadır. (Bkz. Şekil 4.47, Tablo 4.2)

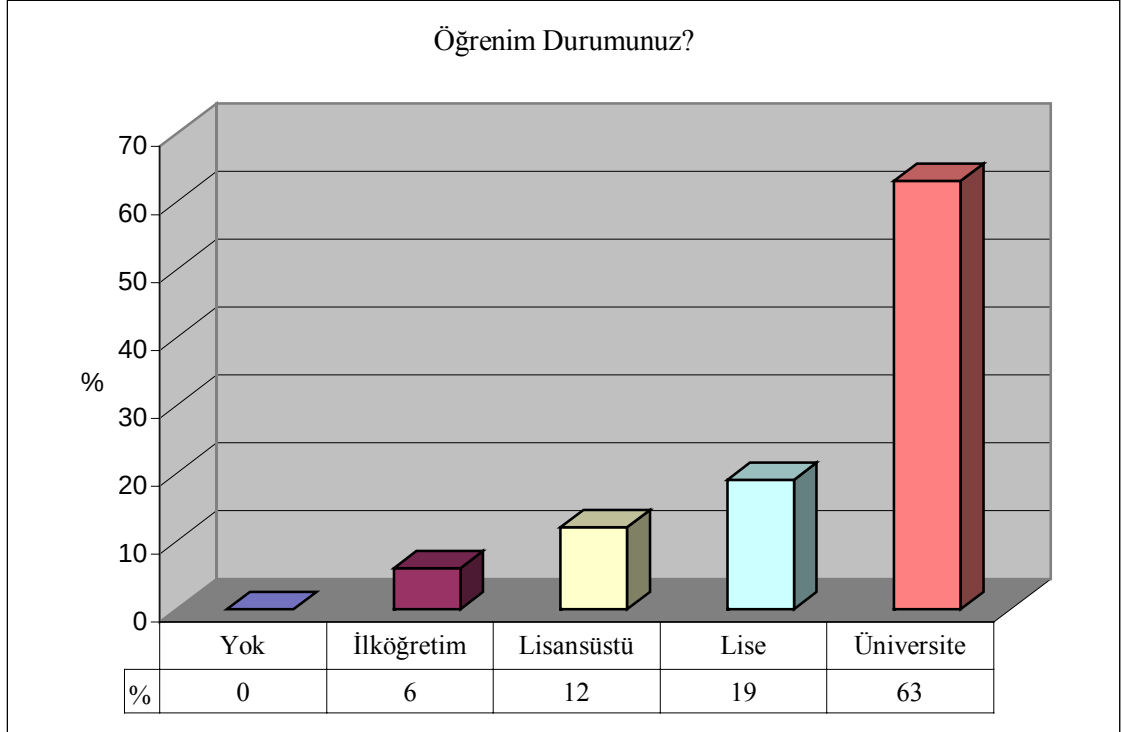
Şekil 4.47. Kullanıcıların yaş gruplarına göre dağılımı

Tablo 4.2. Kullanıcıların yaş gruplarına dağılımı

Yaş Grupları	%	Kişi
14-25	35	35
26-45	53	53
46-65	9	9
65'den fazla	3	3
Toplam	100	100

4.4.1.2. Kullanıcıların Öğrenim Durumu

Alanı kullanan bireylerin öğrenim seviyelerinin belirlendiği bu sorunun yanıtları neticesinde, eğitilmiş bireylerin alanı ziyaret ettiği gözlenmiştir. Çünkü alan kullanıcılarının %63 gibi büyük bir kısmı üniversite düzeyinde eğitim almıştır. Alanda hiçbir eğitim almamış kimseye rastlanmazken, ikinci sırada %19 ile lise düzeyi, üçüncü sırada %12 ile lisans üstü, dördüncü sırada ise %6 ile ilköğretim yer almaktadır. Görüldüğü gibi alanı kullanan bireylerin %75'i en az üniversite düzeyinde eğitim almış durumdadır. (Bkz. Şekil 4. 48, Tablo 4.3)

Şekil 4.48. Kullanıcıların öğrenim durumları

Tablo 4.3. Kullanıcıların öğrenim durumları

Öğrenim Düzeyleri	%	Kişi
Yok	0	0
İlköğretim	6	6
Lise	19	19
Üniversite	63	63
Lisans üstü	12	12
Toplam	100	100

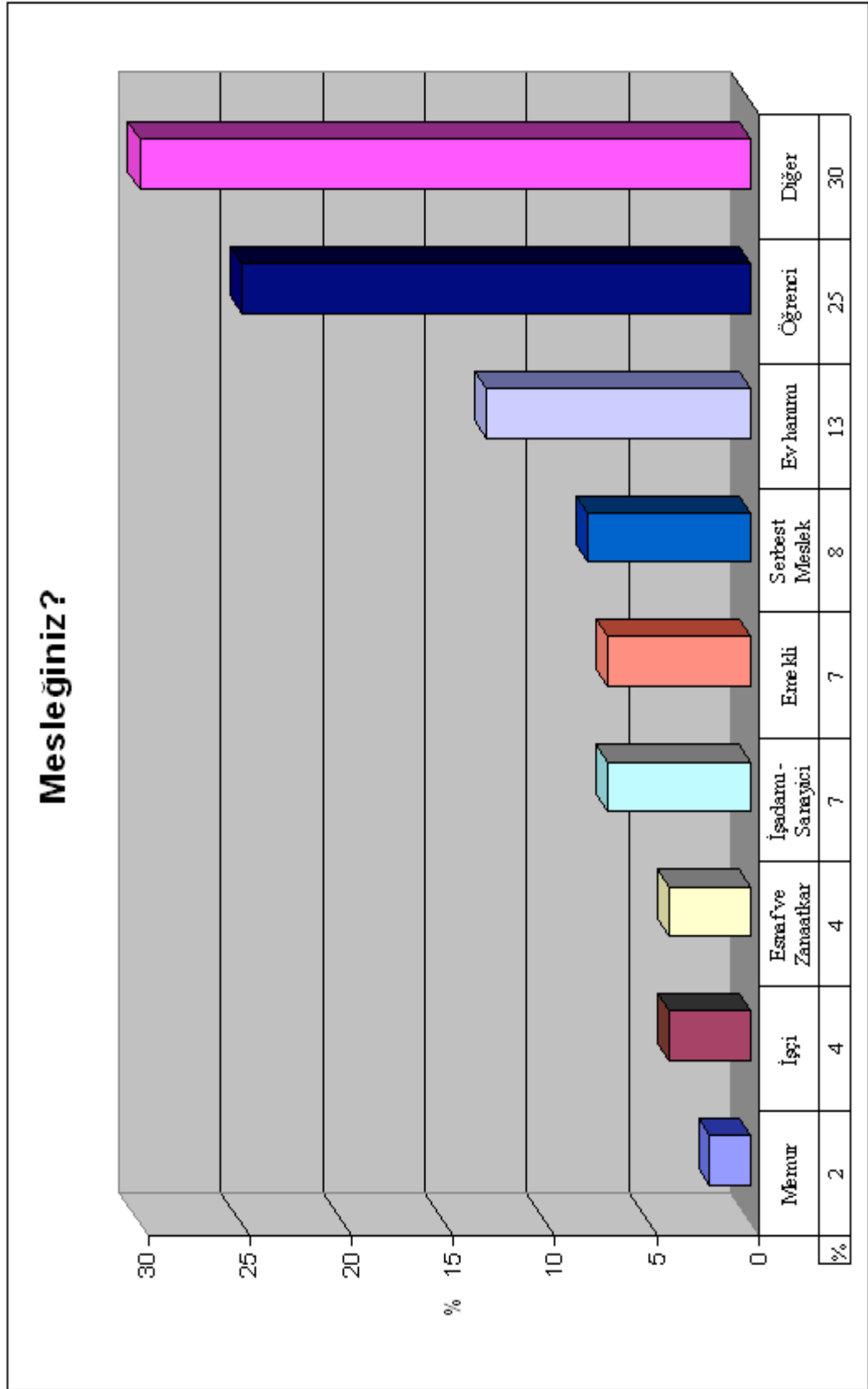
4.4.1.3. Kullanıcıların Meslek Gruplarına Dağılımı

Anket sonuçlarına bakıldığında, %30 ile en fazla yüzdenin “Diğer” olarak tanımlanan gruba ait olduğunu görülmektedir. Bu grup dahilinde alanda rastlamış olduğumuz meslek dalları ise: “Tıpla ilgili meslekler, hukukçular, sporcular, sanatçılar, gazeteciler, mimarlar, mühendisler, üst düzey yöneticiler, yönetici asistanı ve iktisatçılara”dır. (Üst düzey yöneticiler ve bankacılar ilk iki sırayı almaktadır.)

İkinci sırada %25 ile 14-25 yaş arası genç grubun çoğunluğunu da temsil eden öğrenciler yer alırken, üçüncü sırayı %13 ile ev hanımları (özellikle hafta içi yapılan anketlerde), dördüncü sırayı %8 ile, serbest meslek sahipleri, beşinci sırayı %7 ile emekliler ve işadamları-sanayiciler, altıncı sırayı %4 ile esnaf-zanaatkarlar ve işçiler, yedinci sırayı ise %2 ile memurlar almaktadırlar. (Bkz. Şekil 4.49, Tablo 4.4)

Tablo 4.4. Kullanıcıların Meslek Gruplarına Dağılımı

Meslek grupları	%	Kişi
Memur	2	2
İşçi	4	4
Esnaf-zanaatkar	4	4
Serbest meslek	8	8
İşadamları-sanayici	7	7
Emekli	7	7
Ev hanımı	13	13
Öğrenci	25	25
Diğer	30	30
Toplam	100	100

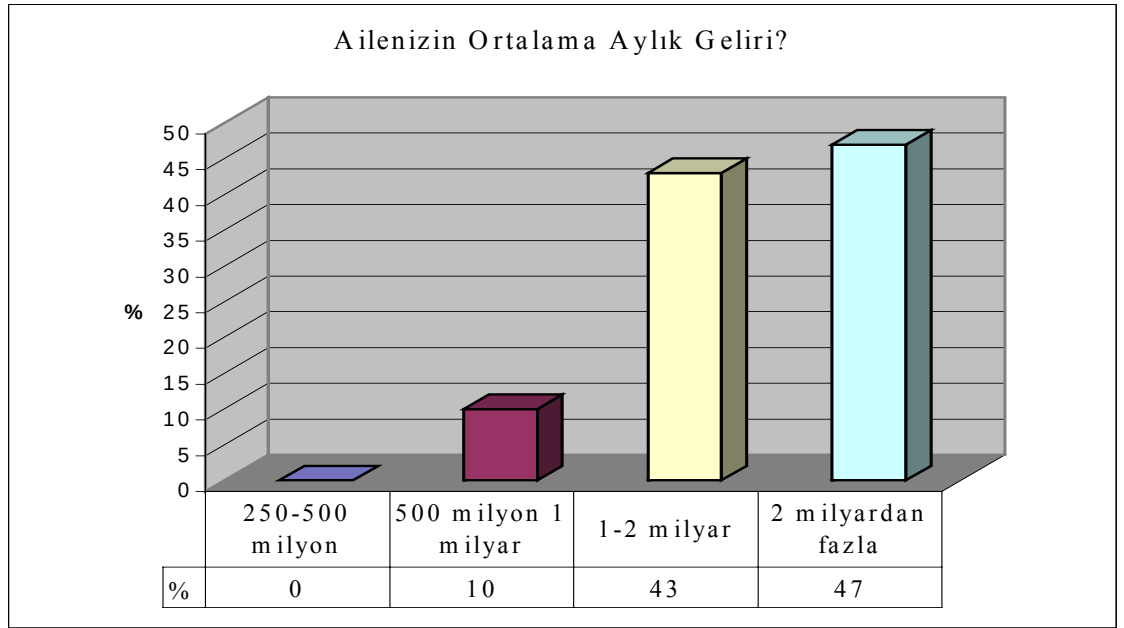

Şekil 4.49. Kullanıcıların meslek gruplarına göre dağılımı

4.4.1.4. Kullanıcı Ailelerinin Gelir Durumu

Bu soru oluşturulurken öncelikle 4 adet gelir grubu belirlenmiştir. Bunlar en asgari 250 milyondan, en yüksek 2 milyar ve daha fazlası arasında sınıflandırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre:

Birinci sırada %47 ile “2 milyardan daha fazla” olarak belirlenmiş üst gelir sınıfı, ikinci sırada %43 ile “1-2 milyar arası” olarak sınırlanmış orta gelir sınıfı, üçüncü sırada %10 ile “500 milyon-1 milyar arası” olarak sınırlanmış alt gelir sınıfı, ve dördüncü sırada ise %0 ile “500 milyon ve 250 milyon arası” olarak belirlenmiş asgari gelir sınıfı yer almaktadır. (Bkz. Şekil 4.50, Tablo 4.5)

Şekil 4.50. Kullanıcı ailelerinin aylık ortalama gelir durumları

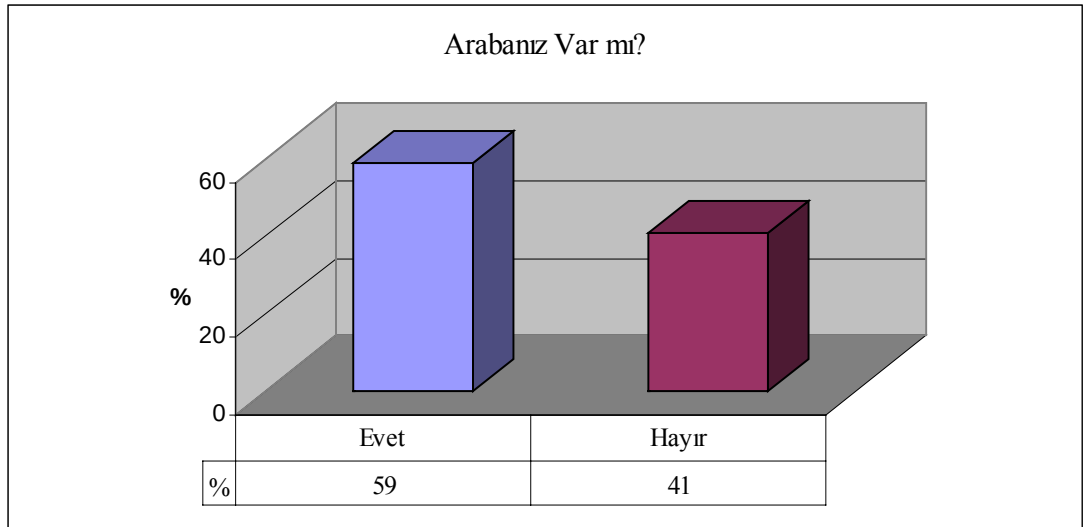
Tablo 4.5. Kullanıcı ailelerinin aylık ortalama gelir durumları

Gelir Grubu	%	Kişi
250-500 milyon	0	0
500milyon-1 milyar	10	10
1-2 milyar	43	43
2 milyardan fazla	47	47
Toplam	100	100

Yine çıkan sonuçlardan da anlaşılacağı üzere alanı ziyaret, eden bireylerin %90 gibi büyük bir bölümü orta ve üstü gelir düzeyine sahiptir. Aslında alanda gerçekleştirilmekte olan sosyal faaliyetlere bakıldığında, hedeflenen kitlenin orta ve üst düzey gelire sahip kitleler olduğu açıkça görülmektedir.

4.4.1.5. Alanı Kullanan Bireylerin Kendilerine Ait Arabaları Var Mı?

Soruda, bireylerin ailelerinde araba bulunup bulunmadığı değil, şahıslarına ait bir arabalarının bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bu soru, hem bireylerin gelir durumu, hem de alana hangi ulaşım aracıyla geldikleri hakkında ek bir bilgi oluşturması amacıyla sorulmuştur. Ama öncelikle gelir düzeyini ilgilendirdiği için, bu bölümde yer verilmesi uygun görülmüştür. Bu sorunun cevaplarına göre, ankete katılan bireylerin %59'unun kendilerine ait özel arabalarının bulunduğu, %41'inin de kendilerine ait özel arabalarının bulunmadığı anlaşılmıştır. (Bkz. Şekil 4.51, Tablo 4.6)

Şekil 4.51.Kullanıcıların, şahıslarına ait arabaları var mı?

Tablo 4.6.Kullanıcıların, şahıslarına ait arabaları var mı?

Kendilerine ait arabaları var mı?	%	Kişi
Evet	59	59
Hayır	41	41
Toplam	100	100

Yaptığımız anket çalışmaları sırasında değerlendirmeye alınmamasına karşın, alanı kullanan bireylere hangi semtlerde oturduklarını da sorulmuştur. Ve alınan cevaplar göstermiştir ki, alan sadece civar semtlerin (Maslak, Sarıyer, Tarabya, İstinye, vb.) sakinleri tarafından değil, aynı zamanda Avrupa yakasından; Ataköy, Yeşilköy, Etiler, Levent, Mecidiyeköy, Beşiktaş, Şişli, Merter; Asya yakasından da, Ataşehir, Erenköy, Bostancı, Caddebostan, Moda, Maltepe, Üsküdar gibi semtlerin sakinleri tarafından da kullanılmaktadır. Alanın etki alanı oldukça geniştir.

4.4.2. Kaynak ve Kullanıcı İlişkisi

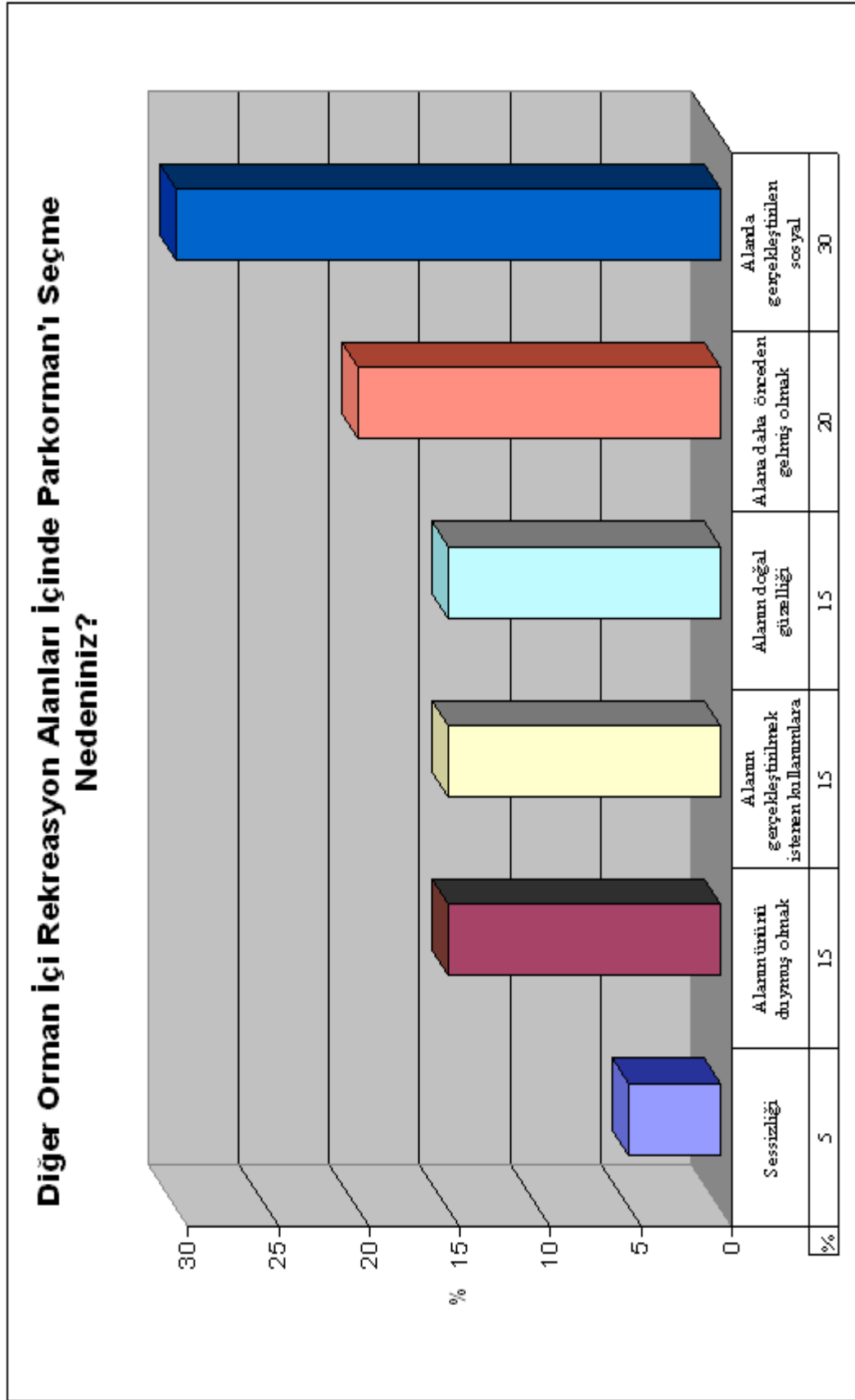
Bu bölüm dahilinde hazırlanan anket sorularıyla, alanı kullanan bireylerin ulaşım özellikleri, geliş özellikleri, kalış özellikleri ve alandan yararlanma sıklıkları tespit edilmeye çalışılmıştır.

4.4.2.1. Kullanıcıların Rekreasyon Alanı Olarak Parkorman' ı Seçme Nedenleri

Ankete katılan bireylere bu soru sorulduğunda, %30 gibi büyük bir çoğunluğun cevabı “Alanda gerçekleştirilen sosyal faaliyetlerden dolayı” olmuştur. %20’lik bir kısım “Alana daha önceden gelmiş olmak” şikkını seçerken, bunu üçüncü sırada %15’erlik oranlarla “Alanın doğal güzelliği”, “Alanın gerçekleştirilmek istenen kullanımlara olanak sağlaması” ve “Alanın ününü duymuş olmak” şıklarını işaretleyen katılımcılar takip etmiştir. Ve son olarak dördüncü sırada da % 5’lik bir oranla “sessizliği” şikkını işaretleyen bireylerin oluşturduğu grup yer almıştır. (Ankete katılan bireyler bu soruda üç şikka kadar işaretleyebilme hakkını kullanmışlardır. Kısaca bu soruda her birey, birden fazla şık işaretlemiştir.) (Bkz. Şekil 4.52, Tablo 4.7)

Tablo 4.7. Kullanıcıların Parkorman’ ı seçme nedenlerine ilişkin dağılım

Parkorman' ı seçme nedeni	%	Kişi
Alana daha önceden gelmiş olmak	20	20
Alanın ününü duymuş olmak	15	15
Alanın gerçekleştirilmek istenen kullanımlara olanak sağlaması	15	15
Alanın doğal güzelliği	15	15
Sessizliği	5	5
Alanda gerçekleştirilen sosyal faaliyetlerden dolayı	30	30
Toplam	100	100

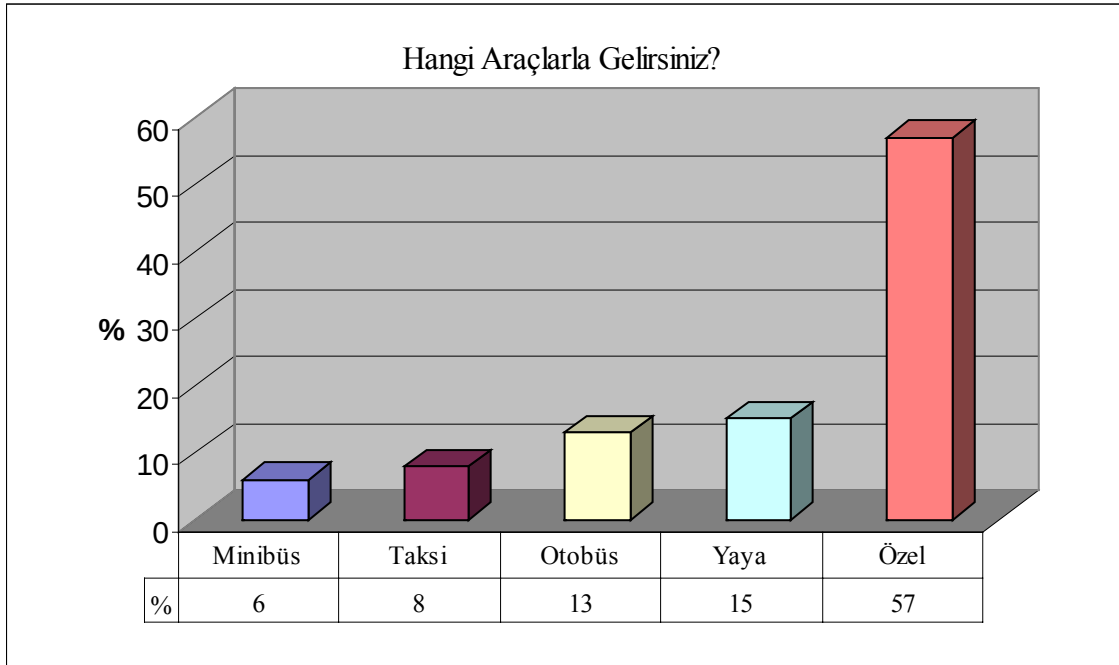
Şekil 4.52. Kullanıcıların Parkorman'ı seçme nedenlerine ilişkin dağılım

4.4.2.2. Kullanıcıların Geliş Özellikleri

Bu başlık dahilinde kullanıcılara iki adet soru yöneltilmiştir. Öncelikle alana hangi vasıta ile geldikleri sorulmuştur.

1) Kullanıcıların alana geliş biçimleri, ulaşım özellikleri;

Kullanıcılara alana hangi araçla geldikleri sorulduğunda, alanı ziyaret edenlerin %57'si özel araçlarla geldiklerini belirtmiştir. %15'lik civar sitelerde oturan bir kesim yaya olarak gelmeyi tercih ederken, %13 oranında otobüs tercih edilmektedir. %8'lik bir kesim taksi, %7'lik bir kesim de minibüsle gelmeyi tercih etmektedir. (Bkz. Şekil 4.53, tablo 4.8)

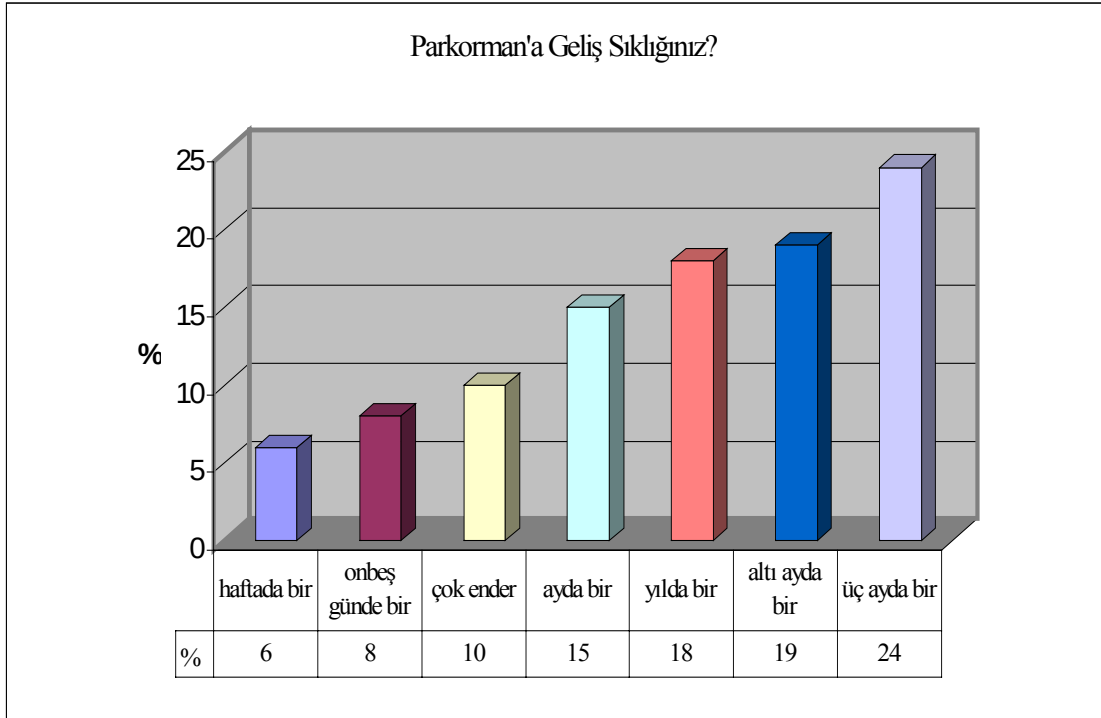
Şekil 4.53. Kullanıcıların, alana geliş biçimleri

Tablo 4.8. Kullanıcıların, alana geliş biçimleri

Alana geliş şekli	%	Kişi
Özel araç	57	57
Minibüs	7	7
Taksi	8	8
Otobüs	13	13
Yaya	15	15
Toplam	100	100

2) Kullanıcıların alana geliş sıklıkları;

Sorulan ikinci soru ise, Parkorman'a geliş sıklığıdır. Katılımcıların %24'ü altı ayda bir, %19'u üç ayda bir, %18'i yılda bir %15'i çok ender; %10'u ayda bir, %6'sı on beş günde bir, yine %6'sı haftada bir ve %2'si de haftada birden çok geldiklerini beyan etmişlerdir. (Bkz. Şekil 4.54, Tablo 4.9)

Şekil 4.54. Kullanıcıların, alana geliş sıklıklarının gruplara göre dağılımı

Tablo 4.9. Kullanıcıların geliş sıklığının gruplara göre dağılımı

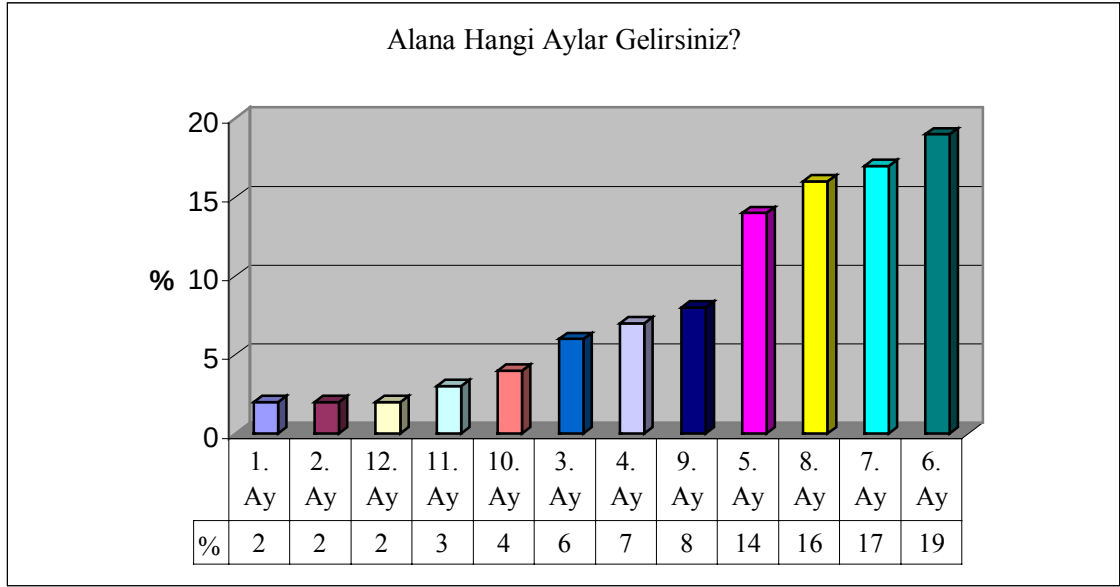
Geliş sıklığı	%	Kişi
Haftada bir	6	6
On beş günde bir	8	8
Ayda bir	15	15
Üç ayda bir	24	24
Altı ayda bir	19	13
Yılda bir	18	18
Çok ender	10	10
Toplam	100	100

3) Alanın Kullanımının Aylara Göre Dağılımı.

Alanı kullanan bireylere, alanı hangi aylarda kullandıkları sorulduğunda, en çok yaz aylarının tercih edildiği görülmüştür. Ayların tercih durumu ise; %19 ile Haziran birinci, %17 ile Temmuz ikinci, %16 ile Ağustos üçüncü, % 14 ile Mayıs dördüncü, %8 ile Eylül beşinci, %7 ile Nisan altıncı, %6 ile Mart yedinci, %4 ile Ekim sekizinci, %3 ile Kasım dokuzuncu, %2'erlik oranla da Aralık, Ocak ve Şubat onuncudur. Görüldüğü üzere yaz ayları en yüksek oranlara sahip olurken, yaz aylarından uzaklaştıkça, havanın soğuması oranında kullanım düşmektedir. (Bkz. Şekil 4.55, Tablo 4.10)

Tablo 4.10. Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının aylara göre dağılımı

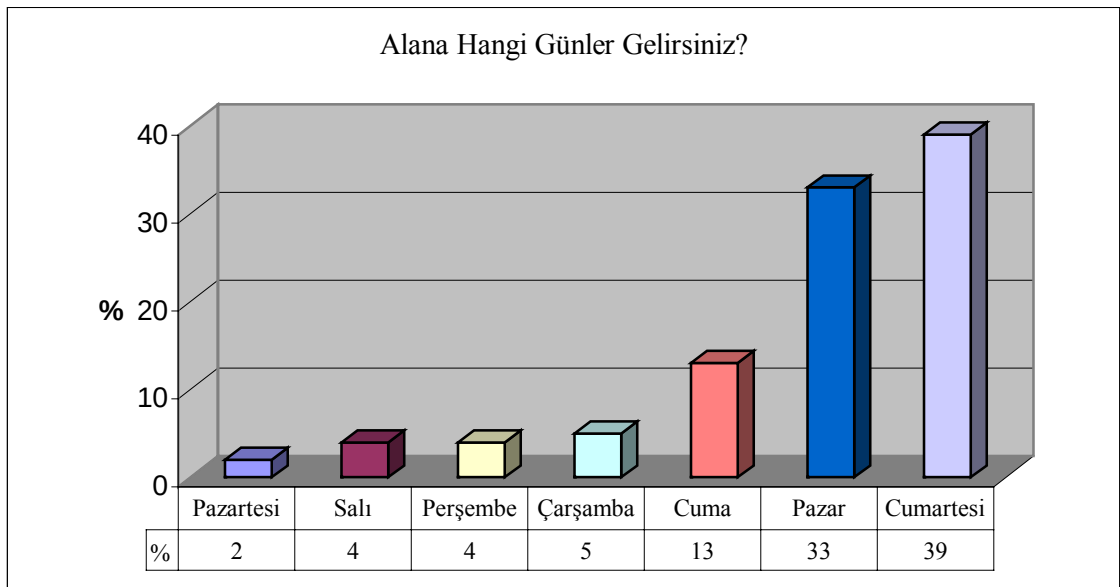
Alana gelinen ay	%	Kişi
Ocak	2	2
Şubat	2	2
Mart	6	6
Nisan	7	7
Mayıs	14	14
Haziran	19	19
Temmuz	17	17
Ağustos	16	16
Eylül	8	8
Ekim	4	4
Kasım	3	3
Aralık	2	2
Toplam	100	100

Şekil 4.55. Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının aylara göre dağılımı

4) Kullanım zamanının günlere göre dağılımı;

Ankete katılan bireylere hangi günler alanı ziyaret ettikleri sorulduğunda, %39 ile cumartesinin, %33 ile de pazar gününün, yani hafta sonu günlerinin büyük bir oranla tercih edildiği görülmüştür. Sırası ile; %13 ile cuma, %5 ile çarşamba, %4'er ile perşembe ve salı, %2 ile de pazartesi, hafta sonu günlerini takip etmiştir. (Bkz. Şekil 4.56, Tablo 4.11)

Şekil 4.56. Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının günlere göre dağılımı.

Tablo 4.11. Kullanıcıların, alanı kullanım zamanının günlere göre dağılımı.

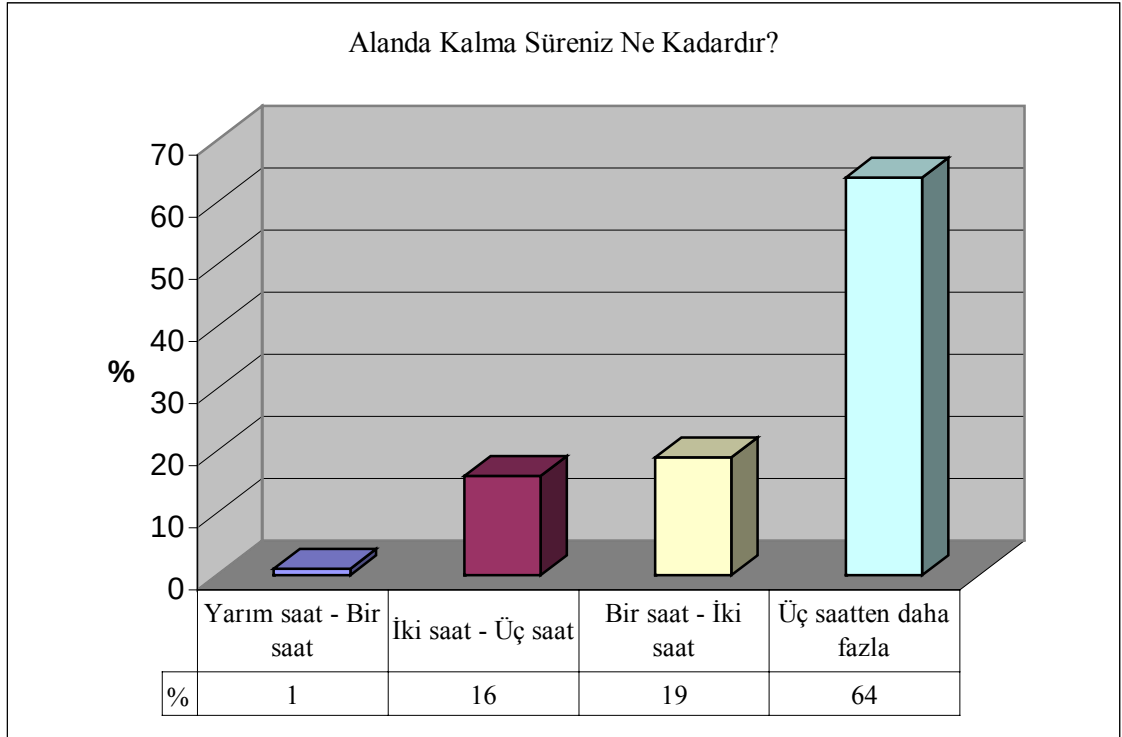
Alana gelen günler	%	Kişi
Pazartesi	2	2
Salı	4	4
Çarşamba	5	5
Perşembe	4	4
Cuma	13	13
Cumartesi	39	39
Pazar	33	33
Toplam	100	100

4.4.2.3. Kullanıcıların Kalış Özellikleri

Bu soruda katılımcılardan, belirlenen 4 adet zaman diliminden birini seçmeleri istenmiştir. Özellikle yaz aylarında kalış süresinde oldukça artış olduğu gözlenmiştir. Bunun nedeni olarak da, havaların ısınması ve açık hava aktivitelerinin de (Yürüyüş, havuz vs..) alandaki rekreasyonlara dahil olması, saptanmıştır. Alana gelenlerin %64 gibi büyük bir kısmı üç saatten fazla kalırken, ikinci sırayı %19 ile bir-iki saat arası kalanlar almıştır. %16 ile iki-üç saat kalanlar üçüncü sırayı alırken, son sırada ise %1 ile alanı yarım saat-bir saat arası ziyaret edenler yer almıştır. Görüldüğü üzere Parkorman'ı ziyaret eden kitlenin büyük bir oranı, alanda uzun süre kalmayı tercih etmektedir. Zaten alanda gerçekleştirilen sosyal faaliyetler de bunu eder niteliktedir. (Bkz. Şekil 4.57, Tablo 4.12)

Tablo 4.12. Kullanıcıların alanda kalma süreleri

Alanda kalma süresi	%	Kişi
Yarım saat-bir saat	1	1
Bir saat-iki saat	19	19
İki saat-üç saat	16	16
Üç saatten fazla	64	64
Toplam	100	100

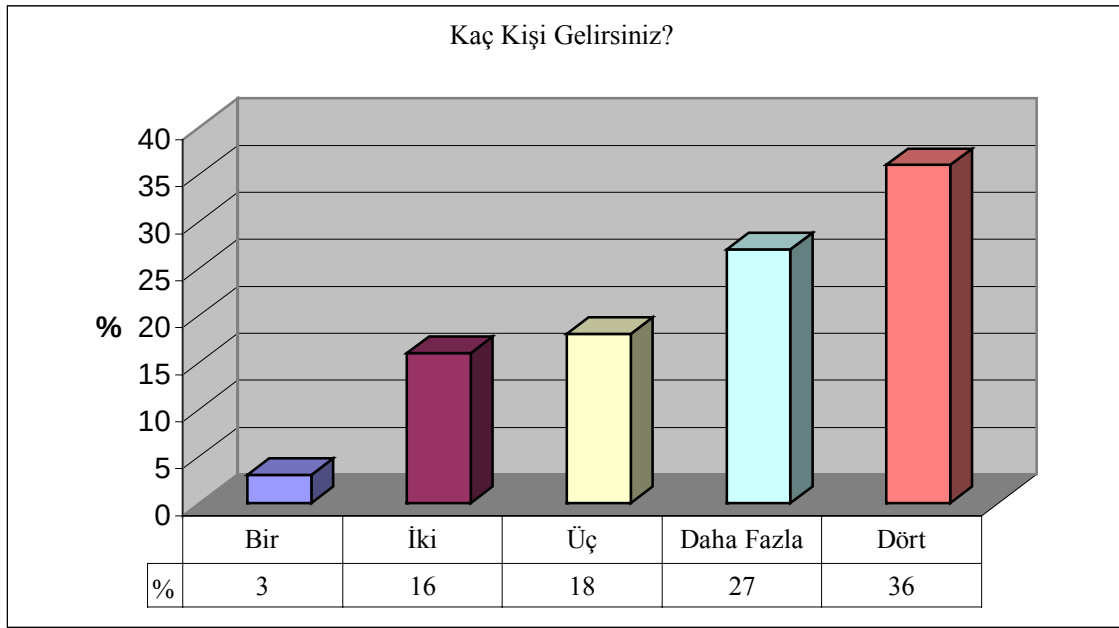
Şekil 4.57. Kullanıcıların alanda kalma süreleri

4.4.2.4. Kullanıcıların Grup Özellikleri

Bu başlık dahilinde kişilere “Alana kaç kişi geldiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar doğrultusunda, alanın genellikle kalabalık gruplar halinde ziyaret edildiği görülmektedir. Birinci sırada %36’lık bir oranla “dört kişi” şıkkı, ikinci sırada %27 ile “Dörtten fazla” şıkkı, üçüncü sırada %18 ile “Üç kişi” şıkkı, dördüncü sırada %16 ile “İki kişi”, beşinci sırada ise %3 ile “Bir kişi” şıkkı yer almıştır. (Bkz. Şekil 4.58, Tablo 4.13)

Tablo 4.13. Kullanıcıların, grup özelliklerine göre dağılımı

Alana kaç kişi gelirsiniz?	%	Kişi
Bir	3	3
İki	16	16
Üç	18	18
Dört	36	36
Daha fazla	27	27
Toplam	100	100

Şekil 4.58. Kullanıcıların grup özelliklerine göre dağılımı

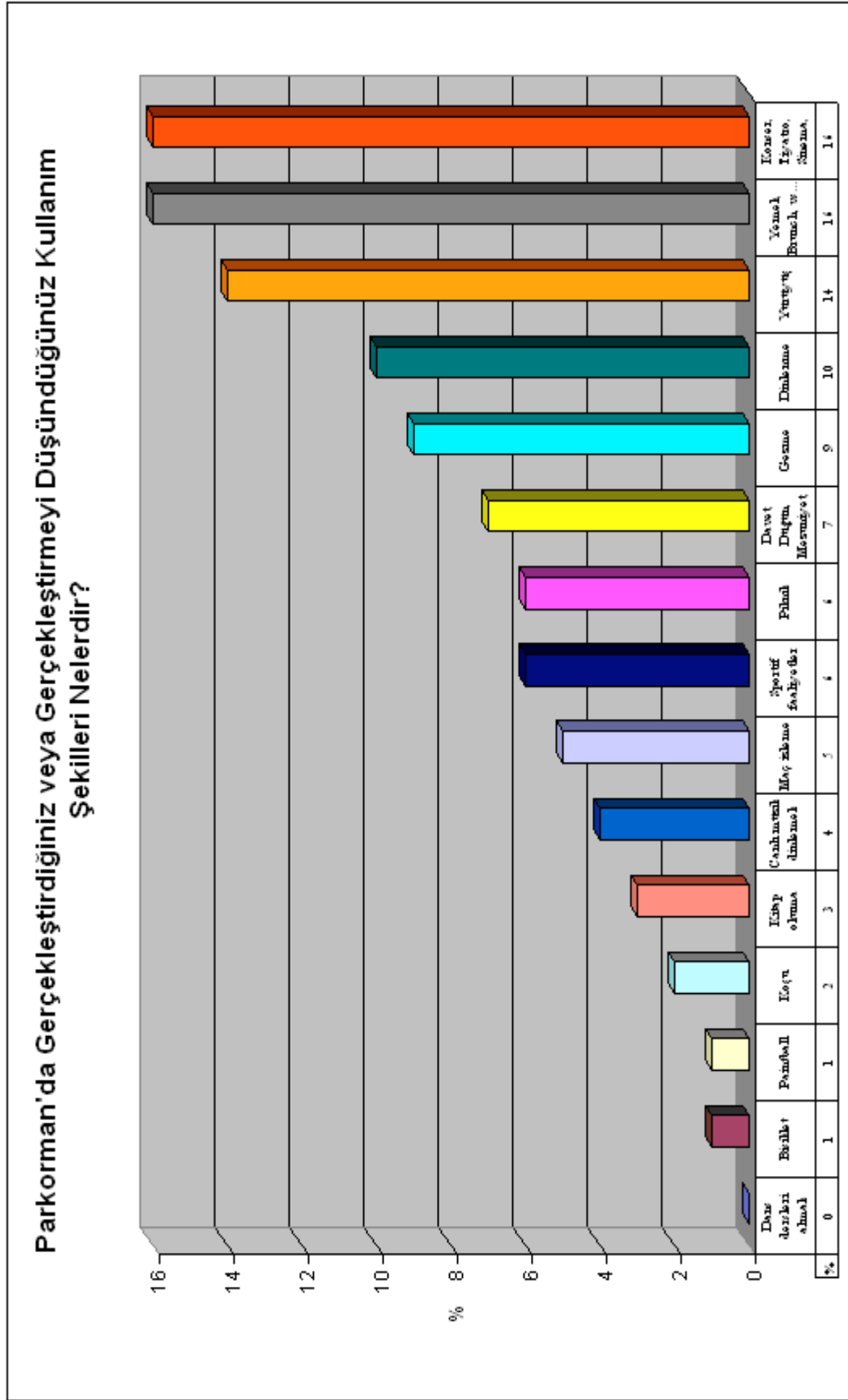
4.4.3. Rekreatyonel Kullanım Şekli, Tesis ve Hizmet Olanakları İlişkisi

Bu başlık altında alanı kullanan bireylerin sürdürmüş oldukları kullanım şekilleri, sunulan kullanım olanaklarının kullanıcı gözüyle yeterliliği, kullanıcıların konfor beklentileri, ihtiyaç duydukları ilave hizmet ve tesisler gibi konular ele alınmıştır. Sırasıyla tüm bunlara değinilecektir.

4.4.3.1. Kullanıcıların Alanda Tercih Ettikleri Rekreatyonel Kullanımların Dağılımı

Alanı kullanan bireylere, gerçekleştirdikleri ve ya gerçekleştirmeyi düşündükleri kullanım şekilleri sorduğunda, %16'arlık oranlarla “Konser, sinema, tiyatro,vb.” ve “Yemek, brunch” aktiviteleri en çok tercih edilen şıklar olmuşlardır. Bunları %14 ile “yürüyüş”, %10 ile “dinlenme”, %9 ile “gezme”, %7 ile “davet, düğün, mezuniyet”, %6'şarlık oranlarla “piknik” ve “sportif faaliyetler”, %5 ile “maç izleme”, %4 ile “canlı müzik dinleme”, %3 ile “kitap okumak”, %2 ile “koşu”, %1'erlik oranlarla “paintball” ve “bisiklet”, son olarak da %0'lık bir oranla “dans dersleri almak” şıkkı takip etmiştir. Her ne kadar dans dersleri şıkkı %0 olsa da, alanda dans dersleri verildiği ve bu kurslara katılan bireyler olduğu bilinmektedir. Fakat anket yapımı esnasında bu kullanımı tercih eden bir bireye rastlanmamıştır. (Bu soruda bireyler en çok tercih ettikleri üç şıkkı işaretlemişlerdir.)

(Bkz. Şekil 4.59, Tablo 4.14)

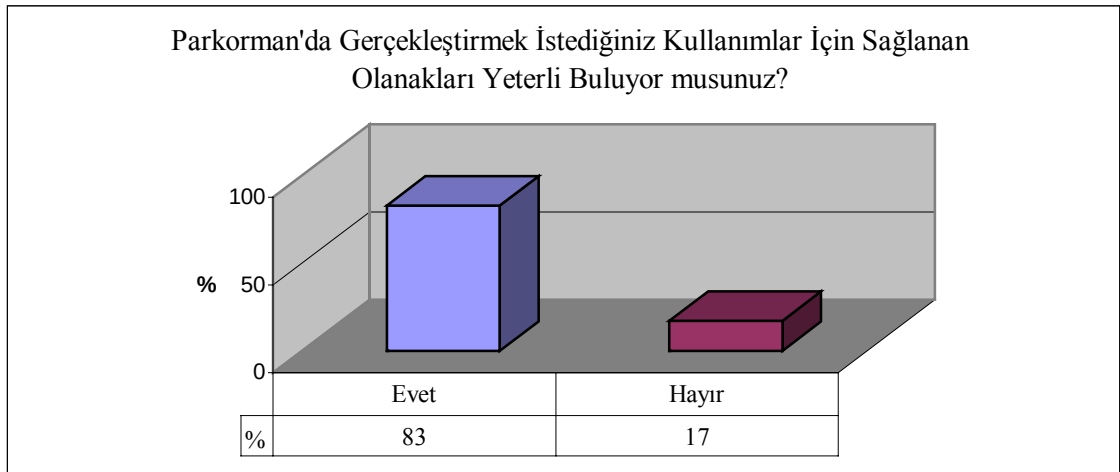
Şekil 4.59. Kullanıcıların rekreasyonel kullanım şekillerine göre dağılımı

Tablo 4.14. Kullanıcıların rekreasyonel kullanım şekillerine göre dağılımı

Kullanım şekilleri	%	Kişi
Koşu	2	2
Yürüyüş	14	14
Bisiklet	1	1
Dinlenme	10	10
Kitap okuma	3	3
Piknik	6	6
Gezme	9	9
Davet-düğün-mezuniyet vb.	7	7
Sportif faaliyetler	6	6
Paintball	1	1
Canlı müzik dinleme	4	4
Yemek, brunch	16	16
Konser-tiyatro-sinema vb.	16	16
Maç izleme	5	5
Dans dersleri alma	0	0
Toplam	100	100

4.4.3.2. Tesis ve Hizmet Olanaklarının Kullanıcılar Tarafından Yeterli Bulunma Durumu

Anketimize katılan bireylere, alanda gerçekleştirmek istedikleri kullanımlar için sağlanan olanakları yeterli bulup bulmadıkları sorulduğunda %83'ü yeterli olduğunu, %17'si ise yetersiz olduğunu beyan etmişlerdir.(Bkz. Şekil 4.60, Tablo 4.15)

Şekil 4.60.Tesis ve hizmet olanaklarının kullanıcılar tarafından yeterli bulunma durumu

Tablo 4.15. Tesis ve hizmet olanaklarının kullanıcılar tarafından yeterli bulunma durumu

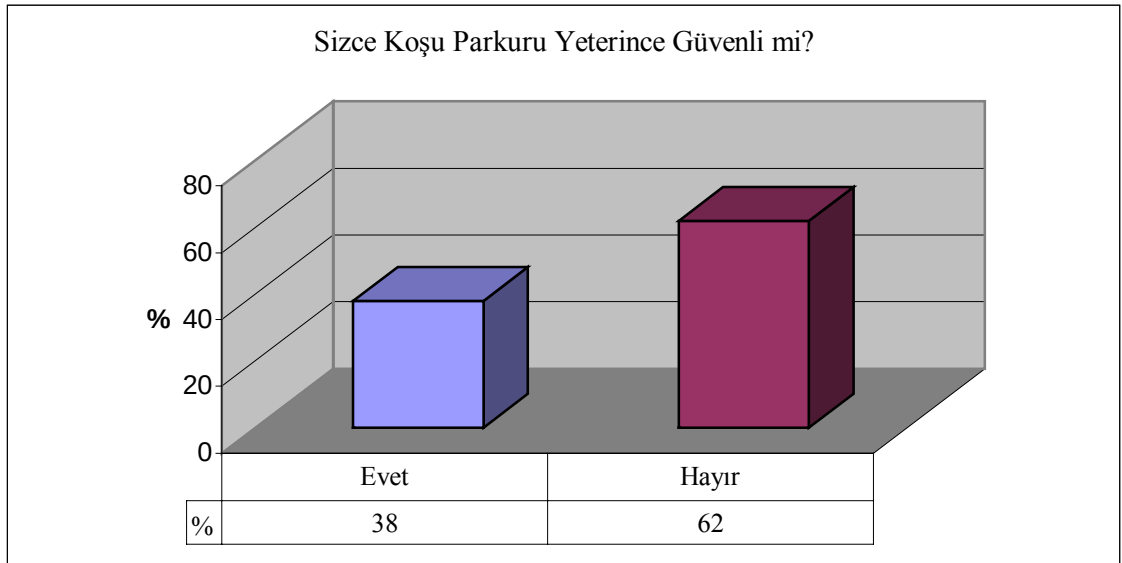
Gerçekleştirilmek istenilen kullanımlar için sağlanan olanaklar yeterli mi?	%	Kişi
Evet	83	83
Hayır	17	17
Toplam	100	100

4.4.3.3. Kullanıcıların Yetersiz Buldukları ve Rahatsız Oldukları Faktörler

Bu başlık dahilinde, alanı kullanan bireylere iki adet soru sorulmuştur. Bu sorulardan ilki, koşu parkurunun yeterince güvenli bulunup bulunmadığıdır. Bu sorunun anket sorularına dahil edilmesinin nedeni ise, koşu parkuru boyunca yer alan, alanı komşu alanlardan ayıran tel ihata üzerinde konumlanmış iki adet kapının açık duruyor oluşu ve parkurun merkez alandan uzak ve ıssız oluşudur. Kısacası parkurun alanı son derece güvensiz gözükmemektedir. İkinci soruda ise Parkorman'da kendilerini rahatsız eden faktörler sorulmuştur.

1) Kullanıcıların koşu parkurunu güvenli bulma durumu

Anketimize katılan bireylerin %62'si kanaatlerini parkurun güvensiz olduğu doğrultusunda kullanırken, sadece %38'i güvenli bulduğunu bildirmiştir. (Bkz. Şekil 4.61, Tablo 4.16)

Şekil 4.61. Kullanıcıların koşu parkurunu güvenli bulma durumu.

Tablo 4.16. Kullanıcıların koşu parkurunu güvenli bulma durumu

Koşu parkuru güvenli mi?	%	Kişi
Evet	38	38
Hayır	62	62
Toplam	100	100

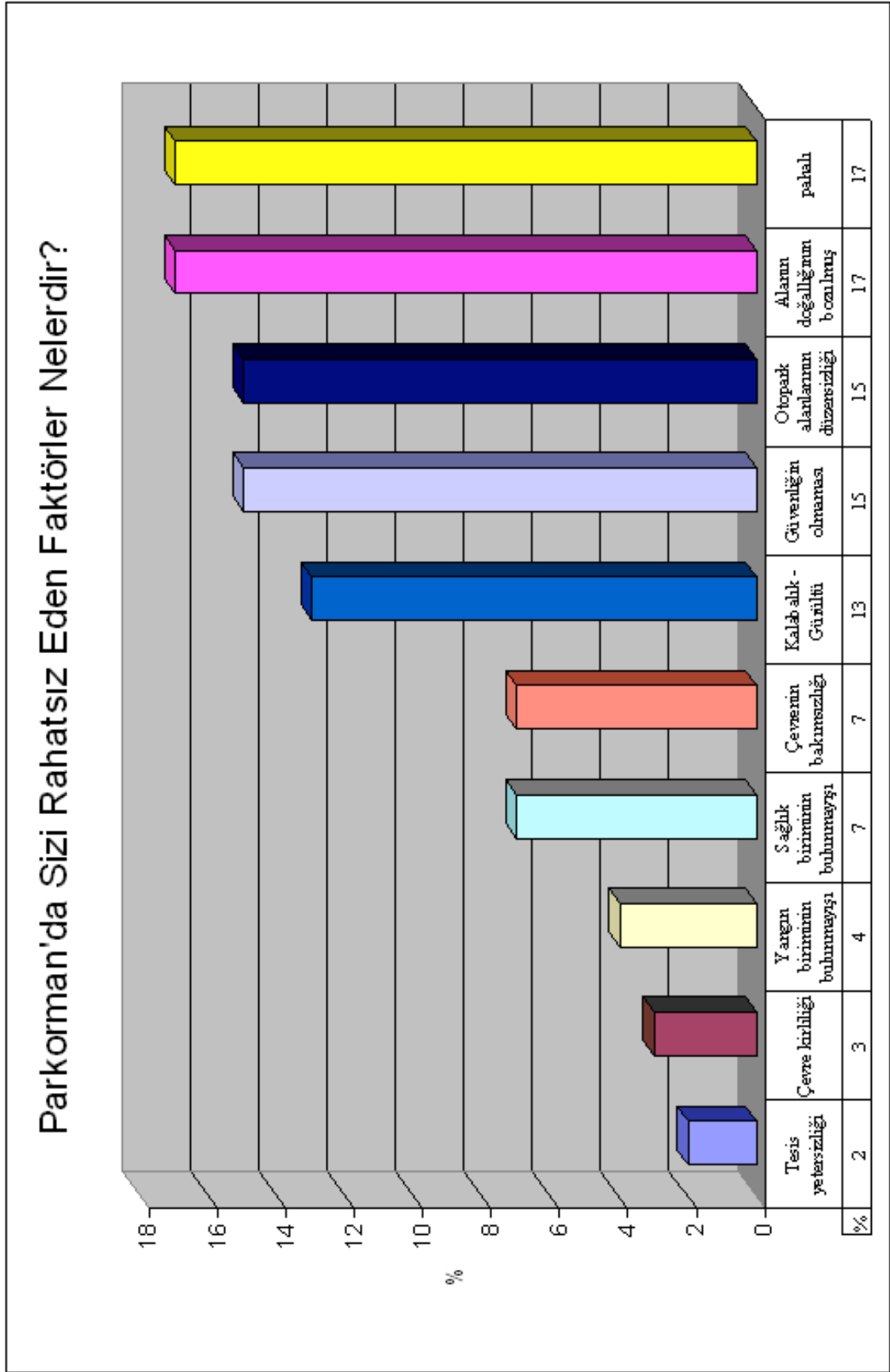
2) Parkorman’da kullanıcıları rahatsız eden faktörler nelerdir?

İkinci olarak sorduğumuz, “Parkorman’da sizi rahatsız eden faktörler nelerdir?” sorusuna aldığımız cevaplar doğrultusunda; %17’şerlik oranlarla “pahalılık” ve “alanın kimi yerlerinde doğallığının bozulmuş olması” şıkları ilk sırayı almışlardır. İkinci sırada %15’erlik oranlarla “otopark alanlarının düzensizliği” ve “güvenliğin olmaması” yer alırken, üçüncü sırada %13 ile “kalabalık ve gürültü” şıkkı yer almıştır. %7’şerlik oranlarla “çevrenin bakımsızlığı” ve “sağlık biriminin bulunmayışı” şıkları dördüncü olurken, %4 ile “yangın biriminin bulunmayışı” beşinci, %3 ile “çevre kirliliği” altıncı, %2 ile “tesis yetersizliği” sonuncu olmuştur. (Bkz. Şekil 4.62, Tablo 4.17)

Yapılan anketin sonuçlarının, alanda yapılan saptamalarla paralellik gösterdiğini belirtmek yerinde olacaktır. Fakat yangın ve sağlık biriminin bulunmayışı şıklarının, kişilerin ilk üç tercihlerine göre yapılan sıralamalarda, bu denli gerilere düşmesi şaşırtıcıdır. Katılımcıların, eğitim düzeyleri yüksek olmasına karşın, bu maddeyi otopark düzensizliği, kalabalık, gürültü gibi sorunların ardına atmaları doğa bilinci noksan bir toplum olduğumuzun diğer bir kanıtıdır.

Tablo 4.17. Kullanıcıların, Parkorman’da rahatsız oldukları faktörlere göre dağılımı

Rahatsız eden faktörler	%	Kişi
Çevre kirliliği	3	3
Çevrenin bağımsızlığı	7	7
Kalabalık ve gürültü	13	13
Tesis yetersizliği	2	2
Güvenliğin olmaması	15	15
Alanın doğallının bozulmuş olması	17	17
Otopark alanlarının düzensizliği	15	15
Sağlık biriminin bulunmaması	7	7
Yangın biriminin bulunmaması	4	4
Pahalı	17	17
Toplam	100	100

Şekil 4.62. Kullanıcıların Parkorman'da rahatsız oldukları faktörlere göre dağılımı

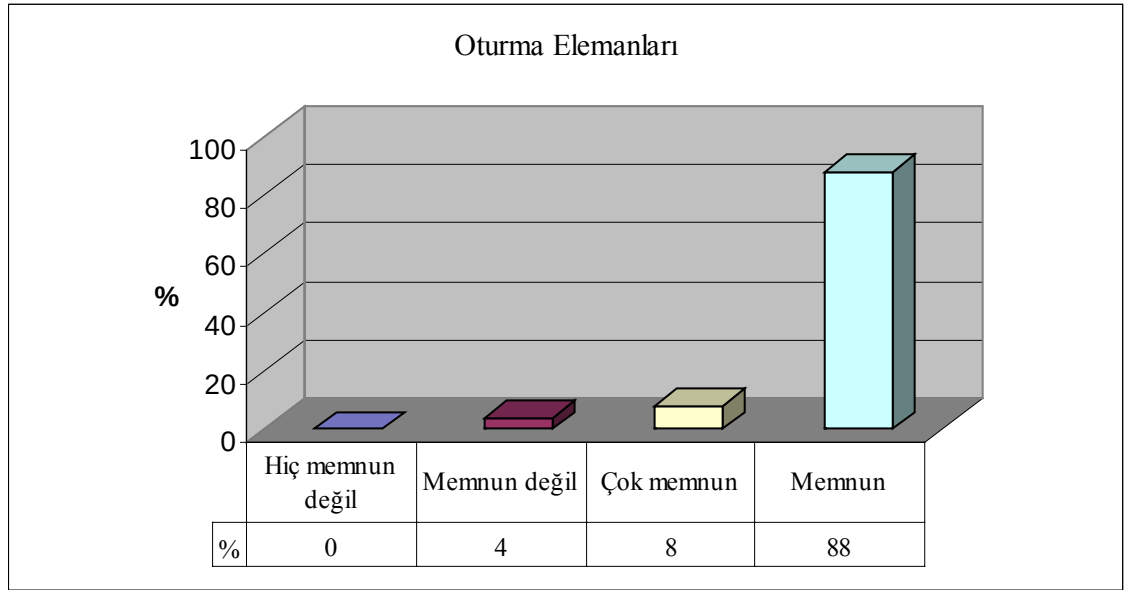
4.4.4. Alanı Kullanan Bireylerin, Alanın Çeşitli Özelliklerinden Memnuniyet Dereceleri

Bu bölümde kullanıcıların, alanda yer alan kentsel mobilyalardan, fiziksel ve sosyal çevreden ne derece memnun oldukları değerlendirilmek istenmiştir.

4.4.4.1. Kentsel Mobilyalardan Duyulan Memnuniyet

1) Oturma Elemanları

Alanı kullanan bireylerin % 88 gibi büyük bir oranı oturma elemanlarından memnun olduklarını bildirirken, %8’lik bir kısım çok memnun olduğunu belirtmiştir. %4’lük bir birey kitlesi memnun olmazken, hiç memnun olmayan bireye rastlanmamıştır. (Bkz. Şekil 4.63, Tablo 4.18)

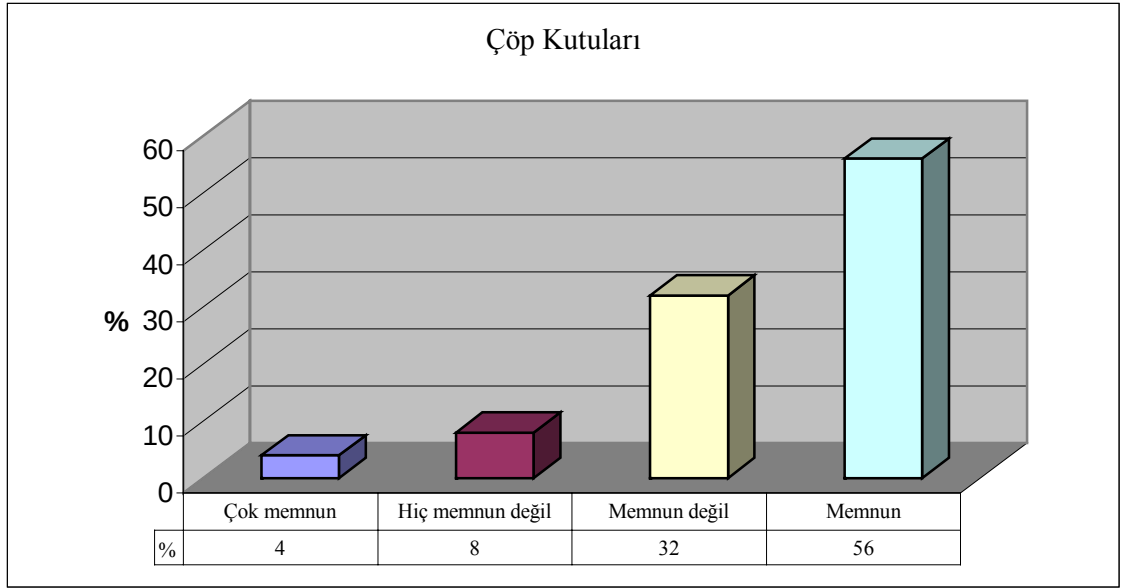
Şekil 4.63. Kullanıcıların, alandaki oturma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.

Tablo 4.18. Kullanıcıların, alandaki oturma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri.

Oturma Elemanları	%	Kişi
Çok Memnun	8	8
Memnun	88	88
Memnun Değil	4	4
Hiç Memnun Değil	0	0
Toplam	100	100

2) Çöp Kutuları

Ankete katılan bireylerin %56'sı memnun olduklarını belirtirken, %32'si memnun olmadığını belirtmiştir. %8'i hiç memnun olmazken, %4'lük orana sahip bir kitle de çok memnun olduklarını belirtmiştir. Anketin bu sorusunu cevaplayan bireylerden memnun olmayan ve hiç memnun olmayanların, öncelikli şikayetleri alanda yeterli sayıda çöp kutusu bulunmamasıdır. (Bkz. Şekil 4.64, Tablo 4.19)

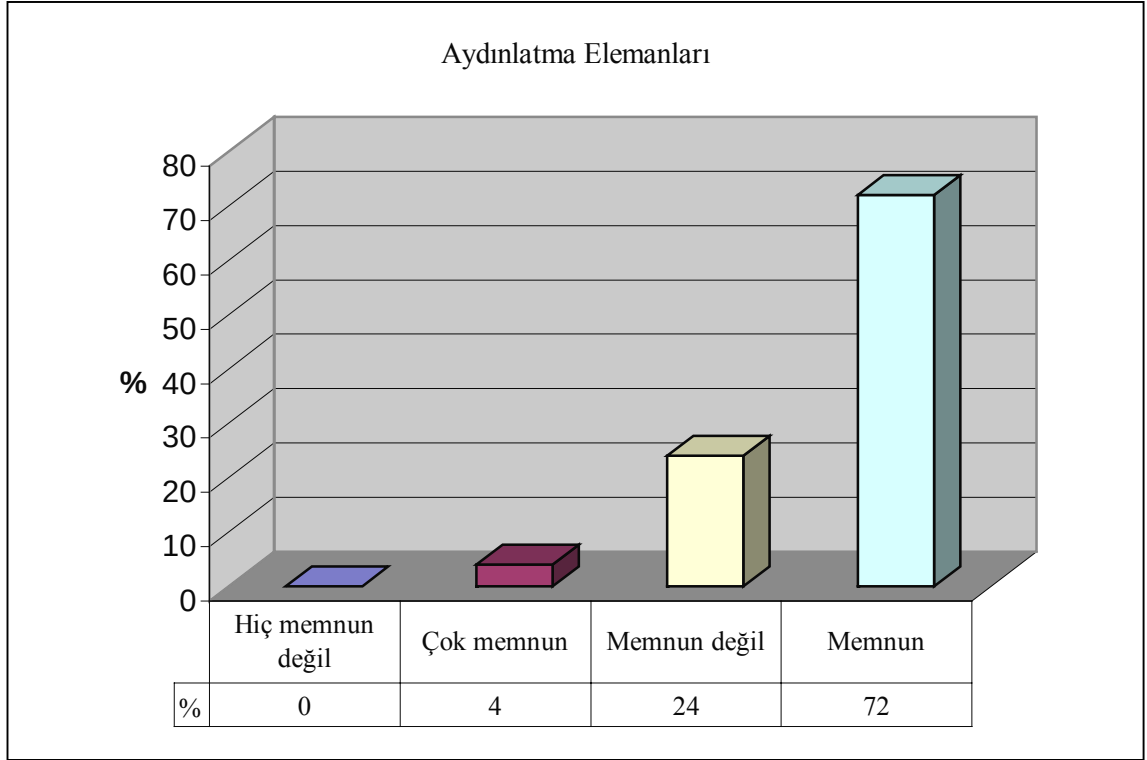
Şekil 4.64 Kullanıcıların, alandaki çöp kutularından duydukları memnuniyet dereceleri.

Tablo 4.19. Kullanıcıların, alandaki çöp kutularından duydukları memnuniyet dereceleri.

Çöp Ktuları	%	Kişi
Çok Memnun	4	4
Memnun	56	56
Memnun Değil	32	32
Hiç Memnun Değil	8	8
Toplam	100	100

3) Aydınlatma Elemanları

Yine bu soruya yanıt verenler arasında %72'lik büyük bir bölüm memnun olduğunu belirtmiştir. Bunu %24 ile memnun olmayanlar, %4 ile çok memnun olanlar, %0 ile de hiç memnun olmayanlar takip etmiştir. (Bkz. Şekil 4.65, Tablo 4. 20)

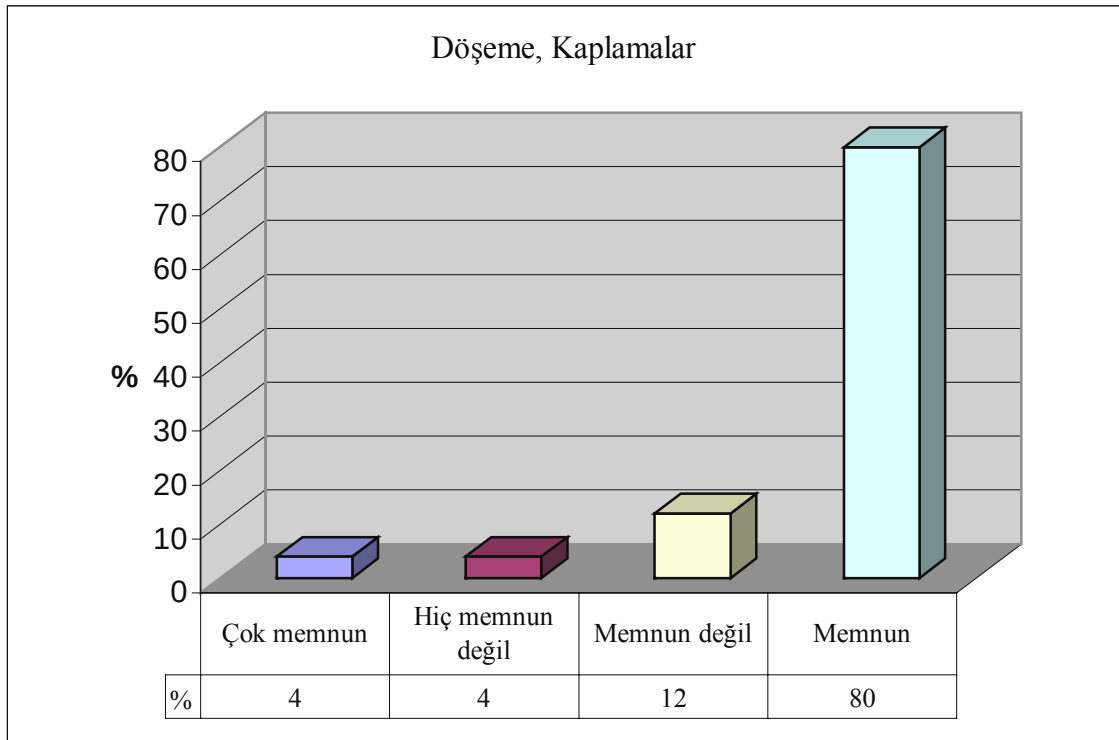
Şekil 4.65. Kullanıcıların aydınlatma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.20. Kullanıcıların aydınlatma elemanlarından duydukları memnuniyet dereceleri

Aydınlatma Elemanları	%	Kişi
Çok memnun	4	4
Memnun	72	72
Memnun değil	24	24
Hiç memnun değil	0	0
Toplam	100	100

4) Döşemeler, Kaplamalar

Bu soruda kullanıcıların, alandaki yapılar ve zeminlerde kullanılmış olan malzemelerden ne derece memnun kaldığı öğrenilmek istenmiştir. Bina dış cepheleri, oto-yaya yollarının kaplamaları vb.ini baz alarak yanıtlamaları rica edilmiştir. Burada alınan sonuca göre, kullanıcıların %80'i memnun olduklarını, %12'si memnun olmadıklarını, %4'ü hiç memnun olmadıklarını, %4'ü ise çok memnun olduklarını belirtmişlerdir. (Bkz. Şekil 4.66, Tablo 4.21)

Şekil 4.66. Kullanıcıların döşeme ve kaplamalardan duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.21. Kullanıcıların döşeme ve kaplamalardan duydukları memnuniyet dereceleri

Döşeme ve Kaplamalar	%	Kişi
Çok memnun	4	4
Memnun	80	80
Memnun değil	12	12
Hiç memnun değil	4	4
Toplam	100	100

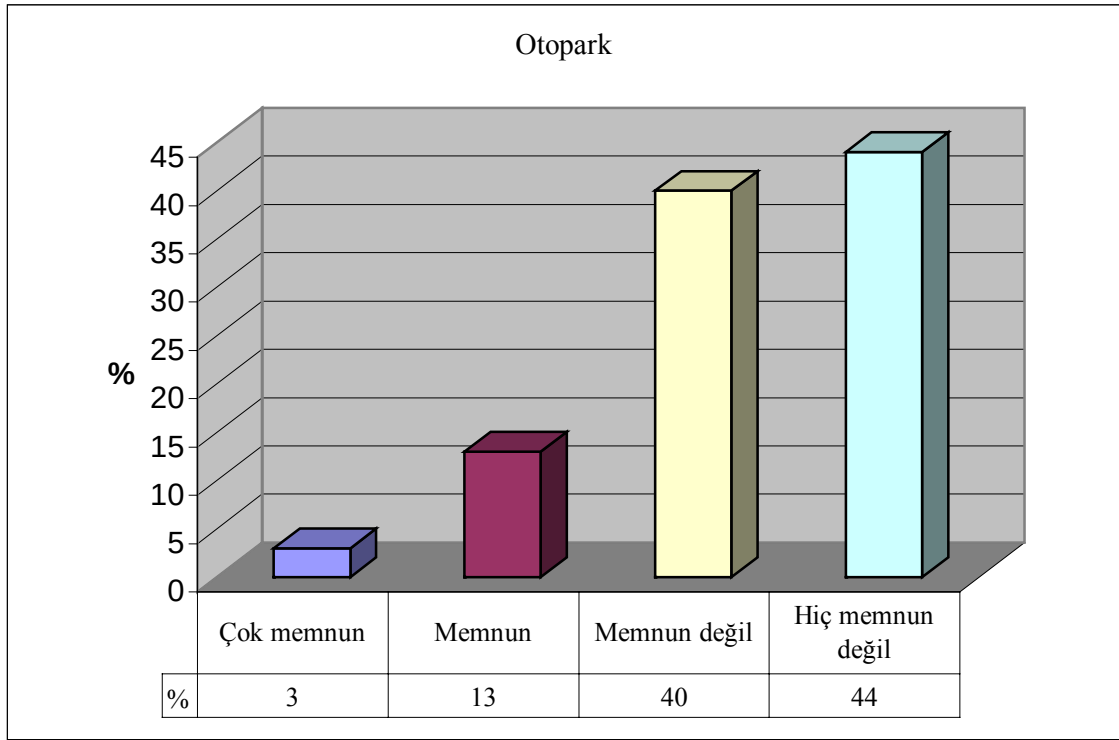
Genel olarak bakıldığında, alanı kullanan bireylerin, alanda kullanılmış olan kentsel mobilya elemanlarından çoğunlukla memnun olduğu görülmüştür.

4.4.4.2. Fiziksel Çevreden Duyulan Memnuniyet

Bu başlık altında ise kullanıcıların, otopark alanından, yapısal tasarım, bitkisel düzenleme ve mimari yapılardan ne ölçüde memnun oldukları değerlendirilmektedir. (Kullanıcılara bu sorular yöneltilirken, tercih yapmalarına yardımcı olacak şekilde yapısal tasarım ve bitkisel düzenleme hakkında açıklamalar yapılmıştır.)

1)Otopark Alanı

Alanda yapılan incelemeler doğrultusunda da belirtilmiş olduğu gibi, otopark alanı bazı problemler içermektedir. Ayrıca alanı kullanan bireylerin bahsettiği üzere otopark ücreti, oldukça da pahalıdır. Alınan cevaplara gelecek olursak, %44'lük bir kesim, alanda yapılan ,incelemelerde elde edilen bulgularla aynı paralellikte bir yanıt vererek hiç memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. % 40'lık diğer bir kesim memnun olmazken, bunu %13 ile memnun, %3 ile de çok memnun olanlar takip etmiştir. Görüldüğü üzere, alanı kullanan bireyler, bu soruya verdikleri cevaplarla otopark alanlarından duydukları memnuniyetsizliği çok açık bir biçimde belirtmişlerdir. (Bkz. Şekil 4.67, Tablo 4.22)

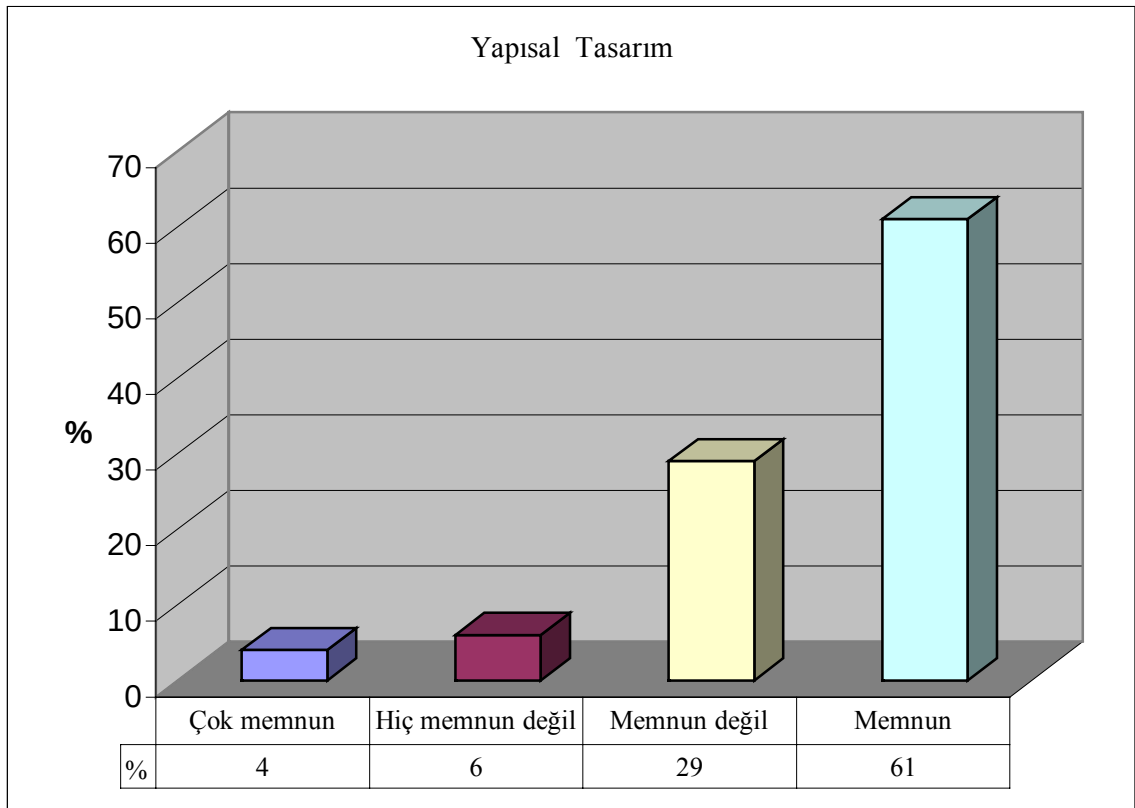
Şekil 4.67. Kullanıcıların otopark alanlarından duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.22. Kullanıcıların otopark alanlarından duydukları memnuniyet dereceleri

Otopark	%	Kişi
Çok memnun	3	3
Memnun	13	13
Memnun değil	40	40
Hiç memnun değil	44	44
Toplam	100	100

2) Yapısal Tasarım

Ankete katılan bireyler yapısal tasarımdan büyük bir oranla memnun olduklarını belirtmişlerdir. %61'lik bir kesim, memnun şikkını işaretlemiştir. %29 oranında birey memnun olmadığını belirtirken, bu şikkı işaretleyen bireylerin çoğunluğu alanda daha az sert zemin olmasından daha memnun olacaklarını da belirtmişlerdir. %6'sı hiç memnun olmazken, %4'lük bir kesimde çok memnun olduğunu bildirmiştir. Neticede %65'lik bir oranla, alanı ziyaret edenlerin yapısal tasarımdan memnun olduğu görülmüştür. (Bkz. Şekil 4.68, Tablo 4. 23)

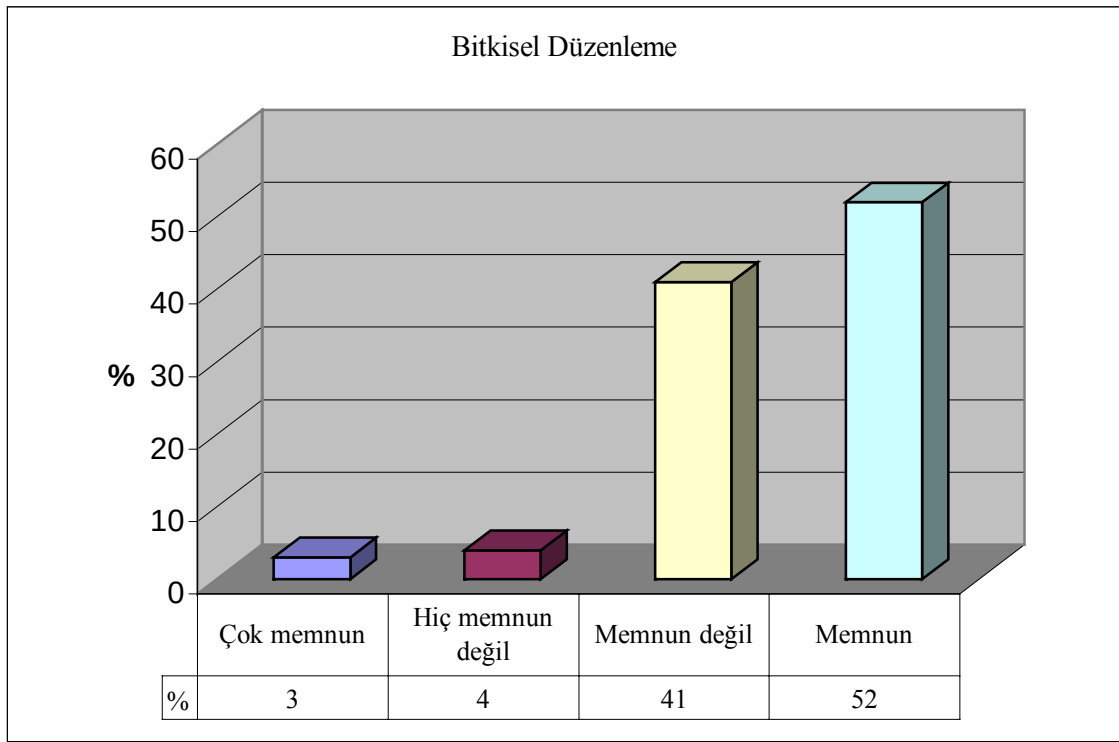
Şekil 4.68. Kullanıcıların yapısal tasarımdan duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.23. Kullanıcıların yapısal tasarımdan duydukları memnuniyet dereceleri

Yapısal Tasarım	%	Kişi
Çok memnun	4	4
Memnun	61	61
Memnun değil	29	29
Hiç memnun değil	6	6
Toplam	100	100

3) Bitkisel Düzenleme

Bu konuda görüş bildiren katılımcıların memnuniyet derecelerine bakılacak olunursa, memnun olanların ve memnun olmayanların hemen hemen birbirine yakın oranlarda olduğu görülmektedir. Alan kullanıcıları sırasıyla: %52 oranında “memnun”, %41 oranında “memnun değil”, %4 oranında “hiç memnun değil”, %3 oranında ise “çok memnun” şıklarını tercih etmişlerdir. Memnun olmayanların büyük kısmı, alanı sık ziyaret eden dolayısı ile alanı iyi tanıyan bireylerdir. Yine bu şıkkı işaretleyenler arasında yurt dışındaki benzeri alanlarla, alanımızı karşılaştıranlar da yer almaktadır. (Bkz. Şekil 4.69, Tablo 4.24)

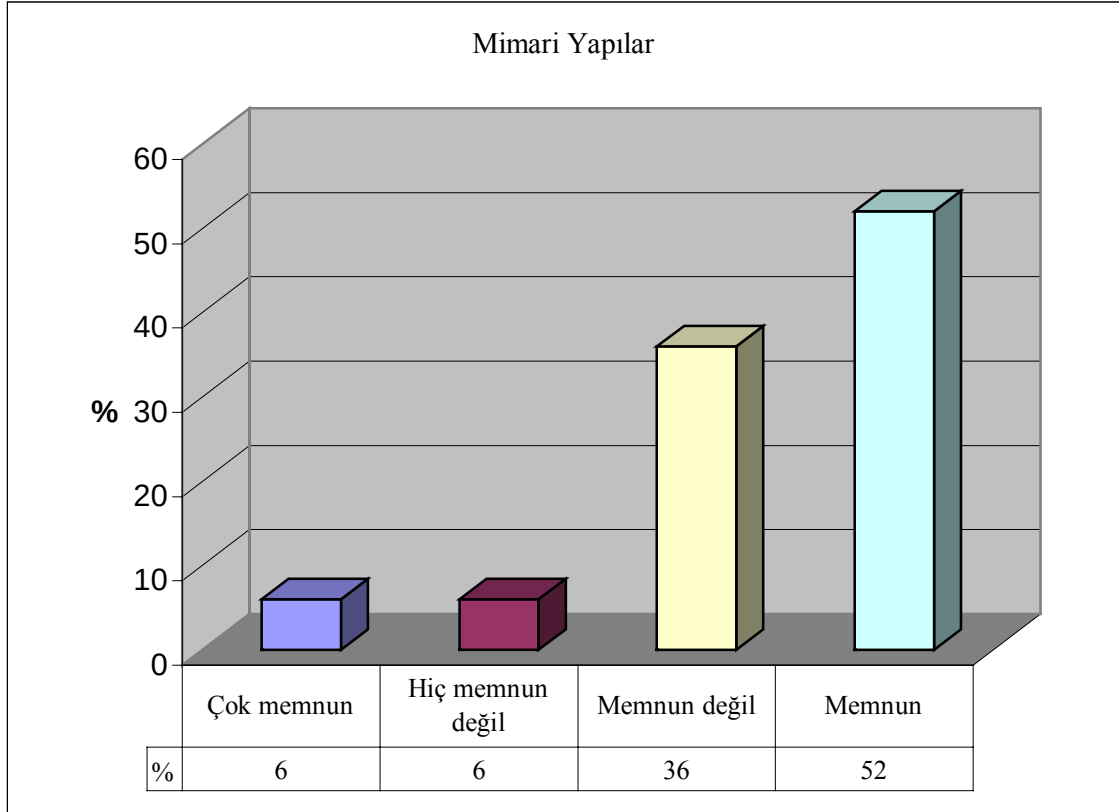
Şekil 4.69. Kullanıcıların, alandaki bitkisel düzenlemeden duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.24. Kullanıcıların, alandaki bitkisel düzenlemeden duydukları memnuniyet dereceleri

Bitkisel Düzenleme	%	Kişi
Çok memnun	3	3
Memnun	52	52
Memnun değil	41	41
Hiç memnun değil	4	4
Toplam	100	100

4) Mimari Yapılar

Alanı kullananların çoğunluğu, mimari yapılardan memnun olduklarını belirtmişlerdir. %52 ile memnun olanlar birinci sırayı alırken, %36 ile memnun olmayanlar ikinci sırayı almışlardır. %6'lık bir kitle hiç memnun olmadığını belirtirken, yine %6'lık bir kesim çok memnun olduğunu belirtmiştir. (Bkz. Şekil 4.70, Tablo 4.25)

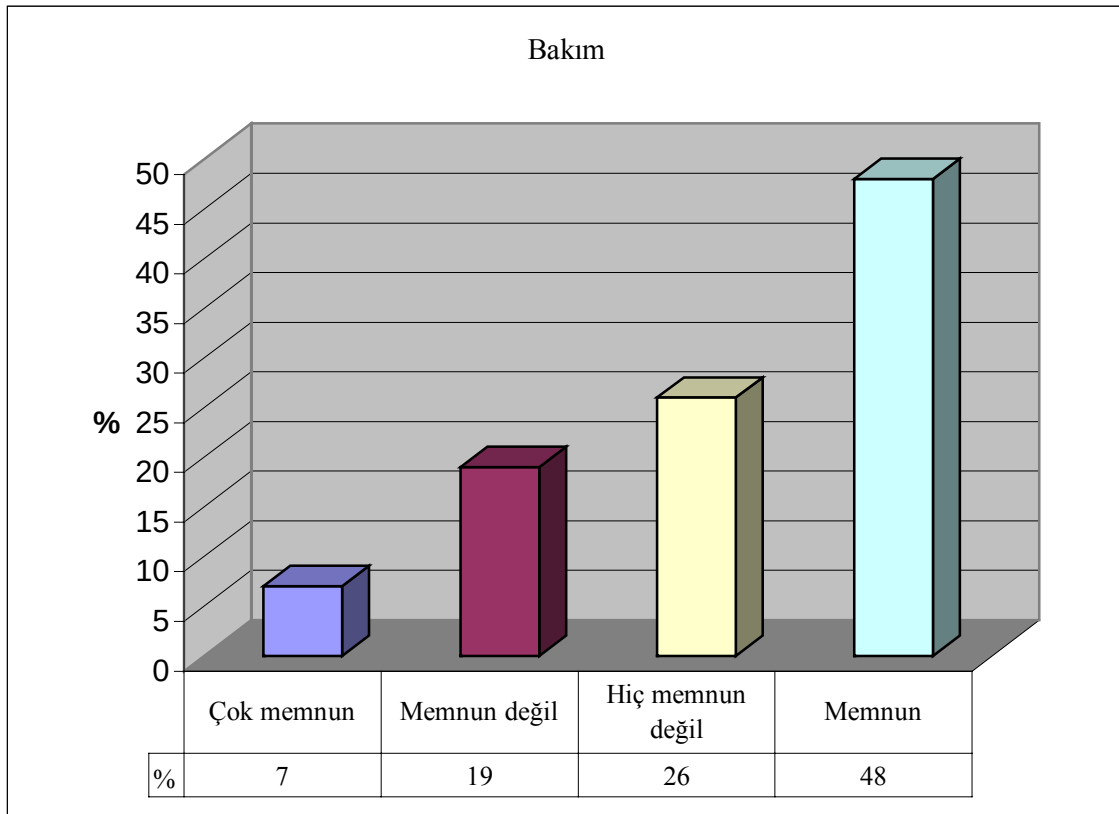
Şekil 4.70. Kullanıcıların mimari yapılardan duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.25. Kullanıcıların mimari yapılardan duydukları memnuniyet dereceleri

Mimari Yapılar	%	Kişi
Çok memnun	6	6
Memnun	52	52
Memnun değil	36	36
Hiç memnun değil	6	6
Toplam	100	100

5) Bakım

Ankete katılan alan kullanıcılarından, %48'i memnun olduklarını, %26'sı memnun olmadıklarını, %19'u çok memnun olduklarını, %7'si ise hiç memnun olmadıklarını belirtmiştir. Memnun olmayan bireyler özellikle otopark alanı ve çevresini vurgulamışlardır. (Bkz. Şekil 4.71, Tablo 4.26)

Şekil 4.71. Kullanıcıların, alandaki bakımdan duydukları memnuniyet derecesi

Tablo 4.26. Kullanıcıların, alandaki bakımdan duydukları memnuniyet derecesi

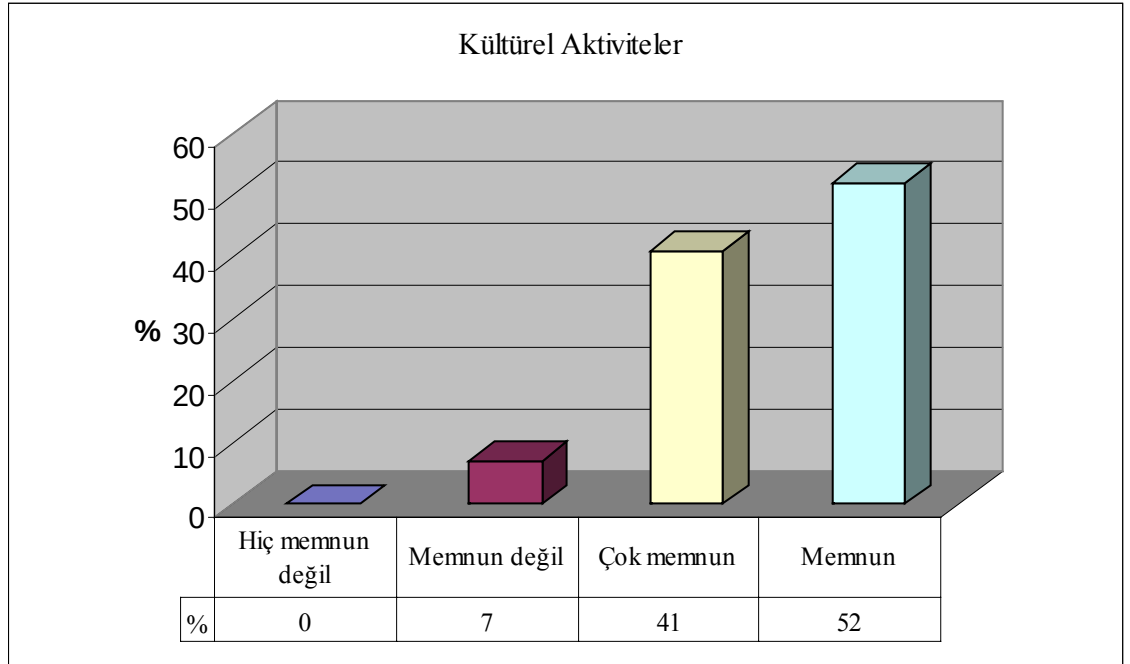
Bakım	%	Kişi
Çok memnun	7	7
Memnun	48	48
Memnun değil	19	19
Hiç memnun değil	26	26
Toplam	100	100

4.4.4.3. Sosyal Çevreden Duyulan Memnuniyet

Bu başlık altında, kişilerin aladaki sosyal faaliyetlerden, alanın güvenliğinden ve çevrenin bakımından duydukları memnuniyetlerin dereceleri ölçülmeye çalışılmıştır.

1) Kültürel Aktiviteler

Alanı kullanan bireylerin en büyük oranlarla memnun kaldıkları olgu, alanda gerçekleştirilen kültürel aktivitelerdir. %93'lük bir yüzdeyle bireyler memnuniyetlerini bildirmişlerdir. Anketimize katılanların %52'si memnun olduklarını belirtirken, %41'i ise çok memnun olduklarını söylemişlerdir. Bu konuda, işletmenin kullanıcılardan tam not aldığını görülmektedir. %7'lik bir kesimse memnun olmadığını belirtmiştir. Hiç memnun olmayan birey ise yoktur. (Bkz. Şekil 4.72, Tablo 4.27)

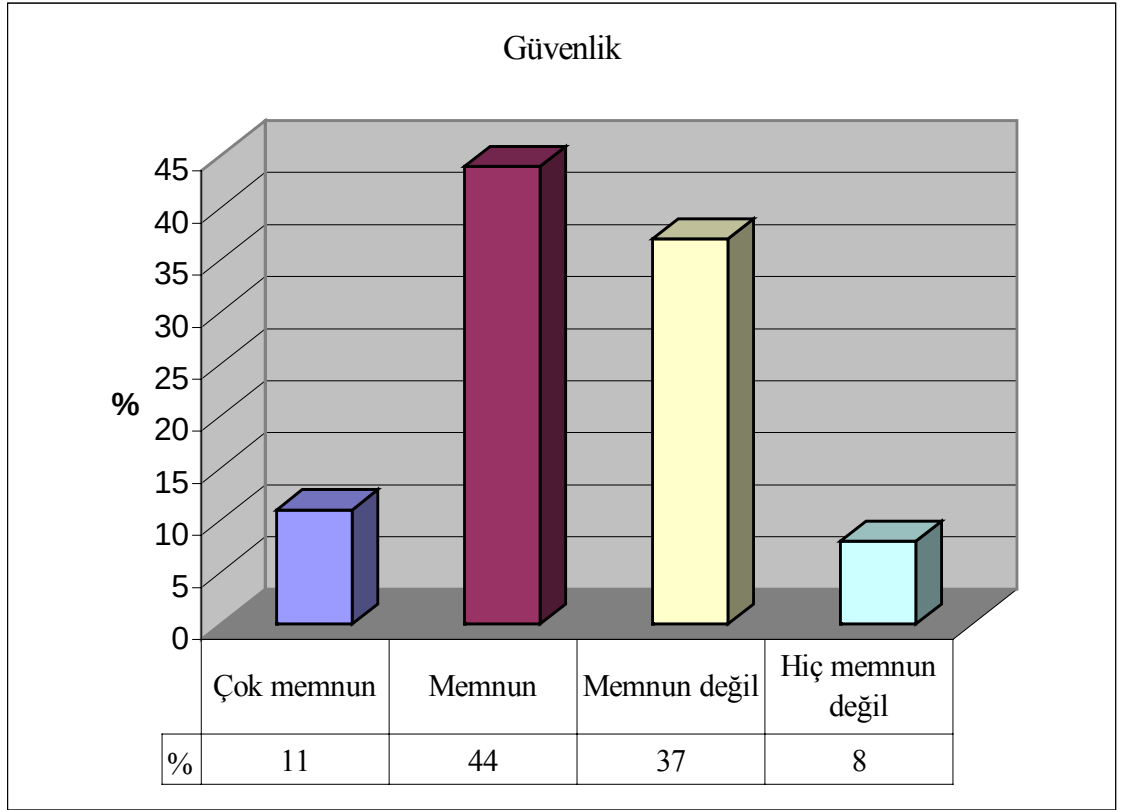
Şekil 4.72. Kullanıcıların, alandaki kültürel aktivitelerden duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.27. Kullanıcıların, alandaki kültürel aktivitelerden duydukları memnuniyet dereceleri

Kültürel Aktiviteler	%	Kişi
Çok memnun	41	41
Memnun	52	52
Memnun değil	7	7
Hiç memnun değil	0	0
Toplam	100	100

2) Güvenlik

Bu konuda alınan cevaplar da oldukça benzerdir. %44'lük bir kısım memnun olurken, %37'lik bir kesim memnun olmadığını belirtmiştir. Bunu üçüncü sırada %11 ile çok memnun olanlar izlerken, %8 ile hiç memnun olmayanlar dördüncü sırada yer almıştır. (Bkz. Şekil 4.73, Tablo 4.28)

Şekil 4.73. Kullanıcıların, alandaki güvenlikten duydukları memnuniyet dereceleri

Tablo 4.28. Kullanıcıların, alandaki güvenlikten duydukları memnuniyet dereceleri

Güvenlik	%	Kişi
Çok memnun	11	11
Memnun	44	44
Memnun değil	37	37
Hiç memnun değil	8	8
Toplam	100	100

4.4.5. Rekreatif Kullanım Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin Genel Olarak İrdelenmesi

Bir önceki bölümde anket sorularına verilen cevapların tek tek değerlendirmesi yapılmıştır. Bu bölümde ise, verilen cevaplar arasında bağlantılar kurularak incelemeler yapılacaktır. Örneğin bireylerin gelir düzeylerinin, öğrenim durumlarının, ulaşım şekillerinin; kullandıkları aktiviteleri, alanı kullanım sıklıklarını, alanda kalma sürelerini nasıl etkilediği ya da yaş faktörünün rekreatif kullanım türleriyle ilişkisi gibi çapraz etkiler üzerinde durulacaktır.

Geliş sıklığını etkileyen faktörlerden bahsedilecek olunursa, öncelikli olarak gelir düzeyi arttıkça geliş sıklığının arttığı görülmektedir. Örneğin ilk üç yoğun kullanım aralığı, yani haftada bir, onbeşte bir ve ayda bir kullanım, tamamı ile yüksek gelir grubuna dahildir. Bir diğer faktör de ulaşım şeklidir. Alana ulaşım büyük oranda özel araçlarla yapılmaktadır. Alana özel araçla ve yaya olarak gelmeyi tercih edenlerin geliş sıklığının, yine yoğun kullanım sınıfına girdiğini belirtmek yerinde olacaktır. Burada belirtmek gerekir ki, ankete katılan bireylerden, alanı hafta bir ve onbeş günde bir kullanan bireylerin büyük kısmı, alana yaya olarak gelen ve yürüyüş aktivitesini seçen bireylerdir. Alanı en sık kullanan bireylerin geliş dönemlerinin aylara dağılımına bakıldığında tüm seneye dağılım gösterdiği görülmektedir. Geliş sıklığı düştükçe, kullanım yaz aylarında yoğunlaşmaktadır. Yine genç yaş grubunun alanı kullanma sıklığının, orta yaşa göre daha düşük olduğunu, üç ayda bir ve altı ayda bir grubunda toplandığını belirtmek yerinde olacaktır.

Alanda kalış süresi ele alındığında, gelir düzeylerinin herhangi birinde aşırı bir yoğunlaşma görülmemektedir. Zaten ankete katılan bireylerden büyük bir kısmı alanda 3 saatten fazla kalmaktadır. Bunda da, alanın en çok sosyal aktiviteler nedeniyle tercih edilmesinin, tercih edilen aktivitelerin de konser, tiyatro, sinema, yemek, brunch, tarzındaki aktiviteler olmasının ve bireylerin alana daha çok grup olarak gelmeyi tercih etmelerinin etkisi vardır. Alanı uzak semtlerden ziyaret edenlerin de kalış süresi olarak üç saatten fazla şikkını tercih ettiği görülmektedir. Yine alanı seyrek ziyaret edenlerin, alanda daha uzun süre kaldıkları gözlenmiştir.

Öğrenim durumunu ele alınacak olursa, zaten büyük bir yüzdeyle alanı ziyaret edenlerin en az üniversite düzeyinde eğitim gördüğünü saptanmaktadır. Bu nedenle dağılımda belli bir gruplaşma hissedilmemektedir. Söylenecik tek şey, gelir düzeyinin öğrenimle paralellik gösterdiği ve alanda rastlanılan ilköğretim mezunu tüm bireylerin, alanı çok ender ziyaret etmekte oldukları olabilir. Alanı sosyal aktiviteleri nedeniyle seçenlerin çoğunluğunun da, lise ve üniversite düzeyinde eğitim aldıkları görülmektedir. Yine yürüyüş aktivitesini seçenler de, çoğunlukla lisans üstü ve üniversite düzeyinden bireylerdir. Yemek, brunch aktivitesini tercih edenler ise, ağırlıklı olarak üniversite mezunları yer almaktadır.

Rekreasyonel kullanımları baz alacak olursak sosyal aktiviteler ve sportif faaliyetler aktivitelerini en çok 14-25 yaş arası tercih etmektedir. Orta yaş grubunun da, yani 26-45 yaş arasının, en çok yemek-brunch, yürüyüş ve dinlenme şikkını tercih ettikleri görülmektedir. Sosyal faaliyetleri ve sportif kullanımları seçen bireylerin, alanı daha çok yaz aylarında ziyaret ettikleri, yaşı 65'in üzerinde olanların ise dinlenme ve gezme şikkılarını tercih ettikleri görülmektedir.

Gelir düzeyine bakılacak olunursa, gelirin artmasına paralel olarak, geliş sıklığı artmakta, ilk üç sıradaki sık kullanımı da yüksek gelir düzeyine sahip bireyler yapmaktadır. Yine kendine ait özel aracı olanların büyük bir kısmı bu grup dahilindedir. Meslekler açısından bakılacak olunursa: “Serbest meslek”, “diğer” (içinde yöneticiler, müdürler, bankacılar, gazeteciler), “iş adamı ve sanayiciler” seçenekleri %45’lik bir grup oluşturmaktadır. Alana gelenlerin gelir düzeylerinin yüksek olduğunun diğer bir göstergesi de bu yüzdendir. Gelir düzeyi öğrenimle de paralellik göstermektedir. Yüksek gelir düzeyindekiler, alanı en çok sosyal faaliyetler ve yemek-brunch aktiviteleri için tercih etmektedirler.

Alan, en çok yaz aylarında ve özellikle de hafta sonları ziyaret edilmektedir. Alanı en çok 26-45 yaş arası bireyler tercih ederken, ziyaretçilerin %75’i en az üniversite mezunudur. Alanı ziyaret edenlerin %90’ının gelir düzeyi orta seviyenin üstündedir ve %59’unun şahsına ait özel aracı vardır. Alanı ziyaret edenlerin çoğu, alana özel araçlarıyla gelmektedirler. Civar semtlerde oturan önemli bir kitle, yürüyüş yapmak için alana yaya olarak gelmeyi tercih etmektedir. Sosyal aktiviteler sırasında park problemi

yaşamamak için taksi, minibüs ve otobüsü tercih edenler de olmaktadır. Alana gelen bireylerin %80'ini en az iki saat alanda kalmayı, %63 gibi büyük bir kısım da grup olarak gelmeyi tercih etmektedir. Kullanıcıların %83 gibi büyük bir bölümü, alanda sağlanan olanaklardan memnun olurken, yine %62'lik bir kesim de koşu parkurunun güvensizliğinden şikayetçidir. Alan kullanıcıları aydınlatma, oturma ve yer döşemelerinden ortalama %70-80'lik oranlarla memnun olurken, çöp kutularında bu memnuniyet derecesi %56'ya kadar düşüş göstermektedir. Yine %40'lık bir kitle çöp kutularının azlığından şikayet ederek, memnuniyetsizliğini belirtmiştir. Ankete katılan bireylerin %84'ü otopark alanlarından memnun olmadığını belirtirken, ki bunun %44'ünü hiç memnun olmayanlar oluşturmaktadır, sebep olarak da kapasitesinin yetersizliğini, aydınlatmanın kifayetsizliğini, zeminin bozuk oluşunu ve tüm bunlara rağmen bir de pahalı olduğunu belirtmektedirler. Bireyler fiziksel çevreden (mimari yapılar, yapısal tasarım, bitkisel düzenleme, bakım) ortalama %50-60 oranında memnun olduklarını belirtirken, “mimari yapılara daha az yer verilmesi gerekirdi” ve “bitkilendirmeye daha fazla yer verilebilirdi” diyenler de oldukça fazladır. Alanı kullanan bireyler %93'lük, en yüksek oranla sosyal faaliyetlerden duydukları memnuniyeti belirtirken, bunun %41'ini çok memnun olanlar oluşturmaktadır. Anket katılımcılarının güvenlik konusunda da, %55'lik vasat bir oranla memnun olduklarını görülmüyor.

Alanı kullananların, %17'sinin pahalılık ve alanın kimi yerlerinde doğallığın bozulmuş olmasından rahatsız oldukları saptanırken, %15'le de otopark alanlarından ve güvenlikten şikayetçi oldukları da gözden kaçmamakta. Ankete katılanların %30'u alanın gerçekleştirilmek istenen kullanımlara olanak vermesinden dolayı, %20'si ise alana daha önceden gelmiş oldukları için alanı, diğer alanlara tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Bu cevaplara da paralel olarak, alan en çok, %16'şarlık yüzdelerle; sosyal faaliyetler, yemek yemek ve brunch yapmak için tercih edilmektedir.

Kısacası işletme, alana getirdiği fonksiyonlarla hedeflemiş olduğu, gelir düzeyindeki, meslek gruplarındaki ve yaş ortalamasındaki kitleyi alana çekmeyi başarmış gözükmektedir. Anket sonuçlarından da anlaşılabileceği üzere, yeniden gözden geçirilmesi

gereken noktalar olmasına karşın, özellikle de düzenlediği sosyal faaliyetlerle kullanıcıları cezbetmeyi başarmaktadır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde Parkorman'a ilişkin sorunlar ortaya konacak ve bu sorunlara çözüm önerileri getirilecektir.

5.1. PARKORMAN'A AİT AÇIK HAVA REKREASYONUNA İLİŞKİN SORUNLAR

Yapılan araştırmalar, gözlemler ve elde edilen bulgulara dayanılarak, planlamaya ilişkin değişik özellikteki sorunlar ortaya konmaya çalışılacaktır.

5.1.1. Planlamaya İlişkin Sorunlar

Planlamaya ilişkin sorunları iki ana bölümde incelenecektir. Bu sorunlar, çevre verilerine dayanan, kaynağı yakın çevresiyle beraber inceleyen ve değerlendiren, makro ölçekte gerçekleştirilecek olan bölgesel planlamaya ilişkin sorunlar ile mikro ölçekte, yani kaynağa ilişkin planlamada karşılaşılan sorunlar olarak ele alınacaktır.

5.1.1.1. Bölgesel Planlamaya İlişkin Sorunlar

İstanbul kentinin bütününde yeşil alanların ve park alanlarının ne denli yetersiz olduğu, mevcut olanlarının da şehir planı dahilinde dengeli bir dağılıma sahip olmadığı ve bakımsızlık vb. nedenlerle kullanılamaz halde olduğu düşünülürse, Parkorman gibi yoğun yerleşimin bulunduğu kentle bu kadar iç içe konumlanmış ve rekreasyonel faaliyetleri de bünyesinde toplamış bir alanın önemi ve alana olan talep bir kat daha artmaktadır.

Şehir ve bölge planlaması konusunda yapılan eksik ve yetersiz planlamanın, kent yakınında bulunan orman alanlarını ne şekilde etkileyeceği, kaynağın yapısında yoğun kullanım sonucu ne tip değişikliklerin olacağı konusunda bir araştırmanın yapılmaması doğal kaynaklarda düzeltilemez bozulmalara yol açmaktadır.

Alanın rekreasyonel etki alanı tam olarak tespit edilmeden, potansiyel talep özellikleri belirlenmeden, sadece tahmini verilere dayalı planlamalara gidilmiştir. Bu nedenle zaman içinde, sadece mevcut talepler doğrultusunda düzenlemeler yapılabilmektedir. Yapılan planlar günlük koşullara göre değişmekte, süreklilik yakalanamamaktadır.

5.1.1.2. Kaynağın Planlanmasına İlişkin Sorunlar

Alanda yapılan incelemeler sonucunda; kaynağın planlamasına, kaynağın yönetimine, arazi kullanımına, rekreasyonel kullanım-tesis-hizmet olanaklarına, çevre kirliliğine ve kaynağın yapısal özelliklerinin bozulmasına ilişkin sorunlara rastlanmıştır.

* Kaynağın yönetimine ilişkin sorunlar:

Alanda mevcut rekreasyon alanlarına ait, Orman Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanmış bir gelişme planı bulunmaktadır. Fakat bu plan, rekreasyonel etki alanı ve potansiyel talepler gözetilmeksizin, bilimsel yöntemler kullanılmaksızın yapıldığından, uygulama esnasında sorunlarla karşılaşmıştır. Bunun neticesinde de, uygulama sonrası ortaya çıkan talep ve karşılaşılan arazi koşulları doğrultusunda düzenlemeler yapılarak, mevcut plan amaçları ve belirlenmiş rekreasyonel fonksiyonların konumlandırılmasında değişikliklere gidilmiştir. Tüm bunlar, emek, para ve zaman kaybına da yol açmıştır. Örneğin bu nedenlerle WC, otopark vb. tesislerin kapasiteleri, alanda yetersiz kalmaktadır. Tüm bunlar doğrudan yönetim politikasına da yansımakta, dönemlik kararlar alınması ve uygulanması gündeme gelebilmektedir.

* Arazi kullanımına ilişkin sorunlar:

Daha önce de belirttiğimiz gibi, planlamada bilimsel kriterler baz alınmadığı takdirde, yanlış arazi kullanımlarına, alanlar arası organizasyon problemlerine rastlanılabilmektedir. Parkorman'da da bunun örnekleri mevcuttur. Bazı fonksiyonlar gelişme planında belirtilen yerlere getirilememiş ya da zaman içinde ortaya çıkan aksaklıklar nedeniyle değiştirilmek zorunda kalmıştır. Orman Bölge Müdürlüğü de yaptığı denetlemelerde, özellikle işletmeyi haklı bulduğu hususlar da, esnek davranmaya çalışmaktadır.

Örneğin piknik alanı içindeki bisiklet kiralama yeri, güvenlik nedeniyle merkez alana kaydırılmıştır. Burada belirtmek gerekir ki, bir önceki işletme tarafından da bisiklet

kiralama yeri, bisiklet parkurunun başlama noktası olan merkez alan güneyine yerleştirilmiştir. Uygulamada meydana gelen bu değişikliğinde yerinde olduğunu görülmektedir.

Yaptığımız anketler sonucunda belirlemiş olduğumuz gibi, alanı büyük bir oranla yüksek gelir düzeyine sahip bireyler ziyaret etmektedir. Zaten alandaki rekreasyonel faaliyetlerin çoğu da, bu kitleyi alana çekmeyi hedef almış durumdadır. Bu nedenle de gelişme planında piknik alanı olarak ayrılmış olan kısma farklı aktiviteler eklenmiş ve bunların daha çok talep edildiği yine anket sonuçlarınca gözlenmiştir.

Piknik alanları dahilinde konumlandırılması gereken, otopark alanı doğusunda kalan çocuk oyun alanının, ana caddenin drenajının bu alana yönlendirilmiş olmasından kaynaklanan su birikmesi probleminden dolayı, 2004 Nisan ayı itibariyle çok daha büyük bir metrekare ve farklı düzenlemelerle, Orman Bakanlığı'na ait, T.C. Orman Bakanlığı Fatih Çocuk Ormanı Dinlenme ve Ziyaretçi Merkezi'nin batı paralelindeki geniş alana taşınması gündeme getirilmiştir.

Alanda spor salonu olarak adlandırılan yapı, sergi salonu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Pekçok lokanta ve kafenin ortasında, tamamen camekandan oluşan ve merkez alanın önemli bir noktasında yer alan bu yapının, spor alanı olarak kullanılması tercih edilmemektedir. Yapı gerek konum, gerek konstrüksiyon bakımından sergi salonu olarak kullanılmaya daha uygundur.

Alanın piknik alanı girişinde yer alan, North Garden olarak adlandırılan, davet, düğün, lansman, kokteyl vb. aktivitelere ev sahipliği yapan açık ormanlık alan, gelişme planında yer almayan bir fonksiyondur. North Garden, piknik alanı ve çocuk oyun alanlarıyla, hatta piknik alanına ayrılmış otopark alanıyla yan yana konumlandırılmıştır. Yani alanda birbiriyle çelişen rekreasyonel kullanımların yan yana getirilmesi de söz konusudur.

Alanda havuzun hemen yanındaki voleybol sahası alana, kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda yerleştirilmiştir. Mümkün olduğunca fazla güneşten yararlanabilmek amacıyla, kuzey-güney doğrultusunda konumlandırılması daha uygun olacaktır.

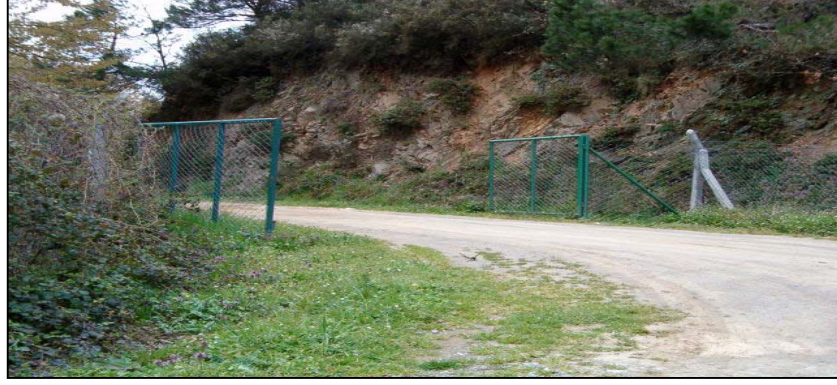
* Rekreatif kullanım şekilleri, tesis ve hizmet olanaklarına ilişkin sorunlar:

Alanın gelişme planını ve kapasitelerinin hazırlanmasında, öncelikle alandan elde edilecek gelir belirlenmiş, ve bu gelirin elde edilmesini sağlayacak rekreatif tesisler alana getirilmiştir. Tamamen bilimsellikten uzak ve ters bir sıralama ile yürütülmüş olan bu sistemden ötürü, tesis ve hizmetlerin kapasiteleri de sağlıklı bir biçimde belirlenememiştir. Belirlenen kapasite dahi aşılmaktadır. Tüm bunların doğal sonucu olarak da alanda ciddi problemler ortaya çıkmaktadır.

Alana getirilen rekreatif faaliyetlerle, alanın taşıma kapasitesinin üzerinde bir kitle alana çekilmektedir. Bu nedenle de alanda en önemli sorun olarak, otopark alanlarının yetersizliği ve düzensizliği karşımıza çıkmaktadır. Gerekli kapasitedeki araç sayısını alacak, otopark alanı yapımına uygun düz alan da bulunmamaktadır. Aslında planlama aşamasında baz alınması gereken en önemli olgulardan biri de budur. Alanda yapılan gözlemlerle dahi anlaşılabilen otopark sorunu, yapılan anketlerde de alan kullanıcılarının, belirlenen şıklar içerisinde en yoğun tercih ettiklerini oluşturmaktadır.

Alan tam anlamıyla bir kültür merkezi gibi hizmet vermektedir. Ama özellikle 18.000 kişinin katıldığı Tarkan konseri ve benzeri faaliyetler alanın kapasitesini aşmaktadır. Alanın, öncelikle bu kadar bireyin aracını taşıyacak otopark kapasitesi bulunmamaktadır. Tarkan konseri esnasında Parkorman girişi karşısından İstinye'ye inen yoldan, Büyükdere caddesine kadar araç park edilmiştir. Bu öncelikle çevrede oturan halkı ve otoyol kullanıcılarını rahatsız edecek, hatta kazaya bile sebebiyet verebilecek bir duruma sebebiyet vermiştir. (Örneğin, sağa sapmak üzere yanaşan bir araç sahibi, karanlıkta görmeyip, emniyet şeridinde park edilmiş araçlara çarpabilirdi.)

Alanda yeni patikaların açılması gereksinimi vardır. Özellikle, kapalılığın epeyi azaldığı, orman dokusunun büyük oranda kaybedilmiş olduğu, girişten merkeze kadar olan otopark alanını da kapsayan kısımda, merkez alan ve piknik alanıyla bağlantıyı sağlayacak patikaların düzenlenmesi gerekmektedir. Bu otopark alanlarına ulaşımı kolaylaştıracaktır. Otoyolda da yoğun kar yağışından yer yer çökmeler görülmektedir. Asfaltın bazı bölümlerde yenilenmesi gerekmektedir.

Şekil 5.1. Bisiklet parkuruna açılan sınır kapısı

Diğer bir sorunda bisiklet parkurunun belirtilen yerde olmasına karşın, koşu parkurunun açılmamış olması ve bisiklet parkuru ile aynı parkurun bu hizmete de cevap vermek zorunda kalmış olmasıdır. Alanın koşu ve bisiklet parkuru merkez alanın güneyinden başlayarak, batıda tüm alanı çevreleyip, yine kuzeyde merkez alanda son bulan bir direksiyon çizmektedir. Yani alanı sınırdaki çevreleyen bir parkurdur ve alanın batısında kalan kısmındaki iki adet sınır kapısından parkura giriş açık tutulmaktadır (Bkz. Şekil 5.1). Komşu bölgeden gelen araçlar, merkez alan girmemek koşuluyla rahatlıkla alana girip çıkabilmektedirler. Ayrıca merkez alandan da parkura araç girişi engellenmemiştir. İşletme piknik alanı dahilindeki bisiklet kiralama yerini dahi güvenlik nedeniyle merkez alana kaydırarak, burada koşu ve bisiklet aktiviteleri için alanı ziyaret eden bireyler güvenlik problemi ile karşı karşıyadır. Yapılan anketlerin sonuçları da bunu doğrulamaktadır. Pekçok birey bu nedenle parkuru kullanmaktan çekindiklerini belirtmiştir. Deneyimlerim sonucu belirtmem gerekir ki; bu problem bir önceki işletme döneminde de yaşanmaktaydı.

Trafo binası ve jeneratörlerden oluşan yapı alan kullanıcılarının rahatlıkla görebileceği bir alanda konumlanmıştır. Örneğin, annesinin elini bırakıp kaçan bir çocuğun ulaşabileceği bir konumdadır. Bu nedenle gelişme planında şöyle belirtilmiştir: “Güvenlik amacıyla etrafı tel ihata altına alınmak kaydıyla ve aynı fonksiyonları getirmek üzere korunacaktır.” (Bkz. Şekil 4.12.)

Alanda yapılan gözlemler sırasında, 2004 Mart ayı itibari ile, bu yapıların doğu cephesine geçici olarak bir tahta parçasının yerleştirildiğini görülmüştür. Ne alana girişi engellemekte, ne de kahverengi-beyaz çizgilerle boyalı trafo ve jeneratör binasının kötü

görünümünü kamufle etmektedir. Ayrıca tahta perde o denli şekilsizdir ki, kendisi başlı başına kötü bir görüntü oluşturmaktadır. İşlevi sadece depolama parselinin dışına taşılarak oluşturulmuş bir açık hava deposuna destek oluşturmaktır. Bu parselin aşılması ve açık havada depolama yapılması da gelişme planına göre ayrı bir uygunsuz durum ve kötü görüntü kaynağıdır. Tabi bu kötü görüntülerden çok asıl problem güvenlik sorunudur. Alanda yer yer açık kabloların, hatta ortalama boyda bir bireyin baş seviyesine gelen yükseklikte elektrik hatlarının geçmesi de bir diğer sorundur. Ayrıca, bazı noktalarda, zeminde, tehlike oluşturabilecek nitelikte açık kablolarda görülmüştür. (Bkz. Şekil 5.2)

Şekil 5.2. Alandan elektrik kablosu örnekleri

Alanımız bir orman içi dinlenme yeridir ve bünyesinde çocuklara yönelik oldukça fazla, açık ve kapalı alan rekreasyon aktivitelerini içermektedir. Alanda zararlı böceklerle mücadele için feromon tuzağı ağaçlar yer almaktadır. (Ağacın üzerindeki tabela aynen şöyledir: “Dikkat feromon tuzağıdır! Ormanlardaki zararlı böceklerle biyoteknik mücadele için kullanılmaktadır, zehirlidir.” İstanbul Orman İşletme Müdürlüğü) Yine yüzme aktivitesinin gerçekleştirildiği havuz ve etrafında da güneşlenme terasları yer almaktadır. Dolayısı ile, yaralanma, zehirlenme (Böcek sokması vb.), boğulma, güneş çarpması vb. vakalara rastlanılma yüzdesi, diğer alanlara oranla oldukça fazladır. Fakat işletme bünyesinde acil durumlar için, ne bir sağlık birimi, ne de doktor bulunmamaktadır.

Orman içinde bir alanda oluşabilecek en ufak bir kıvılcımın bile yangına dönüşme riskinin, diğer alanlara göre oldukça yüksek olduğunu, alanın rüzgar kabul eden ve ağaçlık bir alan olduğunu düşünürsek, alanda yangına karşı ciddi önlemler alınması gerekmektedir. Alanda binaların arkasında, oldukça yetersiz bir yangına karşı önlem

ekipmanı konuşlandırılmıştır. (Bkz. Şekil 5.3) İşletmenin hazırlamış olduğu vaziyet planında adı geçen yangın birimi alana getirilmemiş, gelişme planında yer alan yangın kulesi de yapılmamıştır.

Şekil 5.3. Parkorman'daki yangın söndürme malzemeleri örneği

Alan da çocuklara yönelik pek çok çocuk oyun alanı oluşturulmuştur. Fakat bunların çoğu, eğitici ve zeka geliştirici nitelikte alanlar değildir. İşletme açısından bakıldığında Party Kids, çocukların kışın da yararlanabilecekleri, yüksek maddi getirisi olan, oldukça mantıklı düzenlenmiş bir alan olabilir. Fakat alana tamamen elektronik ağırlıklı jetonlu makinelerin yerleştirilmiş olması, orman atmosferindeki bir alanın doğal yapısına aykırı düşmüştür. Alanda görüşülen pekçok ebeveyn ve alanı sık ziyaret eden civar sakinleri Party Kids'i çok beğendiklerini bildirirken, alanın atmosferine uygun bulmadıklarını söyleyenler de yok değildir. Parkorman'ın kullanımı, anket sonuçlarının da belirttiği üzere kış aylarında oldukça düşmektedir. Ve 2003 kış sezonu başında alan getirilen bu fonksiyon ciddi bir kitleyi alana çekmeyi başarmıştır da, fakat böylesi yoğun yerleşime karşın ender yeşil alanlara sahip İstanbul gibi bir kentle iç içe olan ormanlık bir alanda, çocukların zevk alabileceği, aynı zamanda onlara doğa sevgisinin aşılabilen alanların da oluşturulması gerekmektedir. Burada da potansiyel talep değil, mevcut talep göz önünde bulundurulmuştur. Yeni hazırlanacak gelişme planında bu durumun göz önüne alınması gerekmektedir.

Parkorman'da piknik amaçlı ayrılan kısım da, alana getirilen diğer aktivitelerle köretilmiş durumdadır. Maddi getirisi olan faaliyetlerin alana getirilmesi istenmektedir. (Örneğin North Garden, paintball, açık hava resim kursları gibi) Bu da planın ilk çıkışı noktasının, elde edilecek gelir olmasından kaynaklanmaktadır. Saptanmış olan gelir baz

alınarak işletme ile bir kira sözleşmesi yapılmıştır. Bu nedenle de işletme, maddi kaygılarla hareket etme durumunda kalmıştır. Sonuç olarak da piknik alanında; büfe, yağmur barınakları, çeşmeler, 2 adet WC ve belirtilen 3 adet çocuk oyun alanından 2'si konumlandırılmamış, hatta Nisan 2004 itibariyle, ağaçların üzerine, alanda piknik yapımını yasaklayan tabelalar asılmıştır. Bu tabelalar Orman Bölge Müdürlüğü'nün müdahalesi ile kaldırılmış ve işletme uyarılmıştır. Aynı şekilde bir yıldır resepsiyon binasında asılı duran ve alana yiyeceklerle girilmesini yasaklayan tabela da kaldırılmıştır. Piknik alanına ilişkin saptanan tüm bu eksiklerin de eksikliklerin verilecek olan ek süre zarfında işletme tarafından giderilmesi gerekmektedir.

Alana, gelişme planında belirtilen sera yerleştirilmemiştir. Oysaki bu sayede alan mevcut doğal ortamda tüm bitki ihtiyacını karşılayabilecek kapasitededir. Hatta gerekenin fazlası, ziyaretçilere satışa dahi sunulabilir. Böyle bir alanda seranın bulunmayışının büyük bir eksikliklerdir. Her yanı bitkilerle çevrili bir alanda, K-9 gibi köpeklere yönelik bir alan bile bulunurken, bir seranın bulunmaması büyük bir eksikliklerdir. Alanda bir önceki işletme, mini bir hayvanat bahçesi düzenlemişti ve belli başlı hayvanların tanıtımını yapıyordu. Bu orman içi bir alana oldukça uygun bir fonksiyondur. Fakat sabaha kadar süren yaz partilerinde alanın bir kilometre uzağındaki site sakinleri bile gürültüden şikayet ederken, yeni işletmenin hayvanat bahçesini niçin oluşturmadığını anlamak pek de güç olmasa gerek.

Orman içi dinlenme yeri statüsüne sahip Parkorman'da manzara seyir terasları da yer almamaktadır. Bu da ek süre dahilinde yerine getirilmesi gereken bir diğer maddedir.

Alanda mevcut WC, pisuar, duş kabini sayısı, yoğun kullanımın olduğu yaz aylarında yetersiz kalmaktadır. Gerek anket çalışmaları sırasında görüşmüş olduğumuz alan kullanıcıları, gerekse işletme aynı sorunun varlığından söz etmişlerdir.

Ormanın belirli kısımlarında cep telefonları çekmemektedir. Bu da giderilmesi gereken bir diğer sorundur.

Parkorman bünyesinde oluşturulan rekreasyonel faaliyetlere baktığımızda, hedeflenen kitlenin orta gelir düzeyinin üzerinde, hatta üst gelir düzeyine sahip kişiler olduğu

anlaşılmaktadır. Zaten anket sonuçları da bunu doğrulamaktadır. Kullanıcıların çoğu orta gelir düzeyinin üzerinde olmasına rağmen, alandaki faaliyetlerin pahalılığından şikayet eden bir kitle bulunmaktadır. Bu dikkate alınması gereken diğer bir husustur.

* Çevre Kirliliği ve Kaynağın Yapısal Özelliklerinin Bozulmasına İlişkin Sorunlar:

Alanda gelişme planınca belirlenmiş bir depolama parseli olmasına, ve bunun dışında kalan yerlerde açık hava depoları oluşturulması, plan amaçları gereğince yasak olmasına karşın, pek çok yerde açık hava depoları konumlandırılmıştır.

Örneğin Orman Evi'nin arka tarafına denk gelen, güneybatı cephesinin yakınındaki bir alanın açık hava deposu olarak kullanıldığını görülmektedir. Özellikle, açık hava deposunun alanda bu denli önemi bir fonksiyonun yakınına yerleştirilmesi çok yersizdir. Burası yürüyüş parkurunu (yani bisiklet parkurunu) kullananların rahatlıkla görebilecekleri bir konumdur. Kirpi Doom'un güneyinde de, gözle görülebilir uzaklıkta, aynı tarzda bir oluşum vardır. Yine North Shield'in dek şeklindeki terasının güney kısmının altında, Nisan 2004 itibariyle, depolama yapıldığı görülmektedir. Burası da alanda yeni oluşturulacak olan çocuk oyun alanının girişinin hemen yanına denk gelecektir. Tüm bu saydığımız mekanlardaki depolamalar hem çevre hem de görüntü kirliliği oluşturmaktadır. (Bkz. Şekil 5.5)

Depolananlar; kullanılmayan eski eşyalar, inşaat artıkları, boş bira fiçileri vb. gibi çöp niteliğindedir. Alanda diğer açık hava depoları da trafo binasının arka tarafı ve depolama parseline komşu cephesinde yapılmakta, fakat depolananlar, yaz aylarında kullanılan sandalye, şemsiye, şezlong vb. olduğu için, sadece kış aylarında oluşan alanlardır. Bu nedenle fazla bir kirlilik oluşturmamaktadırlar. (Bkz.Şekil5.4)

Şekil 5.4. Trafo binası arkası açık hava deposu

Şekil 5.5. Alandaki açık hava depolarına örnekler

Ayrıca alanda şiddetli bir yüzeysel erozyon mevcuttur. Özellikle de alanın girişini merkez alana bağlayan, ana yaya aksının her iki yanındaki meyilli arazilerde kendini göstermektedir. Tabi bunda yoğun kullanımla toprağın çıplaklaşmış olması ve şiddetli kar yağışının da etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle, 2004 kış aylarında, 7 adet ağacın devrildiğine, yapılan gözlemlerde bizzat tanık olunmuştur. Onca yılda bu boyutlara gelen ağaçların, iki ay gibi kısa bir sürede ve özellikle de ihmal sebebiyle kaybı gerçekten üzücüdür. Üstelik alanda daha pekçok ağaç aynı durumdadır. Zira devrilen ağaçlar dışında, devrilme sürecine girmiş pekçok ağaç mevcuttur. Bu ağaç devrilmeleri maddi hasarlara, yaralanmalara ve hatta can kayıplarına dahi sebebiyet verebilirdi. (Karlı bir havada, alanda gezinti yapmaya gelen alan kullanıcılarının üzerine düşebilirdi.) Örneğin, çocuk oyun alanı mevkiinde de devrilmiş ağaçlara rastlanmıştır. Ne mutlu ki tüm bunlar kazasız atlatılmıştır. Fakat kökleri artık yüzeyden rahatlıkla görünebilen diğer ağaçlar için acilen önlen alınması gerekmektedir. (Bkz. Şekil 5.6, 5.7)

Şekil 5.6. Alanda devrilen ağaçlara örnekler

Depolama parselinde de devrilme sürecinde bir ağaç mevcuttur. Kazı işlemi ile kot düşürülmesi sırasında, kök çevresi açılan bir ağacın etrafında; hem gerekli çapta alan bırakılmamış, yani kök alanına fazla girilmiş, hem de çevresi gerekli kuru taş duvarla stabilize edilmemiştir. Kökleri açıkta duran bu ağacın bu duruma ne kadar direnebileceği ortadadır. Ağacın yakın civarı da personel otoparkı olarak kullanılmaktadır. Bu alanı kullanan bireyler ve park edilen araçlar riskli durumdadırlar.

Şekil 5.7. Alanda yüzeysel erozyon belirtileri

Yine yol açma çalışmaları esnasında da bir çok ağacın kökü açıkta bırakılacak şekilde kazı işlemleri yapılmış ve kökler, gerektiği gibi istinat duvarıyla hava almayacak şekilde kapatılmamıştır. (Bkz. Şekil 4.44.)

İdare binası olarak geçen parselde yer alan T.C. Orman Bakanlığı'na ait binanın yanında, zeminde yer alan beton tabliyeler alandan uzaklaştırılmamıştır. Oysaki yine gelişme planının gereğince, bitkisel ortamı bozan ve kullanılmayan beton tabliyelerin alandan uzaklaştırılması gerekmektedir. Beton kalıntıları hem kötü görüntü

oluşturmakta hem de doğayı bozmaktadır. Aynı durum girişteki otopark alanı dahilinde kalan tabliyeler için de geçerlidir. Otopark alanı zemini molozlarla doludur.

Parkorman'da çeşitli reklam panolarının da yoğun bir şekilde yer aldığını görülmektedir. Örneğin Shubuo, Tetrapak, Mudo Bahçe, Bonus Card, Beck's en çok rastlananlardır. Özellikle Shubuo'nun oldukça büyük bir panoya sahip olduğunu, alanın her yanının Bonus bayraklarıyla bezeli olduğunu ve tüm bunların son derece doğaya aykırı bir görünüm oluşturduğunu vurgulamak yerinde olacaktır. (Bkz. Şekil 5.8)

Şekil 5.8. Alandan reklam panosu örnekleri

(Reklam panoları soldan itibaren sırasıyla şu alanlardan alıntıdır: Ana yaya aksı, pergola alanı, Pine Clup yanı)

Merkez alanın gerisinde konumlanmış olan çocuk oyun alanlarındaki (Party Kids açık alanı) sponsorların renkli afişleri ise, rengarenk çocuk oyun elemanları içinde uyumlu durmaktadırlar. Merkez alandan görüntü kirliliği oluşturmazken, şirin görüntüleriyle alanı canlandırmaktadırlar. (Bkz. Şekil 5.9)

Şekil 5.9. Alandan reklam panosu örnekleri

(Reklam panoları soldan itibaren sırasıyla şu alanlardan alıntıdır: Ana giriş, Party Kids açık oyun alanı, Kirpi Doom)

Parkorman'da yaz aylarında kullanıcı sayısı belirgin bir artış göstermektedir. Alanı kışın ziyaret eden ve geliş sıklığı yüzdesi fazla olan bireyler, yaz kullanıcılarına oranla

oldukça azdır. Alana gelen bireylerin büyük kısmı, kalabalık bir grupla gelmeyi ve alanda uzun süre kalmayı tercih etmektedir. Yoğunluk hafta sonlarında iyice artmaktadır. Kısacası yazın gelen kişi sayısının ve kalış süresinin artması, bu durumun haftanın belirli günlerinde yoğunlaşması, yine sosyal aktivitelerin (parti, konser vb.) gerçekleştirildiği belirli günlerde alanın yoğun kullanıma maruz kalması ve alanın gerçek taşıma kapasitesinin belirlenmemiş olmasından dolayı bazı standartların getirilmemesi, özellikle merkez alan olarak adlandırdığımız havuz ve çevresindeki alanın doğal özelliklerini yitirmesine sebep olmuştur.

Yine bu faaliyetler esnasında oluşan yüksek düzeydeki gürültü, merkez alandaki faunayı da etkilemiştir. Örneğin, alanda hiçbir yaban hayvanına rastlanılmamıştır, yine orman içi bir alanda olunduğunu hissettirecek yoğunlukta kuş sesleri duyulamamıştır. Bunları görebilmek, duyabilmek için merkez alandan epeyi uzaklaşmak gerekmektedir. Anlaşılan alanın asıl sahipleri, alanı çoktan insanoğluna bırakmışlardır. Ayrıca alanın girişindeki resepsiyon binasında, içerideki ses düzeyinin duyma bozukluğuna yol açabileceği şeklinde bir uyarı yazısı da mevcuttur. Yani içerdeki gürültü düzeyi öyle bir boyuttadır ki, gürültüye alışık insanoğlunu bile olumsuz etkileme riski mevcuttur.

Alanda, evcil hayvan sahipleri için hazırlanmış, üzerinde hayvanların dışkılarının temizlenmesi için eldiven ve poşetlerin yer aldığı, alanın çeşitli yerlerine dağılmış olarak 6 adet pano mevcuttur. Fakat panolara ne eldiven ne de poşet yerleştirilmediği için, alanda yer yer evcil hayvan pisliğine rastlanılabilmektedir.

Ayrıca anket çalışması sırasında görüştüğümüz pek çok kullanıcı da alanda çöp kutusu sayısının yetersizliğinden şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir.

5.1.2. Kullanıcı Yönetimine İlişkin Sorunlar

Parkorman'da, alanın taşıma kapasitesinin belirlenmemiş olmasından kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır. Bu nedenle mevcut yönetim politikaları, oluşturulan faaliyetlerle, zaman zaman alanın kapasitenin üzerindeki bir kitleyi alana çekmektedir. Bu da, daha önce de belirtildiği gibi, doğrudan kaynağın kullanımını etkilemektedir.

Alana getirilen faaliyetlerle alana kitlelerin çekilmesinden önce, doğal kaynağın korunmasıyla çelişmeyecek faaliyetlerin seçilmesi ve bunların gerçekleştirilmesine ağırlık verilmesi gerekmektedir. Belirtildiği gibi öncelikle bu konuyla ilgili bilimsel çalışmalar yapılmalıdır.

Mevcut yönetim, alanı çevre halkın da ihtiyaç duyduğu, açık-kapalı alanlar bütününden oluşan bir kültür merkezi haline getirmiştir. Bu yönüyle çok önemli ve gerekli bir ihtiyaca cevap vermektedir. Fakat bazı aktivitelerde, Parkorman adeta bir açık hava diskosu niteliğine bürünebilmektedir. Bu da doğal kaynağa özellikle de faunaya zarar vermektedir.

Alanda kullanıcı memnuniyetini, isteklerini saptamaya yönelik çalışmalar da yapılmamaktadır. Alan mevcut talepler doğrultusunda işletilmektedir. Alınan tek kriter aktivitelere katılımdır. Oysaki birinci sırada doğal kaynak korunmalıdır.

Rekreasyonel hizmetler bölümünde de belirtildiği üzere, koşu ve bisiklet parkurunda güvenlik problemi yaşanmaktadır. Anket sonuçları da bunu destekler niteliktedir. Görüştüğümüz pek çok birey sırf bu nedenle, özellikle de تنها mevsimlerde, parkuru kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Parkurda komşu alana açık tutulan kapılar piknik yapan vatandaşlarda da güvenlik problemi oluşturmaktadır.

Yönetim, plan amaçlarında da yer aldığı üzere, doğal kaynakla ve onu koruma ile ilgili kullanıcıları bilgilendirmekle yükümlüdür. Alanda bu tarz bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bunun sonucunda, doğal ortama uymayan rekreasyonel faaliyetler de ortaya çıkabilmektedir.

Devletten kiralanan bir alan olması, uyulması gereken mevcut bir gelişme planının bulunması ve bu planın bilimsel kriterler baz alınarak hazırlanmış olmaması da mevcut yönetime problem çıkartmaktadır.

5.2. PARKORMAN'A AİT AÇIK HAVA REKREASYONUNA İLİŞKİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Bu bölümde; yapılan araştırmalar, gözlemler ve elde edilen bulgulara dayanılarak ortaya konulmuş planlamaya ilişkin sorunlara, çözüm önerileri getirilmiştir.

5.2.1. Planlamaya İlişkin Çözüm Önerileri

Planlamaya yönelik çözüm önerileri de aynı başlıklar altında incelenecektir.

5.2.1.1. Bölgesel Planlamaya İlişkin Çözüm Önerileri

Öncelikle İstanbul kenti içindeki, rekreasyona yönelik açık alanların ve yeşil alanların yerleşiminin, en azından bundan sonra iyi yapılmasına özen gösterilmelidir. Uygun alanlara, uygun fonksiyonlar getirilmeli ve yapıldıktan da kendi hallerine bırakılmayıp, düzenli bakımlarının yapılması gerekmektedir.

Bu tarzda orman içi alanların, şehir genelinde yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu eksikliğin giderilip, Parkorman'a alternatif alanların oluşturulması gerekmektedir. Örneğin ilk etapta Anadolu yakasında da bu tarz bir alan oluşturulmalıdır. İlk örnek olan Parkorman'da karşılaşılan problemler giderilerek, bilimsel bir metotla oluşturulacak, taşıma kapasiteleri belli, talep özellikleri iyi etüt edilmiş alan planlamaları (gelişme planları) oluşturulmalı, plan dahilindeki fonksiyonlara da gerekli sınırlamalar getirilmelidir. Bu sınırları aşan aktiviteler için de, yine şehir planlamalarıyla, uygun açık alanlar ayrılmalıdır. Parkorman'a bu denli alanı aşan faaliyetlerin getirilmesinin bir sebebi de budur.

Yapılacak planlamalarda kent-orman yani kullanıcı-kaynak ilişkisinin detaylı bir şekilde incelenmesi, bunların baz alındığı geniş ölçekli planlamaların oluşturulması, planın uzun vadede geçerliliğini ve doğruluğunu sağlayacaktır. Bu hem kullanıcı memnuniyetini arttıracak hem de kaynağın doğru kullanımını sağlayacaktır. Yani mevcut talep özellikleriyle birlikte, potansiyel talep özellikleri de incelenmeli ve plana yansıtılmalıdır.

5.2.1.2. Kaynağın Planlanmasına İlişkin Çözüm Önerileri

* Kaynağın yönetimine ilişkin çözüm önerileri:

Parkorman'a ilişkin mevcut gelişme planının yenilenmesi gerekmektedir. Orman Bölge Müdürlüğü ve Parkorman işletmesi, ortak bir çalışma ile, yeni ve uzun vadeli bir plan oluşturmalıdır. Alanda ortaya çıkan aksaklıkları belirlemek ve bunları da dikkate alan bir planlama yapmak, gerek doğru arazi kullanımı, gerekse fonksiyonların ilişkisinin doğru sağlanması açısından son derece önemlidir. Bu aksaklıkları, alanda pratikte yaşayan işletmenin görüşlerinin alınması, bu nedenle çok önem kazanmaktadır. Orman Bölge Müdürlüğü'nce de alandaki fonksiyonlara, doğayı koruma amacıyla bazı standartlar getirilmelidir. Alanın gerek taşıma kapasitesi, gerekse aktivite analizleri bilimsel koşullarda yeniden oluşturulmalıdır. Bunlar yapılırken talep özellikleri de dikkate alınmalıdır. Alandaki yetersiz kalan tesisler ve bunların kapasitelerinin ne kadar arttırılabileceği de yapılacak çalışmalarda baz alınmalıdır (Örneğin otopark alanları gibi.). Tüm bu aşamalar dikkate alınmadığı için, mevcut gelişme planı alanda uzun vadeli bir varlık sürdürememiştir.

Gelişme planının oluşturulması sonrasında, plan amaçlarına uygun olarak peyzaj restorasyonları yapılmalı, gerekli alanlarda da peyzaj düzenlemelerine gidilmelidir. Bunların bakım işlemleri için oluşturulacak bir birim, rutin bakım ve düzenlemeleri gerçekleştirmelidir.

Alanda yüzeysel erozyona karşı mücadele başlatılmalıdır. Özellikle de girişten merkez alana kadar olan, otoparkı da kapsayan eğimli arazide muhakkak bir drenaj sistemi oluşturulmalıdır. Zemin drenaj çalışmalarına elverişlidir. Zaten tahrip edilecek bir bitki örtüsü de yer almamaktadır. Örneğin belirli aralıklarla açılacak yatay drenaj hatları (toprak altından boruyla da olabilir, yüzeyden hendek de açılabilir), ana yaya yolunun yanında büyük bir hendeğe toplanıp buradan yer altı sistemine devredilebilir. Yüzeysel erozyon nedeniyle ağaç kayıpları yaşanmaktadır. Otopark alanında yıkılan her ağaç, yeni bir araç alanı olarak görülmemelidir. (Bkz. Şekil. 5.7)

Alanda devrilen ağaçların dalları, gövdeleri, vb.nin, alan içindeki mekanlarda (Örneğin Orman Evi, North shield vb. gibi) yer alan şöminelerde kış aylarında yakacak olarak kullanılmak üzere depolanması da mümkündür. Ayrıca alanda yapılacak müdahalelere

rağmen devrilme ihtimali yüksek olan ağaçların derhal tespit edilmesi ve merkez alandan uzaklaştırılarak yakacak haline getirilip depolanması yerinde olacaktır. Depo alanlarıyla ilgili geniş bilgiye çevre kirliliği ve kaynağın yapısal özelliklerinin bozulmasına ilişkin çözüm önerileri kısmında yer verilecektir.

* Arazi kullanımına ilişkin çözüm önerileri:

Daha önce de belirtildiği gibi, planlamada bilimsel kriterler baz alınmalıdır. Alandaki yanlış arazi kullanımlarına bağlı problemler fark edilmiş durumdadır. Bunların hazırlanacak gelişme planına yansıtılması ve alanda yeni bir organizasyona gidilmesi bu problemi çözecektir. Alandaki tüm fonksiyonların yanlış organizasyonu söz konusu değildir. Bu nedenle yeniden düzenleme için harcanacak para ve zaman azami boyutlarda olmayacaktır. Merkez alandaki kullanımlar doğru yerleştirilmiştir. Merkez alan çevresinde alanlar arası organizasyon ve yanlış arazi kullanımı problemlerine rastlanmaktadır.

Alandaki rekreasyon alanlarının taşıma kapasiteleri ortaya konmalıdır. Alanda her bir fonksiyonun taşıma kapasitesi belirlenirken, öncelik en düşük taşıma kapasitesine sahip alan baz alınmalı ve diğer fonksiyonların kapasiteleri buna göre belirlenmelidir ki alanımızda belirleyici olması gereken otopark alanlarının kapasitesidir.

Taşıma kapasiteleri belirlenirken şunlar hesaba katılmalıdır:

- Kullanım sırasında kaynağın doğal özelliklerinde bozulmalara neden olmayacak maksimum insan sayısı. (Yani doğal taşıma kapasitesi)
- Kaliteli rekreasyonel deneyim gerçekleştirebilecek maksimum kişi sayısı.

İstanbul kentinde yeşil alanların, bireylerin doğa ile baş başa kalacakları alanların ne denli kısıtlı olduğu düşünülecek olursa, bu tür alanlarda düşük kapasiteli de olsa piknik hizmetleri verilmelidir. Hem arazi hem de ortam buna son derece elverişlidir. Zaten anket sonuçları da bunu göstermektedir. Piknik alanındaki standartlar, ayrılmış olan mevcut metrekareye göre hesaplanmış düşük yoğunluk standartlarıdır. (Bkz. Piknik Alanı) Bu konuda yapılacak en doğru şey geniş çaplı bir talep araştırmasının yapılması, gerekirse piknik için ayrılacak metrekarelerin düşürülmesi, dolayısı ile aktiviteyi tamamen ortadan kaldırmayarak, kişi kapasitesinin azaltılması olacaktır. Alanda yapılan

anket çalışmaları sonucunda bu aktiviteyi talep eden bir kitlenin varlığı saptanmıştır. Bu hususun, planlama aşamasında dikkate alınması gerekmektedir.

Şu anki piknik alanı parselinde kalan, North Garden isimli; açık havada davet, düğün, vb.ne imkan tanıyan alana, yeni oluşturulacak olan gelişme planında yer verilmelidir. Tamamen doğal orman altı ortamda oluşturulmuş ilginç atmosferiyle benzersiz bir alandır. Kullanıcılar tarafından da çok beğenildiği alanda yapmış olduğumuz görüşmelerde bildirilmiştir. Fakat alanın hemen yanında piknik alanı, karşısında da çocuk oyun alanlarının oluşu, birbiriyle bağdaşmayan fonksiyonların yanyana getirilmesi problemini doğurmuştur. Bu nedenle, alanlar ya belli bir rotasyonla kullanılmalı ya da fonksiyonlar arası tampon bölgeler oluşturulmalıdır.

Sorunlar kısmında vermiş olduğumuz bir diğer örnek de spor salonudur. Alan sergi salonu, hatta partiler esnasında diskotek olarak da kullanılmaktadır. Parkorman'da tamamen doğaya yönelik aktiviteler yer alıyor olsaydı, o zaman mevcut bazı kullanımlar yanlış gözükebilirdi. Fakat alanın ana konsepti doğa ile insanları bütünleştirmek değildir. Alanın büyük bir kısmının adeta kültür merkezi olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle, planda yer alan diğer fonksiyonlarla bu spor alınının uyuşmadığını görülmektedir. Bu fonksiyon, yeni yapılacak gelişme planı çerçevesinde, merkez alandan uzak bir noktaya yerleştirilmelidir. Bu, benzersiz bir aktivite olacaktır. Civar semtlerde oturan, alanı kullanabilecek, yüksek düzey gelirine sahip potansiyel bir kitle vardır. Oluşturulacak bu tarz bir alanın, bugün kullandıkları spor salonlarından daha cazip geleceği kesindir. Alanda konser, parti vb. gibi,yoğun gürültülü ve yoğun katılımlı aktivitelerin olmadığı günlerde hizmet verecek bir spor salonu, aynı konstrüksiyonla arka alanda oluşturulabilir. Doğal ortamda, kuş sesleri arasında, orman manzarasıyla spor yapmanın İstanbul için eşsiz bir aktivite olacağı, gerekli tanıtımların da sonucunda oldukça rağbet göreceği kesindir. Özellikle alanın güneybatısında bu amaca uygun bölümler mevcuttur. Böylece ana aksın hemen yanındaki, pekçok kişinin gelip geçtiği bir alanın sergi alanı olarak kullanılması, merkez alandan uzak, تنها ve doğal özelliklerini yitirmemiş bir alana da spor merkezinin konumlandırılması daha uygun olacaktır.

Voleybol sahası yerleşim olarak uygun yönde konumlandırılmamıştır. Alanın yönünün kuzey- güney doğrultusuna çevrilmesi, hem güneş alma süresini uzatacak, hem de güneşlenen bireylerin, top kaçmalarından rahatsız olmalarını nispeten engelleyecektir. Ama bu durum, diğer rekreasyon alanları için yapılan önerilerden sonra dikkate alınacak bir öneme haizdir. Yeni konumda, top kaçma olasılığının daha az olmasının sebebi, güneşlenme terasının, sahanın arkasında değil yanında kalacak olmasıdır. Sahanın yeri değiştirilmeden, güneşlenme terasına bakan cephede portatif bir file uygulamasına geçilmesi de ayrı bir alternatif olacaktır.

* Rekreasyonel kullanım şekilleri, tesis - hizmet olanaklarına ilişkin çözüm önerileri: Yeni hazırlanacak planda rekreasyonel kullanım tipleri belirlenmeden önce Parkorman'da yer verilecek olan konsept veya konseptler belirlenmeli (Doğa tanıtımı, kültür merkezi), ve fonksiyonlar buna göre oluşturulmalıdır.

Alanın taşıma kapasitesini aşacak yoğunlukta katılımın olduğu aktiviteler minimuma indirilmelidir. Kaynağa zarar vermeden sürdürülecek rekreatif faaliyetler ağırlık kazanmalıdır. Özellikle çocuklara yönelik faaliyetlerde doğa eğitimi ön planda olmalıdır. Parkorman ve çevresinde pekçok ormanlık alan vardır. Fakat bu nedenle doğa eğitimi verme görevi diğer alanlara bırakılmamalıdır. Bu alanların içinde, özel işletmede olan tek alan Parkorman'dır ve bu sorumluluğu üstlenebilecek potansiyele ve niteliklere de sahiptir. Tabi diğer orman içi alanlarda da bu tür faaliyetlerin olmamasının büyük bir eksiklik olduğunu belirtmek yerinde olacaktır.

Her şeyden önce, mevcut gelişme planının hazırlanma safhasında uygulanan yanlış sistemin, bilimsel araştırmalarla oluşturulacak yeni gelişme planıyla telafi edilmesi, hem kaynağın hem de dolayısıyla işletmenin menfaatine olacaktır.

Parkorman'da rekreasyonel faaliyetlerin gerçekleştirildiği alanların doğal taşıma kapasitelerinin hesaplanmasından sonra, tesis ve hizmet olanaklarına ait taşıma kapasiteleri de belirlenmelidir.

Daha önce de belirtildiği gibi alanda mevcut otopark kapasitesi, kullanıcı sayısını karşılamamaktadır. Alanda otopark olarak kullanılabilecek tüm alanlar da kullanıma

açılmış durumdadır. Dolayısı ile kapasite bellidir ve tüm düzenlemelerde bu değerler baz alınmalıdır. Bu yöntemle belirlenecek kapasiteler, planlamanın da çok daha sağlıklı olmasını sağlayacaktır. Ayrıca otoparkların sistematize edilmesi durumunda, alana daha fazla araç yerleştirilmesi de mümkün olabilecektir. Alanda yoğun katılımlı aktiviteler düzenlenmek istendiğine göre ve bunlara katılım da sağlanabildiğine göre, ilk olarak yapılması gereken, uygun kriterlerdeki tüm alanların sistematize edilmiş otoparklara çevrilmesidir. Zemininde çim taşı uygulaması gereken alanlar da mevcuttur. Özellikle girişteki en büyük otopark alanında bu ihtiyaç görülmektedir. Molozlu ve çıplak zemin, yarattığı kötü görüntü ve son derece konforsuz zemin yapısıyla bunu zorunlu kılmaktadır. Otopark alanı yetersizliği, düzensizliği ve zemini kullanıcıların alanda en fazla şikayet ettikleri unsurları oluşturmaktadır. Alana sert zeminin getirilmesi doğaya da aykırı olmayacaktır. Aksine, alan zaten orman özelliğini yitirmiş durumdadır ve çim alan sayesinde, eskisinden daha yeşil bir görünüme sahip olacaktır. Ayrıca otopark tabelasının, otoparkı sınırlayacak bariyerlerin, araç yerlerini belirleyecek unsurların doğal ağaç kütüklerinden oluşturması doğa ile uyumun yakalanmasına katkı sağlayacaktır. Piknik alanı içindeki otopark alanında ise yönlendirme levaları eklenip, araç yerleri belirlenerek, mevcut stabilize zemin korunarak kullanılmalıdır. Orman niteliğini kaybetmemiş bu alana sert zemin getirilmesi uygun olmayacaktır.

Alanda girişteki otoparkı merkez alana, daha doğrusu ana yaya aksına bağlayacak bir patikaya ihtiyaç vardır. Bu alana otopark mümkün olduğunca geniş bir taban oturumuyla yerleştirildikten sonra; çevresinde, alanda doğal yetişen türlerle oluşturulacak kamuflaj amaçlı bir bitkilendirmeye gidilmeli ve bu sayede merkez alandan bu toplu araç görünümünü engellenmelidir. Bu aşamalardan sonra, Party Kids'in arka tarafından otopark alanına geçişi sağlayacak patika yerleştirilmeli, zeminde de çim derzli yöresel taşlar kullanılmalıdır. Bu alanda yapılacak tüm bitkisel düzenlemeler kesinlikle doğal ortamı yansıtmalıdır.(Plan amaçlarının peyzaj restorasyonu bölümünde belirtildiği gibi.)

Gelişme planında koşu parkuru olarak geçen, alanın dış sınırlarından uzakta, merkeze yakın ve korunaklı kısımda konumlandırılmış olan koşu parkurunun, derhal hizmete sokulması gerekmektedir. Sınırdan geçen bisiklet parkurunda da komşu alana açık tutulan ve geçişlere izin verilen kapılar kapatılmalı, ya da oluşturulacak güvenlik

birimleriyle kontrollü geçişe izin verilmelidir. Tamamen kapatılması halinde de alanda güvenlik birimi ihtiyacı mevcut olacaktır. Anket sonuçlarından da anlaşılacağı üzere alan güvenliksiz bulunmaktadır. Görüşmüş olduğum pekçok kullanıcı tek başına alanı kullanmaktan korktuğunu, hatta kalabalık gruplar halinde olsalar bile korku duyduklarını ifade etmişlerdir.

Bisiklet parkuru boyunca, başlangıç ve bitiş noktaları ile aralarındaki her 100 metreyi gösteren levhalar ile kullanıcıların dinlenebilecekleri banklar yerleştirilmelidir. Alanda mevcut olan fizik geliştirmeye yönelik alan da rehabilite edilip genişletilerek kullanıma açılmalıdır. Eklenecek fizik kondisyon aletlerinin de mevcut olanlar gibi ahşap malzemeden seçilmesi gerekmektedir. Bisiklet parkuruna merkez alandan serbest olan araç girişi, acil durumlarda kaldırılabilir bariyerlerle kesilmelidir.

Trafo binası çevresindeki güvenlik ve kötü görüntü problemini çözmek için alanın çevresinin tel ihataya alınması ve bunun da bitkisel tasarımla kamufle edilmesi en uygun ve estetik uygulama olacaktır. Tel ihata üzerinde, yapıların arka tarafına denk gelecek batı yönünde, arıza, bakım vb. durumlarda girişi sağlamak üzere bir kapı yapılmalıdır. Bu şekilde güvenlik problemi ortadan kalkmış olacaktır. Daha sonra da tel ihatanın sarmaşıklar yardımıyla (örneğin Hedera helix; gölge ve ormanlık alanlar için uygun, sarıncı bir tür olacaktır.) doğal bir görüntüye kavuşturulması gerekmektedir. Bu sayede trafo ve jeneratörlerden oluşan yapının doğaya aykırı kötü görüntüsü de kamufle edilebilecektir. Mevcut tahta ihata da kaldırılmalıdır. Bu kamuflej uygulaması, doğal türlerle yapılacak bir bitkilendirme ile, trafo ve jeneratör yapılarının bitişiğindeki depolama parselinin, yola bakan kısmında da devam ettirilebilir. (Örneğin, *Laurocerassus officinallis*, *Laurus nobilis*, *Crataegus monogyna* ve aralara renk katmak amacıyla, alanda yapay düzenlemelerde de çok sık kullanılan *Aucuba japonica*lar uygun olabilir.)

Alanda acil durumlar için bir sağlık birimi oluşturulmalıdır. Bu birime özel bir bina oluşturulmasa bile mevcut birimlerden birinin kapsamında -örneğin Dialogue binası ya da idare parseli bu fonksiyona uygun görünmektedir- sağlık birimi oluşturulmalıdır. Özellikle yoğun kullanımın olduğu sezonlarda, ki bu da anket sonuçlarına göre yaz ayları ve baharların yazıya yakın aylarıdır, alanda muhakkak doktor bulundurulmalıdır.

Yangınla mücadele konusunda, Orman Bölge Müdürlüğü sorumluluğun işletmeden çok kendilerine ait olduğunu, gerekli tüm önlemlerin alındığını ve gerekli gözlemlerin yapıldığını belirtmektedir. Tabi işletme her binada yangın ekipmanı bulundurmakla yükümlüdür. Alanda yine de önlemler arttırılmalı, acil durumlarda kullanılmak üzere yer yer musluk vanaları bırakılmalıdır. Ve yine acil müdahaleler için yollara konacak bariyerlerin, seyyar -kaldırılabilir- olması gerekmektedir. Yangınların yoğunluk gösterdiği yaz aylarında, yoğun kullanıma ulaşan bir alanda işi şansa bırakmamak gerekmektedir. Alınacak her türlü fazladan önlem yerinde olacaktır. Yangın kulesi yapımı bugünün şartlarında gereksizdir. Çünkü komşu alandaki Orman Bölge Müdürlüğü sınırları içerisindeki kule Parkorman için de yeterlidir. Bu garantiyi müdürlük vermektedir.

Ayrıca alanda çocuklara doğal hayatı tanıtmak amaçlı bir bölüm oluşturulmalıdır. Örneğin, buraya yerleştirilen devrilmiş ağaçlar üzerlerinde oluşmaya başlayan ekolojik farklılıkların, çocuklara oyunla karışık bir doğa eğitimi şeklinde gösterilmesi hem alanın özelliklerine, hem de çocukların gelişimine son derece katkı sağlayacak yerinde bir aktivite olacaktır.

Ülkemizdeki ormanlarda doğaya yönelik eğitim çalışmalarının yapıldığına rastlamak pek mümkün olmamaktadır. Oysaki pek çok yabancı ülkede, çocuklar bu konularda çok daha fazla eğitim almaktadırlar. Çocukları hayvanları, bitkileri tanıyarak, severek doğa ile iç içe büyümeleri sağlanmaktadır. Çocukluktan itibaren bu bilinçle yetişmiş bireylere sahip bir toplum da, çevresine ve doğaya çok daha saygılı davranmaktadır. İşte İstanbul gibi bir metropolde bulunan, neredeyse şehir merkezi sayılabilecek bir konuma sahip, orman niteliğindeki böylesi bir alanın, bu tür amaçlara hizmet eden fonksiyonlarının olması beklenmektedir. Doğanın korunabilmesi için bir iki kişinin düşünceli davranışları değil, kolektif bir toplumsal bilinç gerekmektedir. Bu bilincin oluşturulmasında da en büyük görev sırasıyla; ailelere, okullara ve Parkorman tarzındaki işletmelere düşmektedir.

Alanda, üniversitelerin öğretim görevlilerinin katılımlarıyla, çocuklara bitkiler ve hayvanlar hakkında doğa derslerinin verildiği aktiviteler düzenlenebilir. Alanda sadece izcilik ve açık hava resim derslerinin verildiğini bilinmektedir. Bunlar da hoş

aktivitelerdir ama alanın potansiyeli bunların çok daha üstündedir. Örneğin, oluşturulacak bir sera sayesinde, çocuklara botanik eğitimi verilebilir. Hatta konuya ilgi duyan büyüklere bile dersler düzenlenebilir. Burada üretilecek bitkiler tahrip edilmiş alanların onarımında kullanılabilir. Üretilen, ihtiyaç fazlası bitkilerin ziyaretçilere satıldığı mini bir işletme dahi oluşturulabilir. Peyzaj onarımı çalışmalarında, eğitim alan çocuklara da bitki dikimi yaptırılabilir. Bu doğa severler tarafından da oldukça beğeni toplayacak, bir uygulama olacaktır. Bireyleri alana, sadece gerçekleştirilen sosyal aktivitelerden dolayı değil, doğa sevgisiyle de çekmek amaç edinilmelidir.

Yeni belirlenecek olan, piknik alanına ayrılacak metrekare ve taşıma kapasiteleri doğrultusunda gerekecek olan; çeşme, çocuk oyun alanı, yağmur barınağı, büfe, hatta piknik alanını diğer orman içi piknik yerlerinden farklı kılacak değişik fonksiyonlar da alana getirilmelidir. Yapılan anketler sonucu ortaya çıkan tabloya göre, alanı büyük bir oranla yüksek gelir düzeyine sahip bireyler kullanmaktadır. Bu nedenle alanda gerçekleştirilecek olan piknik aktivitesi, klasik orman içi piknik aktivitesinden farklı bir düşünceyle oluşturulabilir. Verilecek farklı hizmetler karşılığında para da talep edilebilir. Örneğin içeceklerin, yiyeceklerin, mangalın, işletmenin oluşturacağı birimlerden para karşılığı temin edilmesi sağlanabilir. Alanda çocuklara yönelik oyuncak vb.nin satıldığı mini bir satış alanı da oluşturulabilir.

Alana, yeniden yapılandırılacak bir yönetim politikasıyla, doğaya yönelik fonksiyonların getirilmesi gerekmektedir. Bu sayede alanın potansiyeli daha iyi kullanılmış olacaktır. Burada sözü edilen, alanın kültür merkezi olarak kullanılmasının sona erdirilmesi değil; bu aktivitelere, doğa faktörünün yoğunluk kazanacağı yeni fonksiyonların eklenmesidir. Örneğin ilk etapta belli başlı hayvan türlerinin tanıtılacağı, ki bunlar sadece evcil hayvanlar bile olabilir, mini bir hayvanat bahçesi oluşturulabilir. Alanda pek çok aktivite sponsorlar yardımıyla çözümlenmiştir. Hayvanat bahçesi oluşumunda da, hayvan ürünleriyle ilgili firmalardan alınacak sponsorluklardan yararlanılabilir.

Alanda manzara seyir terası olarak kullanılmaya uygun bölümler mevcuttur. Bunlarında derhal konumlandırılması gerekmektedir. Yer seçiminde, öncelikle yeni açılacak patikaların civarları tercih edilebilir.

Alandaki WC duş, vb. için gerekli önerileri verebilmek için, standartlara ilişkin bazı ön bilgiler sunulması gerekmektedir.

Toplu kullanım alanlarında oluşturulması gerekli bu tesisler için baz alınan standartlar:

- Sıhhi tesisler (rahat yürüyüş mesafesinde 180 – 200 m)
 - WC, her 50 kişiye 0,75 Erkek WC, 1 pisuar, 1 kadın,
 - Lavabo, her 50 kişiye bir lavabo
 - Her yüz kişiye 1 duş, (haftanın belirli günlerinde, sıcak su. Parkorman için özellikle hafta sonları) [2]
 - Her 50 kişiye bir adet soyunma kabini [21].
- Tüm bu standartlar ışığında ve havuzun maksimum kişi kapasitesinin 1000 kişi/gün olduğunu da göz önüne alınırsa, havuz alanı için gerekli tesis sayısı şöyle özetlenebilir:
 - WC: Erkekler için 15 WC, 20 pisuar, bayanlar için ise 20 adet WC'ye gereksinim vardır. Alanda 3 adet bayan WC, 2 adet erkek WC ve 2 adet de pisuar bulunmaktadır.
 - LAVABO: 20 adet lavabo olması gerekir. Alanda birbirine bitişik, yalak düzeninde WC'nin içine yerleştirilmiş bir lavabo bulunmuştur. Aynı anda üç kişinin rahatlıkla kullanabileceği durumdadır.
 - DUŞ: 10 adet duş olması gerekir. Alanda 10 adet duş mevcuttur. Dolayısı ile ihtiyacı karşılamaktadır.
 - SOYUNMA KABİNİ: 20 adet de soyunma kabinine ihtiyaç vardır. Alanda mevcut kabin sayısı 10'dur ihtiyacı karşılamamaktadır.

Bu durumda alana 18 adet pisuar, 13 adet bay, 17 adet bayan tuvaleti, 10 adet de soyunma kabini gerekmektedir. Oluşturulacak ilave tesislerin aynı konumlandırma ile (WC ve duş kabinleri sırt sırta, soyunma kabinleri ve duş kabinleri ise karşılıklı olarak, aynı malzeme ve renkler kullanılarak) havuz çevresinden daha geri bir plana taşınarak yerleştirilmesi en doğru çözüm olacaktır. Kişiler gerekli yönlendirme tabelaları ile bu alanlara yönlendirilmelidir.

Alanda, bazı kesimlerde de cep telefonuyla iletişim sorunu vardır. Seyyar ya da sabit bir baz istasyonu yerleştirilmesi ile bu sorun giderilebilir.

Bilimsel verilerden yararlanarak oluşturulacak yeni standartlar ve planlamalar sonucunda oluşacak yeni yönetim politikası, verilen hizmetler karşılığı talep edilen ücretleri de dengeleyecektir.

* Çevre Kirliliği ve Kaynağın Yapısal Özelliklerinin Bozulmasına İlişkin Çözüm Önerileri:

Kaynağın yapısal özelliğinin korunması, belirtmiş olduğumuz gibi, alanın gerçek standartlarının saptanması ve alana getirilen faaliyetlerde sınırlamalara gidilmesiyle mümkün olacaktır. Diğer bir değişle yönetim politikalarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Alan yaz aylarına doğru havuzun kullanım mevsiminin başlaması ve sosyal faaliyetlerin artmasıyla çok yoğun kullanıma maruz kalmaktadır. En önemlisi, anketlerin de belirlemiş olduğu bu en yoğun kullanım aylarında, belirlenecek kapasitelere uyulmasıdır. Havuz ve çevresi alan, yapısal kaynak özelliklerini önemli ölçüde yitirmiş durumdadır. O nedenle özellikle alanın piknik alanı olarak ayrılmış kısmına ve batıdaki bakir kısımlarına getirilecek fonksiyonlarda, kaynağın yapısal özelliklerinin korunmasına şiddetle önem verilmelidir. Örneğin orman içi açık bir alanda dahi duyma bozukluğu yapabilecek kadar yüksek ses düzeylerine izin verilmemelidir. Bu durum sadece merkez alan kullanıcılarını değil, civar bakir alanları da tehdit edecek ve zaten uzaklaşmış olan faunayı alandan daha da uzaklaştıracaktır. Faaliyetlere sınırlamalar getirilmesinin gerekliliği bu nedenlerden doğmaktadır.

Alandaki açık hava depoları gözden uzak noktalara çekilmeli, ve doğal türlerle yapılacak bitkilendirmelerle kamufle edilmelidir. Örneğin Orman Evi ve Kirpi Doom'un güneyindeki açık hava depolarının mümkünse tamamen alandan uzaklaştırılması gerekmektedir. Muhakkak depolanması gereken malzemelerin de, alanın batısındaki, ağaçlık kısma çekilmesi öngörülebilir. Burada açılacak olan koşu parkuruna bakan cephesi, görüntü kirliliği oluşturmamak adına bitkilerle kamufle edilmelidir. Yine de en doğru çözüm büyük kısmı çöp niteliğinde olan bu alanların

tamamen alandan uzaklaştırılması ya da bu amaçla ayrılmış olan depolama parseline sığacak miktarlara düşürülmesidir.

North Shield'in altındaki açık hava deposunun da alandan uzaklaştırılması gerekmektedir. Alanın güney batsından geçen yol tarafında, mümkün olduğunca aksi yöne çekilerek bir mini depo alanı bırakılabilir. Yola bakan kısımları bitkilendirilmelidir. Buradaki depo maddeleri de inşaat malzemelerinden oluşmaktadır. Alan geçici bir süreliğine depo gibi kullanılıyor olsa da, zaman zaman bu tarz kullanımlara ihtiyaç duyulacağı düşünülerek, bitkisel tasarımlarla oluşturulacak mini bir depo alanı bırakılması en mantıklı seçim olacaktır. Kamuflej uygun bir çit bitkisi ile, ya da tamamen alandaki doğal türlerin alana getirilmesiyle yapılabilir. *Hydrangea macrophylla*, *Aucuba japonica* Thunb., *Fatsia japonica* (Thunb.) Decne et Planch. bu alan için uygun türlerdir. Çitin önünde de karanlık ve kuytu görüntüyü yumuşatacak bitkisel düzenlemelere gidilmelidir. Örneğin alana gölge sever, açık renk yaprak ve çiçek oluşumuna sahip yer örtücülerden biri seçilebilir.

Parkorman'da Orman Bölge Müdürlüğü'nce depolama parseli olarak ayrılan alan da tam kapasiteli kullanılmalı ve özellikle kış aylarında kullanılmayan masa, sandalye, vb. burada depolanmalıdır. Bu şekilde trafo binası arkasındaki oluşum da ortadan kalkacaktır. Bu parselinde yola bakan, diğer bir deyişle kullanıcıların görüş alanına giren kısımlarında bitkilendirmeler yapılmalıdır. Görüldüğü üzere açık hava depoları, alanın batı kısmında ormanlık alanda seçilecek gözden uzak bir alan ve depolama parseli olmak üzere, başlıca iki kısımda toplanıp kamufle edilebilecektir.

Alanda yüzeysel erozyona karşı mücadele başlatılmalıdır. Bu konuyla ilgili önerilere kaynağın planlanmasına ilişkin çözüm önerileri kısmında yer verilmiştir. Yönetim politikalarının kaynağın yapısal özelliklerini korur nitelikte düzenlenmesi gerekmektedir. Yüzeysel erozyon önlenmezse alanın girişinden merkez alana kadar olan kısımda zaten seyrelmiş olan kapalılık, devam eden ağaç kayıpları nedeniyle zaman içinde kaybolacaktır.

Alanda yol açımı vb. için yapılan kazı-dolgu işlemleri sonucu kökleri açık kalan ağaçlar etrafında, gerekli kuru taş duvarlar örülmelidir. Köklerin hava alması ve kurumaları engellenmiş olacaktır. (Bkz Şekil 4.44.)

Otopark zeminin de ve T.C. Orman Bakanlığı'na ait binanın güneyindeki beton tabliyeler alandan uzaklaştırılmalı, doğal peyzaja verilen zarar telafi edilmelidir. Çıkan molozlar, otopark alanına çim taşı döşenmesi aşamasında, çukur kısımların düzleştirilmesinde dolgu malzemesi olarak değerlendirilebilir.

Alandaki reklam panolarının kullanımına sınırlamalar getirilmelidir. Oluşan görüntü kirliliği engellenmelidir. Bu afiş ve panolar doğayla çok aykırı bir manzara çizmektedirler. Özellikle bu panoların alanda kalış sürelerine, ebat ve miktarlarına standartlar getirilmelidir. Firmalardan, alana özel, doğayla uyumlu reklam panoları oluşturmalarının istenmesi de konuya ayrı bir çözüm alternatifidir.

Parkorman'da özellikle de merkez alanda, evcil hayvan sahiplerine özel yerleştirilmiş olan; poşet eldiven vb., hayvanların pisliklerini temizlemek amaçlı oluşturulmuş panolara, gerekli malzemeler yerleştirilmelidir.

Alanda çöp kutusu yetersizliği giderilmeli, gerekli yerlere çöp kutuları yerleştirilmelidir. Özellikle piknik alanında hiç çöp kutusu yer almamaktadır. Öncelik, havuz civarı ve piknik alanında olmalıdır.

Alanda, açıktaki kalmış elektrik kablolarının düzenlenmesi ve drenaj sistemi oluşturulması dışında alt yapı problemi de yer almamaktadır. Aydınlatma vb. için çekilen hatlarda beyaz kablo kullanılmaması, bitkisel ortamda kamufle olacak kahverengi tonuna yer verilmesi ve kabloların mümkün olduğunca saklanarak yerleştirilmeleri gerekmektedir. Buat kutuları, açıktaki fişler, vb. de, tehlike yaratmayacak şekilde kamufle edilmelidir.

5.2.2. Kullanıcı Yönetimine İlişkin Çözüm Önerileri

Alanda daha önce de belirtildiği gibi, kaynağa ilişkin sorunların kökeninde alanın taşıma kapasitesinin bilimsel hesaplamalarla saptanmamış olması gelmektedir. Zaman

zaman alanın kapasitesinin üstünde kullanıcı alanı ziyaret etmektedir. İşte tüm bunlar yeni bir yönetim politikası geliştirilmesi gerekliliğini doğurmaktadır. Yani alanın planlaması gözden geçirilmeli, aksak noktalar düzeltilmeli ve yeni yönetim politikası doğrultusunda, yeni yönetim amaçları şekillendirilmelidir. Hazırlanacak gelişme planında Orman Bölge Müdürlüğü ve işletme birlikte çalışmalıdır. Tüm bunları yapabilmek için de alanda kullanıcı özelliklerini saptayacak çalışmalar yapılmalı, bunlardan elde edilecek sonuç, doğal kaynağı mutlak koruma ilkesiyle harmanlanmalı daha sonra da planlama aşamasına geçilmelidir.

Alan kültür merkezi olarak kullanılma özelliğini yeni yönetim politikaları doğrultusunda da sürdürmelidir. Alanın bu konuda, yakın çevresinde alternatifi yoktur. Önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir. Fakat alana getirilen bazı aktivitelerde sınırlamalar olmalıdır. (Örneğin ses düzeyi, kişi kapasitesi vb. gibi)

Alana gelen kullanıcıların, bireysel özellikleri, kullanım ilişkileri, rahatsız oldukları faktörler, kullanımları üzerinde etkili olan faktörler, belirli periyotlarla araştırılmalı ve mevcut kullanıcı profili belirlenmelidir. Ayrıca sadece alan kullanıcıları değil, Parkorman'ın etki alanı içersinde bulunan yakın çevredeki kullanıcı potansiyelinin özellikleri de araştırılmalıdır. Tüm bu analizler, yapılan planlamalara ve kullanıcı yönetimine yansıtılmalıdır. Talep edilen ve uygun olan kullanım tipleri belirli bir dengeyle alana yerleştirilmelidir. Tüm bunlar için gerekli ve yeterli tesis ve hizmet olanakları da alana getirilmelidir. Bireylerin alanda rahatsız oldukları faktörler, mümkün olduğunca giderilmelidir. Örneğin rekreasyonel hizmetler bölümünde de belirtildiği üzere, koşu ve bisiklet parkurunda da güvenlik problemi yaşanmaktadır. Bu nedenle parkura açık sınır kapıları kapatılmalı, buraya güvenlik birimleri yerleştirilip geçişler kontrollü sağlanmalıdır. Bu şekilde piknik alanı da daha güvenli olacaktır.

Alanda gerçekleştirilen kullanımlar sonucu kaynak özelliklerinde bozulma meydana gelmesi durumunda alana alternatif kullanım tipleri getirilmelidir. Bu alternatif kullanımlar hakkında kullanıcıların fikirleri de alınmalı ve katılımları ve memnuniyetleri göz önünde bulundurularak planlamaya yansıtılmalıdır.

Alanı ziyaret eden bireylere muhakkak doğal çevre ve onun korunması ile ilgili bilgilendirme yapılmalıdır. Bu konuda broşürler hazırlanmalıdır. Özellikle alanın kaynak potansiyelinden yararlanılarak, öğrencilerin doğayı yakından tanımalarına fırsat verecek turlar düzenlenmeli ve bu konuda eğitimler verilmelidir. Çocuklara mevcut fauna ve flora tanıtılmalı, doğayı sevmeye ve onu koruma bilinci aşılanmalıdır.

5.2.3. Parkorman'ın Peyzaj Tasarımı Açısından İrdelenmesi

Öncelikle alana getirilmiş olan yapay bitkisel düzenlemeleri ele almak gerekirse, Parkorman'da, yapay bitkisel düzenlemelere özellikle merkez alanda yer verilmiştir.

Alanda bitkisel uygulamaların doğru yapıldığı kısımlardan birkaç örnek vermek gerekirse; pergola alanı çevresindeki saksılara, uygun türlerin yerleştirilmiş olduğunu ve mevcut sınırın yeşil doku ile çözümlenmesinin tasarım açısından da çok uyumlu ve yerinde olduğunu söylenebilir. Gölge bir alana, gölgede yetişen bitkiler seçilmiş (Cornus mas L. ve Aucuba japonica, Hydrangea macrophylla), alanı sınırlama ve oturma alanlarının sırtına yastık işlevi bitkilerle sağlanmıştır. Yine Pine Club'ün ön cephesindeki, doğuda kalan ufak bahçede, Lagerstroemia indica L. soliter olarak kullanılmış, altına ise Pittosporum tobira var. "Nana" ile yuvarlak bir yastık yapılmış ve bu ufak yeşil alanın havuza bakan kısmı şimşirlerle (Buxus microphylla Sieb. Et Zucc. "compacta") çevrelenmiştir. Dialogue'a inen yolun kenarında kalan yeşil alanda Juniperus sabina var. "Nana"lar kullanılarak çok hoş bir düzenleme yapılmış, kot farkı adeta doldurulmuş ve duvar görünümü yumuşatılmıştır. (Bkz. Şekil 5.10)

Şekil 5.10. Pine Club yan cephe ve North Shield dek altı bitkilendirmesi

Şekil 5.11.Bar altı Laurus nobilis uygulaması

Havuz çevresindeki Cupressocyparis leylandii ile oluşturulmuş canlı çit ve altındaki yer yer Pittosporum tobira var “Nana” uygulaması, doğru işlev ve tür seçimine bir diğer örnektir. Açık barın, dj kabininin altındaki Laurus nobilis ile oluşturulmuş düzenleme de daha önce de belirttiğimiz gibi çok estetik bir düzenlemedir. (Bkz. Şekil 5.11) Tuvaletlerin önündeki kaya bahçesi de, gerek tür seçimi gerekse tasarımıyla oldukça başarılıdır. North Shield’in dek altı da, kuzey cephesinde doğru bitkilendirilmiş, gölgede kalan teras altlarında bu alan için çok uygun olan Aucuba japonica’lar kullanılmış, çevresindeki düzenlemelerde de Juniperus sabina var.“Nana”lara da sıkça yer verilmiştir. Bitkiler alana çok estetik bir biçimde yerleştirilmiştir.

Yapay düzenlemenin getirildiği alanlar da başarının yakalanamadığı alanlar da mevcuttur. Bunlar; fonksiyona uymayan, yanlış türlerin seçildiği bitkilendirmelerdir. Çoğu yerde de bitkilerin sağlık durumuyla kendini ele vermektedir. Örneğin Aucuba japonica’ların güneşe yerleştirilme sonucu kurumaları ya da Nerium oleander’lerin, sert kış şartlarına dayanamayıp kurumaları gibi (Duş kabini kenarındakiler). Yine Party Kids’in girişinde ve batısında tasarım yönünden oldukça başarısız çalışmalar mevcuttur. Daha önce de belirtildiği gibi dekin altının kötü görüntüsü bitkilendirmeyeyle kapatılmalıdır. Cotoneaster microphyllus Wall. ve Cupressocyparis leylandii’ler ile yapılan seyrek bitkilendirme yetersiz kalmaktadır. (Bkz. Şekil 5.12) Dek altı beton yapı yeşile boyanmalı, bitkilendirme özellikle amorf ve asimetrik oluşumlarla (şu anki gibi muntazam bir çit şeklinde değil), gerçekleştirilmelidir. Ayrıca North Shield’in dek altının bir kısmı, belli bir süredir depo olarak kullanılmaktadır. Peyzaj tasarımı açısından bakıldığında, bu da kamufle edilmesi gereken bir kötü görüntüdür.

Şekil 5.12. Party Kids dek altı ve Pine Club açık hava deposu

Pine Club girişinin doğusundaki koku bahçesi, aynı türler kullanılarak yeni bir tasarımla elden geçirilmelidir. Girişteki çitte de bitki türü değişimi gereklidir. Sağlıksız durumdaki *Ligustrum japonicum* Thunb.'lar, çitin koku bahçesine yakın kısmında kullanılan, alana iyi adapte olmuş *Laurus nobilis*'lerle değiştirilmelidir. Bu kısa bağlantı yolu kenarında tek tür kullanımı tercih edilmelidir. Terasın doğu kısmında, koku bahçesinin de yanına denk düşen, üst kodu terasın zeminiyle bir olan, boş su bidonlarının saklandığı bir açık hava deposu mevcuttur. Deponun üzeri demir kafesle kaplanmış, terasla bu kafesin arasına da, *Rosmarinus officinalis* (biberiye) ve *Eunymus japonica microphylla aurea* Hiller (taflan)'dan oluşan yaya geçişini engelleyen ama kötü görüntü kapatamamış bir çit yerleştirilmiştir. Bitkilendirme takviyesi ile, kötü görüntünün tamamen kamufle edilmesi yerinde olacaktır. Deponun üzerindeki demir parmaklıklar ve aşağıya inişi sağlayan döner merdiven beyaz renkli demirdendir. Paslanmış durumdaki bu demir yapıların, yeşil ya da kahverengine boyanması, terastaki zemin renklerine tezat oluşturmayarak daha az dikkat çekecektir. Demir parmaklıkların belirli bir yüzey alanının, *Hedera helix aureovariegata* West (Sarı alacalı adi orman sarmaşığı) yardımıyla, estetik bir biçimde kamufle edilmesi yerinde olacaktır. (Bkz. Şekil 5.12)

Parkorman'daki kreş binası etrafında da mevcut doğal bitki materyalinin dışında, pek de fazla yapay düzenlemeye gidilmemiş, sadece ahşap terasın etrafı, kot farkını kapamak amacıyla *Aucuba japonica*'larla çevrilmiştir. Kreş binasının ve çevresindeki yapay kot farkları, gölge alana uyumlu *Aucuba japonica* ve *Pittosporum tobira* var. "Nana"larla yumuşatılmıştır. Hem ışık istekleri, hem de fonksiyonları açısından doğru seçilmiş türlerdir. Fakat seyrek kullanılmışlar ve alana dikim aşamasındaki yerleşimleri estetik ve doğal olmamıştır. Kısacası ilaveler yapılması ve tasarımlarının yeniden yapılması

gerekmektedir. Alanın bu kısmı yüksek ağaçlar altında kalmış, oldukça az güneş alan bir bölüm olduğu için, zemin çıplak orman toprağı durumundadır. Buraya da açık renkte çiçek ve yaprak oluşumuna sahip, basılmaya dayanıklı, çocuk oyun alanında bulunabilecek bir yer örtücü getirilmelidir. Bu hem alana aydınlık katacak, hem çocukların düşüp yaralanmalarını bir ölçüde engelleyecektir. Diğer bir değişle zemini yumuşatacak ve görüntüyü aydınlatacaktır. Bu tür detaylara çocuk oyun alanlarında pek önem verilmemiştir. Kaydırak önü kum havuzu da genişletilmelidir.

Resepsiyon binası karşısındaki göbekte de uygun bitkilendirme yapılmamıştır. *Aucuba japonica*'lar güneşli bir alanda kullanılmış ve adapte olamamışlardır. *Aucuba japonica*'lara yastık olarak kullanılmış olan *Pittosporum tobira* var. "Nana"lar ise alanda estetik bir yayılım sağlayamamıştır. Bunların etrafındaki çim alan ise çıplaklaşmıştır. Bu alanın resepsiyon binasını vurgular bir şekilde, doğru türler kullanılarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Vespa binasında, terasın ana yaya yoluna olan cephesi bitkilerle yoldan ayrılmıştır. Binaya özgü yolun her iki tarafında da, bitkilerle canlı çit oluşturulmuştur. Buradaki *Aucuba japonica*'lar da sağlıklı durumdadırlar. Alan oldukça fazla tür çeşidi kullanılmış, ama bunun gerektirdiği amorf yapı sağlanamamıştır, yenilenmelidir.

Merkez alanda fazlasıyla yapısal tasarım yer almaktadır. Ayrıca düzleştirilmiş çim alanlar da mevcuttur. Alan tam anlamıyla doğallığını korumuş bir orman içi dinlenme alanı değildir. Burada yapay bitkisel düzenlemelere de yer verilmiştir. Dolayısıyla gereken yerlere yeni düzenlemeler getirilmesinin hiçbir aykırılığı olmayacaktır. Alanda kamuflaje ihtiyacı olan kötü görüntü oluşturan alanlar, vurgulanması gereken noktalar mevcuttur. (North Shild; dekin altındaki depo alanı, Pine Club; terasdan görünen, demir parmaklık altındaki depo alanı, batıda ağaçlık alanda oluşturulacak depo alanı, trafo binası; çevresinde oluşturulacak olan tel ihata vb. kamufraj amaçlı / Party Kids Kirpi Doom girişi, Parkorman girişindeki meydan vb. vurgulama amaçlı)Yapılacak düzenlemelerde alanda yetişen doğal türler ve daha önce alanda yapılmış olan bitkisel düzenlemelerde kullanılan yapay türler tercih edilmelidir. Özellikle depolama alanları çevresinde yapılacak düzenlemelerde muntazam canlı çit oluşumları değil, doğal türlerle yapılacak amorf yapıda oluşumlar tercih edilmelidir.

Alandaki yapısal tasarım uygulamalarına değinilecek olunursa, mimari yapıların, arazi şekline çok iyi oturtuldukları söylenebilir. Tabi tasarıma sıfırdan başlanabilecek olunsaydı, alana daha az mimari yapı getirilmesi önerilebilirdi ya da binaların metrekareleri daha küçük tutulabilirdi. Fakat şu an için bu mümkün olmadığına göre, bina dış cephelerinin önlerine getirilecek bitkilendirmelerle beton yüzeyleri azaltılabilir. Bu uygulama hem dikey düzlemi yani bina yüksekliğini kamufle edecek, hem de yatay düzlemi yani bina çevresindeki yeşil alanı genişletecektir. Ahşap yüzey kaplamasına çok yer verilmesi, doğaya oldukça uyumlu bir manzara oluşmasını sağlamıştır. Bu konuda önerilebilecek tek şey, binaların yeniden boyanması aşamasında ahşabın doğal renginin ve yine emrenye edilmiş yeşilimsi ahşap renginin tercih edilmesi olabilir. Çünkü alandaki bazı binalarda bordo, sarı, turuncu, gibi son derece iddialı renklere yer verilmiştir. Bir diğer husus da kış aylarında, PVC kaplama ile kapatılan teraslarda doğaya uyumlu renklerin seçilmesidir. Buralarda da kırmızı gibi iddialı ve doğal ortama uymayan renklerle karşılaşmaktadır. Alan genelinde bu tür olumsuz detaylar, yeni oluşacak yönetim amaçlarında doğaya uyuma daha ağırlık verilmesi ile düzeltilebilecektir. Party Kids çatısındaki iri galvaniz borular da, doğallıktan uzak ve kötü bir görünüm oluşturmaktadırlar. Kaldırılmalı ya da kamufle edilmelidirler.

Şekil 5.13.Alandaki sert zemin döşemeleri

(Sol üstten itibaren sırasıyla: Resepsiyon; çim derzli kayrak taşı, Pine Club bağlantı yolu; ahşap ve parke taşın birleşim noktası, Arena; ahşap ve travertenin birleşim noktası. Sol alttan itibaren sırasıyla: Havuz çevresi ana yol; yelpaze biçiminde döşenmiş granit parke taş, ana yaya yolu; beton derzli kayrak taşı ve dökme beton merdivenler, havuz çevresi bağlantı yolu; beton bordürlü traverten)

Yer döşemesi olarak kullanılan malzemeler, birbirleriyle ve doğayla uyumlu seçilmişlerdir. Ağırlıklı olarak ahşap ve granit parke taşı kullanılmıştır. Ana araç yolu asfalttan, ana yaya yolu beton derzli doğaltaştır. Havuz ve çevresi alanda ise su ögesine de yakışır bir biçimde, değişik ebatlardaki traverten malzemeye yer verilmiştir.(Bkz. Şekil 5.13)

Arena'daki parke zeminin bakıma ihtiyacı vardır. Kullanılan tahtalar aynı renkte değil, kimi sarı, kimi pembe, kimi yeşil, kimi kahverengidir. Doğaya aykırı durmaktadırlar. Boyaları kabarmış ve ahşap aşınmıştır. Bu alanda empenye edilmiş, yeşil ya da ahşabın doğal renginin hakim olduğu malzemenin, tüm alanda aynı renk olarak kullanılması, çok daha estetik ve uyumlu bir görüntü oluşturacaktır. Ahşabın sistire edilip, empenye işleminin yapılması gerekmektedir. Pine Club terasında renkler doğayla uyumlu olmasına karşın, ahşap yine bakım gerektirmektedir. Burada da empenye malzeme kullanılmamıştır. Depo binası önündeki yolda da yöresel taş kullanımına gidilmelidir. Kışın yoğun çamurlanma olmaktadır. Asfalta gerek yoktur, çünkü yoğun bir araç trafiğine maruz kalmamaktadır. Daha önce de değinildiği gibi, otopark alanı zemini çim taşı ile döşenmeli ve özellikle girişteki otopark sistematize edilmelidir. Ana yol asfaltındaki çökmeler de giderilmeli, Vespa ile ana yaya yolu arasındaki tümsek beton tabliye de kaldırılmalı, aynı kotta bağlantı sağlanmalıdır.(Bkz. Şekil 5.14)

Şekil 5.14. Alanda bakıma ihtiyacı olan sert zemin döşemeleri

(Soldan itibaren sırasıyla: Ana yaya yolu-Vespa bağlantısı, Arena; ahşap döşeme, Ana oto yolu; asfalt kaplama)

Alanda kullanılmış sınır yapılarının, yani çitlerin de oldukça başarılı olduğunu görülmektedir. Gerek ahşap çitler gerekse bitkiyle oluşturulmuş canlı çitler, doğayla uyumlu, oldukça estetik bir görüntü oluşturmaktadırlar. Özellikle havuz kenarında

uygulanan halatlı çit, su ögesiyle çok uyumludur. Yine North Garden’da tamamen doğal ağaç kütüklerinden bir çit oluşturulmuştur. Kısacası alanların özelliklerine uygun çitler tasarlanmıştır (Bkz. Şekil 5.15). Sadece Pine Club terasının etrafındaki, havuzun doğu sınırındaki I kesitli demir dikmeler ve halat ile oluşturulmuş çitle bütünlük sağlaması için demirden oluşturulan çitin, ahşap bir çitle değiştirilmesi önerilebilir. Çünkü bu uyumu kullanıcıların algılaması mümkün değildir. Halatlı çit *Cupressocyparis leylandii*’lerden oluşan canlı çitin arkasında kalmaktadır. Dolayısı ile burada ahşap çit uygulanması, Pine Club terasının atmosferine daha uygun olacaktır. Çünkü terasta her öge de ahşap malzeme kullanılmıştır.

Şekil 5.15. Alandaki çit örnekleri

(Soldan itibaren sırasıyla: North Garden; ahşap çit, Havuz çevresi; halatlı çit, Resepsiyon binası çevresi; ahşap çit)

Merkez alanda, aydınlatma elemanları gerek şekilleri, gerekse fonksiyonellikleri açısından uygun seçilmişlerdir. Alçak ve yüksek aydınlatmalar, doğru yerlerde doğru amaçlarla kullanılmaktadırlar. Birkaç noktada aydınlatmanın zayıf kaldığı söylenebilir ki bunlardan biri de otopark alanlarıdır.

Merkez alandan uzaklaşıldıkça aydınlatma elemanı seçiminde özensizlik göze çarpmaktadır. Bunların tek tip ve doğayla uyumlu seçilecek birer aydınlatma elemanı ile değiştirilmeleri ve kablolarının muhakkak suretle kahverengi kullanılıp iyi kamufle edilmesi gerekmektedir.

Aydınlatmalara gelen elektrik tesisatlarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Zira pek çok yerde rahatlıkla görünür durumdadırlar ve böylesi doğal bir ortamda görüntü kirliliği oluşturmaktadırlar.

Şekil 5.16. Alandaki alçak-yüksek ve spot aydınlatma elemanları

(Sol üstten itibaren sırasıyla: Ana yaya yolu alçak aydınlatma elemanı; Wc duvar içi spot aydınlatma elemanı; Pine Club ön bahçesi; döner başlıklı, alçak aydınlatma elemanı; Pergola alanı dikmelere yerleştirilen aydınlatma elemanı. Sol alttan itibaren: Otopark alanı yüksek aydınlatma elemanı, ağaçlık alan yüksek aydınlatma elemanı, ana yaya yolu spot aydınlatma elemanı, North Garden spot aydınlatma elemanı.)

Ayrıca alandaki bakım işleri kış aylarında yetersiz kalmaktadır. Oysaki alan kış aylarında da kullanılmaktadır. Bu eksiklik giderilmeli, gerekirse ek eleman alımına gidilmelidir.

Özet olarak işletmenin merkez alan olarak aldığı, havuz ve çevresinde uygulanmış olan tasarımda, her ne kadar doğal malzemeler ve yuvarlak hatlar kullanılmaya çalışılmışsa da, gerektiği kadar doğaya uyum sağlanamamış, oldukça fazla sert zemin alana taşınmıştır. Ve malzemeler doğal olmasına karşın fazla renklendirilmişlerdir.(Özellikle bina yüzeyleri.) Aslında gerçek olan şu ki bu tarz bir işletme, böylesi amaçlarla, doğayla uyumu ancak bu kadar yakalayabilir. Daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi tartışılması gereken, hatta önceden kesin çizgilerle belirlenmesi şart olan olgu, işletmenin yönetim amaçlarıdır. Alanda işletmenin amaçlarının bu doğal alanı aştığı izlenimi mevcuttur.

Burada belirtmek gerekir ki, peyzaj tasarımına ilişkin yapılan önerilerde anket sonuçlarından yararlanılmıştır. Tekrar hatırlatılacak olunursa; alan kullanıcıları oturma alanları, aydınlatma elemanları, yer döşemeleri ve yapısal tasarımla ilgili olumlu yaklaşımlarda bulunmuşlardır. Alandaki bitkisel düzenlemeler, mimari yapılar, çöp kutuları ve alanın bakımı ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşler hemen hemen birbirine eş seviyelerde olurken, otopark alanlarından da büyük bir yüzdeyle memnun olmadıklarını belirtmişlerdir.

5.3. PARKORMAN VE YAKIN ÇEVRESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu başlık altında, Parkorman ve onunla birlikte Fatih Çocuk Ormanı sınırları dahilinde kalan diğer alanlar genel hatlarıyla irdelenecektir.

Parkorman'ın güneyinde kalan komşu alan, Şişli Belediyesi ile Çekül Vakfına “Çocuk Köyü” olarak düzenlenmek ve işletilmek üzere 2+10 yıllığına kiralanmıştır. Fakat bu sözleşme, Orman Bölge Müdürlüğü'nce, gerekli koşullara uyulmadığı gerekçesiyle tek taraflı fes edilmiştir. Gerekçe ise, Şişli Belediyesi ve Çekül Vakfı'nın, bu alan için düzenlemekle yükümlü oldukları gelişme planını, gereken süre zarfında tamamlamamış olmalarıdır. Kısacası alanın işletmesi şu an için devlete aittir. Alan şu an için piknik amaçlı kullanıma açılacak, özellikle de okullarca düzenlenen piknik aktivitelerine ev sahipliği yapacaktır.

Parkorman'ın kuzeyinde kalan alan ise, Orman Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanan, aynı zamanda Parkorman'ı da kapsayan gelişme planı ile “MPG (Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü) Eğitim Araştırma ve Doğayı Tanıma Merkezi” (EADTM) olarak ayrılmıştır. Parkorman ile İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü tesisleri arasında kalan bu merkez, toplam 11,03 ha genişliğindedir. Alanın ayrılmasındaki amaç, başta çeşitli öğrenim kademelerindeki öğrenciler olmak üzere her yaş grubundaki bireylerin; doğayı ve doğal kaynakları tanımaları, genlerin, türlerin, habitatların, ekosistemlerin ve sonuçta biyolojik çeşitliliğin ne olduğunu, birbirleriyle nasıl bir ilişki içerisinde bulunduklarını, işleyişlerini, gelişim süreçlerini doğal bir çevre içerisinde yaşayarak, görerek, dokunarak ve deneysel olarak öğrenme gereksinimlerini gidermeleri, alanın adeta bir laboratuvar ve eğitim araştırma merkezi olarak işlev görmesinin sağlanmasıdır.

Alanda bulunması uygun görülmüş olan fonksiyonlar şunlardır:

- 1- İdare ve Ziyaretçi Merkezi: lobi, sergi salonu, görsel ve işitsel anlatım hacimleri, yeşil salon, bitki-böcek-kuş-memeli vb, doğal materyalin tanıtımına ve teşhisine yönelik örneklerin bulunduğu ve saklandığı çekmeceli dolapları barındıran hacimler, toplantı salonları, idari hacimler, kafeterya, WC hacimleri ve depoları kapsayacaktır.
- 2- Tanıtma Merkezleri: Bu yapılar, farklı yaş gruplarındaki bireylerin doğayı ve işlevlerim tanınmasına, öğrenmesine yönelik görsel, işitsel anlatım hacimleri ile wc ve depoları kapsayacaktır.
- 3- Açık hava öğretim alanları: herhangi bir yapı ve tesis yapılmadan, doğanın olduğu gibi korunduğu açık alanlarda öğretim yapılacak alanlardır.
- 4- Eğitim Yatakhane + Mutfak: çeşitli iller veya ilçelerden gelip de ders alacak bireylerin birkaç gece kalabilecekleri, banyo+v/c+yatakhane hacimleri ile yemek salonu, mutfak ve depo hacimlerini kapsayacaktır.
- 5- Doğa patikaları, yürüyüş yolları.
- 6- Açık hava rekreasyon alanı.
- 7- Giriş kontrol binası, ana ulaşım yolu ve merkezi otopark [12].

Tüm bu önerilen alanların, pafta üzerinde detaylı çalışmaları henüz gerçekleştirilmemiştir. Kısacası bu fonksiyonlar henüz hayata geçirilmemiştir.

Parkorman'ın uzak çevresinde yer alan Fatih Ormanı Mesire Yeri de bir yıl öncesine kadar özel işletme bünyesinde yer alırken, şu an yine devlet işletmesine geçmiştir. Alanda giriş kontrol klubesi ve giriş kapıları, bir adet altıgen çatılı kır kahvesi, bir adet restoran, iki adet ahşap klube, bir adet piknik kullanıcıları için yerleştirilmiş büfe ve bir adet de WC bulunmaktadır. Bu alandaki ana aktivite de pikniktir. Parkorman'a en büyük kaynak potansiyeli benzerliği gösteren alanlardandır. Bu konuda Orman Bölge Müdürlüğü'ne, alanı kiralamak için çeşitli kuruluşlarca teklif götürülmüş olmasına rağmen, kaynak değerinin korunması amacıyla örtüşmeyen projeler oldukları için, alan kiralanmamıştır.

Görüldüğü üzere tüm bu saymış olduğumuz alanlar Parkorman ile benzer iklim koşullarına, topografik yapıya, su koşullarına, bitki örtüsüne sahip alanlardır. Şehir merkezine olan yakınlıkları ise hemen hemen aynıdır. Bu alanlara getirilen

fonksiyonlarla, Parkorman'dakileri karşılaştırmak bile mümkün değildir. Aynı kaynak potansiyellerinin ne denli farklı kullanılmış oldukları ortadadır.

Özellikle Fatih Ormanı Mesire Yeri, Parkorman tarzındaki bir işletmeye olanak sağlayacak en benzer potansiyeldeki alandır. Hatta daha fazla olan düz alanlarıyla, daha da geniş bir rekreasyonel kullanıma hizmet verebilecek arazi yapısına sahiptir. Eğer bu alan da, kaynak değerlerinin korunması ön planda tutularak oluşturulacak bir gelişme planıyla benzer şekilde kiralanabilseydi, öncelikle bu alanı kiralayacak olan Orman Bölge Müdürlüğü, yani devlet büyük maddi kazançlar sağlayabilirdi. Ayrıca tüm İstanbul için yetersiz kalan Parkorman'ın yükü de hafifletilmiş olurdu.

Doğal kaynak yapısı bozulmamış bu alanda, Parkorman'da özenle üstünde durulan sorunların yaşanmayacağı şekilde bir plan oluşturulmalı ve gerekli yaptırımlarla buna uyulması sağlanmalıdır. Alanın kapasitesi, mevcut ve potansiyel talep özellikleri belirlenmeden, doğal kaynak koruması amacı güdülmeden, sırf gelir elde etme amacıyla alana hiçbir fonksiyon getirilmemelidir.

6. KAYNAKLAR

1. BARNHART, C. C., 1975, *The World Book Dictionary*, Field Enterpress Educational, Chicago, U.S.A..
2. AKESEN, A., 1998, *Rekreasyon Planlaması Ders Notları*, İ.Ü. Orman Fakültesi, İstanbul, Türkiye.
3. SCHWARZ, C., THOR, E. C., ELSNER, H. G., 1976, *Wildland Planning Glossary*, Berkley, California, U.S.A..
4. PEHLİVANOĞLU, M. T., 1987, *Belgrad Ormanının Rekreasyon Potansiyeli ve Planlama İlkelerinin Tespiti*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.
5. TANRIVERDİ, F., 1975, *Peyzaj Mimarisi, Bahçe Sanatının Temel Prensipleri ve Uygulama Metodları*, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Ankara.
6. TÜMER, S., 1975, *Rekreasyon, İlgili Kavramlar, Sınıflamalar*, Türkiye.
7. ARAN, S., 1970, "Ege ve Akdeniz Sahil Şeridindeki Rekreasyonel Gelişmelerin, Tabiatı Koruma ve Peyzaj Açısından Kritiği", *Tabiatı Koruma Yayını*, No:13, Ankara, Türkiye.
8. TOCHER, S.R., DRIVER, B.L., 1970, Towards a Behavioral Esthetics: " *The On of Recreation Engogoment With Aplications for Planning Element of Outdoor Recreation Planning*", Michigant University Press, S:9-31, Michigant, U.S.A..
9. CLAWSON, M., KNETSCH J. L., 1971, *Economics of Outdoor Recreation*, The John Hopkins Üniversitesi Press., Baltimore, U.S.A..
10. KUVAN, Y., 1991, "Rekreasyon Planlaması ve Modern Kent Yaşamı", *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi*, cilt: 41, sayı (1-2), İstanbul, Türkiye.
11. DOUGLASS, R.W., 1982, *Forest Recreation*, Pergomen Press, New York, U.S.A..
12. HARPUT, Z., KESKİN B., ve BACAK, A., 1999, *İzmir Kentinde Rekreasyon Amaçla Yapılan Kıyı Dolgu Alanlarının Peyzaj Planlama ve Tasarımı Açısından İrdelenmesi*, Lisans Bitirme Tezi, S:1-4-5, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İzmir, Türkiye.
13. KUNTALP, E., Eylül 1976, Kıyıların Hukuksal Düzeni, *Kıyıların Toplum Yararına Kullanılması Semineri*, sf. (20-21), Antalya, Türkiye.

14. KILIÇOĞLU, S., ARAZ, N., DEVRİM, H., 1972, *Meydan Larousse*, Cilt:7/S:277, Meydan Yayınevi, İstanbul, Türkiye.
15. SENCER, M., 1989, *Toplum Biliminde Yöntem*, İstanbul.
16. ARI, S., 1971, “Türkiye’de Anket Metoduna Dayanan Sosyolojik Araştırmalar ve Uygulama Açısından Teori ve Kavramlar”, *Hacettepe Üniversitesi Yayınları*, 11, S:127-136, Ankara, Türkiye.
17. SAKARYA, Y., Mayıs 2002, *Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme yeri Gelişme Planı ve Raporu*, Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Müdürlüğü, Orman İçi Dinlenme Yerleri Daire Başkanlığı, İstanbul, Türkiye.
18. TAŞKAN, M., 1998, *Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri Gelişme Planı*, 1:1000, İstanbul - F 22-D-11-A- 3-B, Türkiye.
19. TAŞKAN, M., 1998, *Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri Gelişme Planı*, 1:1000, İstanbul - F 22-D-11-A-3-C, Türkiye.
20. TAŞKAN, M., 1998, *Fatih Çocuk Ormanı Orman İçi Dinlenme Yeri Gelişme Planı*, 1:1000, İstanbul - F 22-D-11-A-3-D, Türkiye.
21. SÖZEN, N., ŞAHİN, Ş., 1988, “Kamping Planlama-Uygulama-İşletme”, *Peyzaj Mimarisi Dergisi Yayınları*, No:1, Ankara, Türkiye.

7. EKLER

7.1. ANKET FORMU

Aşağıda dolduracağınız bu anket; İ. Ü. Orman Fakültesi'nde gerçekleştirilmekte olan, Parkorman'a ilişkin bir yüksek lisans tezinde veri olarak kullanılacaktır. Duyarlılığınız için çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Yüksek Lisans Öğrencisi Hande Güç

Bu anket formu Parkorman'a ait kullanıcı memnuniyetini ve kullanıcı özelliklerini araştırmak amacıyla yapılmaktadır.

Ad :

Form no:

Soy ad:

Tarih:

1/Kaç yaşındasınız ?

- a) 14-25 c) 46-65 b) 26-45 d) 65'den fazla

2/ Öğrenim durumunuz?

- a)yok b)ilköğretim c)lise d)üniversite e) lisans üstü

3/Mesleğiniz?

- a)memur b)işçi c)esnaf ve zanaatkar d)serbest meslek
e)işadami-sanayici f)emekli g)ev hanımı h)öğrenci l)diğer

4/ Ailenizin ortalama aylık geliri?

- a) 250-500 milyon b) 500milyon-1 milyar c) 1-2 milyar
d)2 milyardan fazla

5/Arabanız var mı?

- a)evet b)hayır

6/Hangi semtte oturuyorsunuz?

7/Hangi araçlarla gelirsiniz?

- a)-Özel b)-Minibüs c)-Taksi d)-Otobüs

8/Parkorman'a geliş sıklığınız?

- a)-haftada bir c)-ayda bir e)-altı ayda bir g)-çok ender
b)-onbeş günde bir d)-uç ayda bir f)- yılda bir

9/Alana hangi aylar gelirsiniz? (en çok üç tercih)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

10/ Hangi günler gelirsiniz? (en çok üç tercih)

- a)-Pazartesi c)-Çarşamba e)-Cuma g)-Pazar
b)-Salı d)-Perşembe f)-Cumartesi

11/Bu alanda kalma süreniz ne kadardır?

- a)-Yarım saat – bir saat b)-İki saat – üç saat c)-Bir saat - iki saat
d)-Üç saatten daha fazla

12/ Kaç kişi gelirsiniz?

- a)Bir b)İki c)Üç d)Dört e) <daha fazla

13/ Diğer orman içi rekreasyon alanları içinde Parkorman'ı seçme nedeniniz? (en çok üç tercih)

- a)Alana daha önceden gelmiş olmak
b)Alanın ününü duymuş olmak
c)Alanın gerçekleştirilmek istenen kullanımlara olanak sağlaması
d)Alanın doğal güzelliği
e)Sessizliği
f)Alanda gerçekleştirilen sosyal faaliyetlerinden dolayı

14/ Parkorman'da gerçekleştirdiğiniz veya gerçekleştirmeyi düşündüğünüz kullanım şekilleri nelerdir? (En çok üç tercih)

- a)koşu b)yürüyüş
c)bisiklet d)dinlenme
e)kitap okuma f)piknik
g)gezme h)davet,düğün,mezuniyet, parti, vb.
ı)sportif faaliyetler(yüzme, koşu, vs...) j)paintbal
k)canlı müzik dinlemek l)yemek, brunch,
m)dans dersleri almak n)konser, tiyatro, sinema, vb.
o)maç izleme

15/Parkorman'da gerçekleştirmek istediğiniz kullanımlar için sağlanan olanakları yeterli buluyor musunuz ?

a)evet b) hayır

16/Sizce koşu parkuru yeterince güvenli mi?

a)evet b)hayır

17/Parkorman'da sizi rahatsız eden faktörler nelerdir? (en çok üç tercih)

a)çevre kirliliği	d)tesis yetersizliği
b)çevrenin bakımsızlığı	e)güvenliğin olmaması
c)kalabalık -gürültü	f)alanın doğallığının bozulmuş olması
g)otopark alanlarının düzensizliği	h)sağlık birimi bulunmayışı
ı)yangın biriminin bulunmayışı	j)pahalı

18/Alanda bulunan kentsel mobilyalardan ne ölçüde memnunsunuz?

	Çok memnun	memnun	m. değil	hiç m. değil
Oturma el.				
Çöp kutuları				
Aydınlatma el				
Döşeme, kaplamalar				

19/Alanın fiziksel çevresinden ne ölçüde memnunsunuz?

	Çok memnun	memnun	m. değil	hiç m. değil
Otopark				
Yapısal Tasarım				
Bitkisel düzenleme				
Mimari yapılar				
Bakım				

20/Alanın sosyal çevresinden ne ölçüde memnunsunuz?

	Çok memnun	memnun	m. değil	hiç m. değil
Kültürel aktiviteler				
Güvenlik				

7.2. PARKORMAN'A İLİŞKİN PAFTALAR

Bu bölümde Parkorman'a ilişkin, Ana Bölüm Vaziyet Planı Paftasına, Parkorman Gelişme Planı Paftasına ve Parkorman Alan Kullanımı Paftasına yer verilecektir.

8. ÖZGEÇMİŞ

02.04.1978 tarihinde İstanbul'da Beşiktaş ilçesinde doğdum. İlköğrenimimi 1988 yılında Hürriyet-i Ebediye İlkokulu'nda tamamladım. 1996 yılında Saint Benoit Fransız Lisesi'nde orta okul ve lise eğitimi bitirdikten sonra aynı yıl İ.Ü. Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nü kazandım. 2000 yılında lisans eğitimimi tamamladıktan sonra, 2001 yılında İ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Ormancılık Politikası ve Yönetimi Programında Yüksek Lisans Eğitimime başladım.